

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı

Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

TARİHİ BİR FALNAME ESERİ VE FALNAMELERİN DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Emre SULUDERE

ORCID: 0000-0003-3247-2769

Danışman
Doç. Dr. Gökhan ÖLKER

ORCID: 0000-0001-7449-4873

Konya 2022

ÖN SÖZ – TEŞEKKÜR

Dünya üzerinde bulunmakta olan dillerin tarihsel gelişimlerini kesin hatlarla ayırmak zordur. Dillerin gelişimlerini dilbilimsel ölçütlere göre belirlenmesi gerekmektedir. Türk dili tarihinin ana kısımlarını oluşturan Türk yazı dilleri, lehçeleri ve ağızlarındaki birçok çeşitlenmeye rağmen sınırlı sayıdadır.

Türk dilinin yazı ile takip edilebilen ilk dönemine Köktürk dönemi denmektedir. İlk yazılı edebi ürünler bu dönemde verilmeye başlanmıştır. Sonrasında Uygur Türkçesi, Karahanlı Türkçesi, Kıpçak-Harezmi, Eski Anadolu Türkçesi, Çağatay Türkçesi ve Osmanlı Türkçesi gibi çeşitli ses, biçim ve söz varlığı açısından farklılıklar gösteren dönemler birbirini izlemiştir.

Köktürk dönemi Türkçe kelimeler açısından en zengindir. Ayrıca yabancı sözcüklerin en az bulunduğu dönemdir. Uygur dönemi ise din farklılaşmasının da etkisiyle Maniheizm ve Budist özellikler taşıyan, özellikle çeviri metinler ile dilin yabancı sözcükler ile etkileşim hâlinde olduğu bir dönemdir. Karahanlı dönemi ise ilk Türk-İslam eserlerinin verildiği; ses, biçim ve söz varlığı açısından Arapça ve Farsça etkisinin görülmeye başlandığı dönemdir.

Türklerin Anadolu'yu fetih politikalarının sonucu bu coğrafyaya yerleşmiş bilginler tarafından farklı alanlarda birçok eser kaleme alınmıştır. Bu eserlerden bir tanesi de insanoğlunun merakını yenemeyip gelecekte haber almak için yazdığı falmelerdir.

Uygur dönemi İrk Bitig ile başlayan Fâlname geleneği Osmanlı döneminde de devam etmiştir. Falmeler Kur'an-ı Kerim'den ayetler seçilmesi, yıldızların incelenmesi, zar, kemik, kahve, kıyafet ve insan tipinin incelenmesi gibi çeşitli konu başlıklar altında yazılmışlardır. Her bir fâl bakma usulü söz varlığına içerdikleri konu bakımından katkıda bulunmuştur. Arapça ve Farsça kelimeler ve tamlamalar ile pekiştirilmiş, Türkçe kelimelerin ağırlığının daha yoğun hissedildiği metinler olarak yazılmışlardır. Ayrıca yazıldıkları dönemin ses ve biçim yapılarını son derece sade bir şekilde yansıtan falmeler, Türk dilinin ve kültürünün son derece önemli kaynaklarıdır.

Çalışmamızda öncelikle İslam ve Türk kültüründeki fâl anlayışları ve fâl çeşitleri üzerinde durulmuştur. Daha sonra Konya Koyunoğlu Kütüphanesi'nde bulunan 10896 fâlnamenin çeviri yazılı aktarımı yapılarak söz varlığının gramatikal dizini hazırlanmıştır. İnceleme bölümünde ise falmeler değerler eğitimi açısından ele alınmıştır.

Eğitim hayatım boyunca yardımlarını benden esirgemeyen Dr. Öğr. Rıdvan ÖZTÜRK'e, İngilizce kısımlarında yardım aldığım Hörü KAPLAN ve Gökçe CANSIZ'a teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmam süresince bilgi, deneyim, anlayış ve desteğini hiç bir zaman esirgemeyen, ilmi yönde bana yol gösterici olan danışmanım Doç. Dr. Gökhan ÖLKER'e ve bu yorucu süreçte her konuda bana yardımcı olan, manevi desteğini her zaman hissettiğim, tüm eğitim hayatım boyunca maddi manevi desteklerini esirgemeyen, her zaman yanımda olan aileme teşekkürü bir borç bilirim.

Emre SULUDERE

Konya, 2022

ÖN SÖZ – TEŞEKKÜR.....	2
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	6
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	7
KISALTMALAR	8
ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ.....	9
ÖZET.....	10
ABSTRACT	11
GİRİŞ	12
1.1 Problem Durumu.....	12
1.2 Araştırmanın Amacı.....	12
1.3 Araştırmanın Önemi	12
1.4 Varsayımlar	13
1.5 Sınırlılıklar	13
1.6 Tanımlar.....	13
2 ALAN YAZIN	14
2.1 Fal ve Falcılık.....	14
2.1.1 İslamiyet'ten Önce Fal	15
2.1.1.1 Dünyada Fal.....	15
2.1.1.2 Eski Türklerde Fal	16
2.1.1.2.1 Irk Bitig	16
2.1.2 Fal Kelimesi.....	17
3.1 Türk Kültüründe Fal	18
3.1.1 Eski Türklerde Fal Çeşitleri.....	19
3.2 İslamiyet'ten Sonra Türk Kültüründe Fal.....	20
3.2.1 İslamiyet Sonrası Türk Kültüründe Fal Çeşitleri	20
3.3 İslamiyet Dönemi Fal Kitapları.....	21
3.4 Osmanlı Fal Geleneği	22
4.1 Günümüzde Falcılık.....	24
4.1.1 Günümüzde Fal Çeşitleri.....	24
4. Falnameler ve Türk Edebiyatındaki Örnekleri.....	26
5.1 Falname Kitabı	27
5.2 Eserin Kaynağı ve Yazarı Hakkında Bilgiler	27
5.3 Yazmanın Özellikleri	27
6 DEĞERLER EĞİTİMİ.....	28
6.1 Değer Kavramı	28
6.2 Değerler Eğitimi	29
6.3 Falların Değerler Eğitimdeki Yeri ve Eserde Tespit Edilen Değerler.....	31
6.3.1 Eserde Tespit Edilen Değerler Örnekleri.....	32

6.3.2 Falname Metninin Değerler Eğitimi İçindeki Rolü.....	35
7.1 YAZILI TÜRKÇENİN TARİHİ GELİŞİMİ	36
7.2 Eski Türkçeden Eski Anadolu Türkçesine Kadar	36
7.3 Eski Anadolu Türkçesinden Türkiye Türkçesine Kadar	38
8. YÖNTEM.....	39
8.1 Araştırmanın Modeli.....	39
8.2 Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	39
8.3 Verilerin Toplanması	39
8.4 Verilerin Analizi	40
9. BULGULAR	40
9.1 Metin.....	41
Günümüz Türkçesi.....	114
DİZİN	186
9 TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	249
9.1 Tartışma	249
9.2 Sonuç ve Öneri.....	250
Kaynakça.....	251

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Tarihi Bir Falname Eseri ve Falnamelerin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi başlıklı tez çalışmamın İç Kapak, Özetler, Ekler ve Ana Bölümlerden (Giriş, Alan Yazın, Yöntem, Bulgular, Tartışma, Sonuçlar ve Öneriler) oluşan toplam **254** sayfalık kısmına ilişkin, 25/07/2022 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%18** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez kabul sayfası hariç,
2. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç,
3. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç,
4. Önsöz hariç,
5. İçindekiler hariç,
6. Simgeler ve kısaltmalar hariç,
7. Kaynakça hariç
8. Özgeçmiş hariç,
9. Alıntılar dâhil,
10. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına göre intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

25/07/2022

Emre SULUDERE

Doç. Dr. Gökhan ÖLKER

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynakça listesine eklendiğini beyan ederim.

25/07/2022

Emre SULUDERE

KISALTMALAR

akt. : aktaran

bk: bakınız

ç. : çeviri

DLT: Dîvânu Lugâti't-Türk

EOT: Eski Orta Türkçe

ETY: Eski Türk Yazıtlar

E. T.: Erişim Tarihi

H.: Hikaye

KB: Kutadgu Bilig

M.: Miladi

ö.: ölüm

s.: Sayfa

TDK: Türk Dil Kurumu

TS: Türkçe Sözlük

TTKB: Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı

TTS: Tarama Sözlüğü

vb.: ve benzeri

y.y.: yüzyıl

ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ

آ	a, ā	ص	ş
ا	a, e, ı, i, u, ü	ض	ž
ب	b, p	ط	ţ
پ	p	ع	c
ت	t	غ	ğ
ث	s	ف	f
ج	c, ç	ق	ķ
چ	ç	ك	k, g, ŋ
ح	ħ	ل	l
خ	ħ	م	m
د	d	ن	n
ذ	z	و	v, u, ū, o, ö
ر	r	ه	h, a, e
ز	z	لا	la, lā
ژ	j	ی	y, ı, i, Ī
س	s	ء	'
ش	ş	اي	i, ı, Ī
		او	o, ö, u, ü, ū

ÖZET

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bilim Dalı

TARİHİ BİR FALNAME ESERİ VE FALNAMELERİN DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Emre SULUDERE

İnsanoğlu yüzyıllardır geleceğini merak etmiştir. “Ne olacak, işin sonu iyi mi kötü mü, ölümü nasıl olacak?” gibi sorulara cevap aramıştır. Bunların cevapları için de çeşitli yöntem ve tekniklere başvurmuştur. Kimileri yıldızlara, kimileri kemiklere kimileri de Kur’an-ı Kerim’e başvurmuştur. Kaynak olarak dini ritüeller olduğu düşünülen fallar da ilahi kitaplardan etkilenmiştir. Bu araştırmada alan yazım kısmında eserin Türk ve dünya edebiyatındaki yeri incelenmiş, daha sonra eserin yazarı ve eserin genel özellikleri verilmiştir. Bunlardan sonra değerlere ardından da kök değerlere yer verilmiştir. Bulgular kısmında metin transkripsiyonlu bir şekilde okunmuş ve metnin gramatikal dizini hazırlanmıştır. Böylelikle eserin söz varlığı oluşturulmuş ve kelimelerin hangi anlamlarda ve ne sıklıkla kullanıldığı listelenmiştir.

Çalışmamızın temel noktasında Konya Koyunoğlu Kütüphanesi 10896 numarasıyla kayıtlı olan el yazması bir falname örneği incelenmiştir. İncelememiz, giriş, genel anlamda fal ve falcılık ve falname çeşitleri, Türk kültüründe falcılık ve falname, metin, Türkiye Türkçesine aktarması, dizin ve inceleme bölümünden oluşmaktadır.

Falnamenin metin bölümü transkripsiyonlu olarak aktarılmıştır. Bu bölümde metnin her sayfası ve satırı numaralandırılarak yazılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fal, Falname, Eski Anadolu Türkçesi, kök değerler, gramatikal dizin, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi

ABSTRACT

Department of Turkish and Social Sciences Education
Turkish Language and Literature Education Program
Master Thesis

A HISTORICAL FALNAME WORK AND ANALYSIS OF FALNAMES IN TERMS OF VALUES EDUCATION

Emre SULUDERE

Humankind has wondered his future for centuries. He has looked for an answer to questions such as “What is going to happen? Is the end is good or bad? How will his death happen?”. He has applied for variety methods and techniques for the answers of these. Some has practiced stars, some has bones and some has Koran, bas well. Fortune tellings thought to be religious rituals as source have been also influenced by hymn books. In this research, at the part of body of literature, work’s place in Turkish and world literature has been analyzed, and then work’s writer and work’s general features have been informed. Subsequently, values and root values have been included. At the part of findings, the writing has been transcriptionally read and text’s grammatical string has been arranged. In this way, rection of text has been compromised and which meaning of words and how often the words used have been listed. On the basis point of the work, a handwritten falname sample recorded as the number 10896 in Konya Koyunoglu Library has been analyzed. Research has consisted of introduction, fortune and fortune telling in general meaning, sorts of falname, fortune telling and falname in Turkish culture, text, indext and analyzing parts. Text part of falname is formed of transcriptional text. In this section, every page and evey line of text has been written by numbering.

Keywords: Fortune, Falname, Old Anatolian Turkish Root Values, Gramatical String, Education of turkish language and literature.

GİRİŞ

1.1 Problem Durumu

Çalışmaya kaynaklık eden eser, Eski Anadolu Türkçesi özellikleri taşıyan, topluma önemli öğütler veren, yol gösterme amacı ile yazılmış bir fal kitabıdır. Eser Eski Anadolu Türkçesi özellikleri barındırması açısından ve yol gösterici bir öğüt kitabı amacı ile kullanılmasından dolayı hem dil hem de değerler eğitimi açısından önemlidir.

Bu çalışmada; “Eserin gramatikal dizini incelendiğinde Eski Anadolu Türkçesi döneminde kullanılan insanlara yol gösterici ve uyarıcı olması için kullanılan kelimeler ve değerler eğitimi açısından yeri ve önemi nedir” sorularına cevap aranmaya çalışılmıştır.

1.2 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, tarihi bilinmeyen bir yazma falnamenin değerler eğitimindeki yararları nelerdir, eserin söz varlığının ortaya çıkarılmasıdır.

Ayrıca eserin gramatikal olarak sıralanması dil incelemelerine de katkı sağlayacaktır. Böylece Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi bölümlerinde okutulan Dil Bilimi, Türkiye Türkçesi ve Tarihî Türk Şiveleri dersleri için materyal gereksinimine katkıda bulunmuş olacaktır.

1.3 Araştırmanın Önemi

2018 yılında Talim Terbiye Kurulu müfredatta değişiklikler yapmıştır. Önceki müfredatlardan farklı olarak yenilenen müfredatlarda değerler ve değer eğitimi müfredatları ana odağını oluşturmuştur(TTKB, 2018: 7). Eserin temel değerler açısından incelenmesi Türk kültür ve örfüne katkı sağlayacağı gibi Türk Dili ve Edebiyatı dersine de katkı sağlayacaktır.

Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretim programında, dersin özel amaçlarından biri öğrencilerin “Türk edebiyatına ait eserler aracılığıyla millî, manevi, ahlaki, kültürel ve evrensel değerleri anlamalarıdır.” Bu özel amacı gerçekleştirmek için Türklerin 14. yüzyıldaki millî, manevi, ahlaki, kültürel ve evrensel değerlerini yansıtan bu eser seçilmiştir(Buğdaycı, 2021:2).

Öğrencilerden beklenen edebi metinler aracılığıyla Türkçenin inceliklerini, Türk dilinin tarihi gelişimini ve değişimi tespit edebilmeleridir. Her ne kadar eski dönem edebi

eserleri Türkiye Türkçesi ile okuyup anlasalar da eserin yazıldığı dönem dilini öğretmenlerinin yardımları ile inceleyip tarihi gelişimini kıyaslama yapabilirler.

Öğrencilerin ele alınan eserlerde bulunan değerleri günümüz değerleri ile karşılaştırma ve incelemeleri ile “Metinler aracılığıyla okuduğunu anlama ve eleştirel okuma becerilerini geliştirmeleri ve okuma alışkanlığı kazanmaları” kazanımı için bir olanak sunulabilir.

Tarihi bilinmeyen falname metni dil özelliklerinden anlaşıldığı üzere Eski Anadolu Türkçesi ürünüdür. Eserin çeviri yazı alfabesi ile okunması ve dizinin hazırlanması Eski Anadolu Türkçesi üzerine çalışanlar için yararlı bir veri olacaktır.

Daha önce yapılan alan yazın incelemelerinde dönemin anlam olaylarını ve söz varlığını inceleyen araştırmalar içerisinde, incelediğimiz eser değerler eğitimi araştırmalarına dahil edilmemiştir. Eserin dizininin çıkarılmış ve anlam olaylarının incelenmiş olması Türk dili araştırmacıları için yararlı olacaktır.

1.4 Varsayımlar

Bu çalışmada eserin ele alınan bölümünün tamamının amaca hizmet ettiği varsayılmıştır.

1.5 Sınırlılıklar

Hem dünya hem de Türk edebiyatı için önemli bir yere sahip olan Falname, varsayımsal ürünler olması bakımından ayrıca ele aldığımız “Tarihi Falname” metninin daha önce okunup değerler eğitimi açısından incelenmemiş olması ile sınırlıdır.

Ele alınan eser Konya Koyunoğlu Kütüphanesi 10896 numarasıyla kayıtlı olan bir falname örneğidir. Toplamda 71 varaktır.

İncelememizde Eski Anadolu Türkçesi ile oluşturulan falname metninin örneklerle değerler eğitimine katkısı üzerinde durulmuştur.

1.6 Tanımlar

Anlam: Bir sözcükten, bir sözden, bir davranış veya olgudan anlaşılın şey; bunların bize hatırlattığı düşünce veya nesne, mana(TDK, 2000: 59)

Değer: Nitelik bakımından ahlakî ve estetik yargıya uygunluk ve taşınan önem(Çağbayır, 2017).

Eğitim: Çocukların ve gençlerin toplum hayatında yerlerini alabilmeleri için gerekli bilgi, beceri, teknik, kültürel beceri yanında iyi bir ahlak anlayışı edinmelerine, kişilik geliştirmelerine yardımcı olma işi(Çağbayır, 2017).

2 ALAN YAZIN

2.1 Fal ve Falcılık

Fal bakma veya baktırma bütün toplumlarda olduğu gibi Türk toplumunda da yaygın bir gelenektir. Falın hemen her kesimde özellikle önemli bir karar alınacağı zaman adeta bir danışma ve iyiye yorma aracı olarak kabul görmesi ve yaygınlaşmasında insanın geleceğe dair merakını yenememesi ve bu merakını giderebilmek için çeşitli yollara başvurması başlıca etken kabul edilebilir.

Fal bakmanın yaygınlaşması sonucunda nasıl fal bakılması gerektiğini öğreten, bunun için gerekli olan metinlerin de bulunduğu fal kitaplarının yazılması bir gereksinim olmuş, fal bakmanın yöntem ve teknikleri ile birçok fal türlerini içeren Arapça, Farsça, Türkçe manzum ve düz yazı biçiminde eser kaleme alınmıştır.

Fal bakmak için kullanılan, mistik halk biliminin gereği olarak anlaşılması kolay ve sade bir dille yazılmış, resimli veya resimsiz, tıpsal halk bilimine ait telkine dayalı kitaplar biçiminde tanımlanan bu eserler, zamanla klasik Türk ve Fars edebiyatlarında “falnâme” adı verilen bir tür meydana getirmiştir. Bu eserlerden birçoğu dönemin padişah ve devlet adamlarına sunulmuştur.

Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'nde bulunan (Hazine, nr. 1703) ve Kalender Paşa adlı bir sanatkar tarafından hazırlanarak I. Ahmed'e (1603 – 1617) takdim edilen Türkçe ve Farsça falnâme bu özelliklere sahip en güzel örneklerindedir.

İçerisinin anlatılması bakımından falnameler ikiye ayrılmaktadır: 1) Harfleri yorumlayarak yazılan falnemler. Bunun için gerekli dualar okunduktan sonra Kur'ân-ı Kerîm

açılır. Sağ sayfasında karşılaşılan âyetin ilk harfinin Kur'ân'ın hangi âyetlerine işaret ettiği belirtilerek anlamları fala esas alınır.

Bazı Kur'ân falmelerinde âyetler söylenilmeden yalnızca harflerin açıklamaları yapılmıştır. Fevâid el yazmaları ile cönklerde bu tür birçok falnameye denk gelmek mümkündür.

2) Kur'ân ayetlerinin yorumlanmasıyla oluşturulan falmeler. Bu tür falmelerde yirmi sureden seçilen bazı âyetlerin yorumu yapılır. Ca'fer es-Sâdık tarafından yazıldığı düşünülen Türkçe falnâme ile bunun Farsçası *Fe'lü'l-Ku'ân* ve Arapçası bu falnâmelere örnek gösterilebilir. Yirmi haneli bir cetveldən kur'a ile belirlenen rakamın sure adlarının numaralı âyetin anlamı fala bakan kişiye ulaştırılır (islamansiklopedisi.org.tr/falname, alıntılanma tarihi: 30.09.2020).

Bazı işaretler üzerinden, birtakım yöntemlerle bilinmeyi tahmin etme işi sayılan falcılık; binyıllar öncesine dayanan ve hemen her toplumda görülebilen bir uygulamadır.

Sosyal hayatın bir gerçeği olan fal kültürü, klasik edebiyatımızda edebi yönü ağır basan ve *Falnâme* denilen edebi türün ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

2.1.1 İslamiyet'ten Önce Fal

2.1.1.1 Dünyada Fal

Fal ve falcılık eski çağlarda, Mısır'da, Babil'de, Çin'de gök bilimi ve el falı gibi farklı yöntemlerle uygulanmıştır. Buralarda falcılığın yer yer dini işlev bazen de tıbbi bir görev üstlendiği görülmüştür.

Eski Roma'da *Collegium Augurum* adını taşıyan ve Roma İmparatoru tarafından görevlendirilen kâhinler kurulu, *Augurium* düşüncesi adı verilen ve gizli tutulan geleceği bilme ilmi ile uğraşırlardı. Augurlar geleceği öğrenmek için kuş ve diğer hayvanların davranışlarından, gökyüzünün durumundan çeşitli anlamlar çıkarırlar, işin olumlu veya olumsuz olacağını belirlerlerdi. Bunlar devletin her işini başlatabilecek ve durdurabilecek kadar güçlüydüler (Duvarcı, 2001: 117-129).

2.1.1.2 Eski Türklerde Fal

Türklerde falcılar kullandıkları araç gereçlere göre farklı isimler alırlar. Koyun, sığır, at, geyik gibi hayvanların kürek kemiklerine bakarak geleceği yorumlayanlara “yağrancı”, koyun tezeği, taş ve buna benzer tanelerle fal bakanlara “kumalakçı”, değişik araçlar kullananlara da “ırımçı” adı verilmiştir. Türklerde de diğer milletlerde olduğu gibi birçok fal kitabı yazılmıştır. Bu kitapların ilk ve en önemlisi Uygur dönemi Köktürk harfleri ile yazılmış *Irk Bitig* kitabıdır. İslamiyet öncesi Berlin Turfan yazmaları arasında T. II. Y. 36 işaretini taşıyan fal kitabı bunlardan birisidir. Eserin ilk yayımını W. Bang ve A. V. Gabain, *Türkische Turfan Teks*'te yapmışlardır. Daha sonra Reşit Rahmeti Arat bir varağını yayınlamıştır (Duvarcı, 2001: 117-129). Daha sonrasında Cafer Sadık tarafından yazıldığı düşünülen *Falname-i Cafer Sadık, Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Kıyafetname*'si, İsveç Lund Üniversitesi Kütüphanesi Gunnar Jarring Koleksiyonu'nda “A Composite Volume” adı altında Prov. 64 numarasıyla kayıtlı olan bir mecmuanın ilk yirmi üç varağında yer alan “*Fālnāme Dānyāl 'Aleyhi's-selām*”, XVI. Yüzyıl Divan Şairi Fedâyî ve Fālnāme-i Kur'ânı ‘Azîm’i Türk edebiyatındaki falnelere örnek gösterilebilir.

Tefe'ülde bulunma, zamanla daha çok bir kitabı rastgele açarak aradan bir mesaj çıkarma yolunun adı olmuştur. Bakılan kitap, herhangi bir edebi, ilmi eser olabileceği gibi, dīni bir yazı hatta Kur'ân-ı Kerîm de olabilir. Bunlardan en çok kullanılanı ve en önemlisi ise Kur'ân falıdır. Kur'ân falının yaygınlaşmasından sonra İran'da basılan Kur'ânların arkasına bir falname parçası da eklenmiştir. *Hâfız Divan*'ı, *Sadî*'nin *Gülistan*'ı, *Mevlana*'nın *Mesnevi*'si ve bazı ünlü şairlerin divanları ile *Ahmediye*, *Muhammediye*, *Envâru'l-Âşıkîn* gibi birçok kimse tarafından benimsenilmiş eserlerle açılması, kitap falının gördüğü ilginin fazlalığı ve ne kadar çok yayıldığı konusunda bir fikir vermektedir (Vural, 2017: 95-114).

2.1.1.2.1 Irk Bitig

Eski Türkçe dil özellikleri gösteren ve tamamı elimize geçmiş falla ilgili şimdilik yalnızca bir eser bulunmaktadır. Bu eser *Irk Bitig* adını taşımaktadır. Yazma hâlindeki eser bu gün Londra'da British Museum'un doğu yazmaları bölümünde 8212 numarada saklanmaktadır. Buraya Doğu Türkistan'dan, Bin Buda Mağaralarından getirilmiştir (Kaya, 2008:359).

Irk Bitig, Uygur devletinin egemen olduđu coğrafyada yazılmış ve bulunmuştur. Ancak dil yönünden incelendiğinde Uygur Türkçesinden çok Köktürk Türkçesine daha yakın olduđu söylenebilir. Buradaki temel özellik alfabeden kaynaklanmamaktadır. Araştırmacılar, bu dönemin temel farklılığı olan “ń” sesinin durumuna dikkat çekmektedirler. Irk Bitig’de “ń” sesi ile geçen dört adet sözcük bulunmaktadır: ańıg, koń, çıgań, turna. Bu sözcükler, eserde Köktürk Türkçesindeki biçimleriyle geçmektedir.

Eserin dili oldukça sade ve zengin olmakla birlikte yabancı sözcüklerle olan etkileşimi de göze çarpmaktadır. 57 yapraktan oluşan eserde 65 adet fal bulunmaktadır. Küçük bir eser olmasına rağmen, 457 tane sözcük açıklanmıştır. Bu sözcüklerden ise sadece 9 tane madde başı yabancı sözcüktür.

Her falda önce üç adet şans sayısı, sonrasında fal metni, daha sonrasında ise falın iyi ya da kötü sonucunu bildiren açıklama bulunmaktadır.

Irk Bitig’de bulununan 65 falın 39 adeti olumlu, 19 adeti olumsuz, 17 adetinde ise iyi ya da kötü olduğuna dair herhangi bir ifade belirtilmemiştir. Bu ifade kalıplarından iki tanesi olumludur: ańıg edgü ol(çok iyidir), edgü ol(iyidir). Üç tanesi ise olumsuz değeri ifade etmektedir: ańıg yablak ol(çok kötüdür), yablak ol(kötüdür), yabız ol(kötüdür).

Yazar kitabın son iki satırında ise oğluna seslenmekte ve hangi tarihte, nerede ve kime sunacağını anlatmaktadır.

2.1.2 Fal Kelimesi

Fal sözcüğü Arapça kökenli bir sözcüktür. *Gelecekte olabilecek olaylara ilişkin işaret, ortaya çıkacak olaylara işaret* anlamları verilmiştir. Kamus-ı Türki’de “uğur, iyi talih, baht-ı n̄k, baht ve talihi anlamak için birtakım vesât-i garibeye danışma, atılan boncuk ve baklava gibi nesnelere tesadüf açılan bir kitabın bir satırına koyunun kürek kemiğine vesair böyle şeylere bakıp bunlardan anlam çıkarma”; Büyük Türkçe Sözlük’te fal “geleceği öğrenmek, şans ve kısmeti anlamak amacıyla oyun kağıdı, kahve telvesi, el ayası vb. ne bakarak anlam çıkarma” (Türkçe Sözlük, 2005: 677) gibi anlamlarda kullanılmıştır.

X. yüzyılın ikinci yarısında, Köktürk harfleri ile yazılmış, Irk Bitig adlı fal kitabının varlığı, bu türün Türk kültürü ve dili içindeki önemini ve gelişim sürecini sergilemek adına, en bilindik ve en önemli örneği oluşturmakla kayda değerdir.

Türk kültür tarihi içerisinde büyük bir öneme sahip olan Kutadgu Bilig, fal kavramını; *iyi talih, baht, uğur* kavramlarının karşılığı olarak vermektedir. “*Kupa körklügü kör kılın özke fal/ İşiñ edgü bolgay kamug sözni*” beyiti ile Yusuf Has Hacip’in de Kutadgu Bilig’de “fal” sözcüğüne yer verdiğini görüyoruz.

Dîvânu Lugati’t- Türk’te, “*ırk*” sözcüğü, “*kehanet, fal, insanın içindeki gizli şeyleri ortaya çıkarmak.*” anlamında verilmiştir(Ercilasun, Akkoyunlu, 2014:20). Eser üzerine çalışma yapan Besim Atalay’ın dipnotunda “Bu kelime Türkiye’nin birçok yerinde ‘kader, tali’, fal’ anlamında kullanılmaktadır. “İrkım açıldı, talihim açıldı demektir.” demiştir (Kaşgarlı Mahmud, 1941: 42).

Ayrıca “fal” sözcüğünün farklı bir sözcük ile karşılandığını Dede Korkut Hikayeleri’nden “Dirse Han Oğlu Boğaç Han Boyu”nda, Dirse Han’ın eşinin soylaması sırasında “segirmek” sözcüğü ile geleceğe yönelik bir işaret anlamında kullanımı ile karşımıza çıkmaktadır.

“Göksi güzel ala tağa ava çıkdun

İki vardun bir gelürsin yavrım kanı

Karanu dünde bulduğum oğul kanı

Çıksun benüm görür gözüm a Dirse Han yaman segrir”

Kur’ân-ı Kerîm’de fal bakmanın yasaklanmasına rağmen, Kur’an fal için kullanılan baş ucu kaynaklarından birisi olmuştur. İslamiyet’ten sonra Falnâmelerin kaynağını Kur’ân-ı Kerîm olarak göstermek de yanlış olmaz.

3.1 Türk Kültüründe Fal

“İrk” sözcüğü, fal karşılığı olarak IX. yüzyıla ait olduğu kabul edilen Eski Türkçedeki “İrk Bitig”te kullanılmıştır.

Eski Türkçede fal kavramı, “ırk” sözcüğüyle karşılanmıştır. Türkler’de fal anlamına gelen sözcüklerden biri de “tölge”dir.

Şamanlar fal bakarken kullandıkları nesnelere göre değişik adlar almışlardır. Fal bakarken hayvanın kürek kemiğini kullananlara “yağrancı”, koyun tezeğini kullananlara

“kumalakçı”, bunların dışında çeşitli nesnelere faydalanarak fal bakanlara ise “ırımçı” adı verilmiştir. İslamiyetten önceki Türklerde, büyü yapmak anlamında kullanılan “abramak” Moğollar’da “arbahu” biçiminde karşımıza çıkmaktadır. Bu sözcük Anadolu coğrafyasında “arpa” haline gelmiştir. Bilhassa XV. yy.da yazılmış Türkçe kitaplarda “gaupten söyleyiciler, arpacılar, suya bakıcılar ve müneccimler” gibi sözler karşımıza çıkmaktadır. Bu metinlerde “arpacı kelimesi” falcı karşılığı olarak “arpa salmak” deyimini ise Anadolu coğrafyasında fala bakmak anlamında kullanılmaktadır.

Destan döneminden sonraki süreçte yaklaşık 930 yılında Köktürk işaretleriyle ele alınmış olan Irk Bitig Manici çevrede yazılmış önemli bir eserdir. İçinde dinsel unsurlar bulunmakla beraber dīnî bir eser değildir; bir fal kitabıdır. Her biri ayrı fal olarak yorumlanan 65 paragraftan oluşmuştur. Bu eserin varlığı İslam öncesi Türk toplumunda falın önemini ve gelişim sürecini bizlere göstermektedir (Ercilasun, 2004:232).

Eski Türk kültüründe çeşitli uygulamalar sonucunda ortaya çıkan fal çeşitleri hakkında bilgi verilecektir.

3.1.1 Eski Türklerde Fal Çeşitleri

Kemik Falı: Kürek kemiği üzerindeki biçim ve çizgiler üzerinden çeşitli yorumlar yapılmıştır. Birçok millette ve günümüzde de devam eden, Araplarda “kıtfе” adıyla bilinen fal çeşididir (Ertaylan, 1951: 4; Duvarcı, 1993: 19-20; Ersoylu, 1997: 197).

Yada Taşı Falı: Eski Türk kamlarının kutsal Yada Taşı ile kar, yağmur yağdırma gibi doğaya hükmetme kehanetleridir (Duvarcı, 1993: 26).

Yıldız Falı: Kişinin doğumu anındaki yıldızların bulunduğu yer ve etkileri dikkate alınarak kişinin geleceği ile ilgili yorumlar yapmaya dayanan bir fal çeşididir. Gök bilimi ile yakından ilgilidir. Bu konuda Yıldıznâme adı verilen eserler ortaya çıkmıştır (Duvarcı, 1993: 22-26; Ersoylu, 1997: 200).

Kumalak Falı: Taş, nohut, fasulye, bakla gibi bir yüzeye atılan tanelerin aldığı şekle göre tahminlerde bulunularak bakılan fallardır

Kaşık ve Eldiven Falı: Yakutlarda, ev yapılmak istendiğinde dua edilip eldiven atılır, düşme esnasında hangi tarafının üst tarafa gelip gelmediğine göre fala bakılır. Şans getirdiğine

inanılarak pişirilen yemeğin karıştırıldığı kaşıkla benzer ritüeller tekrarlanır (Duvarcı, 1993: 27).

Köpük Falı: Kırgızlarda atalarının ruhlarına sunulup, pişirilen kurban etlerinin köpüğüne bakarak, iyilik veya kötülük varsayımında bulunma işidir.

Ateş Falı: Günümüzde Anadolu'da da yaşayan bu uygulama ile ateşin alevi, rengi, dumanı, çıkardığı sese göre varsayımında bulunmaktadır (Duvarcı, 1993: 27).

Yay Falı: Altay Türkleri arasında şamanların yay ile fala bakıp, yağmur yağdırma kehânetidir (Duvarcı, 1993: 26).

Fincan Falı: Tanrı Ülgen adına kurban edilecek atın sırtına konulan fincanın düşüş biçiminden, tanrının kurbanı beğenip beğenmediği sonucu çıkarılmıştır (Duvarcı, 1993: 26).

3.2 İslamiyet'ten Sonra Türk Kültüründe Fal

Eski kültürdeki fal yöntemlerinin birçoğu aynen, bazıları ise ufak değişikliklerle devam ettiği gibi ayrıca bazı yeni yöntemler de bulunmuştur. Yeni bulunan bazı fal yöntemlerinin bakla, iskambil, teşpih, su, tarot, el, papatya, rüya, çay, tuz, çay, yazı, bulut, kurşun dökme ve mani falı şeklinde adlandırıldığı görülür.

Falnâme, falla ilgili kitaplara verilen addır. Yıldıznâme, tefe'ülnâme, ihtilâcname, kıyâfetnâme, kehânetnâme de denir. Bunların bir kısmı manzum bir kısmı da mensur biçiminde karşımıza çıkmaktadır (TDEA, 1973: 154-155; Ersoylu, 1997: 204).

Falnâmelerin başında genellikle, "Gaybı ancak Allah bilir." ifadesinin yanında, fal bakmanın olayları iyiye yormaktan oluştuğu, ayrıca bu işe girişmeden önce, abdest alıp, kibleye dönüp, besmele çekerek ayete'l-kürsî, fâtiha, ihlâs surelerini okuyup, salât ve selâm getirerek Hz. Peygamber'e gönderilmesi gerektiği gibi bazı ayinler sıralanmıştır. Ayrıca birtakım Arapça dua örneklerine yer verilmiş; böylece fala dîni bir kimlik kazandırılmaya çalışılmıştır (Uzun, 1995: 141).

3.2.1 İslamiyet Sonrası Türk Kültüründe Fal Çeşitleri

Kur'ân falı: Kur'an'ın falı yasaklamasına rağmen, fal için en çok kullanılan araçlardan biri olmuş; Kur'ân üzerinden falnameler yazılmıştır (Şanlı: 2003).

Zecr, Tayr, İyafet: Çeşitli kuşların uçuşu, yürüme, ötmelerine, titremelerine bakarak varsayımda bulunma yöntemidir (Ertaylan 1951: 3, Duvarcı 1993: 28-29; Ersoylu 1997: 196).

Kitap falı: Kur'an, Mesnevi, Ahmediyye, Muhammediyye, Envârü'l-Âşıkîn, Yunus Emre Divanı, Niyâzî-i Mısrî Divanı, Fuzulî Divanı, Hâfız Divanı vb. dîni veya önemli eserleri rastgele açıp, oradaki ifadeye göre çıkarım yapma yöntemidir (Ertaylan, 1951: 21; Duvarcı, 1993: 31; Uzun, 1995: 145).

Kehânet: Avuç içinde hareket ettirilen taşların aldığı biçime göre anlam çıkarmaktır. Bu fala "tark" adı da verilir (Ertaylan, 1951: 3; Duvarcı, 1993: 29; Ersoylu, 1997: 197)

Firâset: Kıyâfette olduğu gibi insanların organlarının biçim ve renklerinden karakter analizi yapma işidir. Eskiden köle ve cariye alımında kullanılan bir yöntemdi (Ertaylan, 1951: 7; Duvarcı, 1993: 31, Ersoylu, 1997: 198).

İrafet: Su, güneş kursu gibi parlak şeylere bakıp, görülen renk ve biçimlerden hareket ederek geleceği görmeye, kaybolan bir eşyayı bulmaya çalışmaktır (Ertaylan, 1951: 3-4; , 1993: 29; Ersoylu, 1997: 197-198).

Kıyâfet: İnsanın dış görünüşünden, çeşitli organlarının durumundan karakterini çıkarma işidir. Eskiden soyundan kuşkulanan çocukların soyunun bulunmasında kullanılmıştır. Buna hayvanların izlerinden anlam çıkarmak da eklenmiştir. Edebiyatımızda kıyâfetnâme türünde birçok eser yazılmıştır (Ertaylan, 1951: 4-5; Duvarcı, 1993: 30-31; Ersoylu, 1997: 198-199).

Reml: Kum üzerinde ortaya çıkan şekillerden anlam çıkarmaktır. Bir ilim olarak benimsenmiştir. Hz. İdris'in mucizesinin ilm-i reml ile ilgili olduğu bilinir (Duvarcı, 1993: 32-33; Ersoylu, 1997: 200).

İhtilâc: Kulak çınlaması, göz seğirmesi, gözün dalması, avuç içinin kaşınması gibi, vücuttaki bazı organların hareketlerinden anlamlar çıkarma işidir (Ertaylan, 1951: 6; Duvarcı, 1993: 30; Ersoylu, 1997: 196-197).

3.3 İslamiyet Dönemi Fal Kitapları

Tefe'ülnâme, toplum arasında Kur'an falı veya Dânyâl falı olarak da bilinen İlm-i Tefe'ül, bir olayın veya gelişmenin, ileride ortaya çıkacak bazı durumlar hakkında işaretler

taşıdığı düşüncesinden beslenmektedir(Sümbüllü, 2008:4). Tefe'ül terimi ve bu terimi içine alan ilm-i tefe'ül genel anlam itibariyle *bir şeyi uğurlu saymak, bir yararın başlangıcı görmek ve bu çerçevede yorumda bulunmaktır*.

Yıldıznâme, yıldızların konum ve hareketlerinin bir işaret sistemi oluşturduğuna, bu sayede insan hayatının evrelerinin bilinebileceği görüşü ile yazılmış eserlerdir. Arapça'da buna *ilmü't-tencîm / ilmü ahkâmi'n-nücûm*, Batı dillerinde *astroloji*, Türkçe'de yıldız falı ve yıldız bakıcılığı adları verilir.

İhtilacnâme, vücudun belli bir bölgesinde bulunan kasların seğirmesinden kişinin geleceğine dair çeşitli yorumların yapıldığı metinlerdir. Eski zamanlarda oldukça önemli olduğu bu tür eserlerin en eski örnekleri Uygur metinlerinde karşımıza çıkmaktadır.

Kıyafetnâme, insanın görünen dış özelliklerine bakarak görünmeyen iç özelliklerini anlamaya çalışan kimseler tarafından meydana getirilmiş eserlerdir.

Arapça'da firâse(t) kelimesi de “*iz sürmek, birinin arkasından gitmek*” anlamına geldiğinden Arap âlim ve yazarları kıyafet yerine daha çok firâset sözcüğünü kullanmışlardır. Halkbiliminde ise kıyafet “el falı ve yüz falı” anlamlarını kazanmıştır (islamansiklopedisi.gov.tr/kıyafetname, Alınış tarihi 03.06.2022).

3.4 Osmanlı Fal Geleneği

Büyük bir çoğunluğu kur'a yöntemiyle bakılan falların farklı isimlerde adlandırılmış olması, içeriklerini çok da farklı kılmamaktadır. Kur'a falnâmelerinin en bilineninin Ca'fer es-Sâdık tarafından kaleme alındığı düşünülmektedir. Ayrıca hazırlayanı belli olmayan *Bâhtname* kitabı da düz yazı ile yazılmış bir falnamedir. *Tefe'ülnâme-i Hüseyinî* adını taşıyan bir diğer basılı falnâme ise Hz. Ali, Ca'fer es-Sâdık, Muhyiddin İbnü'l-Arabî başta olmak üzere çeşitli kişiler tarafından düzenlendiği belirtilen bir kur'a falnâmesidir.

Fal yazısının sergilendiği bu geleneksel yapı, İslami kadercilik anlayışıyla büyük oranda örtüşmektedir. Fal kitaplarına yöneltilen sorular ve kitapta verilen cevapların birbirleriyle bu kadar örtüşmesi bu metinlerin İslami gelenek çerçevesinde kurgulandığını göstermektedir (Gür, 2012: 189-201).

İslamiyet'te fal bakmanın yasaklanmasına rağmen Kur'ân-ı Kerîm, insanlar arasında fal bakılırken kullanılan en büyük ve en önemli kaynaklardan birisi olmuştur. Bunun başlıca nedenlerinden birisi de fal bakmanın dini bir gerçek taşıdığı ve doğru çıkma ihtimali düşüncesidir.

Osmanlı Döneminde falcılık geleneği devam etmiş, bu dönemde yazılan eser sayıları artmıştır. Halktan kimselerin yanı sıra Osmanlı sultanları da falname türüne ilgi göstermişler, falname türünde eserler yazdırtmışlardır. Molla Hüsrev'in II. Mehmet'e "tefe'ül" falı baktığı kaynaklarda geçmektedir. Ayrıca Fatih Sultan Mehmet'in biri Farsça "Cam-ı Sühan-gu" biri Türkçe "Falname" adında iki adet fal kitabı yazdırdığı, "Razname" adlı eserin ise Şair Kefeli Hüseyin tarafından önce III. Murad'a sonra III. Mehmet'e sunulduğu bilinmektedir.

Evliya Çelebi falcılığın Esnaflar Örgütü'ne dönüştüğünü anlatırken, "Çarşılarda Resimli Falan Bakan Hocalar" olarak adlandırdığı "Falcıyan-ı Musavviran"dan bahsetmiştir.

Divan edebiyatındaki bazı şairler de divanlarının sonuna Falnâme eklemişlerdir. Klasik Türk edebiyatı; sosyal, edebî, tarihî, kültürel yönden büyük bir kaynak ve birikime sahiptir. Remil bilgisine dair şiirdeki kullanımlar Divan şiirinde oldukça sık görülmektedir. Divan şairleri tarafından "remil, remmâl, fal" gibi sözcüklerle bağlantılı kullanılmıştır. Remilin en önemli unsuru olan kum ve kumun taneleri "nokta" sözcüğüyle bağlantılı olarak kullanılmıştır. "Nokta, döktü saf saf nokta, nokta vü necm, dökerdi nokta, remmâl-i resm-i nokta-i hâk, nokta etti, nokta döşer" gibi ifadelerle "tahta" sözcüğü yanında "nokta" sözcüğünü de şiirlerinde çeşitli anlamlara gelecek şekilde kullanmışlardır (Aydemir 2018:11). Bilindiği üzere 16. yüzyıl şairi Zâtî'nin İstanbul'da Bâyezid Camii avlusunda remil dükkânı açtığı ve kum falı bakarak geçimini sağladığı kaynaklarda geçmektedir. Bir diğer önemli isim ise Baba Nedîmî bunlardan biri olup kendisinden ilm-i remlde ünlü bir derviş ve şair olarak bahsedilmiştir (İpekten-Kut-İsen-Ayan-Karabey 2017: 79). Örnek olarak Dervîş Mevlevî - *Risâle-i Nokta-i Reml*'i, Muhyî ed-dîn el-Arabî - *Reml Cetvelleri*, Muhiyiddîn Arabî - *İlm-i Reml*'i, Nasîr ed-dîn Muhammed b. Muhammed et-Tûsî - *Risâle-i Keşfü'l Esrâr*'ı gösterilebilir.

Fedâyî Divanı'nda yer alan "Fal-nâme-i Kur'ân-ı Azîm" İslam'ın yasaklanmış olduğu "gelecekte haber verme" anlamındaki fal olmayıp "herhangi bir işe başlarken bir danışma ve iyiye yorma aracı" olarak ele almıştır (Şanlı, 2003/2).

Cumhuriyet'in ilk döneminde ise sosyal yaşamın önemli bir parçası olan falcılık, laiklik ile ters düşmekte, bundan dolayı da hazırlanan kanunlar ile sosyal yaşamdan uzaklaştırılmaya çalışılmıştır.

Falcılığın oluşturduğu olumsuz sonuçlar için 13 Aralık 1925'te 677 sayılı tekke ve türbelerle ilgili kanun içerisindeki özel bir madde ile falcılık yasaklanmıştır. (TA, 1968: 90)

4.1 Günümüzde Falcılık

Falcılar, insanların zayıf yönlerin kolayca kavrayabilen, onların ruh analizlerini yapan, telkin ve ikna yeteneği yüksek, zeki ve hileci bir üsluba sahip insan duygularına yön veren kişilerdir. Genellikle kadın falcılar olmakla birlikte erkek falcılar da vardır.

Falcıların en büyük yetenekleri, müşterilerinin ruh halini, jest ve mimiklerini, davranışlarını, beden dilini çok iyi analiz etmeleridir. Falcılar edindikleri izlenimlerden hareketle karşısındakinin duymak isteyeceği uygun cevabı verene kadar çözüm ve çıkarımlarda bulunur.

Fal geleneğinde modern yöntemlerin yanı sıra eski metotlar da kullanılmaya devam etmektedir. Halk kültürü araştırmalarında da büyük öneme sahip fal ve falcılık geleneği, batıl inançların sınıflandırılmasında dinsel-büyüsel işlemler içerisinde yerini almaktadır.

Kur'an fallarının Türk toplumunda da değer gördüğü ve bu türden pek çok manzum ve mensur eser kaleme alındığı bilinmektedir. Ancak Kur'an falları olarak karşımıza çıkan bu tür eserler hem hayra yorma biçimi açısından hem de harf yorumu yönüyle bir birlik içerisinde değildir (Yıldız, 2010:181-198).

Fal, doğrudan söylenemeyen bazı isteklerin ve yorumların ifade edilebilmesi için de kullanılır. Örneğin, fal bakan kişi, fal sırasında isteklerin çeşitli biçimlere büründüğünü ya da geçmişindeki bir olayın izine rastladığını söyleyerek fal baktıranın ağzından kolaylıkla laf alabilir. Bu durum, bir çeşit terapi işlevi de görür (Çakı, 2015: 85).

4.1.1 Günümüzde Fal Çeşitleri

Bakla falı: Belli sayıdaki baklaların yanına, şeker, tuz, yüzük gibi maddeler konularak atılır. Alacağı biçime göre yorumlarda bulunulur. “Fatma anamızın falı” olarak da bilinir ve doğru çıkacağına inanılır. Bakla yerine fasulye veya nohut da kullanılabilir.

Mani falı: Kapalı bir kutu veya torbaya konulan maniler gelişigüzel çekilir, çıkan maninin anlamı üzerinden yorum yapılır. Genellikle gençler arasında eğlence olarak yapılmaktadır.

Kahve falı: İçilen kahveden sonra fincandaki telvenin çeşitli hayvan figürleri, kuş, köpek, at ya da yol gibi aldığı biçimlerden yorumlar yapılır. “*Neyse hâlim, çıksın fâlim*” gibi çeşitli kalıplaşmış ifadeler kullanılabilir.

İstihare: Bir işin hayır mı şer mi olacağını anlamak için, abdest alıp iki rekat namaz kılmak gibi bazı dīnî gerekleri yerine getirdikten sonra rüyaya yatıp, oradan alınacak işaret doğrultusunda davranmaktır. Hz. Muhammed’in de uyguladığı ve tavsiye ettiği rivayet edilir (Duvarcı, 1993: 47).

İskambil veya Tarot falı: Oyun kâğıtlarının ayrı anlamları vardır. Destenin her açılışı veya kartın taşıdığı anlama göre yorumlar yapılır.

Tuz falı: Kum veya tuzun kahve falındaki gibi çeşitli şekillere bürünerek gösterdiği anlamlar yorumlanır.

El falı: Avuç içindeki çizgilerin ve parmak biçimlerinin yorumlanmasıdır.

Yazı falı: Kişinin el yazısından karakter ve ruh halini okumaktır. Grafoloji denilen bu yöntem emniyet teşkilatında da kullanılmaktadır (Duvarcı, 1993: 47).

Tespîh falı: İmamesinden tutulup sallanan tespihin yönünün, hızının ya da elde kalan boncuk sayısının yorumlanmasıdır.

Su falı: Kalplerinin temizliğine inanıldığından daha çok çocuklara baktırılan fal türüdür. Suya bakan kişi gördüklerini söyler ve gördüğü şeyler yorumlanır.

Papatya falı: Papatya veya benzer bir çiçekle, olumlu-olumsuz ikilemine dayalı olarak, yapraklarının koparılıp, son gelen kelimenin gerçekleşeceğine inanılması işidir.

Numara falı: Bilet numaralarının toplanması üzerinden fal bakmaktır. Rakamlar toplanır, toplamdan dokuzlar çıkarılır, kalan rakam “ADYÖMERSİ” sözcüğünün hangi harfine geliyorsa, o harfin anlamına göre yorum yapılır. Harflere önceden anlam yüklenmiştir (Duvarcı, 1993: 48).

Çay falı: Süzgeç kullanılmadan çay yapraklarının ya da tanelerinin fincana doldurulduktan sonra oluşan şeklin yorumlanmasıdır.

Taş falı: Türbe ya da kutsal olarak kabul edilen yerlere taş yapıştırmaya çalışmaktır. Taş yapışırsa olumlu, yapışmazsa olumsuz anlam ifade eder.

Bulut falı: Bulutların aldığı biçimlere, ardından güneş veya ay ışığının süzülüp süzülmemesine göre yorumlanmaktadır. En eski fallardan biri olduğu kabul edilmektedir.

4. Falnameler ve Türk Edebiyatındaki Örnekleri

Mustafa Uzun, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi'nin “Falnâme” maddesinde falnameleri “1. Kur'an Falnâmeleri, 2. Kur'a Falnâmeleri, 3. Peygamber Adlarına Göre Düzenlenen Falnâmeler” olarak üç gruba ayırır ve bunların uygulamalarını anlatır: Bilinmeyen haber almaktan çok, hoşça vakit geçirmek amacıyla kaleme alınan dördüncü bir falnameden bahseder ve Cem Sultan'ın “*Fâl-i Reyhân*”ı ile Zaîfi'nin “*Fâl-i Mürگان*”ını örnek olarak verir (Uzun, 1995: 142-144).

Ömer Ruşenî Dede'nin *Miskinnâmesi*, Zaîfi'nin *Fâl-i Mürğâni*'si, Cem Sultan'ın *Falnâme*'si, Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın *Kıyafetname*'si edebiyatımızda bu konudaki önemli eserler olarak kabul edilmektedir.

Edebiyatımızda Fuzuli'ye atfedilen ancak kuvvetli bir ihtimal ona ait olmayan *Sohbetü'l-Esmâr* adlı eserde fındık, fıstık, kestane, iğde, badem, erik, kiraz, elma, armut, üzüm, ayva, nar, hurma, dut, kızılıçık, incir, limon, şeftali gibi meyveler birbirini överek veya yererek kendi güzellik ve yeteneklerini, hayattaki yüksek konumlarını abartılı bir dille anlatırlar (Araslı, 1958: 267-278; Peker, 1961:64).

5.1 Falname Kitabı

Eser, Konya Koyunoğlu Kütüphanesi'nde bulunmakta ve 10896 demirbaş numarası ile kayıtlı bulunmaktadır. Eski Anadolu Türkçesi dil özelliklerini taşımaktadır. Toplamda 71 varaktan oluşmaktadır.

Falname eseri, Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde 2000 yılında Vedat KARTALCIK tarafından İmlâ, Ses Bilgisi ve Şekil bilgisi açısından yüksek lisans tezi olarak çalışılmıştır.

Çalışmamızda ise KARTALCIK'tan farklı olarak, Türk Dili ve Edebiyatı dersinde kullanılmak üzere değerler eğitimi üzerinde durulmuştur. Metinde bulunan kök değer örnekleri tespit edilmeye çalışılmış ve alt başlıklar halinde verilmiştir. Ayrıca KARTALCIK'ın metin okumasındaki bazı imla farklılıkları tespit edilmiş ve belirtilmiştir.

5.2 Eserin Kaynağı ve Yazarı Hakkında Bilgiler

Yazılış tarihi tam olarak bilinmemektedir. Yazılış amacı yazar tarafından Harun Reşid döneminde bir olaydan bahsederek başlar. Ve amacını başlangıç kısmında insanların gizli işleri öğrenmede (fal bakma veya tefeülde olma) kullanılmasını amaçladığını açıklamaktadır.

Okuduğumuz falnameye ait mütercim, kitapta geçmemektedir. Ancak eserde, metni Arapça yazan ve Harun Reşid'e sunan kişi olarak "Abdullah ibn-i Abdullah'ın babası" ismi yer almaktadır: "‘abdullāh ibn-i ‘abdullāh atası eydür..."

5.3 Yazmanın Özellikleri

Eser toplam 71 varak olup her sayfa 13 satırdan oluşmaktadır. Ancak eserin ilk varağı 11, 30. varağı ise 12 satırdır. 66a varağında yıldız satırı yoktur. Eserin sonuna bir reml cetveli yerleştirilmiştir. Sırtı deri kapakları kartondan yapılmıştır.

Nesih yazı ile harekeli olarak yazılmıştır. Eser önce Arapça olarak yazılmış, daha sonra Farsçaya tercüme edilmiş, oradan da Türkçeye tercüme edilmiştir.

Müellif eserini 12 kısım 144 bölüm olarak yazdığını belirtmektedir: “on iki vech üzere kısmet itdüm yüz kırk dört bāb üzere taşnĪf kıldum...”.

Eserin her varağında farklı bir soru vardır. Soruların cevapları, hem sorulduğu varakta hem de birbirini takip eden satırlarda verilmektedir.

Dili Eski Anadolu Türkçesi ile Osmanlıca Türkçesi arasındaki geçiş dönemi özelliklerini taşımaktadır.

Eser besmele ve Allah’a hamd ile başlar. Daha sonrasında yazar, Harun Reşid döneminde mecliste geçen bir fal sohbetinden bahseder. Ardından da yazdığı falnamedeki fallara nasıl bakılacağını anlatır. Sonrasında 13 satırdan oluşan soru-cevap kısmı gelir. Her sayfanın ilk satırı soru satırındır, geriye kalan on iki satır ise cevap kısmını oluşturmaktadır. Ayrıca sorular belli aralıklarla tekrar eder ve bir algoritma içerisinde aynı soru türüne ve cevaplar tekrar karşımıza çıkar.

6 DEĞERLER EĞİTİMİ

6.1 Değer Kavramı

Bir makinenin dişlisinin çarklarında olduğu gibi değerlerin her biri toplumsal düzeni oluşturur. Eğitim ise bu düzenin en önemli yapı taşlarından biridir. Eğitimin amacı toplumu oluşturan bireyi üç ayrı alanda da bir bütün halinde yetiştirip geliştirmektir. Bilişsel alan bireyi zihnen, psikomotor alan bireyin bedensel becerilerini, duyuşsal boyut ise kişiyi ahlaksal ve duygusal olarak geliştirip yetiştirilmeyi amaçlar. Ancak hem Türkiye’de olsun hem de dünyada gerçekçi ve olgucu eğitim anlayışının tercih edilmesi olgucu bilgilerin verilmesini daha öne çıkarırken birey olmanın temel taşı olan değerlerin kazandırılması geri plana atılmıştır.

Araştırmacıların birçoğu, yeni çağda toplumun sosyal ve ahlaki değerler açısından ciddi sorunlarla karşılaştığını belirtmektedirler. Gelişmiş veya gelişmekte olan birçok ülkede bu araştırmaları doğrulayan ve dikkate alınması gereken önemli sorunlar yaşanmaktadır.

İç ve dış kökenli şiddet ve terör olayları, bu olayların oluşturduğu bireysel ve toplumsal etkiler, aile kurumunun gücünü yitirerek zayıflaması, yüzyıllarca oluşturulan ortak kültür

yapısında amaç, beklenti, değer, ilke ve kural kargaşası yaratmış; çocuklara ve gençlere aktarılacak kültür dağılıp, parçalanmıştır. Böylelikle gençlerin kişiliğinin oluşmasında önemli olan doğru, güzel, iyi, olumlu, yapıcı örnekler azalmıştır (Köknel, 2001: 114).

Eğitimin en büyük amacı insanları tanımak, onlara yol göstermek, özel yeteneklerini keşfederek insanlara meslek, kültür ve sağlıklı bir kişilik kazandırmaktır. Bu nedenle eğitim insanı bir taraftan maddi özellikleri ve yetenekleri bakımından geliştirip güçlü, üretken, başarılı bir kişi durumuna getirmeli; diğer taraftan insanı insan yapan, hayvanlardan üstün kılan manevi özellikleri kazandırarak milli ve manevi değerlerle kaplanmış olgun bir kişilik kazandırmalıdır (Şentürk, 2010: 8). Bu nedenlerden dolayı eğitimin her aşamasında değerler eğitimi büyük bir önem taşımaktadır.

6.2 Değerler Eğitimi

Değerler insanoğluna gelişigüzel kazandırılmaz. Değer eğitimi boyunca eğitimi verecek kişilere de yol gösterecek bazı yaklaşımlar kullanılmaktadır. Değerler ile ilgili olarak edebi eserlere bakıldığında değerler eğitimi ile ilgili farklı yaklaşımların ele alındığı görülmektedir. Bu yaklaşımlar şu şekilde sıralanabilir:

1. Değerleri Telkin Etme, Aşılama
2. Değerleri Belirginleştirme, Açıklama
3. Değer Analizi
4. Ahlaki Muhakeme
5. Karakter Eğitimi
6. Değerler Eğitiminde Gizil Güç: Örtük Program

Yukarıda verilen ilk dört yaklaşım klasik diye adlandırılan, geçerliliği herkes tarafından kabul edilen yaklaşımlardır. Ancak bu klasik yaklaşımlar zamanla eğitimde yeterli olmamıştır. Bu nedenle de sonradan iki yaklaşım daha eklenmiştir.

Değerler, bireylerin korumaları veya göz ardı etmeleri sonucunda ya zamanla kaybolur ya da nesilden nesile aktarılarak yıllarca sürebilir. Pek çok toplum tarafından kabul edilen ve yüzlerce yıl devam ettirilen evrensel değerlere bakıldığında ise karşımıza, liderlik, doğruluk,

ahlak, adalet, sorumluluk ve yardımseverlik gibi bireyi ideal insan olma çizgisine yönlendiren değerler çıkmaktadır.

Türk Dili ve Edebiyatı dersi, bir değer eğitimi dersidir. Çünkü tarihsel bir içeriğe sahip olması, çeşitli kültürleri ve yaşam öykülerini aktarabilmesiyle iyi değerlerin verilmesi bakımından önemlidir. Türk Dili ve Edebiyatı dersinin birden fazla disiplini içinde barındırması da, değer öğretimi bakımından bir zenginlik sayılabilir.

Türkçe, ana dilimiz olmasından dolayı kendi başına en önemli değerlerden bir tanesidir. Değerler toplumu oluşturan insanları nasıl ortak paydada birleştirebiliyorsa ana dil de aynı şekilde kendini konuşanları ortak bir paydada toplayabilmektedir. İnsanları rastgele birleştirmeyen, aksine onları bir bütün yapan en önemli etkidir. Çünkü bir milletin tarihini, kültürünü, örf ve adetlerini, acılarını ve sevinçlerini dil aracılığıyla geçmişten alarak geleceğe aktarımında kullanılır.

Ülkemizdeki eğitimin sisteminin hedeflerinden biri de dilini seven, dilini koruyan ve onu geliştiren bireyler yetiştirmektir.

İnsanların ana dillerini korumasını sağlamak ve bunları yaparken de eğitmek aynı zamanda Türk Dili ve Edebiyatının bir görevidir. Edebi eserler kullandıkları dil bakımından yaşadıkları çağın, yazıldıkları dönemin sorunlarını, hüznelerini, sevinçlerini ele almakla görevini tamamlamaz. Aynı zamanda bu görevi üstlenirken ana dilin gelişip, geleceğe aktarımını da sağlamaya çalışır.

Tarihin en eski dönemlerinden beri varlığını koruyup sürdüren edebiyat, insanlığın içindeki iyilik ve güzellikleri ortaya çıkarmak üzere oluşmuş bir türdür. İnsanın özünde bulunan iyilik, güzellik, doğru insan olma eğilimi, ve bu değerlere bir yol gösterici olması nedeniyle edebiyat en önemli değer araçlarından biridir. Okuyucusunu kendinden belki de yüzyıllarca yıl önce yaşamış insanlarla, olaylarla veya olgularla duygu ve düşünce olarak aktarımlar sağlayarak buluşturmuştur.

Edebiyat Arapça “edeb” sözcüğünden gelmektedir. Yaşar Çağbayır tarafından hazırlanan Ötüken Türkçe Sözlük’te “edeb” sözcüğünün “*davet; yemeğe çağırma*” anlamından geliştiği belirtilmektedir. Yine Ötüken Türkçe Sözlük’te “1. *Halk arasında egemen olan en iyi ahlak; toplum töresine uygun davranış; kabalıktan kaçınma; terbiyeli davranış. 2. İnsanı kötülükten sakındırıp iyiliğe yönelten yeti. 3. Güzel huy ve iyi davranış.*” gibi anlamlarda

verilmiştir. Ayrıca edeb sözcüğü İslamiyetten sonra Araplara has ilimleri içine alan bir terim olarak kullanılmıştır (Bilgegil, 1980: 1).

Edebiyat insanlara değerleri aktarmada kullanılabilen en önemli sanatlardan birisidir. Çünkü edebiyatın konusu, içeriği, malzemesi, hedefi insandır. İnsanı ise insan yapan başlıca etken değerleridir. Edebiyat ürünlerinde insanın ve değerlerin her türlü, iyi veya kötü, güzel ya da çirkin, zor ya da basit her yönü ortaya konmaktadır. Okuyucular kendilerine uygun edebi eserlerden, kendilerine yakın buldukları değerleri bulup çıkarmaktadırlar. Edebi tarihe bakıldığında bir çok yazar okuyucularına eserleri ile kendi inanç ve değerlerini aktarmaya çalışmıştır. Nurullah Ataç (1968: 141-142) edebiyatın değer kazandırmadaki rolünü şu cümlelerle ifade eder:

Bir toplumda ahlakın ilerlemesini, düzelmesini istiyor musunuz? O toplumda edebiyat, sanat merakını uyandırmaya, geliştirmeye çalışın. Çocuklara, gençlere şiirler, hikâyeler, romanlar okutturun, onları tiyatrolara, sinemalara gönderin. O hikâyelerin, romanların, oyunların insanlarıyla tanışınlar, onların hayatlarını hayallerinde yaşasınlar, öğrensinler, onların içlerini böylece gerçekteki insanları da daha iyi anlarlar. Çocuğunuz büyüyünce ne olacaksa olsun, küçükken siz ona edebiyatı sevdirmeye bakın, ilim, bilgi sonradan gelecektir, önce insanlığını kurmak, hayalini işletmek gerekir.

Edebi eserlerin büyük bir bölümü insanları çeşitli yönlerden eğitmeyi amaçlamaktadır. Yunus Emre şiirleri ile, Mevlana Mesnevi ile, Şinasi makaleleriyle, Muhsin Ertuğrul tiyatrolarıyla, Ahmet Mithat romanları ile ve pek çok sanatçı şiirleri, romanları, oyunları ile hep insanları eğitmeyi amaçlamıştır.

İnsanların sahip olduğu değerlerden birisi de dildir. Dil insanlar arasındaki etkileşimi artırır. Dünün insanını bugüne, bugünün insanını ise yarına aktarır. Nesiller arası kültürün taşıyıcılığını yapar. Dil canlı bir varlıktır. Bu canlı varlığı hayatta tutan öğelerden birisi de edebiyattır. Dolayısıyla dil edebiyat vasıtası ile gelişir, zenginleşir ve kendini geliştirerek nesiller arasındaki bağı kurar. Aynı zamanda edebiyat dilin kültürel ve bilgi birikimini artırarak estetik ve ahlaki değer yargıları ile süslenmesini sağlar.

6.3 Falların Değerler Eğitimdeki Yeri ve Eserde Tespit Edilen Değerler

Edebiyat, dili kullanırken veya değerleri aktarırken doğrudan doğruya öğüt verme yolunu gözetmez. Kimi zaman bir karakterin düşüncesi, kimi zaman mekanın bir süsü, kimi zaman ise asırlara karşı koyan bir amaç olarak edebi eserlerde yer alır.

Bu bağlamda Türk Edebiyatı Dersi (9-12. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu incelendiğinde edebiyatın, değerleri iletmedeki rolünün vurgulandığı görülür. Programda edebi metinlerin, öğrencilerin sanat zevkinin gelişmesine ve mensubu bulunduğu toplumun değerlerini benimsemesine hizmet ettiği belirtilmiştir. Bu yüzden edebiyat eğitiminin; estetik zevkin gelişmesi, kültürel değerlerin somut olarak ifade edilmesi, sürdürülen yaşamın farklı bir dikkat ve duyarlılıkla dile getirilmeside son derece önemli olduğu savunulmuştur. Ayrıca edebiyat derslerinde öğrencilere bireysel, ulusal, evrensel 71 değer ve anlayışın edebi metinlerde nasıl inceleneceği ve değerlendirileceği konusunda becerilerin kazandırılması gerektiği belirtilmiştir.

Okumuş olduğumuz tarihi bilinmeyen falname metni gerek İslamiyet Öncesi Türk inanışlarında olsun gerekse İslamiyet sonrası Türk inanışlarında olsun Türk kültür, örf, adet, sevinç, hüznün, gündelik yaşam, ticari hayat, askeri hayat, insan ilişkileri gibi pek çok konuda yazıldığı Eski Anadolu Türkçesi'nin özellikleri ile harmanlanıp karşımıza çıkmaktadır.

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 18 Temmuz 2017 tarihinde "Müfredatta Yenileme ve Değişiklik Çalışmalarımız Üzerine" başlığıyla yayınladığı bildirisinde "Değerler Eğitimi"ne ilişkin "on kök değer"den bahsedilmiştir. Bu değerler: "adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik" olarak sunulmuştur. Aşağıda bu değerlere ilişkin falmameden örnekler verilecektir.

6.3.1 Eserde Tespit Edilen Değerler Örnekleri

İnsanlık tarihi boyunca iyi ile kötü, doğru ile yanlış, gece ile gündüz gibi değerler hep kendi içerisinde zıtlık oluşturmuş ve süregelen edebi yazı tarihi boyunca eserlerde yer edinmiştir.

İnsanoğlunun merakı her ne kadar geçmişte olanı yorumlatmak ya da geleceği görmek üzerine olmuş olsa da iyi veya kötü her durum karşısında bu yorum veya öngörüü kullanmayı amaçlamıştır. Doğası gereği insan kendisine zarar veren her türlü olay veya olgudan kaçınır, kendisine yarar sağlayan olay veya olgulara ise yaklaşır.

Ziraat ile uğraşan bir çiftçi için yağmur, su, güneş, sıcaklık gibi etkenler hayatını idame için önemlidir. "bu yıl yağmur vaktile yağa ve yıl bereketli ola" ifadesi ürün için merak edilen ihtiyacın iyi geçeceğini, *vakit* ve *bereket* gibi sözcüklerin de yardımıyla aktarmaktadır.

Hayvan sahibi bir birey için elinde bulunan hayvan kullanım amacına göre büyük önem taşımaktadır. Bazen bir yoldaş, bazen bir geçim kaynağıdır. Alacağı ya da satacağı hayvanın hangisinin daha iyi, hangisinin daha faydalı olacağını merak etmek de doğal olarak hakkıdır. Eserde “*işbu atdan alaca at yügrük sekirdür ola*” ifadesi ile hayvan seçiminde alıcı veya satıcının hayvanda neye dikkat ettiğini görmek açısından önemlidir.

Asırlar boyunca, bütün medeniyetler ve dīnler için rüyalar önemli bir yer tutmuştur. Her toplum kendi kültürüyle harmanladığı bir rüya algısı oluşmuştur. Rüyaların bu dünya ile öteki dünyalar arasında bir köprü vazifesi kurduğu, kutsal bilgilerin taşıyıcısı olduklarına ve yaratıcının mesajlarını içerdiklerine inanılmıştır. Türk kültüründeki rüya algısı, Türk kültürüne ait mitoloji, destan, masal, efsane ve halk hikayeleri detaylı incelendiğinde ayrıntılarıyla ortaya çıkmaktadır. Bu türlerde yer alan rüyaların birden fazla fonksiyonu vardır. Geleceğe dair bilgiler vermek, yapılacak işlerde öncülük ve yol göstericilik etmek, ev veya yapılacak bir yapıya dair bilgiler aktarmak, aşık olmak, dīinsel öğeleri açıklamak gibi görevler bunlardan birkaçıdır. Bu görevlerin ortaya çıkmasında, Türklerin İslamiyet öncesi ve İslamiyet sonrası kültürel yapıları beraber rol almıştır. Rüyaların bu fonksiyonları, rüya ve kültür arasında bir kolerasyon ortaya çıkarmaktadır. “*işbu düş kim gördüñ bāıldur hergiz olmaya*” ifadesi ile de rüyanın danışılan bir mekanizma ve öğrenilmesi gereken bir metod olduğu ortaya çıkmaktadır.

Eş seçimi bireylerin hayatlarında verdiği önemli kararlardan biri olarak görülmektedir. Evliliğe uyum sağlama ve evlilikten doyum sağlamanın eş seçiminin doğru yapılmasıyla bağlantılı olduğu bilinmektedir (Kalkan, 2012).

Türk kültüründe eş seçiminde aranan özelliklere ilişkin birçok araştırmanın gerçekleştirildiği bilinmektedir. Fakat, eş seçiminde önem verilen özelliklerle ilişkili değişkenlerin incelenmesinin sınırlı sayıda olduğu görülmektedir. Okuduğumuz eserde de eş seçimi ile ilgili olarak “*bu ‘avratı er ala ammā pāyidār olmaya şöyle bilesin*” ifadesi ile ilişkinin uzun ömürlü olmayacağı belirtilerek günümüzde de olduğu gibi kısa ilişkiye olumlu bir şekilde bakılmamaktadır. Evlilik için aranan şartlardan birisi de bugün olduğu gibi dün de güler yüzlü, şefkatli ve ahlak sahibi olmaktır. Bununla ilgili olarak incelediğimiz falmamede “*işbu ‘avrat gökçek yüzlüdür ve ‘arludur şöyle bil*” ifadesi ile aranan iyi özelliklerin birkaçından bahsedilmektedir.

İyi insan olmak, çevresine, ailesine, ülkesine yararı dokunan; etrafındaki insanlarla iyi geçinip onların iyiliğini düşünmek her birey için birer ödevdir. Aile yapısının da temel taşlarından birisini oluşturan iyi insan, Türk kültüründe büyüklerinin öğütlerini dikkate alan,

yaptığı işlerde doğruluğu ve adaleti gözeten kişiler olarak da gösterilebilir. Falmamede “oğlu oğlı devletlüdür ve dahı çok ni‘met issi ola” açıklaması ile saadetin birçok nimeti de beraberinde getirdiği söylenmektedir. Ayrıca “işbu kul mestürdur ve şefkatlü ve mübârekdür bilesin” ifadesi ile de iyi insanın ahlak ve kişilik özelliklerine değinmektedir.

Çevresine zararı dokunan insanlar için ise eser “işbu kişi muḫīc degildir ve öğüt dahı dutmaz şöyle bil”, “işbu kişi saña şefkatsüzdür ve dahı muḫīc degildir”, “işbu er işbu işde katı fikirlidür şöyle bilmiş ol”, “işbu kul murdârdur kimsenün öğüdün dutmaz”, “işbu evün kavmleri ki devletsüzdür şöyle bilesin”, “işbu kişi bu cāzūlıktan hīc kurtulmaya şöyle bil”, “işbu kişi şavaşda korkakdur ve yaramazdur”, “işbu kişiye cāzūlık kar kalmaya ve dutmaya” gibi ifadeler ile bugün de zararlı olan kişileri eserin yazıldığı dönemlerde de kötü kabul etmektedir.

İnsanoğlu her zaman yakın çevresinden gelecek olay ve olguları merak etmez bazen de rakibinden veya düşmanından gelecek durumlara karşı kendisini korumayı amaçlar. İnsanoğlunun yaradılışında bulunan bu koruma içgüdüğü asırlar boyu kendisini barındırmıştır. Bu amaçla “bu düşmandan saña korku var ammā ziyān degil”, “işbu düşmandan endīşe itme tīzcek helāk olur”, “bu düşmandan sakınmazsan saña şerri ire şöyle bilmiş ol”, “düşmanın ki vardur yavuzdur gönlünü dir saña ziyān var” gibi fallar iyi veya kötü durumlara karşı fala bakan kişiyi uyarmayı amaçlamıştır.

İş hayatı insanoğlunun hayatını devam ettirebilmesi için yaptığı faaliyetleri kapsayan süreçlerden birisidir. Farklı meslek gruplarının temel amacı insanın kendine ve ülkesine yetebilmesi olarak gösterilebilir. Bunun doğal bir sonucu olarak bireyler yapacakları işlerde veya kuracakları ortaklıklarda kendilerinin bu olay sonrasında iyi mi kötü mü sonuçlar alacaklarını her devirde merak etmişlerdir. Bununla ilgili olarak eserde “saña bu işden yeglik ve dahı geñezlik ola bil”, “işbu ortaklık ve illā aşşı birle ola şöyle bil”, “işbu kişi ve bu nesne ve bu maḫām saña mübârekdür” gibi ifadelerle sorulara cevap verilmiştir.

Dostluk: Dostluk, birbirini seven, sayan, gözeten iki insan arasında gelişen bir bağıdır. Günümüzde ise bireyselleşen ve yalnızlaşan modern insanının en büyük sorunlarından birisi dostluktur. Eserde dostlukla ilgili olarak “bu dostluk ve bu emīnlik size daim olisardur şöyle”, “seninle dostluk ve emīnlik ola şöyle bilesin”, “işbu düşman ki şordun aranızda dostluk ola”, “işbu dostluk aranızda gerçek ve da‘vā ola” gibi ifadelerle dostluğun iyi anlama gelecek şekillerde kullanımı görülmektedir. Buna karşılık falmamede “işbu sizün aranızdağı dostluk tīz geçe bilmiş ol”, işbu dostluk sizde bākī kalmaya şöyle bilmiş ol” ifadeleriyle de dost olmamanın, düşmanlık gütmenin kötü olduğunu belirten fal satırları bulunmaktadır.

Dürüstlük: Gösterdiği davranış ve söylediği sözlerde doğruyu tercih eden, işinde de adaleti ve doğruyu gözeten insanların erdemidir dürüstlük. Eserde dürüstlikle ilgili olarak “işbu kişi sakıncıdır ve doğru sözlüdür bil”, “işbu kişi doğru sözlüdür ve emānete dahi yarar bil”, “işbu kişi gerçek sözlüdür hāin degildir doğrudur” gibi ifadelerle doğru söz söylemin ve dürüst insan olmanın bir erdem olduğunu belirtirken, “işbu kişi aşılsuzdur ve çigān ve şarb sözlüdür bil” ifadesiyle de dürüst olmayanları kötü özelliklerle nitelendirildiği görülmektedir.

Yardımseverlik: Çevresine maddi, manevi yardım eden ve bu yardımı kendisine bir alışkanlık olarak kazandıran kimsenin özelliği olan *Yardımseverlik*, incelediğimiz falname eserinde “iyilik yapma” olarak karşımıza çıkmaktadır. Bununla ilgili olarak eserde “işbu kethüdā daim saña eylik sanıcıdır bilmiş olasin”, “işbu kethüdādan māl ve eylik ve hayr bulursın bil”, “oğluğ oğlı eylik ve şazılık birle dirlik eyleye bil”, “ululara ulaşmak saña eylik ve fāyide ola şöyle bil” falları ile yardımseverlik başlığı altında iyiliğin önemi vurgulanmış ve iyi olarak gösterilmiştir.

Saygı, Sorumluluk: Falname metninde genellikle birlikte anılan iki kavram, birbirini destekler nitelikte kullanılmıştır. Genellikle öğüt vermek ve öğüdü tutan kişinin saygı göstermesi ve sorumluluk sahibi olmasına değinilir. Örnek verecek olursak “işbu ‘avrat muṭī‘andur nekim dersen dutar şöyle bil”, “işbu ‘acrat eyüdüdür ve dahi mestüredür ve muṭī‘adur”, “işbu kişi seni sever muṭī‘dür şöyle bilesin”, “işbu kul saña mübārekdür ve muṭī‘dür”, “işbu kişiye öğüt vir ki öğüdüni işidür şöyle bilesin”, “bu kişi öğüt dutıcıdır ve dahi buyruk dutıcıdır bil”, “bu kişiye öğüt vir dutar anunla ‘amel dahi ider” şeklinde olumlular bulunmaktadır. Bunun zıttı yani bu değerleri uygulamayanı kötüleyen fal ifadeleri de mevcuttur. Örnek olarak “işbu ‘avrat murdārdur ve utanmaz ve ‘aybludur bilesin”, “işbu kişi murdārdur ve dīnsüzdür şöyle bil”, “işbu kişi murdārdur ve emānete yaramazdur şöyle bil”, işbu kişi murdārdur ve dīnsüzdür ve yavuz niyetlüdür”, “işbu kul mestüre degildir kaçkundur ve murdārdur bil” gibi olumsuz ifadeler kötü olarak değerlendirilmiştir.

6.3.2 Falname Metninin Değerler Eğitimi İçindeki Rolü

Kültürün ve inanışların nesilden nesile aktarımında falname metni bize bir ışık tutma görevinde bulunmuş, bu ışığın edebi eserlerin içerisinde bire bir ders verme niteliğinden çok bir fal ritüel içerisinde yansımaları görmekteyiz. Unutulmamalıdır ki toplumu oluşturan yönetici kesimden yönetilen kesime kadar herkese hitap eden değer yargıları vardır. Bu değer yargıları yeni inanış biçimleri ile farklı biçimlere adaptasyon sağlamış olsa bile her zaman kendinden izler taşımaktadır. Sıradan insan tabakasının da gelecekle ilgili plan ve merakı

yönetici kesimin de geleceğin bilinmemezliğine karşı gösterdiği ilgi ve merakı incelediğimiz eserdeki satırların arasında kendinden izler taşımaktadır.

Gelişen ve teknolojik açıdan ilerleyen dünyada her ne kadar bilgiler ve anlamlandırmalar çok hızlı bir biçimde elimize ulaşmakta olsa bile insan kendisini derin bir yalnızlığa itmektedir. Falname eseri bu açıdan öğrencilere, kendinden önce yaşamış insanlarla bir özdeşleşme bulmasını da sağlayacaktır. Çünkü bugünü sorunu, yarın da devam etmektedir ve bu soruların cevapları daha öncesinde cevaplandırılmaya çalışılmıştır.

Her nasıl Uluğ Bey'den önce gök bilimiyle ilgilenildiyse Uluğ Bey'den sonra da gök bilimiyle ilgilenilmiştir. Eskiden göklerde aranılan cevaplar bugün yerini kitaplara hatta internete bırakmıştır. Ancak sorulan sorularda çok da farklılık olmamıştır. Kişiler doğan çocukların adlarından başlayacakları işlere, okuyacakları okullardan ellerine geçecek mallara kadar sorulara hala cevap aramaktadır.

İncelenen falname yalnızca geleceği yorumlamak, bilinmeyeni öğrenmek amacı güdülerek yazılmamıştır. Eser aynı zamanda sorulara cevap verirken kendi içerisinde okuyana karşı sorumluluk bilinci içerisinde iyi ve doğru insanın resmini de çizmektedir.

Değerler eğitimi ilkokuldan üniversite öğrenimine kadar öğrencilere kazandırılmaya çalışılmaktadır. Kişilerin bulunduğu toplumun değerlerine sahip çıkarak yaşatması aynı zamanda ülkesine karşı bir ödev ve borcudur. Bu kapsamda öğrencilere aktarılması gereken bu bilinç incelediğimiz eserde hem sözcük dağarcığı hem de kültürel bir iz olarak verilmektedir.

Eserde özellikle kişinin kendi çocuğu üzerinden verilmeye çalışılan “öğüt tutucu olması, hayırlı ve iyi insan olması” gibi kavramlar sıkça vurgulanmıştır. Bu vurgunun ana nedenlerinden birisi müellifin bu konuya dikkat çekmek istemesidir.

7.1 YAZILI TÜRKÇENİN TARİHİ GELİŞİMİ

7.2 Eski Türkçeden Eski Anadolu Türkçesine Kadar

Türkçenin VI. ve XII. yüzyıllarını kapsayan bu dönem, Türk yazı dilinin başlangıcını oluşturur. Orhun Abideleri ile başlayan bu dönem Köktürkçe, Uygur Türkçesi ve Karahanlı Türkçesini içine alır. Elde bulunan bilgilere göre yazılı Türkçenin başlangıcı yazıtlarla başlar. Ancak Türkçe yazılmış ilk metinlerin yazıtlar olmadığı aşikârdır. Bu dilin hıç değilse birkaç

asrılık olduğu açıktır. Bu dönem aynı zamanda ortak bir yazı dilinin olduğu dönemdir(Ergin, 2013: 13).

Köktürklerin ataları olan Hunların dili eski Türkçeden önceki devire ait olduğu düşünülür. Ancak bu dönemle ilgili yalnızca Çin kaynaklarındaki özel isimler vardır(Caferoğlu, 1984: 75).

Köktürk devletinin yıkılması ile coğrafyanın büyük bir kısmı ve yönetim devri Uygur devletine geçmiştir. Uygur dönemi yerleşik hayata geçiş ile gelen, matbaanın kullanılması ile de artan özellikle Mani ve Budist dīnin etkisiyle yapılan yeni çeviriler Türk dilinin zenginliğini daha da arttırmıştır. Köktürk Türkçesinin yapı ve biçim özelliklerini büyük ölçüde devam ettiren Manici çevredir. Budist eserlerde de bu devam ettirme özelliği görülmekle beraber örnekleri sınırlıdır.

Uygur Türkçesi döneminden sonra Karahanlı Türkçesi dönemi gelir. Türklerin İslami çevrenin ve inanç değişikliğinin de etkisiyle söz varlığında büyük bir değişim görülmektedir. Bu dönemde özellikle Arapça ve Farsça sözcük sayısında artış görülmektedir.

Bu dönemden sonra Türk yazı dili Kuzey-Doğu ve Güney-Batı Türkçesi olarak iki kola ayrılır. Dini, sosyal ve siyasi nedenlerden dolayı yazı dilinde farklılıklar görülmeye başlanır. Ayrılan bu yazı dillerinin gelişmesi, birden fazla yazı dilinin doğmasına ve gelişmesine sebep olur(Ergin, 2013: 14). Orta Türkçe dönemi adı verilen bu dönem ile Eski Türkçe dönemi ile çağdaş Türk yazı dilleri arasında bir bağ kurulur. Bu nedenle bu döneme bir köprü görevi üstlenmiştir diyebiliriz. Bu köprü görevi üstlenen döneme Harezmi Türkçesi adı verilmektedir.

Harezmi'nin Türkleşmesinde özellikle Oğuzlar ve Kıpçaklar önemli bir rol oynamışlar; ayrıca Kalaçlar, Uygurlar, Peçenekler, Kimekler, Bayavutlar, Kanglılar ve bazı göçebe Türk toplulukları da bu konuda önemli rol almışlardır. Bölgenin Türkleşmesinde rol oynayan bu unsurlar, bölgenin kendine ait lehçesini de oluşturmuşlardır. Bu lehçe, Karahanlı yazı dili ile bağlantılı ve Oğuz, Kıpçak, Kanglı ve diğer boyların lehçelerinin karışımı ile oluşmuş Harezmi Türkçesidir. Her şeyden önemlisi ise bir yazı ve edebiyat dilidir. Eski ve yeni biçimler ile ağız özelliklerinin yan yana yer aldığı bu edebiyat dilinin altın çağı ise sadece Harezmi ve Sir Derya'nın etrafında değil, Altın Ordu'nun diğer kültür merkezinde ve başkent Saray'da kullanıldığı 14. yüzyıldır(Argunşah, Yüksekaya, 2017: 163).

13. yüzyılda Karahanlı Türkçesinden gelişen ve XV. Yüzyılda yerini Çağatay Türkçesine bırakan bu lehçe, Karahanlıcadan oluşmasının yanında, farklı boyların lehçelerini de temsil etmesi açısından enterasan bir yazı dili olmuştur.

15. yüzyıllardan sonra Kuzey-Doğu Türkçesi Kuzey ve Doğu olmak üzere ikiye ayrılır. Kuzey kolunu Kıpçak Türkçesi, Doğu kolunu ise Çağatay Türkçesi oluşturmaktadır.

Batı Türkçesi ise Oğuz ağız özelliklerine göre oluşturulmuştur. Türkiye Türkçesinin temelini oluşturmaktadır. Aşağıdaki başlıkta daha detaylı şekilde incelenecektir.

7.3 Eski Anadolu Türkçesinden Türkiye Türkçesine Kadar

Eski Oğuz Türkçesi: Oğuz Türkleri tarafından oluşturulan Batı Türkçesi, Türkçenin en işlek ve verimli yazı dillerinden birisidir. Eski Anadolu Türkçesi olarak da adlandırılan bu dönem, Batı Türkçesinin ilk dönemidir. Sonrasında sırasıyla Osmanlı Türkçesi, Türkiye Türkçesi gelir.

Selçuklu dönemi Türkçesini de içine alan bu dönem 13. asırdan 15. asrın sonuna kadar devam etmiştir. 15. asrın ikinci yarısı bir geçiş dönemi olmakla birlikte, Eski Anadolu Türkçesinin özellikleri, bütün 16. yüzyıl boyunca devam etmiş, hatta 17. yüzyılda da kendisini göstermiştir. Selçuklu döneminden bugüne çok az sayıda eser kalmıştır. Bunların büyük bir kısmı, daha sonraki yüzyıllarda kopyalanmış metinlerdir. Bunlar Sultan Veled, Ahmed Fakih, Şeyyad Hamza ve Dehhânî'ye aittir. 13. yüzyılın sonuyla 14. yüzyılın başında yaşamış olan Yunus Emre de Selçuklu döneminden sayılabilir(Timurtaş, 1976: 1).

Bu dönemde verilen eserler incelendiğinde dil açısından yabancı sözcük oranına göre Türkçenin en temiz dönemlerinden birisi denilebilir. Düz yazılarda genel anlamda Arapça ve Farsça sözcük sayısı az, verilen şiirlerde ise düz yazılara oranla biraz daha fazla olduğu görülmektedir. Bu dönemi kendisinden önceki ve sonraki dönemlerden ayıran en temel fark yuvarlılaklaşmadır. Ayrıca ötümlüleşme ve sızıcılaşma da bu dönemin genel özelliklerindedir.

Selçuklular dönemi, Beylikler dönemi ve Osmanlı döneminin bir bölümünü kaplayan bu dönem ayrıca bir geçiş dönemi olarak da görülebilir.

Osmanlı Türkçesine geçiş dönemi, 15. yüzyılın ortalarına kadar sürer. Beylikler döneminde Türkçenin Arapça ve Farsçaya karşı sağladığı başarı Osmanlı Türkçesine geçiş

dönemi ile gerilemeye başlar. Geçen dönemlerde daha çok dīni konularda görülen yabancı sözcükler bu dönemde medrese eğitimleri ile her alana yayılır(Korkmaz, 2009).

Osmanlıca: 15. yüzyılın ortalarından 20. yüzyıla kadar olan Türkçenin en uzun dönemlerinden birisidir. Osmanlı devletinin siyasi, sosyal ve kültürel gelişimiyle beraber dil de kendi zirve noktasına doğru hızlı bir yol almıştır. İşlek bir yazı dili olarak geniş bir coğrafyada kullanılmaya başlanmıştır. Dil bilgisel yönden fazla bir değişiklik göstermeyen bu dönemin temel farklılığı Arapça ve Farsça sözcüklerdeki aşırı kullanımlardır.

16. yüzyılın ortalarına kadar bu dönemde Eski Anadolu Türkçesi özellikleri görülmektedir. Ancak 16. yüzyılın özellikle edebiyat sahasındaki hızlı yükselişi dili standartlaşmaya götürmüştür.

Türkiye Türkçesi: 20. yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren Türkiye Türkçesi dönemi başlamaktadır. İkinci Meşrutiyetin ilanından itibaren başlanılan ve Cumhuriyetin ilk yıllarında da hız alan dil devrimleriyle Osmanlıcada bulunan Arapça ve Farsça ile süslü ağır ve anlaşılmaz dil ve sözcük türlerinden uzaklaşmıştır.

8. YÖNTEM

8.1 Araştırmanın Modeli

Nitel araştırma metodu kullanılan bu çalışmada ele alınan eser transkripsiyonlu bir biçimde okunmuştur. Daha sonra gramatikal dizin hazırlanarak okunan eserin söz varlığı ortaya çıkarılmıştır. Eserin türü olan fallar hakkında bilgi verilmiş daha sonrasında ise eserin içindeki fal örnekleri kullanılarak bu örneklerin değerler eğitimi açısından önemi ortaya konmuştur.

8.2 Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Eski Anadolu Türkçesi dönemi müellifi belli olmayan eser toplamda 71 varaktır. Yapılan çalışmada eserin 71 varağın tamamı incelenmiştir.

8.3 Verilerin Toplanması

Bu çalışmada Konya Koyunoğlu Kütüphanesi'nde 10896 numarasına kayıtlı eser incelenmiştir. Eser öncelikle transkripsiyonlu alfabeyle aktarılmıştır. Eserin okunması bittikten sonra fallar ile ilgili yapılmış, doktora ve yüksek lisans tezleri, kitap ve makaleler incelenmiştir. Bu literatür taramasında falların Türk ve dünya edebiyatındaki yerleri, önemi, yazarlar, nüshalar gibi çeşitli bilgilere ulaşılmıştır. Dizin oluşturulurken kelimelere verilen anlamlar için Eski Anadolu Türkçesi sözlükleri, Osmanlıca Türkçesi sözlükleri, güncel Türkçe sözlükler ve internet ortamındaki sözlüklerden yararlanılmıştır. Ayrıca Eski Anadolu Türkçesini kapsayan araştırmalar seçilerek kaynaklar oluşturulmaya çalışılmıştır. İlaveten *Türkçe Sözlük ve Tarama Sözlük* 'ünden sık sık yararlanılmıştır.

Değerler eğitimi için ayrı bir literatür taramasına gidilmiştir. Bu kaynaklardan betimsel tarama yöntemi kullanarak değer, değerler eğitimi, okulda değerler eğitimi ve masalların değerler eğitimindeki yeri gibi konularda bilgiler elde edilmiştir.

8.4 Verilerin Analizi

Eser öncelikli olarak transkripsiyonlu alfabe ile okunduktan sonra gramatikal dizin çalışması yapılmıştır. Sözcüklerin farklı anlamları üzerinde çeşitli sözlükler kullanılmıştır. Sözcüklerin sözlük anlamları, metin içerisindeki anlamları çerçevesinde verilmiştir. Metin içindeki tüm sözcüklerin anlamı bulunmaya çalışılmıştır. Birden çok anlamlı kelimeler aynı madde başı altında verilmiştir.

Eserin transkripsiyonlu okunması sırasında bazı imla farklılıkları ile karşılaşmıştır. Örneğin: *saña/saşa, elçi/ilçi, doğru/doğrı* gibi örnekler çoğaltılabilir. Gramatikal dizinde bu imla farklılıkları anlamlarda bir değişiklik göstermediği için aynı madde başı altında toplanmıştır.

2018 yılında Talim Terbiye Kurulu tarafından yayınlanan müfredat değişikliğinde belirtilen kök değerler çerçevesinde metin içindeki fallar değerlendirilmiştir.

9. BULGULAR

Bu başlık altında metnin transkripsiyonlu okunuşuna ve metnin gramatikal dizinine yer verilecektir. Daha sonrasında ise eserde değerler eğitimi açısından elde edilen bulgular verilecektir.

9.1 Metin

1b

¹ Bismillāhirrahmanirrahîm

² Elḥamdülillāhi rabbil ʿālemīn vel ʿāqibetül-lil müttekīn ³ velā ʿudvāne illā ʿalezzālimīn ve şallallāhü ʿale seyyidīnā ⁴ Muḥammedīn ve ālihī ecmaʿīn ve baʿdü bilgil kim ʿĀbdullāh ⁵ ibni ʿĀbdullāh atası eydür diledüm ki ḥalīfe ⁶ Hārūn er-Reşīd zamānında anuḡ meclisinde bir naşīb ⁷issi olam eṭrāfuḡ ḡāzīleri ve ʿālimleri ve Bağdād ⁸ uluları ḡāzır idi Hārūn er-Reşīd vezīrlerine ⁹ eytdi ki baḡa bir kitāb gerek kim her ne tedbīrüm ¹⁰ ve gizlü işüm ki vardur ḡiç kimseye ¹¹ dimeyem illā ol kitābda maʿlūm ola pes şöyle

2a

¹ fikr eylediler ki ʿālimlere ilçiler viribidiler Rūm iline ² ve Pars iline ve Hindistān ve Çīn iline her eṭrāfuḡ ³ ʿālimlerin ve ehl-i māʿrifetlerin ḡāzır kıldılar andan sonra ⁴ Bağdāduḡ ḡāzīleri ve ʿālimleri bir yire cemʿ oldılar ⁵ ben daḡı Rūmīler ve Hindīler kitābını okuyup bunlaruḡ ⁶ ṭāriḡīn nice ʿālimlerden ḡāşıl itdüm idi ve her ⁷ ʿilm ki ādemler ḡatında mergūb ve maṭlūbdur ʿilm-i ⁸ ṭıb gibi bilmekde ve bildürmekde ve Türkīde ⁹ ve kuvvetde zaʿīf mizācda ve tecribede ki ḡācet ¹⁰ vaḡtinde ʿilm-i nücūmı anuḡıla ve eflākuḡ terkībini ¹¹ daḡı ʿilm-i uşurlāb ile ḡisābın bilmegi ḡāşıl ¹² idūben taʿbīr ve tefekkür ve ḡıyās ṭarīḡin ¹³ ḡāşıl itdümidi ve her bir kişi ki kendü ʿilminde

2b¹

¹ heves itdi anuḡ ittifāḡıla ṭāliʿ dutdum pes ² ṭāḡ yıldızı ṭāliʿinde cemʿ eyledüm ve ādemler aḡa ³ çāre idemezlerdi ḡācetsüz ḡalmasunlar diyüp bu kitābı ⁴ müneccimler ve ḡakīmler ve muʿabbirlerden çıkardum ⁵ on iki vech üzere ḡısmet itdüm yüz kırḡ ⁶ dōrt bāb üzere taşnīf kıldum her kişi dilerse ⁷ rāzın kimseye dimeye ve bu kitāba nazar ḡıla ⁸ ḡayr u şer niyyet ki itmişdür anuḡ şerḡin bu kitābda ⁹ bula ve bu kitābuḡ ʿameli şöyledür kim ol kişi ki ¹⁰ bu kitābdan fāl dutmaḡ dilese bir kāḡıd üzere veyāḡūd ¹¹ uvacuk ḡum üzerine saymadın üç satır noḡta ¹² ḡoya andan sonra on ikişer ṭarḡ ide ne ḡalursa ¹³ ol ḡadar şaḡīfe saya ki saḡışda ne ḡalmışdı ol

---

¹ Satır üstü: maṭlab

3a

¹ şahİfe kim irişür ol şahİfede dahı ol kadar ² satır şaya kankı satıra gelürse hācetin ³ anda göre girü kalanın dahı bu hisāb üzre ⁴ kıyās eyleye bu kitāb Hārūn er-Reşİd için ⁵ düzülmişdür tā kim rāzın kimseye dimeye ol ⁶ kişiler kim bunu dürüst şaklaya kendü endİşesinden ⁷ ve tāli^cin dutmağda kimseye muhtāc olmaya ve ^cālemün ⁸ fāl dutıcılarından müstağnİ ola zİrā kim bu fende bundan ⁹ yigrek kitāb kimse tašnİf itmemişdür ve dahı ¹⁰ şöyle gerek kim fāl dutan kimseler gün toğduğundan ¹¹ zevāle degin fāl dutalar ol vaqtde endİşe ¹² koyıraç olur ve ^culemā ittifāk itmişler ki bu kitāb ¹³ güzİde kitābdur şöyle gerek kim tertİblerin

3b

¹ ihtiyāt ile şaklaya kim hatā düşmeye ve dahı şöyle ² gerek kim bu kitābı sevenler ħor dutmayalar zİrā ki ^cālemün ³ fāzılları tecrİbelerle tašnİf itmişler durur ve gerek kim ⁴ günde bir ide artuğ itmeye veyā ħūd üç fāl ide ⁵ artuğ itmeye ve murādı tİzce ħāşıl ola bu kitāb ⁶ ^cArab dilinden Parsİ diline tercüme olundı ^cAbdullah ⁷ ibni Es^cad ibni Mu^c teşime el-Mu^ccizİ meclis-i şerİf ecell-i evĥad-ü ⁸ e^cazzü efzāl seyyid kirām ^cAbdullah ibni Şālih ibni ⁹ Sinān için aĥālallāhü begāhü Taĥrı ta^cālā ^cizzetin dāyim ¹⁰ dutsun ve düşmānların ħor kılsun bu ^camele gāyetde ¹¹ ħarİş ve bu fenne tālib ve rāğıb ħāşşa yazıcılar ¹² ^camelin ve nücüm ^camelin ki sultān-ı nuĥk dahı sultān-ı kelāmdur ¹³ ve kılıç issidür Taĥrı ta^cālā tevfiĥ şevāb² getürdi bu vechile ibtidā olındı

4a³

¹ işbu oğlan uzun yaşlu mı ola veyā kışa yaşlu mı ola

² bu oğlan ki şorduĥ ^cömri uzun ve devletlü ola

³ bu düşmān ki şorduĥ key güç işlüdür ammā hİĥ ħorĥma

⁴ bu nesne ki şorduĥ ucuz ola şöyle bilesin

⁵ bu kişiden ki şorduĥ senden bu öğdin dutmaya

² Kartalcık "şevāb" şeklinde okumuştur.

³ Satır üstü: ى seraĥān ħamer ب

- ⁶ bu yıl eyü bereketlü ola ve yağmur çok yağa
⁷ bu kişiden ki şorduñ göñli dileğine irişe ve beglik bula
⁸ bu cengden ki şorduñ tamām selāmatlık bulasın
⁹ bu er ki şorduñ bu işde yavlağ muvāfıkdur ve yarar dur
¹⁰ bu yir ve bu mağām ve bu kişi ki şorduñ saña mübārekdür
¹¹ bu nesne ki şorduñ aşlı ulu aşıldur şöyle bilesin
¹² bu kişi ki şorduñ tarlığdan gine hoşlığa irişe
¹³ göñlüñde ki ümīd ki vardır bilürsin saña muştuluk olsun

4b⁴

- ¹ işbu kişi māl bula mı veyāhūd bulmaya mı
² işbu kişi çok māl bula ve dileğince dirlik eyleye
³ bu oğlan uzun ʿömürlü ola ve dağı sevinmekliği ola
⁴ saña bu düşmāndan qorqu yoğdur Allah fazlı birle
⁵ bu nesne ki şorduñ kız olur şöyle bilesin
⁶ bu kişiye öğüt vir ki öğüdünñ işidür şöyle bilesin
⁷ bu yıl saña yavlağ eyüdür ve mübārekdür bilmiş olğıl
⁸ el üstünlüğü ve dağı yiglik senüñdür qanda varursañ
⁹ bu şavaşdan saña selāmetlik ve dağı aşşı vardır
¹⁰ işbu kişi bu işe yarar ve dağı görklü kişidür
¹¹ bu kişi dağı bu mağām dağı bu nesne saña mübārekdür
¹² bu ev dağı bu yir saña mübārekdür ve dağı saña yarar
¹³ bu kişi tarlığdan ve qatılığdan gıñliğe ve hoşlığa ire

---

⁴ Satır üstü: ج esed şems ه

5a⁵

- ¹ işbu benüm kavmlerümün hâli nice ola eyü mi ola
² senün kavmlerün hâli eyüdür endİşe itme şöyle bilesin
³ çok māl bulasın ve dahı eylik ve izzet bulursın şöyle bilesin
⁴ bu oğlan şazılık birle ömri uzun ola şöyle bilesin
⁵ bu düşmāndan saña korku yokdur guşsa yimeyesin
⁶ bu nesne ucuzdur kız degildir şöyle bilesin
⁷ işbu kişi senün öğüdünjı kabul⁶ itmez önegülik ider
⁸ bu yıl yağmur çok yağmaya az yağa bilmiş olasın
⁹ ol yir ki tama^c idersin yiglik bulmayasın bilgil
¹⁰ bu işi işle ki saña aşşı vardur ziyān degildir
¹¹ bu kişi yalan avratdur ve yavuz erdür şöyle bilesin
¹² işbu kişi ve bu maķām ve bu nesne saña mübārekdür
¹³ bu evünj issileri ululardur alçaķ kıyās eyleme şöyle bilesin

5b⁷

- ¹ benüm atam ve anam hālleri aceb nite ola nicedür
² senün anañ atañ izzetile ve şazılığıludur şöyle bil
³ senün kavmlerünün hâli ne eyü ve ne yavuzdur bil
⁴ māl bulursın ammā çok degil şöyle bil
⁵ bu oğlan uzun ömrlüdür gönlün fāriğ dut
⁶ bu düşmān yavuzdur ve şarp kişidür andan saķın
⁷ bu nesne ucuzdur tİzcek yok olur şöyle bil

⁵Satır üstü: و sūnbüle ı ıuṭārid zūḫal

⁶Metnin aslında “kabul” kelimesi iki defa kullanılmıştır.

⁷Satır üstü: ط mīzān ı zühre

- ⁸ bu kişi ögüdüñi kabul ider aşşı dağı vardur bil
⁹ bu yıl yağmur vağtile yağa ve yıl bereketlü ola
¹⁰ umduđuñ yirden sağa nuşrat ve fırsat ola
¹¹ bu şavaşdan sağa aşşı var ziyān yoğdur bil
¹² bu kişi bu işe yarar ve dağı görklüdüş şöyle bil
¹³ bu kişi ve bu mađām ve bu nesne sağa mübārekdür bil

6a⁸

- ¹ işbu kişinüñ oğlanları ola mı olmaya mı nicedür
² işbu kişinüñ oğlanları cümlesi devletlü ola
³ atañ ĥāli miyāndur ve anañ ĥāli eyüdüş şöyle bilesin
⁴ kendü kavmlerüñ birle senüñ düşmānlığıñ ola bil
⁵ mālun çok olmaya ne kadar dürüşürseñ şöyle bil
⁶ bu senüñ oğlanların ėömlüdüř şöyle bilesin
⁷ bu düşmāndan sağa kórku vardur eger sađınmazsañ
⁸ bu nesneden sağa ucuzlık var elüñ çekme şöyle bil
⁹ bu kişi ögüt dutıcıdur ve dağı buyruk dutıcıdur bil
¹⁰ bu yıl kış katı ola ve yağmur çok yağa şöyle bilesin
¹¹ sağa bu işden yiglik ve dağı geñezlik ola bil
¹² bu nesneden sağın ki sağa ziyān degmeye bil
¹³ bu kişi iş bilicidür ve dağı çāpükdür bilesin

6b⁹

---

⁸Satır üstü: ه ٢akreb ج merrĤ

⁹Satır üstü: ه kavs ١ müşteri ٣

- ¹ işbu kişi bu şayrılığdan kurtıla mı kurtulmaya mı
- ² işbu kişi şayrılığdan kurtılır ve hālās bulur bil
- ³ oğlanların çok ola mecmu^cı devletlü ve sa^cadettü ola
- ⁴ atañ hāli anañ hālinden yigrek ola bilesin
- ⁵ senünj kavmlarınj hāli eyü ola gönlünj dilegince
- ⁶ māl u ni^cmet elünje çok gire şöyle bilesin
- ⁷ bu oğlanınj yaşu uzun olur gönlünj hoş dut
- ⁸ işbu düşmāndan saña kórku var ammā ziyān degil
- ⁹ işbu nesne ki şordun saña ucuzdur şöyle bil
- ¹⁰ işbu kişi muṭī^c degildür ve ögüt dañı dutmaz şöyle bil
- ¹¹ bu yıl yağmur çok olmaya az ola şöyle bilesin
- ¹² çok emek yime andan saña yiglik yokdur şöyle bil
- ¹³ işbu şavaşdan saña kórku var ammā ziyān degil

7a¹⁰

- ¹ işbu ^cavratı er ala mı almaya mı nicedür
- ² işbu ^cavratı er ala ammā pāyidār olmaya şöyle bilesin
- ³ işbu kişi bu şayrılığdan kurtıla şöyle bilesin
- ⁴ işbu kişinünj oğlanı ola ve illā az ola tā ki bilesin
- ⁵ atañ anañ hāli ne eyüdür ve ne yavuzdur bilesin
- ⁶ kavmlerinünj hāli orta görünür anlayasın
- ⁷ çok māl olmaya zahmet görmek saña aşşı kılmaya bil
- ⁸ bu oğlanınj yaşu uzun olur gönlünj hoş dut
- ⁹ düşmānunjdan saña kórku vardur ammā ziyān degil

---

¹⁰Satır üstü: ط cedy ط zühal ي

¹⁰ bu nesne ki su'al idersin kız olur şöyle bilesin

¹¹ işbu kişi öğüdünjı kabül ider ammā kār kılmaya

¹² bu yıl gök gürelemek ve yağmur çok yağa şöyle bilesin

¹³ bunda elün üstün ola ve işlerün dahı oña

7b¹¹

¹ işbu kişinün ölümü ne sebebden olırsardur

² bu kişinün ölümü balgamdan ve şu sigmedüğinden olırsardur

³ ne kadar himmet idersenj bu °avratı er almayırsardur bil

⁴ işbu kişi bu şayrulukdan kurtulmayırsardur bilesin

⁵ işbu kişiye oğlan olmayırsardur tañrı taqđİri ile

⁶ atañ anañ hāli eyüdüür nitekim hātırundān geçer

⁷ kavmlarun hāli katı yavuzdur şöyle bilesin

⁸ senün mālun ki vardur murāduñça yiyesün

⁹ bu oğlanun yaşı uzun göñlüñi hoş dut

¹⁰ düşmānun ki vardur yavuzdur göñlüñi dir saña ziyān var

¹¹ bu nesne saña ucuzdur bundan aşşı vardur

¹² bu kişi öğüdünjı kabül ider ammā anunla °amel kılmaz

¹³ bu yıl yağmur çok ola ve ekin dahı eyü olsa

8a¹²

¹ işbu sefer ola mı veyāhūd olmaya mı nicedür

² işbu sefer her hālile şeksüz ve gümānsuz ola bil

³ işbu kişinün ölümü şudan görünür sañınsun

¹¹Satır üstü: ۱ ر delv ب zühal ج

¹²Satır üstü: ۵ hüt ج müşterآ و

⁴ işbu ʿavratı er ala ve hem mübārek ola bilesin

⁵ bu hasta şayrılıktan hoş olur ğuşsa çekmeysin

⁶ bu kişiye bir oğlan olur şöyle bilmiş olasın

⁷ atañ ve anañ hāli eyüdüür göñlüñ diledügi gibi

⁸ kavmlerüñ hāli eyüdüür yavuz degildür bilmiş ol

⁹ bu māldan ki şorduñ senüñ ola hĪç ğuşsa yime

¹⁰ senüñ oğlanlaruñ ölüür göñlüni hoş dut

¹¹ düşmāndan saña korķu yokdur emĪn olasın şöyle bil

¹² istedüğüñ nesneyi bulursın ammā ğuşsa birle şöyle bil

¹³ bu kişiye ögüt vir dutar anuñıla ʿamel daħı ider

8b¹³

¹ işbu ʿameli sultāndan bulam mı bulmayam mı nicedür

² işbu ʿameli sultāndan görürsin murāduñca

³ işbu sefer aşşısız olııardur şöyle bilesin

⁴ işbu kişiuñ ölümi issilik ve kırılıktan olııardur

⁵ Haķ Teʿālā hükminde şöyledür kim bu ʿavrat ulu olııar

⁶ bu kişi bu şayrılıktan hoş olur göñlüñi hoş dut

⁷ bu kişiye devletlü ve saʿādetlü oğlan olııardur bil

⁸ atañ ve anañ hāli katı eyüdüür tā ki bilmiş olasın

⁹ kavmlaruñ kırındaşlaruñ hāli eyü degildür bil

¹⁰ māl çok bulursın göñlüñi hoş dutasın

¹¹ bu oğlan ʿāķıl ve sākin olur çok dirlik sürer

¹² bu düşmāndan saña korķu ve ziyān vardur şöyle bil

---

¹³Satır üstü: ج hamel ح merrĪh ج

¹³ bu nesneyi ucuz alursın girü elünđen çıkar

9a¹⁴

¹ benüm dostlarum mı çokdur veyā düşmānlarum mı çokdur

² senün dostlaruñ çokdur ve bir gönüllüdür bilesin

³ bu sulṭāndan bu ʿameli bulursın ululuğ birle bilesin

⁴ bu seferi eyle kim saña aşşı var ve hayrlar irişür

⁵ bu kişiye ölüm ot içmekden ve ʿavratdan ola bil

⁶ bu ʿavratı er alur ve murāduñca olur şöyle bilesin

⁷ bu kişi bu hastalıqđan kırtılır ammā giçirek kırtılır

⁸ kızlaruñ hāli er oğlanlar hālinden yigrek ola

⁹ anañ hāli atañ hālinden yigrek ola bilmiş olasın

¹⁰ kavmlaruñ hāli qardaşlaruñ hālinden ümizlü¹⁵ görünür

¹¹ çok māl elünje giriser gönlüñ hoş dutğıl

¹² oğlanlaruñ hāli katı eyü görünür murāduñca şöyle bil

¹³ bu düşmāndan emĪn ol gönlüñe guşsa getürme şöyle bil

9b¹⁶

¹ düşmānlarum ki vardur zaʿĪf midür yāḥūd kavĪ midür

² düşmānlaruñ vardur illā zaʿĪflerdür guşsa yime şöyle bil

³ düşmānlaruñ vardur illā çok degildür şöyle bilesin

⁴ bu sulṭāndan bu işi görürsin ve tamām irişürsin

⁵ her hāl-ile bu sefer olur illā hayrsuz olur bilmiş olasın

¹⁴Satır üstü: ح cevzā د ʿuṭarid ج

¹⁵ Kartalcık “ümizlü” şeklinde okumuştur.

¹⁶Satır üstü: و sereṭān ب kamer ج

- ⁶ bu kiřinüñ ölümi nġkūden ola saña ma^clum olsun
- ⁷ bu ^cavratdan ki maqřşūduñ vardur evvelā meçhūl ola
- ⁸ bu kiřinüñ hastalığı uzun ola işi dağı muğāṭara ola
- ⁹ oğlan hāli ḳatı eyūdūr hġḳ guřsa yimeyesin şöyle bil
- ¹⁰ anañ hāli atañ hālinden yigrekdür şöyle bilesin
- ¹¹ ḳavmlaruñ ve ḳardařlaruñ hāli yavuzdur şöyle bil
- ¹² māl için řorduñ Tañrı te^cālā rūzġ itmedi bil
- ¹³ işbu oğlan uzun yaşlu ola saña ma^clūm olsun

10a¹⁷

- ¹ işbu kişi uzun yaşlu mı ola ya ḳıřa yaşlu mı ola
- ² işbu kişi uzun yaşludur şöyle bilesin
- ³ düşmānuñ üzerüñe za^cġfdūr ve ḳuvveti dağı yoḳdur
- ⁴ senüñ dostlaruñ ululardur ġanġmet dut bil
- ⁵ padiřāhdan ululıḳ istedüñ hāzıruñdadur
- ⁶ bu seferden saña dağı ġayrı kişilere menfa^cat var
- ⁷ bu kiřinüñ ölümüne sebep māldur bilmiş olasın
- ⁸ bu ^cavratı er ala murāduñca ola şöyle bilesin
- ⁹ bu kişi bu hastalıḳdan ḳurtulmaz ve ^cilāc dağı aşşı kılmaz
- ¹⁰ oğlanlaruñ çoḳ ola devletlü ve sa^cādetlü olalar
- ¹¹ atañ ve anañ hāli eyūdūr nitekim murāduñdur şöyle bil
- ¹² ḳavmlaruñ ve ḳardařlaruñ hāli eyūdūr murāduñca
- ¹³ helāl māl çoḳ elüñe giriser bilmiş olasın

10b¹⁸

¹⁷Satır üstü: ج kamer ب sereṭān و

¹ işbu kişi t̄lzcek māl bula mı veyāhūd bulmaya mı

² işbu kişi t̄lz māl bula ve daḥı ni^cmet issi ola bil

³ işbu kişi ki şorduḡ kışa yaşlu ola şöyle bil

⁴ düşmānlaruḡ çoḡdur illā za^cīfdur zafer bulmazlar şöyle bil

⁵ çoḡ dostlaruḡ vardur cümlesi aşillu ululardur bil

⁶ bu beglik ve padişāhlık ki göñlünde vardur bulursın

⁷ bu sefer ḥayr ile ola ve çoḡ menfa^catler ola şöyle bil

⁸ bu kişinüḡ ölümüne sebep düşmānlar olısdur bil

⁹ bu ^cavrata er ola ve illā rūziḡār birle ola şöyle bil

¹⁰ bu kişi bu ḥastalıḡdan ḡurtıla ve selāmatlık bula bil

¹¹ oḡlanlaruḡ çoḡ ola ammā devletlūsın Taḡrı bile

¹² ataḡ ḥāli anaḡ ḥālinden yigrek ola şöyle bil

¹³ ḡavmlaruḡ ve ḡarındaşlaruḡ ḥāli yavuzdur şöyle bil

11a¹⁹

¹ kız ḡarındaşumdan baḡa aşşı ola mı olmaya mı

² kız ḡarındaşuḡdan ve er ḡarındaşuḡdan fāyide var ziyān yoḡ

³ çoḡ māl elüḡe gire t̄lz devletlü olasın bil

⁴ bu kişi ne uzun yaşlu ne kışa yaşlu ola bil

⁵ senüḡ düşmānlaruḡ ḡalem issilerinden olalar şöyle bil

⁶ düşmānlaruḡ az ola çoḡ olmayalar şöyle bilesin

⁷ işbu kişi bu istedü ve işi bulur bilmiş olasın

⁸ uzun sefer idesin menfa^catile ve hem çoḡ ḥayr bulasın

---

¹⁸Satır üstü: ط esed ی şems ۱

¹⁹Satır üstü: ۱ sünbüle ح ^cuḡārid ۱

⁹ bu kiřinüñ ölümi bil  illetinden ola şöyle bilesin

¹⁰ bu  avrat eri atı sever ve dağı ok ere vara şöyle bil

¹¹ bu kişi bu astalığdan sağılık ve yiglik bula şöyle bil

¹² ok oğlanlaruğ olırsardur bilmiş olđıl

¹³ ataç ve anağ alı inen oşdur şöyle bil

11b²⁰

¹ atamdan ve anamdan bağa şazılık mı ire yā ğuşsa

² atağdan ve anağdan sağa fāyide vardur şöyle bil

³ arındaşuğdan sağa ok fāyideler dege bilmiş ol

⁴ muştuluk olsun sağa her neyi isterseğ bulursın

⁵ bu kiřinüñ yaşı uzun olur sağa ma lüm olsun

⁶ ok düřmānlaruđ var ammā sağa dostlık ğoşerürler

⁷ ok dostlaruğ vardur ammā sağa fāyideleri yoğdur

⁸ bu kişi bu sultāndan ululuk bulur illā şavaş ile bulur

⁹ bu sefer belā-y-ile ve b -nefi  ile ola şöyle bilesin

¹⁰ bu kiřinüñ ölümi  avratlar ot virmekden ola

¹¹ işbu  avrat erlere ok  avratlık eyleye şöyle bil

¹² bu asta astalığdan urtıla oş ola şöyle bil

¹³ oğlanlaruğ ola amusı devletlü olalar şöyle bil

12a²¹

¹ benüm oğlanlarumdan kimse ululuğa ire mi irmeye mi

² oğlanlaruğ devletlü olur ve ululuğa irişür şöyle bil

³ atağdan ve anağdan sağa hiç fāyide degmeye şöyle bil

⁴ er arındaşuğdan ve kıız arındaşuğdan sağa fāyide vardur bil

⁵ yigitlikde ok māl bulasın ve murāđuđa iresin bil

⁶ bu kiřinüñ yaşı uzun olur sağa ma lüm olsun

²⁰ Satır üstü:   m zān   zühre  

²¹ Satır üstü:   areb merr   

⁷çok düşmānlaruñ vardır illā za^cİfdur yavuzlık idemezler
⁸çok dostlaruñ vardır illā ḥaḳıḳī degillerdūr²² şöyle bil
⁹bu ululuk ki padişāhdan istersin bulmazsın emek yime
¹⁰bu sefer olur eger eylügile ve eger yavuzlīgıla şöyle bil
¹¹bu kişi tīzcek ölmeyiserdūr şöyle bilmiş olasın
¹²bu ^cavrat çok ere vara illā karar itmeye şöyle bilesin
¹³bu ḥasta sağ ola ve eylik üzre ola şöyle bil

12b²³

¹işbu ġāyib sağ mıdur veyāḥūd ḥasta mıdur
²bu kişi sağ esendūr ḥasta degildūr bilmiş ol
³senüñ oğlanlaruñ devletlūdūr ve eyü işlülērdūr
⁴atañdan ve anañdan şāzılık ve menfe^cat görürsin
⁵er ḳarındaşuñdan ve kız ḳarındaşuñdan çok eylik görürsin
⁶yaşuñ ortasında çok māl issi olasın şöyle bil
⁷bu kişinüñ dirligi eyü ola velākin yaşı kışa ola
⁸bu düşmāndan saḳınmazsañ saña şerri irişür bilmiş ol
⁹dostlaruñ çok ola ḳamusı yaramaz ve saḳat olalar
¹⁰iş iş ki dilersin işlersin işlersin ve dilek bulursın
¹¹kendü işüñ toġrı ḳıl elbette bu sefer aşşı ḳılmaz
¹²bu kişinüñ ölümü ḳarı ^cavrat ucından ola bilesin
¹³bu ^cavratı er ala şāzılıġıla ve murādıla şöyle bil

13a²⁴

¹işbu ^cavratı er ala mı veyāḥūd almaya mı nicedūr
²bu ^cavratı er ala ve illā bir pāre geçerek ala şöyle bil
³bu kişi sağdur ve esendūr ḥasta degildūr bil
⁴oğlanuñ ola illā işe yarar olmaya şöyle bilesin

²² Kartalcık "degildūr" şeklinde okumuştur.

²³Satır üstü: ح ḳavs ḍ müşterī

²⁴Satır üstü: و cedy ḍ zūḥal

- ⁵anadan ve atadan saña fāyide çok ola bilmiş olasın
⁶er qarındaşuñdan ve kız qarındaşuñdan çok aşşı göresin
⁷māl bulasın ve illā °ömrüñ āhirinde bulasın şöyle bilgil
⁸işbu kişi uzun yaşlu ola bilmiş olasın
⁹işbu düşmāndan endīşe itme tīlzcek helāk olur
¹⁰bir gönüllü dostlaruñ vardur ve illā ğarīblerdür bilesin
¹¹işbu ululık ve pādişāhlık ki istersin bulursın şöyle bil
¹²işbu sefer ki idersin geñezlik ve gönül hoşlığıla ola
¹³bu kişinüñ ölümi şovuklıkdan veyāhūd açlıkdan olıyardur bil

13b²⁵

- ¹işbu kişinüñ ölümi ğarīblikde ola veyāhūd evinde ola
²işbu kişinüñ ölümi kendü evinde kavmları arasında ola
³bu °avratuñ eri kendü kavmlarından ala bilmiş ol
⁴bu kişi sağ esendür hasta degildür şöyle bil
⁵oğlanlaruñ ola kaması devletlü ve hoş hil°atlü ola
⁶atañdan ve anañdan saña şāzılık ve fāyide çok ola
⁷er qarındaşuñdan ve kız qarındaşuñdan saña ziyān dege saşın
⁸saña māl °ömrüñ evvelinden āhirinde artuğ ola bilesin
⁹bu kişi kışa yaşludur saña ma°lüm olsun
¹⁰düşmānlaruñ za°İflerdür ğam yime var fāriğ ol
¹¹dostlaruñ azdur ve dağı çığandur bilmiş olasın
¹²işbu ululık ve pādişāhlık ki istersin bulursın
¹³bu sefer olmaz yok yire emek çekme fāriğ ol

14a²⁶

- ¹işbu sefer ki iderin fāyide mi ola veyāhūd ziyān mı ola
²işbu sefer ki idersin mübārekdür saña fāyide var bil

²⁵ Satır üstü: و ن delv ی hüt

²⁶ Satır üstü: ب hüt ح müşterĀ و

³işbu kişinün ölümü ğarībliġdedür şöyle bilesin
⁴işbu kişi şaġ esendür saña daġı ma^clūm ola
⁵senün oġlanlaruġ adlu şanlı olalar devletile
⁶atañdan ve anañdan saña çok fāyide degiserdür
⁷er ġarındaşuñdan ve kıız ġarındaşuñdan saña çok fāyide gele
⁸saña çok māl ola orta yaşuñda şöyle bil
⁹işbu kişinün yaşı kışadur çok tırmaz şöyle bil
¹⁰işbu kişinün düşmānı çokdur anlardan key saġınsun
¹¹dostlaruġ cümle ululardur ve ^cālimlerdür şöyle bilesin
¹²bu kişi ki ululıġ ve pādişāhlıġ ister bulısardur bil
¹³işbu ^cavratı er alur ve hem daġı eyü olur bilmiş olasın

14b²⁷

¹işbu sultāna bu pādişāhlıġ çok ġala mı ġalmaya mı nicedür
²işbu sultāna pādişāhlıġ çok zamān ġalur bil
³işbu sefer ki olur çok menfe^catlü olmaz bilmiş ol
⁴işbu kişinün ölümü kendü evinde ola ġurbetde olmaya
⁵işbu ^cavrata er ola nitekim göñliñden geġer
⁶işbu kişi şaġ esendür ġatırūġ ġoş dutasın
⁷senün oġlanlaruġ ġamusı ululıġ bulalar nī^cmet ile
⁸atadan ve anadan ululıġ ve ^cizzet ve şāzılıġ ola bil
⁹er ġarındaşuñdan ne aşsı var kıız ġarındaşuñdan ne ziyān
¹⁰muştuluk olsun saña kim yigitlikde çok māl bulasın
¹¹işu kişi uzun yaşludur tā kim saña ma^clūm ola
¹²işbu düşmān yavuz kişidür andan key saġınasın
¹³çok dostlaruġ vardur mecmū^ci ulular eyülerdür bil

15a²⁸

¹ümİdüm ki bu kişiden vardur tamām ola mı olmaya mı
²ümİd ki bu kişiden vardur murāduñca müyesser olur

²⁷Satır üstü: ه ġamel و merrīġ ذ

²⁸Satır üstü: ح şevr ط zühre ی

³bu sultān çok yıl pādīshāhlık eyleye şöyle bilesin
⁴işbu sefer şāzılık-ıla ve menfe^cat ile olısdur bilmiş ol
⁵işbu kişinün ölümü kendü evinde ve kavmleri arasında ola
⁶işbu ^cavrat erlü ola mübāreklik birle şöyle bil
⁷işbu kişi ki gāyibdür sağ esendür bilmiş olasın
⁸senün oğlanların devletlülüdür ^cizzet ile māl bulurlar
⁹atañdan māl bulasın murāduñca şöyle bilesin
¹⁰er karındaşuñdan ve kız karındaşuñdan saña şāzılık var
¹¹yigitlikde ve kocalıkdan dañı māl bulasın bilmiş olasın
¹²işbu kişinün yaşı uzun olur bilmiş olasın
¹³düşmānların azdur tīzcek saña dost olalar

15b²⁹

¹bu yıl dört ayaklı cānavarlar hāli nice ola
²bu yıl dört ayaklılara her ne hāl ise selāmatlıkdur
³işbu ümīd ki dutarsın bulmazsın emek yime hīç
⁴işbu kişiye bu pādīshāhlık çok olmaz şöyle bil
⁵işbu seferde eglenmezsin ve aşşı dañı bulmazsın
⁶işbu kişinün ölümü ġarīblikde ola evinden irak
⁷işbu ^cavratı er almaz zahmet çekme sañın
⁸işbu kişinün hastalığı uzun olur bilgil
⁹oğlanların cümlesi yoñsul ve ħor olalar bil
¹⁰atadan ve anadan saña fāyide ve şāzılık vardur bilesin
¹¹er karındaşuñdan ve kız karındaşuñdan saña fāyide yoğdur
¹²māl bulasın ve illā saña fāyide ve şāzılık itmeye şöyle bil
¹³işbu kişi kışa yaşlıdur çok diri olmaz şöyle bil

16a³⁰

¹bu ġarīb ölü midür veyāñud diri midür nicedür
²bu ġarīb diridür ve dañı sağ esendür bilmiş ol

²⁹Satır üstü: \ cevzā ب ^cutārid ه

³⁰Satır üstü: ∂ seretān ه kamer و

- ³dört ayaklu cānavarlar artar daḥı eyü olur
⁴işbu ümİdüñ ki vardur mecmu^cın bulursın bilmiş ol
⁵işbu pādişāhlık sultāna çok yıl kala bilesin
⁶işbu sefer çok fāyide ve şāzılıklar birle ola bilesin
⁷işbu kişinüñ ölümü kendü evinde ola şöyle bil
⁸işbu ^cavratı er ala gönli diledügince şöyle bil
⁹işbu kişi sağ esendür ve selāmetdür bilgil
¹⁰oğlanlaruñ ulular ve daḥı nİ^cmet issi olalar şöyle bil
¹¹atañdan ve anañdan şāzılık ve nİ^cmet bulasın
¹²er qarındaşuñdan ve kız qarındaşuñdan aşşı ve şāzılık bulasın
¹³yigitlikde çok māl ve daḥı eylik bulasın şöyle bil

16b³¹

- ¹işbu bāzircānlıgumdan aşşı mı ola veyā ziyān mı ola
²işbu bāzircānlıkda aşşuñ çok vardur bilesin
³işbu ğarİb zindādadur saña daḥı ma^clüm olsun
⁴işbu yıl dört ayaklu cānavarlar çok menfe^catlı olmaya
⁵ümİdüñ ki vardır bulursın rūzigār ile bil
⁶pādişāha bu sultānlık çok olmayısardur şöyle bil
⁷işbu sefer ki idersin aşşıdur ziyān degildür şöyle bil
⁸işbu kişinüñ ölümü kendü evinde kavmları katında ola
⁹işbu ^cavrata er olmaya eger olursa korqu ile ola
¹⁰işbu kişi ki ḥastadur tİzcek ḥoş ola şöyle bil
¹¹işbu oğlan ululuk bula ve sultān ola şöyle bil
¹²atañdan ve anañdan şāzılıklar bulasın şöyle bil
¹³er qarındaşuñdan ve kız qarındaşuñdan ne aşşı var ne ziyān

17a³²

- ¹işbu kişi bu edebi ve bu işi ögrene mi öğrenmeye mi
²işbu kişi bu edebi öğrenür ve adlu şanlı olur bil

³¹Satır üstü: ط esed ح şems

³²Satır üstü: ب sünbüle ^cutārid

- ³işbu bâzîrgānlık aşşısuz ve ziyānsuz ola şöyle bil
⁴işbu ġarĪb diridür ve saġdur murāduñca şöyle bilesin
⁵işbu yıl dört ayaklıdan çok fāyide vardır bil
⁶işbu kişiden ki ümĪdün vardır mecmu^cın bulursın
⁷işbu pâdişāhuñ ^cömri çok kalmamışdur şöyle bilesin
⁸işbu sefer çok şāzılıklar birle ola şöyle bilgil
⁹işbu kişinün ölümü seferde yol üzerinde ola bil
¹⁰işbu ^cavrata er ola mübāreklik ve şāzılık birle ola
¹¹işbu kişi saġ ve esendür şāzılıġ-ıla şöyle bilesin
¹²oġlanuñ olur ve illā bilüsüz olur ve hem ġāfil şöyle bil
¹³atañdan ve anañdan māl ve şāzılık iriše şöyle bil

17b³³

- ¹atamdan ve anamdan māl elüme gire mi veyā girmeye mi
²atañdan ve anañdan çok māl ve nĪ^cmet bulursın şöyle bil
³işbu kişi bilüsüzdür bu işi ve bu edebi öġrenmez bilesin
⁴işbu bâzîrgānlık çok māl ve menfe^cat birle ola bilesin
⁵işbu kişi saġ ve esendür saña daġı ma^clüm olsun
⁶dört ayaklı cānavarlar hāli bu yıl eyüdür şöyle bilgil
⁷ümĪdün ki vardır göñüllere rüzigār ile bulursın
⁸işbu pâdişāhlık bu sultāna çok kılacaġdur bilesin
⁹işbu seferde ziyān vardır menfe^cat yoġdur şöyle bil
¹⁰işbu kişinün ölümü kendü evinde kavmları arasında ola
¹¹işbu ^cavratı er alur ve illā geçirek alur şöyle bilesin
¹²işbu kişi ġasta degildür ve illā hāli yavuzdur şöyle bilesin
¹³oġlanuñ hāli eyü olmaz tā saña daġı ma^clüm ola

18a³⁴

- ¹işbu oġlan benden midür veyāġūd ayruġ kimseden midür
²işbu oġlan sendendür göñlüñe ġümān getürme

³³Satır üstü: ح mĪzān ه zühre

³⁴Satır üstü: و ^caġreb ج merrĪġ ح

- ³atadan ve anadan naşīb bulasın illā tamām degil
⁴işbu kişi bu edebi ve bu işi ögrene illā başa iletmez
⁵işbu bāzīrgānlık olur ve illā fāyidesüz olur
⁶işbu kişi sağ ve esendür şöyle bilesin
⁷işbu yıl dört ayaklularuñ hāli dilegünce degildür
⁸ümİdüñ ki göñlüñde vardur zaḥmetile bulursın
⁹işbu pādişāhlık bu sultāna pāyidārdur şöyle bilmiş ol
¹⁰işbu sefer fāyidelüdüdür ammā kōrkusı vardur şöyle bilesin
¹¹işbu kişinüñ ölümi tīz ola Tañrı taqđırī ile
¹²işbu c'avrata er ola illā şavaş-ıla ve zaḥmet birle ola
¹³işbu kişinüñ hastalığı ıssıdan ve kurlıkdan ola

18b³⁵

- ¹işbu kişi sağ esen ola mı olmaya mı nicedür
²işbu kişi sağ ola ammā gāh gāh yıldan kōrku ola
³işbu oğlan senüñdür hīç endīşe itme şöyle bil
⁴atadan ve anadan māl göresin bilmiş olgıl
⁵işbu kişi bu edebi öğrenür ve bu işi bile şöyle bil
⁶işbu bāzīrganlık aşşı ve menfe't-ile olur bilmiş ol
⁷işbu kişi ki şorduñ diridür bilmiş olasın
⁸işbu yıl dört ayaklularuñ hāli eyüdüdür bilmiş olgıl
⁹işbu ümİdüñ ki vardur bulursın ve illā tamām degil
¹⁰işbu pādişāhlık bu kişiye bākī kalmaz şöyle bil
¹¹işbu sefer ki şorduñ çok aşşı birle ola şöyle bil
¹²işbu kişi evinde kendü kavmları katında olur bil
¹³işbu c'avrata er olur ve illā ḥor kişilerden olur

19a³⁶

- ¹işbu c'avrat c'ayblu midur veyāḥūd mestüre midür
²işbu kişinüñ c'avratı mestüre gibidür ammā gizlü c'aybları vardur

³⁵Satır üstü: ط kavs ى müşterī ۱

³⁶Satır üstü: ب cedy ح zūḥal د

- ³işbu kişinüñ yıl yarusından sonra ʿaybı zāhir olur
⁴işbu oğlardan karışık vardır bilmiş olasın
⁵atadan ve anadan sağa nesne dege az degil belki çok
⁶işbu kişi bu edebi öğrenür illā istiʿmāl itmeye şöyle bil
⁷işbu bāzırgānlık ola ammā aşşı ve menfeʿat olmaya bil
⁸işbu kişi ki şorduñ diri ve sağ esendür şöyle bil
⁹dört ayaklularuñ hāli şimdi eyüdür āhiri yavuzdur bil
¹⁰şuñ kim ümīd dutarsın irişürsin şöyle bil
¹¹işbu pādişāhlık ki şorduñ beķāsın çok olmaya şöyle bil
¹²işbu seferden hīç aşşı yokdur ve eyü dañı olmaya şöyle bil
¹³işbu kişinüñ ölümü garībliķde olmaya şeksüz bilesin

19b³⁷

- ¹benüm mālum benden sonra ʿaceb kime kıala
²senden sonra mālun yavı vara ve fāsıd ola bil
³işbu ʿavrat seni sevmez ve sağa toğru degıldür bil
⁴işbu kişi ʿākıbet bir yerde otura şöyle bilesin
⁵işbu oğlan sendendür göñlüñden gümānı gideresin
⁶işbu kişi atası ve anası mālın bula ve illā renc ile bula
⁷işbu kişi nice yıllar olur edeb öğrenmez şöyle bil
⁸işbu kişi bāzırgānlık olmaya olur dañı fāyidesi olmaya
⁹işbu kişi ki şorduñ diri degıldür hāzırlar sağ olsun
¹⁰dört ayaklılar hāli bu yıl yavuzdur ve ziyānludur bilmiş ol
¹¹ol nesne ki ümīd dutarsın ol ümīd olmaz şöyle bil
¹²işbu kişiyeye pādişāhlık birkaç günlük ola şöyle bil
¹³işbu sefere gidersen ziyānlu olmazsın şöyle bil

20a³⁸

- ¹işbu kişi garībliķa gitdi girü gele mi gelmeye mi

³⁷Satır üstü: م delv zūḥal د

³⁸Satır üstü: خ ḥūt ط müşterī ی

²işbu kişi ġarġbliġden gelür ammā hġġ nesnesüz bilesin

³senden şonra mālun oġlanlaruġa dege bilesin

⁴işbu °avrat gizlü °aybludur āşikāre mestüredür

⁵āhir °ömründe tendürüst olasin °aķıbetün ġayr ola

⁶işbu oġlan senüñdür hġġ ġümān itmeyesin

⁷ataġ ve anaġ mālı elüñe ġire ammā incinesin

⁸işbu kişi bu °ameli ve edebi öġrenür şöyle bil

⁹işbu bāzircānlık aşşı ve menfe°at birle ola şöyle bil

¹⁰işbu kişi şaġ ve esendür ġam çekmeyesin

¹¹bu yıl dört ayaklılar ġālī eyüdür nice dilersen şöyle bil

¹²işbu kişiden ki ümġdün vardur bulursın şöyle bil

¹³işbu pādīşāha bu sultānlık çok olmaya şöyle bilesin

20b³⁹

¹işbu sultān nice ola ve işi neye irişe

²işbu sultānün °āķıbeti ġayr ola ve işi şalāġiyete yüz duta

³işbu ġiden kişi selāmet ġirü gelür ġoşlıġıla

⁴senden şonra mālun oġlanlaruġa dege şöyle bil

⁵bu °avrat muġġcundur ne kim dersen dutar şöyle bil

⁶işbu kişi °aybsuzdur ve daġı tendürüstdür āhir ömrüne deġin

⁷işbu oġlan sendendür ġöñlüñe hġġ ġümān ġetürme

⁸ataġ ve anaġ mālı şaġa deġer tamāmet şöyle bil

⁹işbu kişi bu edebi ve bu işi öġrene ve vāz ġelmeye kesb idile

¹⁰işbu bāzircānlık aşşı ve menfe°at birle ola şöyle bil

¹¹işbu kişi ki şorduġ diridür ve şaġ esendür bilesin

¹²işbu yıl dört ayaklılar ġālī yavlaġ eyüdür şöyle bil

¹³ümġdün ġāġıruġda vardur cümlesin bulursın

21a⁴⁰

---

³⁹Satır üstü: \ ġamel ب merrġġ ġ

- ¹benüm dirliğim katılığ-ıla mı geçe yāhūd geñezlig-ile mi geçe
²işbu kişinün dirliği geñezlik birle geçe zīrā devletlüdür
³işbu sultān ki şorduñ işi dilegince ola şöyle bil
⁴işbu ġāyib girü gele göñlüñ murāduñca şöyle bil
⁵senden şonra mālun oğlanlaruñ dege bil
⁶işbu °avrat eyüdür ve dağı mestüredür ve muṭī°adur
⁷işbu kişinün °ömri tendürüst birle ola şöyle bil
⁸işbu oğlan senüñdür hīç yavuz fikr itmeyesin
⁹atañ ve anañ mālı tamāmet saña gele ve sende dağı kala
¹⁰işbu didüğün °ameli öğrenür ve edebi sehl dutmaya
¹¹işbu bāzırgānlıkdan saña menfe°at vardur şöyle bil
¹²işbu kişi ki şorduñ diridür göñlüñi hoş dut
¹³işbu yıl dört ayaklularuñ hāli eyüdür var fāriğ ol

21b⁴¹

- ¹işbu kişi zindāndan tīz çıkar mı çıkmaz mı nicedür
²işbu kişi zindāndan geç çıkar bilmiş ola olğıl
³işbu kişi dirliği katılık birle geçüre şöyle bilesin
⁴işbu pādişāh °ömrini horlığ-ıla ve katılığ-ıla geçüre şöyle bil
⁵işbu ġāyib ki şorduñ hergiz eve gelmeye şöyle bil
⁶senden şonra mālun düşmānlaruñ kala şöyle bil
⁷işbu °avrat murdārdur ve utanmaz ve °aybludur bilesin
⁸işbu kişi rūzigār-ıla kötürüm ola bilmiş olasın
⁹işbu oğlan senüñ degildür ayruk kişinüñdür
¹⁰atañ ve anañ mālından ümīdün kes ki bulmazsın
¹¹işbu kişi ne kim öğrenürse aña menfe°at yokdur
¹²işbu bāzırgānlıq itmek ziyānlu olısdur bilmiş olasın
¹³işbu kişi ölidür hāzırlar sağ olsunlar şöyle bil

⁴⁰Satır üstü: ۛ sevr ۛ zühre ۛ

⁴¹Satır üstü: ۛ cevā ح °uṭārid ط

22a⁴²

- ¹işbu kişi kendü şehrinde mi dirile veyā āhir şehirde mi
²işbu kişi kendü kavmleri arasında dirile şöyle bil
³işbu kişi zindānda çok kalırsundur şöyle bilesin
⁴işbu kişi devletlüdür dirliği gevezlik birle geçüre
⁵işbu pādişāhuñ işi ʿaķıbet selāmetlik ve esenlik ola
⁶işbu gāyib tīzcek gele gönlüñi hoş dutasın
⁷sen öldüğünden sonra mālun oğlanlaruna dege
⁸işbu ʿavrat katı eyüdür ve mestüredür hor dutma şöyle bil
⁹işbu kişinün hīç ʿaybı yokdur yavlak eyüdür şöyle bil
¹⁰işbu oğlan sendendür ve eyüdür şöyle bilmiş ol
¹¹atañ ve anañ ve hışımuñ mālı saña dege şöyle bil
¹²işbu kişi ʿilmi ve edebi öğrenmez ve işi dañı başarmaz
¹³işbu bāzırgānlığı eyle ki saña fāyidesi vardır şöyle bil

22b⁴³

- ¹bu mālı kuduğum yirde girü bulam mı bulmayam mı
²işbu mālı kanda korsañ girü saña gelür bilmiş ol
³işbu kişi kendü şehrinde dirlik idiserdür şöyle bil
⁴işbu kişi zindāndan tīz çıkar çok durmaz şöyle bil
⁵işbu şāzılık ve gevezlik ile dirilürsin şöyle bil
⁶işbu pādişāhuñ bākī ʿömri hoşlıg-ıla geçe şöyle bil
⁷işbu gāyib girü bunda gele şöyle bile bilmiş ol
⁸senden sonra mālun pādişāha dege şöyle bilesin
⁹işbu ʿavrat ulu aşıdandur mestüredür şöyle bil
¹⁰işbu kişinün bākī ʿömri eyü ola ʿaybdan dañı aru ola
¹¹işbu oğlan senüñdür gönlüñden gümānı çıkar
¹²atañ ve anañ mālı cümle saña degiserdür gönlüñi hoş dut
¹³işbu kişi bu işi ve bu edebi öğrenür ve namdār olur şöyle bil

⁴²Satır üstü: ی seretān \ kamer ب

⁴³Satır üstü: ح esed د şems ه

23a⁴⁴

- ¹işbu kişi zeyrek ve ʿālim midür veyāhūd degil midür
²işbu kişi zeyrek ve ʿālim kişidür kevden⁴⁵ degildür bil
³işbu mālī kimsede koma aşsı ziyān girü saña degmez bil
⁴işbu kişinün ʿömri ġarībliķde geçe hoşlık birle şöyle bil
⁵işbu kişi zindāndan tīz çıkar bilmiş ol şek itmeyesin
⁶işbu kişinün ʿömri ve dirliġi hoşlık birle geçirserdür bil
⁷cākıbet işbu kişinün pādişāhlıġına ġam ve ġuşsa irişe
⁸işbu ġāyib girü tīzcek gelür muştuluk olsun saña
⁹senden şonra mālun kendü karındaşlaruna kala bil
¹⁰işbu ʿavrat mestüredür ve adludur ve eyü işlüdür bil
¹¹işbu kişi şihhatde ve selāmetde ola hayvatda oldukça
¹²işbu oġlanlar senündür hīç şek dutma şöyle bil
¹³atañ ve anañ mālın bulursın ve illā çok degil şöyle bil

23b⁴⁶

- ¹işbu ʿimāret ki başların tamām ola mı olmaya mı nicedür
²işbu ʿimāret tamām olur göñlün murādınca şöyle bil
³senünle bir kişi ortasında ġarīşliķ ola şöyle bil
⁴işbu mālī her kanda korsañ girü bulursın şöyle bil
⁵işbu kişi kendü evinde ve şehrinde dirilmek muvāfiķ ola
⁶işbu kişi zindānda çok yıllar kala şöyle bilmiş ol
⁷işbu kişi nīcmet ve eylik birle dirlik eyleye şöyle bil
⁸cākıbet bu kişiye pādişāhlıķ ve iş eyü ola şöyle bil
⁹işbu kişi ʿākıbet gelmez ārzūsındadır şöyle bil
¹⁰işbu ʿavrat ersüzdür ve dañı yaramaz hūludur şöyle bil
¹¹āñir ʿömrün eylük ve şāzılıķ birle geçe şöyle bilmiş ol

⁴⁴Satır üstü: ح sūnbüle ʿutārid و

⁴⁵Kartalcık “göden” şeklinde okumuştur.

⁴⁶Satır üstü: ط mīzān ی zühre

¹²işbu senün oğlanlarıñ karışık degildir şöyle bil

¹³senden sonra mālun kavmlerüñe kala şöyle bil

24a⁴⁷

¹işbu °avrat ki hāmiledür er mi toğura veyā °avrat mı

²işbu hāmile °avrat bir helālzāde er oğlan toğura

³işbu bünyād tamām ola ammā āhir °ayblayalar şöyle bil

⁴işbu kişinün °ilmi yokdur cāhildür şöyle bilesin

⁵işbu mālı yirde ve kimsede koma kim girü saña degmez

⁶işbu kişi kendü şehrinde kavmleri arasında dirlik ide

⁷işbu kişi zindāndan tīzcek kırtıla şöyle bilesin

⁸işbu kişi evvel-i °ömrinde devletlü ola āhirinde degil şöyle bil

⁹işbu pādīşahuñ işi korku ve şavaşda ola şöyle bil

¹⁰işbu gāyib girü tīzcek gele muştuluk olsun

¹¹senün mālun senden sonra oğlanlarıña dege

¹²işbu °avrat mestüredür seni sever şöyle bilesin

¹³işbu kişi ölince zahmetsüz ve tendürüst öle bilmiş ol

24b⁴⁸

¹işbu kişi ki şayrudur °ilāc ile sağ olur mı olmaz mı

²işbu kişi bu şayrılıqdan °ilāc-ıla ve °ilācsuz kırtılmaz

³işbu °avrat selāmetlik er oğlan toğura şöyle bil

⁴işbu °imāret ki yaparsın senün elünñde tamām ola

⁵işbu kişi °ālimdür ve dahı yazıcıdur ve bilgilü erdür şöyle bil

⁶her kıanda ki olursın uşşuñ birle ol hoş olasın

⁷işbu kişi zindānda çok ola ve çok dura şöyle bil

⁴⁷Satır üstü: ب °akreb ح merrīh

⁴⁸Satır üstü: م kavş د müşterī ذ

- ⁸işbu kişinün işi orta ola bay olmaya şöyle bil
⁹işbu kişi sultān işinden nesne almaya ancağ heves ola
¹⁰işbu kişi ġarġblikde dirlik eyleye ve illā vakti hoş ola
¹¹işbu kişi ki ġāyibdür girü evine gelmeye şöyle bil
¹²senden şonra mālun oġlanlaruğa dege şöyle bil
¹³işbu °avrat mestüredür hġç yavuz şanu eyleme şöyle bil

25a⁴⁹

- ¹ere ayruğ °avrat ve °avrata ayruğ er ola mı olmaya mı nicedür
²işbu ere ayruğ °avrat ve bu °avrata ayruğ er ola bil
³işbu dermān ve bu °ilāc bu şayruya yaraya şöyle bil
⁴işbu °avrat selāmetlik birle kız oġlan toġura şöyle bil
⁵işbu °imāret ki başladıñ senün elünde tamām ola
⁶işbu kişi begenilmiş kişi ola şöyle bilgil
⁷işbu senün mālunı kimseye virme girü saña virmezler
⁸işbu kişi °ömrini kendü evinde geçüre ayruğ yirde durmaya
⁹işbu kişi çok rüzigār zindānda kıala şöyle bil
¹⁰işbu kişi °ömrini katılığ-ıla ve el tarlığ-ıla geçire bil
¹¹işbu sultānuñ işi āhir katılık birle geçe şöyle bil
¹²işbu ġāyib şorduñ girü gelmeye şöyle bil
¹³senden şonra mālun oġlanlaruğa dege şöyle bil

25b⁵⁰

- ¹işbu ölüñün mālından mirās elüme girür mi girmez mi
²işbu ölüñün mālından mirās yimezsın emek çekme
³işbu °avrata er yaramaya bilmiş olġıl şek itme
⁴işbu devā ve °ilāc bu şayruya fāyide kılmaya şöyle bil
⁵işbu yüklü °avrat er oġlan toġura ve kışa yaşlu ola
⁶işbu °imāret mümkindür ki sehl zamānda °imāret ola

⁴⁹Satır üstü: ح cedy ط züħal ي

⁵⁰Satır üstü: \ delv ب züħal م

7*İ*şbu kişinün bilüsi var illā tamām degildür şöyle bil
8aşşı ve ziyarı kimseye virme girü saña virmezler bil
9*İ*şbu kişi kendü evinde ve hısları katında dirlik eyleye
10*İ*şbu kişi zindānda olur sen daħı bilmiş olğıl
11*İ*şbu kişi el tarlıgıla dirlik eyleye şöyle bilesin
12*İ*şbu sultānuñ işi ʿāķıbet ziyān ola bilmiş olasın
13*İ*şbu ğāyib t̄l̄zcek girü gelmez şöyle bilesin

26a⁵¹

1baña işbu şehir mi yaraya veyāhūd ayruķ şehir mi yaraya
2*İ*şbu şehir saña ayruķ şehirlerden aşşılıdur şöyle bil
3*İ*şbu ölünün mālını iste ʿāķıbet bulursın şöyle bil
4*İ*şbu kişi çok ʿavrata erlik eyleye ve illā t̄l̄z geçe bil
5*İ*şbu ʿilāc bu şayruya muvāfıķdur t̄l̄z sağlık bulur şöyle bil
6*İ*şbu hāmile ʿavrat şöyle benzer ki kız toğura şöyle bil
7*İ*şbu ʿimāret ki şorduñ göñül murāduñca tamām ola bil
8*İ*şbu kişi ʿālimdür ve daħı uşludur ve daħı uzdur bilesin
9mālunuñ kanda gerekse ķo ki girü saña virürler
10*İ*şbu kişi ğar̄blıķda hoş dirlik dirile şöyle bilesin
11*İ*şbu kişi zindāndan çıkar ve illā ādem şefāʿati birle şöyle bil
12*İ*şbu kişi eyü dirlik dirile devletlüdür şöyle bilesin
13*İ*şbu sultān ʿāķıbet karındaşı birlik ide şöyle bil

26b⁵²

1*İ*şbu ʿamel ki dilerin elüme gire mi girmeye mi nicedür
2*İ*şbu ʿamel ki işlersin eyü kolay ola şöyle bil
3*İ*şbu şehir ve bu yir saña yarar ve daħı muvāfıķdur
4*İ*şbu ölüden aru ve helāl māl bulursın şöyle bil
5*İ*şbu kişi çok ʿavrat alur ammā har̄şlıkden bil

⁵¹Satır üstü: و مشتریٰ ه هüt

⁵²Satır üstü: ب زهړه ط sevr

- ⁶işbu dārū ve °ilāc bu şayruya vefā kılmaz şöyle bil
⁷işbu yüklü °avrat er oğlan ıoğura şöyle bil
⁸işbu °imāret ayruk kişi elinde tamām ola şöyle bil
⁹işbu er şūmdur ve güç işlūdūr edebsūzdūr
¹⁰aşşı ve fāyide ki kimseye virme girū saña virmezler
¹¹dirligūñ ġarĪbliķde geçe ve illā murāduñca ola şöyle bil
¹²işbu kişi bu zindāndan tĪzcek ħalāş bulur
¹³işbu kişi mecmu° °ömrini ħoşluk ve āsānlık ile geçüre

27a⁵³

- ¹işbu dostlık ve barışıklık ola mı olmaya mı nicedūr
²bu dostlık ve bu emĪnlık size dāyim olısdur şöyle bil
³işbu °amel diri olduđuñca senūñdūr ve müfĪddūr bil
⁴işbu yir ve işbu şehir senūñdūr ve fāyidesi dađı vardır
⁵işbu ölünūñ rızkın yirsin zĪrā ki rızkuñdur şöyle bil
⁶işbu kişi çok °avrat ala illā devleti yoķdur şöyle bil
⁷işbu dāruyı içmeklik ġāyet muvāfiķdur şöyle bil
⁸işbu ħāmile °avrat kız ıoğura Allah ta°ālā emri ile şöyle bil
⁹işbu °imāret tamām olur ve °ākıbeti dağı ħayr olur şöyle bil
¹⁰işbu kişinūñ bilüsi çok degildūr bilmiş ol
¹¹işbu mālunı kime gerekse vir ki girū saña virürler
¹²işbu kişinūñ dirligi ve ölümü dađı kendü şehrinde ola
¹³işbu kişi zindāndan ħayr ile ħalāş bula şöyle bilesin

27b⁵⁴

- ¹işbu düşmāna yiglik bula mı veyāĥūd bulmaya mı nicedūr
²işbu nesne ki düşmānuña eydürsin yiglik bulursın
³senūñle dostlık ve emĪnlık ola şöyle bilesin
⁴işbu °amelden fāyide ve dirlik bulursın şöyle bil
⁵işbu şehirden ve bu maķāmdan dirlik bulmayasın şöyle bil

⁵³Satır üstü: ب زُھرة ط صر ی

⁵⁴Satır üstü: ° utārid ° cevzā ح

- ⁶işbu ölüden māl bulmazsın ümīdün kes şöyle bil
⁷işbu erün °avratlarından hīç rūzi yokdur şöyle bil
⁸işbu dārū ve °ilāc bu hastaya ziyān eylemeye şöyle bil
⁹işbu hāmile °avrat er oğlan toğura şöyle bil
¹⁰işbu °imāret tamām olur ve menfe°āt dağı bulursın şöyle bil
¹¹işbu er hīle issidür °ālim degildür şöyle bilesin
¹²aşşı ve ziyānuđı kimseye virme girü sağa degmez şöyle bil
¹³işbu kiři ğarībliķde dūşmān arasında ķala şöyle bilmiş ol

28a⁵⁵

- ¹işbu °avrat mesture midür ya harām-zāde midür nicedür
²işbu °avrat mestüredür ve helāl-zādedür şöyle bil
³işbu dūşmānuđ üzerine yiglik bulup helāk idesin
⁴işbu kişi senün arağda birlik ve emīnlik bulasın
⁵işbu °amelden ayru bir °amel dağı alasın işsüz olmayasın
⁶işbu şehir sağa ayruķ şehirlerden yigdür şöyle bil
⁷ādemīlerden çok māl bulursın şöyle bilmiş olasın
⁸işbu kişi bir alçaķ °avrat alur ayruķ almaz şöyle bil
⁹işbu dārū ve °ilāc bu şayruya yarar fāyide vardur bil
¹⁰işbu hāmile °avrat ir ve giç kıız toğura şöyle bil
¹¹işbu °imāret tamām ola ve sağa mübarek ola bil
¹²işbu kişi °ālimdür ve edeblüdür ve uşludur şöyle bilesin
¹³aşşı vü ziyān her ķanda olursa ķo girü sağa virürler

28b

- ¹işbu iş ki işlerin māl elüme girür mi girmez mi
²işbu iş ki işlersin çok māl bulursın şöyle bil
³işbu kişi kıızdur °ayblu degil mestüredür şöyle bil
⁴işbu dūşmāna yiglik ve el üstünligi bulursın bil
⁵senünle dostuğ arasında birlik ve esenlik ola

---

⁵⁵Satır üstü: و sereţān zühre ح

- ⁶işbu ʿamelden sonra bir ʿamel daḥı alursın şöyle bil
⁷işbu şehir saña ayruḵ şehirlerden yigrekdür şöyle bil
⁸işbu ölüden inen çok māl bulursın şöyle bil
⁹işbu er bu ʿavratdan artuḵ ʿavrat almaz şöyle bil
¹⁰işbu devā ve ʿilāc bu şayruya fāyide ide bilmiş ol
¹¹ işbu ḥāmile ʿavrat er toḡura Allah teʿālā emri ile
¹²işbu ʿimāret tamām olur göñlüñ murāduñca şöyle bil
¹³işbu kişinüñ bilüsi yoḵdur ve hem tekebbürdür bil

29a⁵⁶

- ¹işbu kişi bir yüzlü mü'mīn midür ve münāfiḵ mıdur nicedür
²işbu kişi kim dırsın ḡāyet münāfiḵlardandır
³işbu işden çok māl ve ḥürmet bulursın şöyle bil
⁴işbu ʿavrat ki didün ḥelāl-zāde degildür
⁵işbu düşmān ki vardur ne senüñ elüñ aña ire ne anuñ eli saña
⁶senüñle dostuñ arasında birlik yoḵdur şöyle bil
⁷işbu ʿamelden sonra bir ayruḵ ʿamel daḥı alursın
⁸işbu şehirden saña ayruḵ şehir yigrek ola şöyle bil
⁹işbu ölüden ve mālından saña mīraş degmez şöyle bil
¹⁰işbu ʿavrata er ola ve illā qarılıḡı vaḡtinde ola
¹¹işbu dārū ve ʿilāc bu şayruya mübārekdür şöyle bil
¹²işbu ḥāmile ʿavrat kız toḡura şöyle bilesin
¹³işbu ʿimāret işbu binā tamām olur murāduñca

29b⁵⁷

- ¹işbu ırmaḵdan ve bu kārīzden şu aḡa mı aḡmaya mı
²işbu ırmaḵdan ve bu kārīzden ki dırsın şu aḡa bil
³işbu kişi iki yüzlüdür ve emānete ḡāyindür

⁵⁶Satır üstü: ب سنبؤله ح ʿutārid م

⁵⁷Satır üstü: ح mīzān و zühre ر

4:İşbu işden ve işbu yönden māl bulursın şöyle bil
5:İşbu °avrat arucadur ve helāl-zādedür bī-ḥased
6:İşbu düşmān ki şorduñ arañuzda dostlık ola
7:İşbu dostlık arañuzda gerçek ve da°vā ola
8:İşbu °amelden sonra bir °amel daḥı bulursın şöyle bil
9:İşbu şehir saña ayruḵ şehirlerden yigrekdür bilmiş ol
10:İşbu ölüden mīraṣ bulursın ve illā rūzigār ile
11:İşbu kişi çok °avrata erlik eyleye uğurların āşikāre
12:İşbu ṭabībün °ilācı bu ḥastaya aṣşı kılmaya şöyle bil
13:İşbu °avrat er oḡlan toḡura ve selāmet kırtıla

30a⁵⁸

1:Ḳarındaşum oḡlanı °aceb görem mi görmeyem mi nicedür
2:Ḳarındaşuñ oḡlanı göresin saḡlık ve selāmetlik birle
3:İşbu ırmaḡdan ve kārīzden saña çok fāyide ola
4:İşbu er emānete yaramaz eyü işler degildür şöyle bil
5:İşbu işden saña fāyide vardır çok māl bulursın
6:İşbu °avrat atadan ve anadan helālzādedür şöyle bil
7:düşmānuñ üzerine yiglik bulursın ve ḳahr idersin
8:İşbu sizüñ arañuzdaḡı dostlık tīz geçe bilmiş ol
9:İşbu °amelden sonra daḥı yigrek °amel bulursın
10:Çok kişiden māla irersin ve illā az gibi ola
11:İşbu kişi uz erdür °avrat birle dirilmez şöyle bil
12:İşbu °ilāc ve bu dārū bu kişiye fāyide kılmaya

30b⁵⁹

1:İşbu şayru bu ḥakīm elinde ḥoş ola mı olmaya mı
2:İşbu ḥasta bu ḥakīm elinde ḥoş olur illā giçirek
3:İşbu kişi ḳarındaşı oḡlanuñ yüzün görür şöyle bil

⁵⁸Satır üstü: ح °aḳreb ط merrīḡ ي

⁵⁹Satır üstü: \ ḳavs ب müşterī م

- 4:İşbu ırmağ ve işbu kārīzden zahmet görürsin
5:İşbu kişi emānete yaramaz ola muhkem kişidür
6:İşbu yönden ve işbu işden saña māl olmaya şöyle bil
7:İşbu °avrat atadan ve anadan aru ve helālzededür şöyle bil
8:İşbu düşmān üzere elüñ irmez ne kadar cehd idersen
9:İşbu dostlık sizde bākī kalmaya şöyle bilmiş ol
10:İşbu şehir ki niyyet idersin saña fāyide yokdur
11:İşbu °amelden saña aşşı yokdur şöyle bilesin
12:İşbu ölüden mīraş bulursın ve illā azcık bulursın
13:İşbu kişinin ne °avratı olur ve ne °avrat alır bil

31a⁶⁰

- 1:baña °aceb āzāde °avrat ola mı veyāhūd olmaya mı
2:saña āzāde °avrat ola ve illā terk idisersin şöyle bil
3:bu şayruya bu hakīmdan vefā olmaya şöyle bil
4:karındaşuñ oğlanı göresi şāzılık birle şöyle bil
5:İşbu kārīzden ve işbu ırmağdan şu ağa şöyle bilesin
6:İşbu kişi eyü kişi degildür ve emānete dağı yaramazdur
7:İşbu işden çok māl bulursın şöyle bilmiş ol
8:İşbu °avrat yavuz hūludur ve illā helāl-zādedür
9:düşmān üzre yiglik bulasın ve illā düşvārlık birle
10:İşbu dostlık arañuzda tā āhīr-i °ömre degin ola şöyle bil
11:bundan artuğ bir °amel dağı bulursın ve illā giçirek
12:ol şehre ki niyyet itdüñ bundan yavuz olasın
13:İşbu ölüden tamām mīraş bulursın bilmiş olasın

31b⁶¹

- 1:ben mi evvel ölem veyāhūd ol kişi mi evvel ölür
2:ol kişiden sen evvel ölürsin şöyle bilesin
3:saña āzāde aru aşldan °avrat ola ammā gökçek ola

⁶⁰Satır üstü: د cedy م zühal و

⁶¹Satır üstü: د delv ح zühal ط

4*işbu* ḥakīmün otı bu ḥastaya fāyide eyleye şöyle bil
5*karındaşuñ* oğlanı görmezsin Allāh taqdīri birle
6*işbu* ırmağdan ve kārīzden şu aqıdursın şöyle bil
7*işbu* kişi ne gerçek söyler ve ne daḥı emīn kişidür
8*çok māl* ve genc bulursın zaḥmetsüz şöyle bil
9*işbu* ^cavrat yavuz ḥuludur ve ḥarām-zāde kişidür
10*düşmān* üzre yiglik bulursın ve ḳahr idersin şöyle bil
11*arañuzda* dostlık ola ve illā çok olmaya şöyle bil
12*işbu* ^camelden şonra bir ^camel bulursın tīzcek
13*işbu* şehirden yigrek saña ḥīç şehir yokdur

32a⁶²

1*işbu* kişi mü'mīn midür veyāḥūd münāfık mıdur nicedür
2*işbu* kişi mü'mīndür ve dīndar perhizgārdur
3*işbu* kişi senden öñ ölür şöyle bilmiş ol
4*işbu* kişi ki şordun görklü yüzlü ^cavrat ola
5*işbu* ^cilāc bu ḥastaya menfe^cat eyleye şöyle bil
6*karındaşuñ* oğlını göresin murāduñca şöyle bil
7*işbu* ırmağa ve işbu kārīze şu aqa şöyle bil
8*işbu* kişi mestüredür ve emanete yarar dīndardur
9*işbu* işile ve bu yön-ile māl elüñe gire şöyle bil
10*işbu* ^cavrat ḥelāl-zāde ve ^caybsuzdur şöyle bil
11*işbu* ^cavrat düşmāndan saḳın ki ziyān görmeyesin
12*arañuzda* dostlık ola āḥircege daḥı ola bil
13*işbu* ^camel ki dutarsın bundan daḥı yig bulursın

32b⁶³

1*işbu* işden ve bu pīşeden māl elüme girür mi girmez mi
2*işbu* pīşeden ve bu işden çok māl elüñe gire
3*işbu* er nekesdür ve daḥı yavuzdur dīnlidür şöyle bil

⁶²Satır üstü: ب مشتری ه

⁶³Satır üstü: ح hamel د merrīḥ

- ⁴işbu kişiden şöyle beşzer ki sen öñ ölürsin
⁵işbu kişi mestürdur aşlıdan °avrat alur şöyle bil
⁶işbu °ilâc bu hastaya menfe°at ider şöyle bil
⁷karındaşuñ oğlını murâduñca göresin şöyle bil
⁸işbu kârĪzden ve bu ırmağdan şu aķıdasın şöyle bil
⁹işbu kişi emānete yaramaz ve tãġĪ dahı degildür bil
¹⁰işbu kişi ki şorduñ çok māl bulasın şöyle bil
¹¹işbu °avrat harām-zādedür kendüni şaķlar degil şöyle bil
¹²muştuluk olsun saña ki düşmān üzerine zafer bulursın
¹³aranızda dostlık ola ve illā çok olmaya şöyle bil

33a⁶⁴

- ¹işbu kişi baña dost mıdur düşmān mıdur nicedür
²işbu kişi seni hasedsüz sever ve saña toğrudur
³işbu işden ve bu pĪşeden saña çok māl olısdur
⁴işbu kişi müslimāndur ve dahı perhizgārdur şöyle bil
⁵işbu kişi senden öñdin ölür bilmiş ol
⁶işbu kişiye mestüre °avrat ola ammā ulu aşlıdan
⁷işbu hasta hakĪm elinde hoş ola şöyle bil
⁸karındaşuñ oğlını göresin göñlüñi hoş dut
⁹işbu ırmağdan ve bu kârĪzden şu aķıdursın bil
¹⁰işbu kişi toğru kişidür ve toğru söyleyicidür
¹¹işbu yönden ve işbu işden çok māl bulursın
¹²işbu kişi helāl-zādedür °aybsuz ve uzdur
¹³kendü düşmānuñ üzre yiglik bulursın ve ķahr idersin

33b⁶⁵

- ¹işbu düşmāndan baña ķorķu ola mı olmaya mı nicedür
²işbu düşmāndan saña ķorķu yokdur şöyle bilesin
³işbu kişi senüñ düşmānuñdur dostuñ degildür

⁶⁴Satır üstü: ح زührē د sevr و

⁶⁵Satır üstü: \ utārid ی cevzā ط

- ⁴işbu yönden ve bu işden çok māl bulursın şöyle bil
⁵işbu kişi murdārdur ve dīnsüzdür şöyle bilesin
⁶işbu kişiden senün ölümün evvel olırsundur bil
⁷işbu kişiye °avrat türk aşlıdan ola şöyle bil
⁸işbu hasta hakīm elinde hoş olmaya şöyle bil
⁹karındaşun oğlını göresin ve daḥı şāz olasın
¹⁰işbu ırmağdan ve bu kārīzden şu akmaya şöyle bil
¹¹işbu kişi murdārdur ve emanete yaramazdur bilmiş ol
¹²işbu yönden ve bu işden māl bulmayasın şöyle bil
¹³işbu kişi eyü aşlıdan degildür yaramazdur bilmiş ol

34a⁶⁶

- ¹işbu şehir ve işbu maḳām saña muvāfık ola mı olamaya mı
²işbu şehir ve işbu maḳām saña yarar ve eyüdür şöyle bil
³işbu düşmāndan saña hīç korku yokdur şöyle bil
⁴işbu kişi seni sevenlerdendir ve yavlaḳ seni diler
⁵işbu yönden ve hırfetden çok māl bulursın
⁶işbu kişi mü'mīndür ve emānete yarar perhizgārdur
⁷işbu kişiden senün ölümün evvel ola şöyle bil
⁸saña °avrat kendü hışımlarından ola şöyle bil
⁹işbu hasta bu hakīm elinden hoş ola şöyle bil
¹⁰karındaşun oğlını göresin ve ana şāz olasın
¹¹işbu kārīzden ve bu ırmağdan şu aḳa şöyle bil
¹²işbu kişi dürüst işlidür ve emānete daḥı yarar dur
¹³işbu işden ve işbu yönden māl bulursın şöyle bil

34b⁶⁷

- ¹mālum ki uğurlandı girü bulunur mı bulunmaz mı nicedür
²mālun ki uğurlandı girü bulursın fāriḡ ol
³işbu şehir işbu maḳām saña fāyidesi çokdur

⁶⁶Satır üstü: ب سرةٓن ح ٤amer د

⁶⁷Satır üstü: ٤ esed و şems ر

⁴işbu düşmāndan saña k̄orku var ziyān deger şöyle bil

⁵işbu kişi saña ne dostdur ve ne düşmāndur şöyle bil

⁶işbu sultāndan ve işbu işden saña çok māl deger

⁷işbu kişi senünle gāh eyü ve gāh yavuzdur bil

⁸işbu kişinün ölümü senden öñ ola şöyle bil

⁹işbu kişiye °avrat ġarĪblerden ulu aşlıdan ola

¹⁰işbu ĥasta bu ĥakĪm elinde ĥoş ola şöyle bil

¹¹karındaşuñ oġlını göresin ve şāz olasın

¹²işbu kārĪze ve işbu ırmaġa şu aġa ve illā ĥarc birle

¹³işbu kişi zāhid kişidür ve dürüst erdür bilesin

35a ⁶⁸

¹işbu kişi gerçek söyleyici midür ve yalan söyleyici midür

²işbu kişi toġru söyleyicidür kezzāb degildür şöyle bil

³ol nesneñ ki uğurlandı girü bulursın ĥayr birle

⁴işbu şehir saña gāh ĥoşdur ve gāh yavuzdur

⁵işbu düşmān saña ĥĪle ider ve illā ziyānı yoġdur şöyle bil

⁶işbu kişinün düşmānlıġından dostluġı artuġdur

⁷işbu sultāndan ve bu işden çok māl bulursın şöyle bil

⁸işbu kişi sākin kişidür ve illā mekr ve ĥĪle issidür

⁹işbu senün ölümün andan öñ ola şöyle bilesin

¹⁰işbu kişiye ġarĪb ve yoġsul ve āzād °avrat ola bil

¹¹işbu ĥasta bu ĥakĪm elinde az °ilāc ile ĥoş ola

¹²karındaşuñ oġlını göresin şāzılıġıla şöyle bilesin

¹³işbu ırmaġa ve bu kārĪze şu aġa ammā zaĥmet-ile ola bil

35b ⁶⁹

¹işbu yirden ve bu kavmden baña fāyide ola mı olmaya mı

²işbu yirden ve bu kavmden saña fāyide ola şöyle bilesin

³işbu kişi dil-ile gerçek gibidür ammā ġatı yalancıdur bil

⁶⁸Satır üstü: ح سünbüle ط °utārid ی د

⁶⁹Satır üstü: \ mĪzān ب zühre ح

- ⁴işbu kişiden ne ki uğurlandı girü bulunur şöyle bil
⁵işbu şehir saña ayruķ şehirlerden muvāfiķdur şöyle bilgil
⁶işbu düşmāndan kōrķma saña ziyānı degmez şöyle bilesin
⁷işbu kişi seni ķatı sever ve ammā āşikāre eylemez
⁸işbu sultāndan ve bu işden çok māl bulursın
⁹işbu kişi sakıncıdır ve toğru sözlüdür bil
¹⁰işbu kişinin ölümü senüñ ölümünden evvel ola
¹¹saña mestüre ve uşlu °avrat ola bilmiş ol
¹²işbu şayru bu hākīm elinde hoş olur bil
¹³ķarındaşuñ oğlını göresin göñlüñ hoş ola

36a⁷⁰

- ¹ođlan °ālim mi olur veyāhūd cāhil mi olur nicedür
²işbu oğlan °ālim ola ve edeblü ve bahādur ola şöyle bil
³işbu yirden ve işbu ķavmden çok māl bulursın şöyle bil
⁴işbu kişi yalancıdır ve utanmazdır ve iki yüzlüdür şöyle bil
⁵işbu uğurlanmışı bulursın ve illā ķatılıđıla bulursın şöyle bil
⁶işbu şehir ve işbu maķām saña yarar ola bilmiş olasın
⁷işbu düşmān senüñ ziyānuñ için dūrişür başarımaz
⁸işbu kişi seni bilürse dostuñdur bilmezse düşmānuñdur bil
⁹işbu işden çok māl bulasın ammā olmaz yire harc idesin
¹⁰işbu kişi ķatı avendür illā eyü kişi görünür şöyle bil
¹¹işbu kişiden senüñ ölümüñ öñ olırsardur şöyle bil
¹²işbu kişiye kendü ķavmlerinden mestüre °avrat ola bil
¹³işbu hastaya bu hākīmüñ °ilācı aşşı eylemeye bil

36b⁷¹

- ¹es̄ir ki kaçdı girü elüme girür mi girmez mi
²işbu kaçķun cāriyeyi girü bulursın ve uğurlanmışı dağı bile
³ođlanuñ ev ķura ve edebsüz ola şöyle bilmiş ol

⁷⁰Satır üstü: و °akreb ° merrīķ و

⁷¹Satır üstü: و ķavs ح müşterī ط

⁴işbu yirden saña ziyān ola fāyide olmaya şöyle bil
⁵işbu kişi yalancıdur ve illā gerçeklik gösterür
⁶işbu yavı kılunmuş nesneyi bulursın şöyle bilmiş ol
⁷işbu şehir ve işbu maḳām saña muvāfıḳ degildür
⁸işbu düşmāndan saña hīḫ ḳorḳu olmaya bilmiş ol
⁹işbu kişi saña ne dost ne düşmāndur şöyle bil
¹⁰işbu sultāndan ve işbu işden saña fāyide vardur
¹¹işbu kişi merdānedür ve işi daḫı eyü görinür bil
¹²işbu kişinün ölümü senden şonra ola bil
^{13c}avrat elünge gire saḳat ve yavuz sözlü bī-dīn ola

37a⁷²

¹işbu °avrat gökçek midür ve tavar var mıdır veyā yoḫsul mıdur
²işbu °avrat gökçekdür ve illā saḳat ve yoḫsuldur
³işbu ḳaçan esīrün tīzcek girü bulursın bil
⁴işbu oḒlan °ilm okıya ve illā beḒāyet daḒḒāl ola bil
⁵işbu maḳāmdan ve işbu yirden ve bu ḳavmden ḳoḒ aḫşı ola
⁶işbu kişi yalancıdur ve daḒḒāldur şöyle bilesin
⁷işbu māluḒ ki gitdi girü bulursın illā zaḫmet-ile
⁸işbu şehir ve işbu maḳām saña ḳatı muvāfıḳdur şöyle bil
⁹işbu düşmāndan saḳın ki saña ziyān deḒer şöyle bil
¹⁰işbu kişi saña ḳatı düşmāndur ve kīn dutucıdur bil
¹¹işbu işden ve bu sultāndan azcuḒ nesne bulursın
¹²işbu kişi yavuz kişidür ve yavuz niyyetlüdür şöyle bil
¹³işbu kişinün ölümü senden öḒ bilmiş ol

37b⁷³

¹işbu kişi baylıḒ-ıla mı öle veyāḫūd yoḫsulluḒ-ıla mı öle
²işbu kişi bay dirile ve illā dervīşlik birle öle bil
³işbu °avrat bay tenlü ve uzun boyludur ve illā keheldür

⁷²Satır üstü: ی cedy zūḫal ب

⁷³Satır üstü: ح delv د zūḫal م

- 4:İşbu kaçkun cāriyeyi hīç bir vechle bulamazsın bil
5:İşbu oğlan edepsüz ola ve dağgāl ola bilmiş ol
6:İşbu yirden ve bu maķāmdan hoş fāyide bulursın şöyle bil
7:İşbu kişi yalancıdur ve yavuzdur ve dağgāldur şöyle bil
8:İşbu yavı kınulmuş nesneyi girü bulamazsın şöyle bil
9:İşbu şehir saña yaramaz ve ölümüne dahı korku var
10:İşbu düşmāndan sakınmazsañ saña ziyān deger şöyle bil
11:İşbu kişi saña düşmāndur ve illā dostlık gösterür
12:İşbu işden ve bu °amelden aşşı ve ziyān dege
13:İşbu kişi murdārdur ve dīnsüzdür ve yavuz niyyetlüdür

38a⁷⁴

- 1:İşbu kişi bir gönüllü mü' mīn midür veyāhūd münāfık midür
2:İşbu kişi arı gönüllü mü' mīndür illā münāfık birle oturur
3:İşbu kişinüñ ölümü baylıgıla ve devletlüliligile ola
4:İşbu °avrat gökçek degildür ve illā mestüredür bil
5:İşbu kaçkun cāriye' i tīz bulmazsın şöyle bilmiş olasın
6:İşbu oğlan °ilmi ve edebi ögrene ve meşhur ola şöyle bil
7:İşbu yirde ve işbu kavmden çok fāyide ola şöyle bil
8:İşbu kişi togru sözlüdür ve emānete dahı yarar bil
9:İşbu uğurlanan mālı girü bulursın gönülün hoş dut
10:İşbu şehir ve işbu yir saña mübārekdür şöyle bil
11:İşbu düşmāndan endīşe itme saña ziyān yokdur bil
12:İşbu kişi saña dostdur aru gönülü birle şöyle bil
13:İşbu işden ve bu sultāndan çok māl bulursın

38b⁷⁵

- 1:İşbu māl ki ele getürdüm baña fāyide kıla mı kılmaya mı
2:İşbu mālдан māl ele getüresin illā yarusı saña kıla
3:İşbu kişi bī-dīndür ve dağgāldur ve emānete yaramazdur

⁷⁴Satır üstü: ه هüt ر müşteri

⁷⁵Satır üstü: ه hamel ی merrīh

- ⁴işbu kişinün ölümü baylığıla ve devletlik birle ola
⁵işbu °avrat çirkin yüzlüdür ve illā dillüdür şöyle bil
⁶işbu kaçan esĪri girü bulursın göñlün hoş dut
⁷işbu oğlanuñ t̄ali°inde °ilm ve edeb yoқdur şöyle bil
⁸işbu yirden ve maқāmdan saña fāyide yoқdur şöyle bil
⁹işbu kişi yalancudur ve utanmazdur ve azğundur şöyle bil
¹⁰işbu uğurlanmış tavaruñı girü bulursın şöyle bil
¹¹işbu şehir saña muvāfıқdur illā saña güç iderler
¹²işbu kişi seni sever bilmiş ol arı göñül ile şöyle bil
¹³işbu düşmāndan қорқma ki saña ziyān itmez şöyle bilesin

39a⁷⁶

- ¹işbu °avrat baña muṭĪ°a mıdur ve māluma şefkatlü midür degil midür
²işbu °avrat şefkatlü ve māluna dañı toğrudur
³işbu °amelden ve bu sultāndan mālunı bulursın saña қala
⁴işbu kişi ki didün hā°in degildür toğru kişidür
⁵işbu kişinün ölümü baylığı-ıla ve devlet-ile ola bilmiş ol
⁶işbu °avrat gökçekdür ve edeblüdür ve dañı seni sever
⁷işbu kaçan esĪri girü bulursın göñlün hoş dut
⁸işbu oğlan °ilm ü edeb ögrene ve anuñ-ıla ululuğa irişe
⁹işbu yirden ve bu maқāmdan saña çok fāyide vardur bil
¹⁰işbu kişi gerçek sözlüdür hāyin degildür toğrudur
¹¹işbu yavı қunulmuş nesneyi girü bulursın şöyle bil
¹²işbu şehir saña key muvāfıқdur şöyle bilesin
¹³işbu düşmāndan emĪn ol ki saña ziyān yoқdur şöyle bil

39b⁷⁷

- ¹baña bu düşmāndan қорқu ola mı veyāñūd olmaya mı
²işbu düşmāndan қurtılursın eger saқınursañ
³işbu °avrat saña muṭĪ°a degildür ve şefkati yoқdur

⁷⁶Satır üstü: ب sevr ح zühre د

⁷⁷Satır üstü: م cevzā و °utārid ج

- 4:İşbu ʿamelden bu sultāndan mālunı bulduŋ saña kalmaya
5:İşbu kişinüñ dīni toĝru degildür ziyān işlidür bil
6:İşbu kişiler katılıĝ-ıla ve yoĝsulluĝ-ıla dirile ve öyle öle
7:İşbu ʿavrat gökçek yüzlüdür ve illā ʿaybı çoĝdur bil
8:İşbu kaçĝumı ve yavı kulumnıŝ nesneyi girü bulursın
9:İşbu oĝlan ʿilm ü edeb öĝrenmez hıç zaĝmet çekme
10:İşbu yirden ve bu kavmden saña hıç fāyide olmaya
11:İşbu kişi yalancıdur ve illā çoĝ bilür kişidür şöyle bil
12:İşbu yavı kulumnıŝı ve uğurlanmışı girü bulursın şöyle bil
13:İşbu şehir saña yaramaya ve ziyān daĝı görmeyesin

40a⁷⁸

- 1:İşbu hāl ve işbu iş bende kala mı veyāhūd kalmaya mı nicedür
2:İşbu hāl ve işbu iş senden tīzcek geçe şöyle bil
3:İşbu düşmāndan selāmetliĝ-ile tīzcek kurtulasın şöyle bil
4:İşbu ʿavrat saña mutīʿadur ve ŝefkatlıdür şöyle bil
5:İşbu işden ve bu sultāndan bulduĝun māl saña kalmaya
6:İşbu kişi dīndār degildür ve kavli yoĝdur şöyle bil
7:İşbu kişinüñ ölümi baylıĝ-ıla ve nīʿmet birle ola şöyle bil
8:İşbu ʿavrat gökçek degildür ve illā mestüredür şöyle bil
9:İşbu kaçĝumı girü bulursın göñül hoşlıĝıla şöyle bil
10:İşbu oĝlan faĝīh ve edebli ve ʿālim olur şöyle bilesin
11:İşbu yirden ve bu kavmden saña çoĝ fāyide olur şöyle bil
12:İşbu kişi toĝru söyleyicidür ve toĝrudur şöyle bil
13:İşbu zāyiʿ olmuŝı ve uğurlanmışı girü bulursın şöyle bil

40b⁷⁹

- 1:ne işden ve ne sebebden māl elüme gire ʿaceb
2:ululardan ve baylardan māl bulırsın şöyle bilmiş ol
3:İşbu iş ve işbu rüzigār saña çoĝ yıl kala şöyle bil

⁷⁸Satır üstü: ح سرةٔان ط kamer ی

⁷⁹Satır üstü: ب esed ب

- 4*İ*şbu düşmāndan gönül hoşlığıla girü kurtulasın bil
5*İ*şbu ^cavrat senün buyruğun dutar gönül hoş kıl
6*İ*şbu işden ve bu sultāndan bulduğun māl saña kalmaya
7*İ*şbu kendü kavīdür ve girü dönmez şöyle bil
8*İ*şbu kişinün ölümü devlet-ile ve baylıg-ıla ola şöyle bil
9*İ*şbu ^cavrat gökçek yüzlüdür illā ulu aşlıdan degildür
10*İ*şbu esīr ki senden gitdi girü bulursın şöyle bil
11*İ*şbu oğlan ^cilm ü edeb ögrene mālā meyl itmeye
12*İ*şbu yirden ve bu kavmden saña çok fāyideler ola bil
13*İ*şbu kişi toğrudur gönülden ve yaradılmağdan

41a⁸⁰

- 1*İ*şbu düş kim gördüm haq mıdur yoğsa bāṭıl mıdur
2*İ*şbu düş kim gördün birazı⁸¹ haqdur ve birazı bāṭıldur
3*İ*şbu kişiye māl ve nī^cmet edebden ola şöyle bilesin
4*İ*şbu hāl ve işbu zamān tīz geçe bir dürlü dağı ola şöyle bil
5*İ*şbu düşmāndan selāmetlig-ile kurtulasın ğam yimeyesin
6*İ*şbu kişi dağgāldur ve yalan ögüt virür şöyle bilesin
7 mālunı bu sultāndan ve bu işden ki bulduñ bā^czı gide bā^czı dura
8*İ*şbu kişi mü'mīn degildür riyā işlerdür şöyle bilmiş olğıl
9*İ*şbu kişi yoğsulluğ-ıla ve çaresüz birle öle şöyle bil
10*İ*şbu ^cavrat eyü yavuz hūludur ve muṭī^ca ve mestüredür şöyle bil
11*İ*şbu kaçkunı girü bulmazsın emek yimeyesin şöyle bil
12*İ*şbu oğlan ^cilm ü edeb ögrene ve anuñıla ^camel ide şöyle bil
13*İ*şbu yirden ve bu kavmden ne aşşı var ve ne ziyān şöyle bilesin

41b⁸²

- 1*İ*şbu yirden ve köyden⁸³ māl bulam mı veyāhūd bulmayam mı

⁸⁰Satır üstü: و ^cuṭārid و sūnbüle

⁸¹Kartalcık "birezi" okumuştur.

⁸²Satır üstü: ظ mīzān zühre ح

- ²işbu yirden ve bu köyden çok nī̄cmet bulursın şöyle bil
³işbu düş kim gördüğ ne kim gördüğse haḫdur şöyle bil
⁴yirden ve gökden ve kavmden māl bulasın şöyle bilmiş ol
⁵işbu rūzigāruḡ ḫālī dōne şöyle kalmaya şöyle bil
⁶işbu düşmāndan ḫurtılursın ve selāmet olursın şöyle bil
⁷işbu kişi saḡa şefḫatlūdūr sen daḫı emīn olasın
⁸işbu sultāndan ve bu ʿamelden bulduḡ māl saḡa kalmaya bil
⁹işbu kişinūḡ dīni birdūr ve illā girü dōne şöyle bil
¹⁰işbu kişinūḡ ölümi baylıḡ-ıla ve devlet-ile ola şöyle bil
¹¹işbu ʿavrat gökçek yüzlūdūr ve ʿārludur şöyle bil
¹²işbu kaçḫunı tīz bulursın gönjün ḫoş ola bil
¹³işbu oḡlan ʿilm ü edeb ögrene anuḡ-ıla adı eyü ola

42a⁸⁴

- ¹işbu oḡlan devletlū midūr veyā devletsüz midūr nicedūr
²işbu oḡlan devletlūdūr ve çok nī̄cmetlū ola şöyle bil
³işbu yirden ve bu köyden ḫīḫ menfāʿat bulmayasın
⁴işbu düş kim gördüğ yarusı haḫ ve yarusı bāıldur
⁵oḡluḡ ucından māl bulasın saḡa beşāret olsun
⁶işbu rūzigāruḡ ve zamānuḡ ḫālī müşkil ola
⁷işbu düşmāndan eger saḫınursaḡ selāmet ḫurtılursın
⁸işbu kişi şefḫatlū öḡüt virür illā yavuz şanar şöyle bil
⁹işbu māl ki bu ʿamelden ḫāşıl itdün saḡa bāḫī kalmaya
¹⁰işbu kişi toḡru ve dīnlū degildūr ḫīle issidūr
¹¹işbu kişinūḡ ölümi baylıḡ-ıla ve devlet-ile ola şöyle bil
¹²işbu ʿavrat eyü yüzlūdūr ve illā yarı gönjüllūdūr
¹³işbu kaçḫun ḫuluḡı girü bulursın fāriḡ ol

42b⁸⁵

⁸³ Kartalcık "kūy" okumuştur.

⁸⁴ Satır üstü: ی ʿaḫreb \ merrīḡ ب

- ¹işbu kul tođru midur veyāhūd egri midür veyā kaçkun midur nicedür
²işbu kul mestürdur çalıkdur illā fāyidesüzdür şöyle bil
³işbu oğlan devletlü degildür yoğsul olur şöyle bil
⁴işbu yirden ve bu köyden saña hıç fāyide olmaya şöyle bil
⁵işbu düş kim gördün hergiz olmaya şöyle bil
⁶kullardan māl bulursın ve yavuz şanulardan kırtılırsın
⁷işbu hāl ve işbu zamān tīz geçer şöyle kıalmaz bilmiş ol
⁸işbu düşmāndan sakın ki saña ziyān degürmeye
⁹işbu kişi saña ögüt virür ve illā çaresüzdür bil
¹⁰işbu māl ki bu amelden bulduñ girü saña kıalmaya
¹¹işbu er işbu işde kıatı fikirlüdür şöyle bilmiş ol
¹²işbu kişinün ölümü yoğsulluğ-ıla ve çāresüzliđ-ile geçe
¹³işbu avrat gökçekdür ve ammā aybludur şöyle bilmiş ol

43a⁸⁶

- ¹işbu oğlan ve avrat baña mübārek ola mı olmaya mı
²işbu oğlan ve avrat saña mübārek degildür bil
³işbu kul senün düşmānuñdur key sakın şöyle bil
⁴işbu oğlan ne bay ve ne yoğsul ola şöyle bilmiş ol
⁵işbu yirden ve bu köyden ne isterse bulursın
⁶işbu düş kim gördün bir nicesi ola ve bir nicesi olmaya
⁷zamānıla şavaş ucından māl bulursın şöyle bilesin
⁸işbu rüzigāruñ ve maķāmuñ tīz geçe şöyle bilesin
⁹işbu düşmāndan sakın kim saña ziyān degmeye şöyle bil
¹⁰işbu kişi saña şefķatsüzdür ve muṭīc degildür
¹¹māl ki bu amelden bulursın saña bāķī kıalmaya şöyle bil
¹²işbu kişi emānete yaramaz ve dīni dağı yoķdur şöyle bil
¹³işbu kişinün ölümü yoğsulluğ-ıla ve çaresüzliğ-ile ola şöyle bil

⁸⁵Satır üstü: ح کavs ۛ müşterī ۛ

⁸⁶Satır üstü: ۛ cedy ۛ zūhal ح

43b⁸⁷

- ¹işbu k̄orku kim k̄orkarın em̄n olam mı olmayam mı
²ol nesneden kim k̄orkarsın em̄n olduñ şöyle bilesin
³işbu oğlan ve °avrat saña mübārek degildür şöyle bil
⁴işbu kul senüñ düşmānuñdur ve dañı kaçkındur bil
⁵işbu oğlana destiḡr ol tā ki dervīş olmaya
⁶işbu nesne ki yirden ve göyden umarsın bulursın şöyle bil
⁷işbu düş kim gördüñ hergiz olmaya şöyle bil
⁸ölü ucından māl elüñe gire sevinesin şöyle bil
⁹işbu rūzigāruñ hāli şöyle kalmaya şöyle bilesin
¹⁰işbu düşmāndan selāmetlik birle kurtılırsın şöyle bil
¹¹işbu kişi buyruğun dutmaz şefkatsüzdür şöyle bil
¹²māl ki bu °amelden bulursın saña kalmaya şöyle bilgil
¹³işbu kişi yavuzdur şanuludur şöyle bilesin

44a⁸⁸

- ¹işbu haber kim işidem haq mıdur veyāhūd bātıl mıdur
²işbu haber haqdur ve eyüdü ve dañı hayrludur
³işbu k̄orkudan kayd yime ve gönlüñ hoş dut şöyle bil
⁴işbu °avrat ve oğlan saña mübārekdür ve hem sevinesin
⁵işbu kul şefkatlüdür ve seni sever şöyle bilmiş olasın
⁶işbu oğlan bay ola dañı hoş dirlik eyleye şöyle bil
⁷işbu köy ve işbu maqām senüñ elüñe gire şöyle bilesin
⁸işbu düş kim gördüñ haqdur bec̄īd olırsardur şöyle bil
⁹saña ādemden ve sultāndan māl olırsardur şöyle bilesin
¹⁰işbu hāl birkaç gün şöyle kala tīz gitmeye şöyle bil
¹¹işbu düşmāndan selāmatlık birle kurtılırsın şöyle bil
¹²işbu kişi seni sever saña muṭīc̄dür şöyle bilesin
¹³māl ki işbu işden ve sultāndan bulduñ saña kalmaya

⁸⁷Satır üstü: ط delv ی zūhal ۱

⁸⁸Satır üstü: ب cevzā ح müşterī ۴

44b⁸⁹

- ¹işbu kethüdā başa eyü şanar mı veyāhūd yavuz mı şanar
²işbu kethüdā saña gāh eyü şanur ve gāh yavuz şöyle bil
³işbu haber kim işitdün haqdur illā yavuz korçuludur bil
⁴işbu işden ki korçarsın andan emĪn olasın şöyle bil
⁵işbu oğlan ve °avrat saña fāyidelü ve mübārekdür
⁶işbu kul mestüre degildür kaççundur ve murdārdur bil
⁷işbu oğlan devletlüdür ve dağı yiglik bulasın bil
⁸işbu yirden ve köyden tamām fāyide bulursın şöyle bilmiş ol
⁹işbu düş kim gördün birazı haqdur ve birazı bāıldur şöyle bil
¹⁰mālī sultān mālından bulursın ve illā rahmet-iledür şöyle bil
¹¹işbu rüzigāruñ hāli yakın kaldı ki tĪz geçe
¹²işbu düşmāndan tĪz kurtıl yaramazdur şöyle bilmiş ol
¹³işbu kişi saña şefkatsüzdür ve dağı muĪc degildür

45a⁹⁰

- ¹işbu kişi bu işde °ālim midür veyāhūd cāhil midür
²işbu kişi bu işde °ālimdür ve cāhildür şöyle bilesin
³işbu kişi eyü fikirlüdür gönülden şöyle bilesin
⁴işbu haber kim işitdün gerçekdür girü eylüge döne
⁵ol nesneden kim korçarsın korçma gönölünji hoş dut
⁶işbu oğlan ve bu °avrat saña mübārekdür şādĪ göresin
⁷işbu kul mestürdur ve şefkatlü ve mübārekdür bilesin
⁸işbu oğlan devletlüdür çok māl bulasın şöyle bil
⁹işbu köyden ve yirden çok māl bulursın şöyle bil
¹⁰işbu düş kim gördün katı eyüdür murāduçcadur şöyle bil
¹¹sen mālī devletlülerden ve eyülerden bulursın şöyle bil
¹²işbu rüzigār ve bu zamān şöyle nice zamān şöyle bil

⁸⁹Satır üstü: ه hamel و merrĪh و

⁹⁰Satır üstü: ح şevr ط zühre ی

¹³işbu düşmāndan t̄iz kurtulursın inşā^callahu ta^cālā

45b⁹¹

¹işbu k̄ul āzādlik bula mı veyāhūd bulmaya mı nicedür

²işbu k̄ul āzādlik bulur şek itmeyesin şöyle bil

³işbu kişi ^cālim ve zeyrek kişidür ve ^cilletsüzdür

⁴işbu kişi senün işünde gāh gāh eyü şanicıdur

⁵işbu haber kim işitdün yalandur h̄l̄ç inanma

⁶işbu korku kim gönlünde vardur gider āh̄ir hoş olur

⁷işbu oğlan ve ^cavrat uşlu degil illā buyruk dutar

⁸işbu k̄ul murdārdur ve yaramaz işlūdür şöyle bilmiş ol

⁹işbu oğlan senün dilegünce ola şöyle bilesin

¹⁰işbu yiri ve bu köyi tamām sen bulursın şöyle bilesin

¹¹işbu düş kim gördün bātıldur hergiz olmaya

¹²saña māl ulular kullığından h̄şıl ola şöyle bil

¹³işbu rüzigāruñ h̄ali şöyle kalmaya t̄iz geçe

46a⁹²

¹işbu oğlanuñ h̄ali eyü mi ola yāhūd yavuz mı ola

²işbu oğlanuñ h̄ali eylüg-ile hatm ola şöyle bil

³işbu k̄ul āzādlik bulur şek itme şöyle bilmiş ol

⁴işbu işler bilicidür ve dañı añılmışdur şöyle bil

⁵işbu kethūdā dā'im saña eylik şanicıdur bilmiş olasıñ

⁶işbu haber kim işitdün hağdur ve eyüdür şöyle bil

⁷işbu korkudan ki gönlünde de vardur korkma

⁸işbu oğlan ve ^cavrat saña mübārekdür

⁹işbu k̄ul saña mübārekdür ve muṭī^cadur

¹⁰işbu oğlan devletlūdür çok mālı dañı ola şöyle bil

¹¹işbu köyden ve bu yirden tamām murāduñca bulursın

⁹¹Satır üstü: \ cevzā ب ^cuṭārid م

⁹²Satır üstü: ∃ seretān م kamer و

¹²işbu düş kim gördün haḫdur fikr-ile yavuz ola

¹³saña māl şudan ve göyden ve yirden cem^c ola

46b⁹³

¹māl ve gizlü ḫazīne bulam mı veyāḫūd bulmayam mı

²māl ve ḫazīne iste ki tīzcek bulursın şöyle bil

³işbu oğlanuñ ḫāli eylüg-ile ve ḫoşlıg-ıla ola bil

⁴işbu kul rūzigār birle āzādlık bulur şöyle bil

⁵işbu kişi çābükdür ve zeyrekdür ve ʿālimdür şöyle bil

⁶işbu kethüdā senüñ işüñde gāh eyü ve gāh yavuz şanar

⁷işbu ḫaber kim işitdün haḫdur ve daḫı yarardur bil

⁸işbu korku kim sende vardur korkma ʿākıbet ḫayr ola

⁹işbu oğlan ve ʿavrat saña mübārekdür buyruğuñ dutar

¹⁰işbu kul saña mübārek ve çaltıdur şöyle bilesin

¹¹işbu oğlan devletlüdür ve daḫı māl bulıardur bilesin

¹²işbu köyden ki dirsın çok māl bulursın şöyle bil

¹³işbu düş kim gördün haḫdur ve gerçekdür

47a⁹⁴

^{1c}aceb düşümde ne gördüm ve ne unuttum ola

²düşüñde rümīler ve sefer ve eyvān gördün şöyle bil

³māl ve gizlü ḫazīne bulursın zahmetsüz şöyle bil

⁴işbu oğlan ḫāli ḫoşlıg-ıla ve şāzılıg-ıla geçe bil

⁵işbu kul āzād olur ve illā birkaç gün işler şöyle bil

⁶işbu kişi ʿālimdür eyü sözlüdür illā ulu degildür

⁷işbu kethüdā senüñ işüñden gāh eyü şanar gāh yavuz

⁸işbu ḫaber ki işitdün eyü ve yavuz karışıkdur

⁹işbu korkudan korkma ʿākıbet ḫayrı vardur şöyle bil

¹⁰işbu oğlan ve ʿavrat saña mübārekdür ve fermānberdür

⁹³Satır üstü: ط esed ح şems ط

⁹⁴Satır üstü: ب şüñbüle ʿuḫārid ب

¹¹işbu kıl saña mübârekdür ve çaltıdur şöyle bilesin

¹²işbu oğlan devletlüdür kullıktan māl bulırsardur bil

¹³işbu köyi ve bu yiri şazılığ-ıla bulursın şöyle bil

47b⁹⁵

¹baña bu yıl göyden fāyide ola mı veyāhūd olmaya mı

²bu yıl saña göyden çok fāyideler olur şöyle bil

³düşün̄de ādem̄ler ve şatu meclis gördün̄ şöyle bil

⁴māl ve gizlenmiş̄ haz̄ıne bulursın zahmetsüz

⁵işbu oğlanın̄ hāli eyülig-ile değışür şöyle bil

⁶işbu kıl āzādlık bulur ve illā ayruk yirde ola şöyle bil

⁷işbu kişi söz söyleyicidir ve ʿālim ve h̄ıle issidir

⁸işbu kişi seni sevenlerdendir saña eyü şanar bil

⁹işbu haber ki işitdün̄ eyüdür ve illā sonra yavuz ola

¹⁰işbu korku ki sende vardur kayğu çekme ʿākıbet hayr ola

¹¹işbu oğlan ve ʿavrat saña mübârekdür ve şefkatlüdür

¹²işbu kıl ki vardur saña mübârekdür ve kullıkcıdur

¹³işbu oğlan devletlüdür n̄ı̄met issi ola şöyle bil

48a⁹⁶

¹oğlum oğlanın̄ hāli eyü ola mı olmaya mı nicedür

²oğlun̄ oğlı devletlüdür ve dağı çok nīmet issi ola

³bu yıl saña göyden ve yirden ve şudan fāyide ola şöyle bil

⁴düşün̄de uğrılar ve zindān ve t̄ayirlar gördün̄

⁵māl ve gizlü haz̄ıne bulmazsın h̄ıç emek yimeyesin

⁶işbu oğlanın̄ hāli yavuzlıgıla ve zulm-ile geçe şöyle bil

⁷işbu kıl āzād olur ve hāli dağı eyü olur şöyle bil

⁸işbu kişi güç işlüdür ve uğrıdur ve murdardur şöyle bil

⁹işbu kethüdā seni sevmez ve hayr dağı şanmaz şöyle bilesin

⁹⁵Satır üstü: ح m̄l̄zān ۛ zühre ۛ

⁹⁶Satır üstü: ۛ ʿakreb ۛ merr̄ıh ح

- ¹⁰işbu haber ki işitdün haqdur ve illā savaşı vardır
¹¹işbu korku ki dirsın Allah hayr getüre inşāallāh
¹²işbu c'avrat ve oğlan saña şefkatlüdür māluna dahı
¹³işbu kul murdardur kimsenün ögüdin dutmaz

48b⁹⁷

- ¹işbu kişi ulu kişi midür veyāhūd hor kişi midür
²işbu kişi ulu kişidür ve hürmetlü buyruk issidür
³ođluñ oğlı gönlün diledügi gibi olmaya
⁴işbu yıl göy katı şefkatlüdür şöyle bilmiş olasın
⁵düşde atlar ve katırlar ve sā'ir tavarlar gördün
⁶māl ve gizlenmiş haz̄İne bulursın şöyle bil
⁷işbu ođlanuñ hāli döne rüzigārla hor kişilere kıala
⁸işbu kul āzādlık bulur ve illā rüzigārla bulur bil
⁹işbu kişi c'ālimdür ve dahı her işe yarar olur şöyle bil
¹⁰işbu kethüdā senün ne dostuñdur ve ne düşmānuñdur
¹¹işbu haber ki işitdün yalandur ve aşlı dahı yokdur
¹²işbu korkuyı gönülden çıkar var fāriğ ol şöyle bil
¹³işbu oğlan ve c'avrat saña mübārekdür ve illā önegüdür

49a⁹⁸

- ¹işbu c'avrat benüm-ile çok zamān kıala mı kıalmaya mı nicedür
²işbu c'avrat senün-ile çok zamān olur senden gitmez
³işbu kişi aşılsuzdur ve çığan ve şarp sözlüdür bil
⁴ođluñ ođlınuñ işi eyüdür ve hoşdur şöyle bil
⁵bu yıl şudan ve göyden ve yirden çok fāyideler vardır bil
⁶düşünđe şu ve balık ve yazılar ve ağaçlar gördün
⁷māl ve gizlenmiş haz̄İne iste kim bulursın şöyle bil
⁸bu ođlanuñ hāli bir zamān eyü ola ve bir zamān yavuz ola

⁹⁷Satır üstü: ط kıavs ى müşterī \

⁹⁸Satır üstü: ب cedy ح zühal د

- ⁹işbu kıl ırakda āzād olur şöyle bilesin
¹⁰işbu işi bu kişiye virme ki yaramazdur şöyle bil
¹¹işbu kethüdā seni sevmez zīrā düşmānuñdur şöyle bil
¹²işbu haber ki işitdün anda hayr yokdur şöyle bil
¹³işbu kórkıudan ki hātırunğa vardur aşlı yokdur ammā saşın

49b⁹⁹

- ¹işbu şatılık nesne şatıla mı veyāhūd şatılmaya mı nicedür
²işbu şatılık şatıla ve aşşı dahı duta şöyle bilesin
³işbu °avrat senden döner senün-ile bekāsı yokdur
⁴işbu kişi aşilsuzdur ve hem hordur şöyle bilesin
⁵ođluğ oğlınuğ hāli murāduñca olmayıardur şöyle bil
⁶bu yıl göyden ve yirden saña hīç fāyide olmaya şöyle bil
⁷düşünđe ulular ve süflīler ve murdārılık ve kórku gördün
⁸māl ve gizlü hazīne bulmazsın hīç emek yimeyesin
⁹işbu oğlanuğ hāli āhirinde eyü olıardur şöyle bilmiş ol
¹⁰işbu kıl āzādılık bulmaz kullıkda kalıardur şöyle bilesin
¹¹işbu kişi yüzüzdür bu işe komağa yaramaz şöyle bil
¹²işbu kethüdā hīç °aybuñ işitmez şöyle bilesin
¹³işbu haber kim işitdün yavuzdur hayrı yokdur bil

50a¹⁰⁰

- ¹işbu giden ilçi varduğı maşlahatı tamām ide mi itmeye mi
²işbu ilçi dilek bulup sağlığ-ıla girü gele şöyle bil
³işbu nesne rüzigār-ıla şatıla aşşı dahı eylemeye şöyle bil
⁴işbu °avrat senünle çok olmaya tīzcek döne
⁵işbu kişi aşil-zādedür ammā sehl hālde hor ola
⁶ođluğ oğlını uzun yaşlu göresin çok māl-ıla şöyle bil
⁷işbu yıl saña göyden çok çok fāyideler dege

⁹⁹Satır üstü: م delv و ر zühāl ن

¹⁰⁰Satır üstü: ح hüt müşterī ی

⁸düşün̄de ādem̄ler ve ferīstahlar ve nāme gördün̄ şöyle bil
⁹gizlenmiş māl ve haz̄īne bulursın illā kullık birle şöyle bil
¹⁰işbu oğlanuñ hālī yavlaķ hoşlıķ-ıla ola şöyle bil
¹¹işbu kıl āzādlık bulmaz ne kim iderse yavuzdur bil
¹²işbu kişi çābükdür ve çok iş bilür ve daħı sākındür
¹³işbu kethüdā senün̄ haķķuñda gāh eyü ve gāh yavuz şanar

50b¹⁰¹

¹işbu kethüdādan baña fāyide ola mı olmaya mı
²işbu kethüdādan saña fāyide yoķdur ziyān vardır şöyle bil
³işbu ilçi varduğı işi tamām idüp gele şöyle bil
⁴işbu nesne giç şatılır illā fāyidesi vardır şöyle bil
⁵işbu °avrat senün̄-ile çok rüzigār kıala şöyle bilmiş ol
⁶işbu kişi aşıldür ve daħı arıdur ve hoş sözlüdür şöyle bil
⁷oğluñ oğlı devletlü ola ve daħı yüzi şulu ola şöyle bil
⁸bu yıl saña göyden ve yirden ve şudan fāyide ola bilmiş ol
⁹düşün̄de dostlar ve °avratlar ve meclis ve şāzılıķ gördün̄
¹⁰māl ve gizlü haz̄īne bulmazsın olmaz yire emek yime şöyle bil
¹¹işbu oğlanuñ hālleri eylüge döne şöyle bilmiş ol
¹²işbu kıl iş bulur devletlüdür illā āzādlık bulmaya şöyle bil
¹³işbu er devletlüdür ve iş bulur kişidür şöyle bilesin

51a¹⁰²

¹işbu vīrān benüm elümde °imāret ola mı olmaya mı
²işbu vīrān ki dirsın senün̄ elün̄de °imāret ola bil
³işbu kethüdādan çok menfa°atler göresin şöyle bil
⁴işbu ilçi kim işe gitdi tamām eyleyüp gele şöyle bilmiş ol
⁵işbu nesne’i ki şatmaķ istersin rüzigār-ıla şatıla bil
⁶işbu °avrat senün̄le çok rüzigār kıala şöyle bilmiş ol

¹⁰¹Satır üstü: \ ħamel ب merrīħ ح

¹⁰²Satır üstü: د şevr م zühre و

7*İ*şbu kişi ulu aşıldandır ve adı mü'mindür şöyle bilmiş ol
8oğluğ oğlı mestürdür ve devletlüdür şöyle bilmiş ol
9*İ*şbu yirden ve göyden ve şudan çok menfa^cat bulursın
10düşünđe dervīřler ve hācılar gördün şöyle bil
11gizlenmiş māl ve hazīne bulmazsın hīç emek yimeyesin
12ümīd var ki oğlanuğ hāli hoşlığıla ola şöyle bil
13*İ*şbu kul āzādlık bulur ve dağı devletlüdür şöyle bilesin

51b¹⁰³

1*İ*şbu kişi bu didükleri şuçu işledi mi işlemedi mi
2*İ*şbu kişi bu şuçu işlemedi bühtān iderler şöyle bilesin
3*İ*şbu vīrān senün elünđe ^cimāret ola şöyle bil
4*İ*şbu kethüdādan düşmānlık göresin şöyle bil
5*İ*şbu ilçi kim işe gitdi tamām eyleyüp yine gele
6*İ*şbu şatılık şatıla ziyān dağı ide fāyide olmaya şöyle bil
7*İ*şbu ^cavrat sağa kalmaya tīz gide şöyle bil
8*İ*şbu kişi horlıkda kalmışdır kendü ulu kişidür bil
9oğluğ oğlı hor ola ve illā menfa^catsüzdür şöyle bil
10*İ*şbu yirden ve göyden ve şudan sağa menfa^cat ola şöyle bil
11düşünđe deri ve yağırlar ve dört ayaklılar gördün
12māl ve gizlenmiş hazīne bulmazsın hīç emek yime
13*İ*şbu oğlanuğ hāli hor ve yaramaz ve saķatlar birle ola

52a¹⁰⁴

1benüm dirligüm geñezlik ile mi geçe veyāhūd zađmet-ile mi geçe
2senün dirligün eyülüg-ile ve geñezlik birle geçe
3*İ*şbu kişi şuçsuzdur yalan söylerler şöyle bilesin
4*İ*şbu vīrān senün elünđe ^cimāret ola şöyle bil

¹⁰³Satır üstü: ط ^cuřārid ح ^cevzā ر

¹⁰⁴Satır üstü: ب řeretān ی

- ⁵işbu kethüdādan saña eylük ve menfa^cat ola bil
⁶işbu kişi kim ilçilige gitdi murāduñca irüp gele
⁷işbu şatılık metā^cuñ şatıla ve aşşı dahı eyleye şöyle bil
⁸işbu ^cavrat senünile çok yıllar kıala şöyle bil
⁹işbu kişi aşil-zādedür kendü dahı eyü kişidür
¹⁰oğluñ oğlı eyü dirlik dirile ve dahı mestür ola şöyle bil
¹¹şudan ve yirden ve göyden saña çok fāyideler ola bil
¹²düşünñde ırmağ ve deniz ve şarāb gördünñ bil
¹³māl ve gizlü haz̄ıne bulursın zahmetsüz şöyle bil

52b¹⁰⁵

- ¹işbu māl benüm elümde kıala mı veyāhūd kıalmaya mı
²işbu māl saña kıala ve eksilmeye şöyle bilmiş olasın
³senünñ dirliğünñ geñezlik birle ola şöyle bilesin
⁴işbu kişi didükleri nesnede suçsuzdur şöyle bilesin
⁵işbu vīrān ^cimāret ola ayruğ kişiler elinde bil
⁶işbu kethüdādan saña menfa^cat ve şāzılık ola şöyle bilesin
⁷işbu ilçi işi tamām ider ve illā zahmet-ile şöyle bilesin
⁸şol şatacağunñ şatılır ve illā rūzigār-ıla şöyle bil
⁹işbu ^cavrat senünñ-ile kıalmaz senden önñ ölür şöyle bil
¹⁰işbu kişi ulu kişidür begler aşlındandır şöyle bil
¹¹oğluñ oğlı mestürdür ve devletlü ola şöyle bilmiş ol
¹²bu yıl saña göyden ve yirden çok menfa^cat ola şöyle bil
¹³düşünñde melek ve dört ayaklı ve gevher ve hālvet gördünñ

53a¹⁰⁶

- ¹işbu gāyib seferden gele mi veyāhūd gelmeye mi
²işbu gāyib seferden selāmatlık ile gele şöyle bil
³işbu māl saña kıala ve senden arta şöyle bilesin
⁴dirli-igünñ hoşlıg-ıla geñe zahmet görmeyesin şöyle bil

¹⁰⁵Satır üstü: ح \ esed د şems م

¹⁰⁶Satır üstü: و sünbüle د ^cuṭārid ح

- ⁵işbu kişi bī-günāhdur bühtān iderler şöyle bilesin
⁶işbu vīrān senün elünde ʿimāret ola şöyle bilesin
⁷işbu kethüdādan māl ve eylik ve ḥayr bulursın bil
⁸işbu ilçi varduğı işi tamām eyleyüp girü gele şöyle bil
⁹işbu nesne kim şatmak istersin ucuz ola şöyle bil
¹⁰işbu ʿavrat senünle ḳalmaz senden geçer şöyle bilesin
¹¹işbu kişi ulu aşludur sehl ḥālde ḥor olur şöyle bil
¹²oğluñ oğlı eylik ve şāzılık birle dirlik eyleye bil
¹³bu yıl yirden ve göyden ve şudan fāyide olmaya bil

53b¹⁰⁷

- ¹işbu kişi benüm rāzımı şaklaya mı şaklamaya mı nicedür
²işbu kişiye rāz virme tā āşikāre itmeye şöyle bil
³işbu ġāyib selāmet ola illā yolda ḳorḳu vardur şöyle bil
⁴işbu māl saña çok yıl ḳala ve çok yıl dirlik süresin
⁵geñezlik birle dirlik geçüresin zaḥmet görmeyesin
⁶işbu kişi bī-günāhdur didükleri bunda yoḳdur şöyle bil
⁷işbu vīrān rūzigār-ıla ʿimāret ola şöyle bilesin
⁸işbu kethüdādan menfaʿat eylik bulursın şöyle bil
⁹işbu ilçi bu işi tamām eyler ve illā zaḥmet çeker şöyle bil
¹⁰işbu şatılığun murāduñca şatıla şöyle bilmiş olasın
¹¹işbu ʿavrat senünle çok yıllar şöyle ḳala şöyle bil
¹²işbu kişi ḥor kişidür ve çığandur şöyle bile bilmiş ol
¹³oğluñ oğlı devletlüdür ve mestürdur şöyle bilesin

54a¹⁰⁸

- ¹işbu ʿavrat yüklü midür veyāḥūd degil midür
²işbu ʿavrat ki dirsın yüklüdür şöyle bilesin
³işbu kişiye rāz dime ki yaramazdur şöyle bilmiş ol
⁴işbu ġāyib sağlığ-ıla girü gele ammā yolda ḳorḳu vardur

¹⁰⁷Satır üstü: ط mlzān ى zühre \

¹⁰⁸Satır üstü: ى ʿaḳreb ح merrīḥ

- ⁵işbu mâldan saña zaḥmet degiserdür şöyle bilesin
⁶işbu kişinün dirligi gâh şâzılığ-ıla gâh katılığ-ıla ola bil
⁷işbu kişi şuçlu degildür bühtân kılurlar şöyle bil
⁸işbu kethüdâdan saña bir ziyân ola şöyle bilmiş ol
⁹işbu ilçi iş bitürür ve illâ katılığıla ve eğlenmek birle şöyle bil
¹⁰işbu şatılığuş şatılır ve illâ fâyidesi yokdur şöyle bil
¹¹işbu ʿavrat senünle çok kıla ve andan oğluñ ola şöyle bil
¹²işbu vġrân senün elünđe ʿimâret ola şöyle bilesin
¹³işbu kişi aşilzâde degildür yaramazdur ve ħordur bil

54b¹⁰⁹

- ¹işbu kişi gerçek yire mi and içer veyâḥūd yalan yire mi
²işbu kişi yalan yire and içer zġrâ ki yalancıdur şöyle bil
³işbu ʿavrat yüklüdür yalan söylemez şöyle bilmiş ol
⁴işbu kişiye râz virme ki yaramazdur şöyle bilmiş ol
⁵işbu ġâyib selâmetliğ-ile gelür ammâ ġiç gelür bil
⁶benüm mâl saña kıalmaz senün elünđden gider şöyle bil
⁷işbu kişi ʿömrini renc-ile ve katılığ-ıla geçüre şöyle bilmiş ol
⁸işbu ġünah kim bu kişiye dirler birazı gerçekdür şöyle bil
⁹işbu vġrân senün elünđe ʿimâret ola şöyle bilesin
¹⁰işbu kethüdâdan çok mâl bulursın şöyle bilesin
¹¹işbu ilçi kim gitdi işün yarusın bitürür şöyle bil
¹²işbu şatılığuş şatıla ammâ fâyidesi olmaya şöyle bil
¹³işbu ʿavrat senünle düzenlik eylemeye her nesne ile şöyle bil

55a¹¹⁰

- ¹işbu ʿavrat benüm murâdum revâ kıla mı kılmaya mı nicedür
²işbu ʿavrat senün bir murâduñ yirine getüre şöyle bilesin
³işbu kişi yalan yire and içer perhġz yokdur şöyle bilesin
⁴işbu ʿavrat yüklü degildür yalan söyler bilmiş olğıl

¹⁰⁹Satır üstü: kıavs ب müşteriġ

¹¹⁰Satır üstü: ح cedy ط züḥal ي

- ⁵işbu kişi senüñ rāzuñı āşikāre eyleye şöyle bil
⁶işbu ġāyib selāmetlik birle girü gele şöyle bilesin
⁷işbu māl hīç senden gitmeye kıala şöyle bilesin
⁸işbu dirlik rūzigār birle kıatılığ-ıla geçür bilmiş olasın
⁹işbu kişi bu suçı işlemişdür gerçek dirler şöyle bilesin
¹⁰işbu vīrān ċimāret olmaya şöyle kıala şöyle bilesin
¹¹işbu kethūdādan saña fāyide yokdur ziyān ola şöyle bil
¹²işbu ilçinüñ biraz hāceti revā ola ve birazı olmaya şöyle bilesin
¹³işbu şatılık şatılur ammā giç ve aşşılı şatılur şöyle bilesin

55b¹¹¹

- ¹işbu kaçanı girü dutalar mı veyāhūd dutmayalar mı
²işbu kaçanı girü dutalar getüreler şöyle bilesin
³işbu ċavratı bilürsin dileğünji dağı revā eyleye şöyle bil
⁴işbu kişi yalan yire and içür işkence lāyıkdur şöyle bil
⁵işbu ċavrat yüklü degildür ve dağı yüklü olmaya şöyle bil
⁶işbu kişi münāfıkdur ve murdārdur rāz dağı saklamaya şöyle bil
⁷işbu ġāyib girü eve gelmeye niyyet itmez şöyle bilesin
⁸işbu kişi çāresizlik ve kıatılık birle dirlik eyleye şöyle bilesin
⁹işbu māl saña kıalmaya elünđen gide şöyle bilesin
¹⁰işbu kişi bu suçı işlemişdür ki dirler şöyle bilesin
¹¹işbu vīrān hergiz ċimāret olmaya şöyle kıala şöyle bil
¹²işbu kethūdādan ki dirsın saña ziyān deger şöyle bilmiş ol
¹³işbu ilçi murāduñca girü gele şöyle bilmiş olasın

56a¹¹²

- ¹işbu kişi ve nesne'i yirinde bulam mı bulmayam mı nicedür
²işbu kişi ve bu nesne yirinde degil şonra bulursın
³işbu kaçanı dutmazlar kıurtıldı gitdi şöyle bilesin
⁴işbu ċavrat elünđe gire ve hācetünji dağı revā eyleye

¹¹¹Satır üstü: ١ delv ب مشتری ح

¹¹²Satır üstü: ١ hüt م مشتری و

- ⁵işbu kişi yalan yire and içer gerçek degildür şöyle bil
⁶işbu °avrat yüklüdür Allah emri ile şöyle bilmiş ol
⁷işbu kişi rāz söylemez şaqlar kişidür şöyle bilesin
⁸işbu ğāyib selāmatlık birle girü gele şöyle bilesin
⁹işbu māl āhir vaqte degin saña qala şöyle bilesin
¹⁰işbu kişi hoşlığ-ıla ve rahatlığ-ıla dirlik geçüre şöyle bil
¹¹işbu kişi suçsuzdur buña didükleri yalandur şöyle bil
¹²işbu vĪrān senüñ elünğe °imāret ola şöyle bil
¹³işbu kethüdā seni oħşaya ve saña bahşış māl vire

56b¹¹³

- ¹işbu kişi ulu ve namdār ola mı veyāhūd olmaya mı
²işbu kişi ulu ve namdār ve hürmetlü kişi ola şöyle bil
³işbu kişi ve bu nesne yirindedür şöyle bilmiş olasın
⁴işbu kaçanı dutarlar girü getürürler şöyle bilesin
⁵işbu °avrat elünğe gire ve anuñıla çok yıl olasın
⁶işbu kişi yalancıdur ve yalan yire and içer şöyle bilmiş ol
⁷işbu °avrat yüklü degildür ümĪddür ki ola şöyle bil
⁸işbu kişi rāzuñı āşikāre ider saqın rāzuñ dime
⁹işbu ğāyib seferden selāmetliğ-ile girü gele şöyle bil
¹⁰işbu māl senden gide fesād iş sebebiyle şöyle bil
¹¹işbu kişi mālsuz ve ğuşsasuzdur hoş dirlik eyleye şöyle bil
¹²işbu kişi bu günahı idüp durur dirler şöyle bilmiş olasın
¹³işbu vĪrān senüñ elünğe °imāret olmaya dirler şöyle bil

57a¹¹⁴

- ¹işbu °imāret çok zamān qala mı veyāhūd tĪz ħarāb ola mı
²işbu °imāret çok qalmaya tĪzcek ħarāb ola şöyle bil
³işbu kişi adlu şanlı ve hürmetlü kişi ola şöyle bilesin
⁴işbu kişi ve bu nesne yirinde degildür ve illā yakındur şöyle bil

¹¹³Satır üstü: ذ ħamel ح merrĪĥ ط

¹¹⁴Satır üstü: ی sevr \ zühre ب

- ⁵işbu kaçanı girü bulmazsın kalur şöyle bilesin
⁶işbu °avrat elüñe gire ve hācetün revā eyleye şöyle bil
⁷işbu kişi gerçek yire and içer yaramaz şanu şanmaz bil
⁸işbu °avrat yüklüdür yalan söylemez şöyle bilesin
⁹işbu kişi senün rāzuñı saklar söylemek yigrekdür şöyle bil
¹⁰işbu ġāyib yoldadır selāmatlık birle gele şöyle bilesin
¹¹işbu māluñ saña kıala göñlüñ hoş dut şöyle bil
¹²işbu kişi gençlik ve hoşlık birle dirlik geçüre şöyle bil
¹³işbu kişi şuşuzdur didükleri nesne buñda yokdur şöyle bil

57b¹¹⁵

- ¹baña bu yañadan ev buluna mı veyāhūd bulunmaya mı
²saña o didigün yañadan ev bulınur şöyle bilesin
³işbu °imāret çok kıalmaya tīzcek hārāb ola şöyle bilesin
⁴işbu kişi hürmet ve mertebe bulmaya şöyle hor kıala şöyle bil
⁵işbu kişi ve bu nesne yirinde degildür iste bulursın
⁶işbu kaçanı bulurlar ve getirürler şöyle bilesin bir dürlü bilme
⁷işbu °avrat elüñe girmez ne kıadar dürişürseñ şöyle bil
⁸işbu kişi yalan yire and içmeyi pīşe idünüp durur bil
⁹işbu °avrat yüklüdür olursa dahı durmaya
¹⁰işbu kişi rāzı saklamaya kime gerekse diyü-vire bil
¹¹işbu ġāyib seferde çok zahmet çeker şöyle bilesin
¹²işbu māl senden gide saña kıalmaya bilesin
¹³işbu kişi kıatılıkıda çok kıalmaya tīz şād ola şöyle bil

58a¹¹⁶

- ¹benüm dirliğüm neye irişince hoş ola
²yigitlikde atañ ve anañ birle hoş dirlik geçüre şöyle bil
³bu yañadan ki şorduñ ev bulursın şöyle bilmiş ol
⁴işbu °imāret birkaç gün şöyle kıala şöyle bilmiş olasın

¹¹⁵Satır üstü: ح cevzā و °uṭārid ◌

¹¹⁶Satır üstü: و ى sereṭān ى kamer ◌

- ⁵işbu kişi gönli dilegince ululuğa irişür şöyle bil
⁶işbu kişi ve bu nesne yirinde bulunur şöyle bilmiş olasın
⁷işbu kaçanı dutarlar girü getürürler şeksüz şöyle bil
⁸işbu °avrat gönlün dilegince erlik idiserdür bil
⁹işbu kişi bilmed̄n yalan yire and içer şöyle bilesin
¹⁰işbu °avrat yüklü degildür üm̄iddür ki yüklü ola şöyle bil
¹¹işbu kişi senün rāzuñı saklamaya şöyle bil
¹²işbu ğāyib ziyān ide ve illā sağlīg-ıla girü gele şöyle bil
¹³işbu māl senden gide saña kalmaya şöyle bilesin

58b¹¹⁷

- ¹işbu uğrı benden rızq uğurlaya mı uğurlamaya mı nicedür
²senün mālun gücile almayalar ve uğrı dahı almaya şöyle bil
³ķocalıkda sen eyü dirlik geçüresin gönül hoşlīgıla bil
⁴işbu istedigün yanadan ev bulursun şöyle bilesin
⁵işbu °imāret fevķa gelince dura şöyle bilmiş olasın
⁶işbu kişi ululıĝa iriše gönlün diledügi gibi şöyle bil
⁷işbu kişi ve işbu nesne yirinde degildür şöyle bilesin
⁸işbu kaçan kendüsi girü saña geliserdür şöyle bil
⁹işbu °avrat kim fikr idersin almazsın şöyle bil
¹⁰işbu kişi gerçek yire and içer yalan yire içmez şöyle bil
¹¹işbu °avrat yüklü degildür illā yüklü ola şöyle bil
¹²işbu kişi rāz saklar saña ma°lüm olsun şöyle bil
¹³işbu ğāyib seferden gele saña muştuluk birle şöyle bil

59a¹¹⁸

- ¹işbu kişi cāzūlık bilür mi bilmez mi nicedür
²işbu kişi ki şorduñ cāzūdur sehħārdur şöyle bilesin
³māluna uğrıdan ve zālimden ķorķu var ziyān degil
⁴ķocalık vaktinde °ömrünji hoş geçiresin şöyle bilesin

¹¹⁷Satır üstü: ط esed ی şems ۱

¹¹⁸Satır üstü: ب sünbüle ح °uṭārid د

- ⁵işbu yirden ki şorduñ çoķ ev ululık bulursın şöyle bil
⁶işbu ʿimāret ki şorduñ t̄z ẖarāb ola şöyle bilesin
⁷işbu kişi çoķ miyāne ola ammā dirlik bula şöyle bilesin
⁸işbu kişi ve bu nesne yirinde degildür şöyle bilesin
⁹işbu kaçanı girü getürürler şöyle bile bilmiş olasın
¹⁰işbu ʿavrat elünje gire ve murāduñ daħı vire şöyle bil
¹¹işbu kişi yalan yire and içer şöyle bile bilmiş olasın
¹²işbu ʿavrat yüklü ola ʔoğura ammā durmaya şöyle bil
¹³işbu kişi rāzuñı saklamaz var andan ıraķ ol şöyle bil

59b¹¹⁹

- ¹işbu yirde māl var mıdur veyāḥūd yoķ mıdur
²işbu yirde māl vardur ve illā gizlüdür şöyle bilesin
³işbu kişi cāzūdur ve illā istemez ki kimesne bile şöyle bil
⁴senünj mālūña uğrıdan ve zālimden ʔorķu ola bil
⁵yigitlikde devlet-ile dirilesin ʔocalıķda degildür
⁶işbu yañadan ki şorduñ çoķ ev bulursın şöyle bil
⁷işbu ʿimāret zühre burcından gün gidince dura hemān
⁸işbu kişi māl ve nīʿmet ve ululık bula şöyle bilesin
⁹işbu kişi ve bu nesne yirindedür şöyle bilesin
¹⁰işbu kaçanı dutarlar girü getürürler şöyle bilesin
¹¹işbu ʿavrata elünj ire ve dilegünj daħı vire şöyle bil
¹²işbu kişi yalan yire and içmez gerçek yire and içer
¹³işbu ʿavrat dürüst yüklüdür şöyle bilesin

60a¹²⁰

- ¹işbu ʿavrat yüklü ola mı olmaya mı nicedür
²işbu ʿavrat ki şorduñ t̄z zamānda yüklü ola şöyle bil
³işbu yirde māl ve ẖazīne yoķdur şek itme şöyle bil
⁴işbu kişi cāzūlık bilmez ve illā öğrenüyodur¹²¹ şöyle bil

¹¹⁹Satır üstü: م̄ mīzān و zühre ق

¹²⁰Satır üstü: ح ʿaķreb م̄ merrīḥ ي

- ⁵uğrı ve zālīm senün mālūña el uzadalar alalar
⁶cömrün āhırinde hoş dirlik geçüresin şöyle bilesin
⁷işbu yirden ki şorduñ hīç ev bulmazsın şöyle bil
⁸merrīh kendü burcıda durduqça bu c'imāret tura bil
⁹işbu kişi zālīmdür ve yavuz niyyetlüdür ve ħordur şöyle bil
¹⁰işbu kişi ve bu nesne yirinde degil ve illā gele
¹¹işbu kaçan esīri dutmazlar ve kendü daħı gelmez
¹²işbu c'avratı bulursın ve dilegün daħı revā ola şöyle bil
¹³işbu kişi bilmedin yalan yire and içer şöyle bilesin

60b¹²²

- ¹işbu kişi itdügümüz kavilde dura mı durmaya mı
²işbu kişi kavlinde durur ve kādirdür şöyle bilesin
³işbu c'avrat yüklü olmaya Allah buyruğıla şöyle bil
⁴işbu yirde māl ve ħazīne yokdur şöyle bilmiş olasın
⁵işbu kişi ki şorduñ cāzū degildür şöyle bilesin
⁶uğrıdan ve zālīmden mālūña ziyān deger saķınasın
⁷cömrünün āhırünün yarusın hoşlıg-ıla geçüresin şöyle bil
⁸istedüğün yañadan ev bulursın ma'c'lūmuñ olsun
⁹işbu c'imāret çok durmaya tīzcek vīrān ola şöyle bil
¹⁰işbu kişi murādına irmeye ve ululıķ daħı bulmaya şöyle bil
¹¹işbu kişi ve bu nesne yirinde degildür şöyle bilesin
¹²işbu kaçan kendü gele kimse anı dutmadıysa bil
¹³işbu c'avratdan ve murād ve zafer bulursın şöyle bilesin

61a¹²³

- ¹işbu ortaklıqdan fāyide mi ola veyāħūd ziyān mı ola
²işbu ortaklıqdan ne aşşı ola ve ne ħod ziyān ola şöyle bil

¹²¹ Kartalcık "öğrenüyoruz" şeklinde okumuştur.

¹²² Satır üstü: ۱ kavş ب müşteri ح

¹²³ Satır üstü: ۹ cedy züħal ۹

³işbu kişi hemān kavlinde durur zīrā vefāludur şöyle bil
⁴çok zamān gerekdür ki işbu °avrat yüklü ola
⁵işbu yirde māl ve gizlü hazīne yokdur şöyle bilesin
⁶işbu kişi cāzū degildür ve illā cāzū şanurlar
⁷senünj mālunj uğrıdan ve zālimden emīndür şöyle bilesin
⁸sen yaşunj yarusında hoş dirlik geçüresin
⁹işbu yaña ki endīşe eyledünj hīç ev bulmazsın şöyle bil
¹⁰işbu °imāret zūhal cevzāya irişince dura şöyle bil
¹¹işbu kişi ululıkdan kaldı ve ulu mertebeye irmeye
¹²işbu kişi ve bu nesne dahı yirinde durur şöyle bilesin
¹³işbu kaçanı dutarlar ve zindāna koyarlar şöyle bilesin

61b¹²⁴

¹işbu kaçan kişi °aceb kanķı yaña gitmişdür
²işbu kişi mağribden yaña kaçmışdur şöyle bile bilgil
³işbu kişi ortaķlığa endīşe idersin hergiz olmaya
⁴işbu kişi kavlinde durmaz zīrā ki kavülleşmemişdür bilesin
⁵işbu °avrat hergiz yüklü olmaya şöyle bilmiş ol
⁶işbu yirde māl ve hazīne bulmazsın emek yime şöyle bil
⁷işbu kişi cāzū degildür illā bundan korķarlar şöyle bil
⁸senünj mālunja uğrıdan ve zālimden ziyān degmeye
⁹işünj müşkil ola ve illā dükeli °ömrünj degil şöyle bil
¹⁰işbu yaña ki varursın hīç ev bulmazsın şöyle bilesin
¹¹işbu °imāret ki dirsın tīzde helāk ola şöyle bil
¹²işbu kişi ki dirsın tīz zamānda helāk ola şöyle bil
¹³işbu kişi ve bu nesne kendü yirinde durur şöyle bil

62a¹²⁵

¹işbu haber şāzılığ-ıla mı ola veyāhūd gam ile mi ola

¹²⁴Satır üstü: و delv ح zūhal ط

¹²⁵Satır üstü: و delv zühre ح

- ²işbu haber hoşlıg-ıla ve şazılıg-ıla ve fāyide birle ola
³ulular birle ulaşmak ola ve dahı hayr ile gele bil
⁴işbu ilç i eglenmeye t̄zcek gele şöyle bilesin
⁵işbu kaçan kıblenüñ sağ yanına gitdi şöyle bil
⁶işbu ortaklık eyüdüdür ve menfa^catlüdüdür şöyle bilmiş ol
⁷işbu kişi kendü vefāsından girü dönmez şöyle bil
⁸işbu ^cavrat mestüredür t̄zcek yüklü ola şöyle bil
⁹işbu yirde gizlenmiş māl ve haz̄İne vardur şöyle bilesin
¹⁰işbu kişi cāzūlık bilmez ve heves dahı itmez şöyle bilesin
¹¹senüñ māluna uğrıdan ve harāmİden ve zālimden ziyān ola
¹²yigitlikden sonra saña bir hāl dahı belüre şöyle bil
¹³işbu yañadan ev bulursın saña ma^clüm olsun şöyle bil

62b¹²⁶

- ¹işbu iki atdan kankısı yügrük segirdür ola
²işbu iki atdan boz at geçerdür şöyle bilmiş olasın
³işbu haber iki dürlü gele hayr ve hem şer şöyle bil
⁴işbu kethüdāya ulaşasın ve illā eyü dahı olmaya şöyle bil
⁵işbu ilç i eglenür saña ma^clum olsun şöyle bil
⁶işbu kaçan gün toğusından yaña kaçmışdur şöyle bil
⁷işbu ortaklıktan nesne olmaya olursa dahı peşimānlık ola
⁸işbu kişi vefā eylemeye ve kavlinde durmaya şöyle bilesin
⁹işbu ^cavrat t̄zcek yüklü ola bilmiş olasın
¹⁰işbu yirde h̄ç gizlü haz̄İne komadılar şöyle bilesin
¹¹işbu kişi katı üstāddur ve cāzūlīgi dahı bilürdür şöyle bil
¹²senüñ mālunu uğrı ve zālīm dūkelisin alalar şöyle bil
¹³kocalıkda ve yigitlikde hoş dirlik dirilmeyesin şöyle bil

63a¹²⁷

---

¹²⁶Satır üstü: ط cevā ی ^cuṭārid \

- ¹işbu nesne ki şatun alursın ucuz mudur kız mıdır
²işbu nesne ki şatun alursın ucuzdur ve aşşılıdır şöyle bil
³işbu atdan enĀr at yügrük ve segirdür ola şöyle bil
⁴işbu haber ve biti ki dirsın saña haber gele bilesin
⁵işbu kethüdāya ulaşmak saña eyüdür şöyle bilesin
⁶işbu ilçı ki şorduñ girü saña tĪz gele şöyle bil
⁷işbu kaçan gün toğusından yaña gitdi şöyle bil
⁸işbu ortaklık saña aşşılıdır şöyle bilesin
⁹işbu kişi vefālıdır ve kavlınden dutar degildür şöyle bil
¹⁰işbu c'avrat tĪzcek yüklü ola Allah emri ile şöyle bil
¹¹işbu yirde māl ve gizlü hazĪne vardır şöyle bil
¹²işbu kişi hergiz cāzūlık bilmez şöyle bilesin
¹³uğrınuñ ve harāmĪnün ve zālīmün eli senün māluna degmeye

63b¹²⁸

- ¹işbu mālum benüm harāmdan mı veyāhūd helālden mi ola
²senün mālun pādīşāhlar mālından cem^c olmuş ola
³her ne kim şatun almak dilersin al ki saña ucuzdur
⁴işbu iki atdan karası yigrek segirdür ola şöyle bil
⁵işbu haber şāzılığa ve eylüg-ile ve fāyide ola şöyle bil
⁶ululara ulaşmak saña eylik ve fāyide ola şöyle bil
⁷işbu ilçı ne tĪz ve ne giç gibi gele şöyle bilesin
⁸işbu kaçkun gün toğusından yaña gitdi şöyle bil
⁹işbu ortaklık çok fāyide birle ola şöyle bilesin
¹⁰işbu kişi kavlinde vefāsındadır girü dönmeye şöyle bil
¹¹işbu c'avrat ki dirsın yüklü ola inşa'allah te^cālā
¹²işbu yirde gizlü māl ve hazĪne vardır şöyle bilesin
¹³işbu kişi cāzūlık bilmez saña dağı ma^clūm olsun

¹²⁷Satır üstü: ب sereṭān ح şems د

¹²⁸Satır üstü: م esed و şems د

64a¹²⁹

- ¹işbu kişi ki sefere niyyet itdi ire mi irmeye mi
²işbu misâfir ki dirsın yoldan girü döne bil
³bulduğun māl hem eyüden ve hem yavuzdan ola şöyle bil
⁴işbu nesne kim şatun alursın az aşşı ide şöyle bil
⁵işbu iki atdan қarası yügrük segirdür ola şöyle bilesin
⁶işbu haber hoş ve hem nā- hoş gele şöyle bilmiş ol
⁷işbu kethüdā ile saña hīç uzlık yokdur bil
⁸işbu ilçi girü tīzcek gele gönlün murādınca
⁹işbu kaçkun kıbleden yanā gitmişdür şöyle bilesin
¹⁰işbu ortaklık ola ve illā az aşşı ola şöyle bilesin
¹¹işbu kişi kavlinde durur ve girü dönmez şöyle bil
¹²işbu c'avrat yüklü degildür ve yüklü dağı olmaya
¹³işbu yirde hīç gizlü hazīne ve māl yokdur şöyle bil

64b¹³⁰

- ¹işbu rāz āşikāre ola mı olmaya mı
²işbu rāz āşikāre olmaya gizlü қala şöyle bil
³işbu kişi misâfir ola rūzigār-ıla ammā māl-ıla gele
⁴mālun eyü yirden ola fesād yirde olmaya şöyle bil
⁵işbu nesne kim alursın kızdur şöyle bilesin
⁶işbu iki atdan alaca at yügrük segirdür ola
⁷işbu haber şāzılık birle gele irişe şöyle bilesin
⁸işbu kethüdāya kim ulaşmak dilersin bulursın bil
⁹işbu ilçi girü tīzcek gelür bilmiş olasın
¹⁰işbu kaçkun kıblenün şol yanına gitdi şöyle bil
¹¹işbu ortaklık ola ve illā aşşı birle ola şöyle bil
¹²işbu kişi kavlinden dönmez vefālu kişidür şöyle bil
¹³işbu c'avrat yüklü olur ammā tīzcek degil bil

¹²⁹Satır üstü: ح sünbüle ط c'uṭārid ی

¹³⁰Satır üstü: \ mīzān ب zühre ح

65a¹³¹

- ¹işbu iş ki işlerin müzdi ola mı olmaya mı
²işbu işledüğün işde hayli müzdün vardır şöyle bil
³işbu rāz āşikāre ola tā saña dahı ma^clum ola
⁴işbu sefer ola t̄lzcek eve gelesin şöyle bilesin
⁵senün mālun güçden ve pādīşāh mālından ola şöyle bil
⁶işbu nesne ki şatun alursın ucuzdur şöyle bilesin
⁷işbu iki atdan en̄r at yügrük segirdür ola bil
⁸işbu haber ve nāme t̄lzcek şāzılık birle gele şöyle bil
⁹işbu kethüdādan saña ziyān vardır şöyle bilesin
¹⁰işbu ilçi varduğı yirde iş bitürüp gele ve illā eglene
¹¹işbu kaçkun kıblenün soldan yana gitdi bilesin
¹²işbu ortaklık her hāl-ıla olırsardur şöyle bilesin
¹³işbu kişi kavlinde dura z̄lrā vefādārdur şöyle bilesin

65b¹³²

- ¹māl elüme āsānlık ile mi gele yāhud zaḥmet ile mi gele
²elüğe māl zaḥmet-ile ve katılık birle giriserdür şöyle bil
³işbu iş kim işlersin dünyalık müzdidür şöyle bil
⁴işbu rāz āşikāre ola ve ziyān gele şöyle bil
⁵işbu sefere selāmet varasın ve hem sağ gelesin
⁶senün mālun gevezlik birle helālden ola şöyle bil
⁷işbu nesne'i şatun alursın ucuz ola şöyle bilesin
⁸işbu iki atdan bozı yügrük segirdür ola şöyle bil
⁹işbu haber ki şorduñ saña geçirek geleler şöyle bil
¹⁰işbu kethüdāya ulaşmak saña eyü ola şöyle bil
¹¹işbu ilçi işi tamām idüp gecirek gele şöyle bil
¹²işbu kaçan henüz dahı şehirdedür şöyle bilesin

¹³¹Satır üstü: و ٢ akreb ٤ merrīḥ ٥

¹³²Satır üstü: ٣ kavṣ ح müşterī ٤ ط

¹³işbu ortaklık aşşıyla olmaz şöyle bilmiş olasın

66a

¹işbu kişi cāzūlıqdan urtulur mı urtılmaz mı nicedür

²işbu kişi cāzūlıqdan urtulur şöyle bilmiş olasın

³senün elüñe māl zahmet ve atılıq birle girür

⁴işbu işden ki işlersin saña müzd ola şöyle bil

⁵işbu rāz āşikāre ola her kişi bile şöyle bilesin

⁶işbu sefer ola selāmetliġ-ile girü gelesin

⁷helāl vechden māl elüñe gire şöyle bilesin

⁸işbu nesne ki şorduñ bulursın evet kızdur bil

⁹işbu iki atdan torı at segirdür ola şöyle bil

¹⁰işbu haber ki dirsın hayr il yoldadur şöyle bil

¹¹işbu ketñüdā ile ulaşmak saña fāyidelü degildür

¹²işbu ilçi kim şorduñ girü tīzcek gelür bil

¹³işbu kaçan turduġı yirden gidüpdür şöyle bil

66b¹³³

¹işbu evün avmleri devletlü midür degil midür

²işbu evün avmleri key devletsüzdür şöyle bilesin

³işbu kişi bu cāzūlıqdan rüzigār ile urtıla şöyle bil

⁴mālı geñezlik ve şāzılıq ile bulursın şöyle bil

⁵işbu işi kim işlersin āhıret müzdīn bulursın

⁶işbu rāz cākıbet āşikāre olısdur şöyle bil

⁷işbu sefer hoşlıġ-ıla ola ve hoşlıġ-ıla geline şöyle bil

⁸senün mālunñ zulm vechinden ola şöyle bilesin

⁹işbu nesne ki şatun alursın ucuz ola şöyle bil

¹⁰işbu iki atdan araca at yügrek segirdür ola

¹¹işbu haber ve nāme dañı hayr-ıla yoldadur şöyle bilesin

---

¹³³Satır üstü: ح delv  zühal 

¹²işbu kethüdāya ulaşmak saña fāyidelüdür şöyle bil

¹³işbu ilçi varduğı işi tamām bitürür gelür şöyle bil

67a¹³⁴

¹işbu kişi ve bu nesne ve bu yir mübārek midür degil midür

²işbu kişi ve bu nesne ve bu yir saña mübārekdür şöyle bil

³işbu evünj kavmleri mecmu^cı devletsüzlerdür şöyle bil

⁴işbu kişi bu cāzūlıkdan ve yağıdan kırtıla şöyle bil

⁵senünj mālunj zaḥmetlü ve katılık birle ola şöyle bil

⁶işbu işden saña eylük ve müzd ola şöyle bilesin

⁷işbu rāz şimdi gizlene āḥir āşikāre ola şöyle bil

⁸işbu sefer her ḥāl-ile ola ve girü tīz gele şöyle bil

⁹senünj mālunj ḥelālden ve reñberlikden ola şöyle bil

¹⁰işbu nesne kim şatun alursın gāyet kız olur şöyle bil

¹¹işbu iki atdan kır at yügrük segirdür ola şöyle bil

¹²işbu ḥaber ki dirsın girü ḥayrıla ola şöyle bil

¹³işbu kethüdāya ulaşmak key katı eyü ola şöyle bil

67b¹³⁵

¹işbu er bahādur mıdur veyāḥūd degil midür

²işbu er ḳorḳaḳdur ve daḥı bilüsi zā^cifdür şöyle bilesin

³işbu kişi ve bu nesne ve bu yir saña mübārekdür şöyle bil

⁴işbu evünj kavmleri devletsüzlerdür ve ḥorlardur şöyle bil

⁵işbu kişi bu cāzūlıkdan ve bu nesneden kırtılmaya şöyle bil

⁶saña māl katılığ-ıla ve zaḥmet birle ola şöyle bilesin

⁷işbu iş senden rāst gelmeye ve ḥayr daḥı olmaya bil

⁸işbu rāz gizlene ebed şöyle ḳala şöyle bilesin

⁹işbu sefere gidersin irişilmeye şöyle bilesin

¹⁰senünj mālunj ḥelāl vechden ve ḥayrlı yirden ola şöyle bil

¹³⁴Satır üstü: و ḥūt ر müşteri ح

¹³⁵Satır üstü: ط ḥamel ی merrīḥ ١

- ¹¹ol nesne kim şatun alursın gāyet ucuz ola bil
¹²işbu iki atdan alnı saķar at yügrük segirdür ola şöyle bil
¹³işbu haber ve biti gönül hoşlıgıla t̄zde gele yetişe

68a¹³⁶

- ¹işbu şavaşdan baņa aşşı mı ola yāhūd ziyān mı ola
²işbu iş każiyyesinden saņa ziyān ola şöyle bil
³işbu kişi şavaşda korkakdur ve yaramazdur şöyle bil
⁴işbu kişi ve bu nesne ve bu maķām saņa mübārekdür
⁵işbu evün kavmleri ĥor devletsüzlerdür şöyle bilesin
⁶işbu kişi bu cāzūlıkdan kurtılır şöyle bilmiş olasın
⁷māla sen katılık ve zaĥmet birle dürişürsin şöyle bil
⁸işbu işi işlersen müzd vardır şöyle bilesin
⁹işbu rāz saklanmaya ve illā ziyānsuz ola şöyle bilesin
¹⁰işbu sefer ki dirsın irişilmeye şöyle bilesin
¹¹senün mālun ĥelāl vechden ve ĥayr şan^catden ola
¹²işbu nesne ki şatun alursın āĥir kız olur şöyle bilesin
¹³işbu iki atdan torı at yügrük segirdür ola şöyle bil

68b¹³⁷

- ¹işbu şehri ve bu ĥişārı açalar mı açmayalar mı nice ola
²işbu şehir ve bu ĥişār düşmāna yaramaya şöyle bil
³işbu şavaş każiyyesinden saņa ziyān vardır şöyle bil
⁴işbu kişi ki bahādurdur zā^cif degildür şöyle bil
⁵işbu kişi ve bu nesne ve bu maķām saņa mübārekdür
⁶işbu evün kavmleri şöyle devletsüzler ĥalalar şöyle bil
⁷işbu kişi cāzūlıkdan kurtılmaya öle gide şöyle bil
⁸mālı katılıg-ıla ve zaĥmet-ile ve çok dürüşmek-ile bulasın şöyle bil
⁹işbu iş ki işlersin iki cihan müzd̄n bulasın

¹³⁶Satır üstü: ب ̄evr ح zühre د

¹³⁷Satır üstü: د ̄uṭārid ر

¹⁰işbu rāzuñ evveli gizlene ve āhiri āşikāre ola şöyle bil

¹¹işbu sefer ki dirsın varmadın girü gelesin

¹²senünj māluj harām ve zulm cihetinden ola şöyle bilesin

¹³işbu nesne kim şatun alursın ğāyet ucuz olur şöyle bilesin

69a¹³⁸

¹bu yıl yağmur hāli °aceb nice ola

²bu yıl yağmur çok ola ve illā şular olmaya şöyle bilesin

³işbu şehri açuvireler ve hisārı dañı bile şöyle bilesin

⁴işbu şavaşdan ve ğalebeden çok menfa°at bulasın şöyle bil

⁵işbu er çaltıdur illā şavaş itmek bilmeyiserdür şöyle bilesin

⁶işbu kişi ve bu nesne ve bu maķām saña mübārekdür

⁷işbu evünj kavmleri devletlülerdür şöyle bilesin

⁸işbu kişi bu cāzūlıkdan hergiz kurtılmaya şöyle bil

⁹geñezlik-ile ve āsānlık ile māl bulursın şöyle bilesin

¹⁰işbu işden āhiret müzdin bulmazsın şöyle bilesin

¹¹işbu rāz āşikāre olmaz şöyle kalur şöyle bilesin

¹²işbu sefer ola ve selāmet girü gelesin şöyle bil

¹³senünj māluj helāl vechden ola şöyle bilesin

69b¹³⁹

¹benüm işbu naşīhatum sultān kabūl ide mi idmeye mi

²işbu öğüdünji bu sultān kabūl ider şöyle bilesin

³işbu yıllaruñ evvelinden tā āhirine deĝin yağmur çok yaĝa

⁴işbu şehir ve bu hisār geñezlik birle açıla şöyle bil

⁵işbu şavaşdan ve każiyyeden ziyān ola aşşı olmaya şöyle bil

⁶işbu kişi çok iş görmiş bahādur kişidür şöyle bil

⁷işbu kişi ve bu nesne ve bu maķām mübārekdür şöyle bil

⁸işbu evünj kavmleri yüzi devletlülige yüz dutar

¹³⁸Satır üstü: ح ط kamer ی

¹³⁹Satır üstü: \ esed ب şems ح

- ⁹işbu kişi bu cāzūlīkdan hīç kurtılmaya şöyle bilesin
¹⁰mālī gāh geñezlig-ile ve gāh katılık birle bulursın
¹¹işbu iş ki işlersin fāyide yokdur emek yimeyesin
¹²işbu rāzuñ evveli gizlene ve āhiri selāmetlik birle ola
¹³işbu seferi idesin ve selāmet ile girü gelesin

70a¹⁴⁰

- ¹işbu nesne ucuz mı ola veyāhūd kız mı ola
²işbu nesne ki dirsın kız olur şöyle bilesin
³işbu sultān bu naşīhātuñ hīç dutmaya şöyle bil
⁴bu yıl yağmur evvelinden āhırine degin çok yağa şöyle bil
⁵işbu şehir ve işbu hişār dutuludur şöyle bilesin
⁶işbu şavaş kažiyyesinden emīn ola şöyle bil
⁷işbu kişi işin görmiş er degildür ve illā çaltıdur
⁸işbu kişi ve bu nesne ve bu maķām saña mübārekdür
⁹işbu evüñ kavmlerinüñ yaşı uzun ola devlet-ile bil
¹⁰işbu kişi bu cāzūlīkdan kurtılur şöyle bilesin
¹¹mālī hem geñezlig-ile ve hem zaħmet birle bulursın şöyle bil
¹²işbu iş kim işlersin āhıret müzdin bulursın
¹³işbu rāz şöyle gizlü kıla āşikāre olmaya şöyle bil

70b¹⁴¹

- ¹işbu uğrılar baña ziyān ideler mi itmezler mi
²işbu uğrılar dirsın saña ziyān itmeyeler şöyle bil
³işbu nesne rūzigār-ıla kız ola şöyle bilesin
⁴işbu sultān bu naşīhāti hīç vechile işitmeye
⁵bu yılıñ ortasında yağmur ziyāde ola ve āhırinde çok ola
⁶işbu şehir ve işbu hişārı almazlar şöyle bilesin
⁷işbu şavaşdan ve bu işlerden ziyān göresin şöyle bil

¹⁴⁰Satır üstü: د سünbüle م Cuṭārid و

¹⁴¹Satır üstü: ع mīzān ج zühre ط

⁸işbu kişi za'īfdür ve şayrudur şöyle bilmiş ol

⁹işbu kişi ve bu nesne ve bu maķām saña mübārekdür

¹⁰işbu kavmler ki bu evde durur dükeli devletsüzlerdür

¹¹işbu kişiye bu cāzūlık ķār kıalmaya ve dutmaya

¹²mālī sen kıatılığ-ıla ve zaħmet birle bulursın şöyle bil

¹³işbu işde hīç müzd ve şevāb bulmayasın şöyle bil

71a

¹şey' el görüp hayr vāşıl ola   ğam ğuşşa hānesidür   şāz olur ve murāduña vāşıl olur

cemā'at

engİs

hubara

—

—

—

—

—

·

—

—

—

—

·

—

²ĝam ğuşşa hānesidür

şeri'a vāşıl ola

hasretine ve murādına vāşıl ola

cemel

beyāz

nusret-i zūhal

—

—

—

·

—

—

—

·

·

—

—

·

³murādına vāşıl ola nusret

şāz olup ma'şūka vāşıl ola

āfet vaķı' olup ziyān ola

li-hāric

feyz dāhil

feyz hāric

·

—

·

·

·

—

—

—

·

—

·

—

⁴şāz olup murādına vāşıl ola

düşmāna zencir hānesidür tābına daķı

ĝam ğuşşa hānesidür

ferah

dira'ci hāric

nefy aḥīr

.

.

.

.

.

—

—

.

.

.

—

.

⁵ şāz olup murādına vāşıl ola yola gire murādına vasıl ola düşmān zuhūr idip guşşa vāşıl ola

°ate dāhil

ṭarīk

—

.

.

.

.

—

.

.

—

.

.

.

6

ictimā° şalāḥa ve ḥayr ḥabere vāşıl ola

—

.

.

—

temmet

sene

ṭuruḳ

Günümüz Türkçesi

1b

¹ Bismillāhirraḥmanirraḥîm

² Elḥamdülillāhi rabbil ʿālemīn vel ʿākıbetül-lil mütteķīn ³ velā ʿudvāne ilā ʿalezzālimīn ve şallallāhü ʿale seyyidinā ⁴ Muḥammedin ve ālihī ecmaʿīn ve baʿdü bil ki ʿĀbdullah ⁵ ibni ʿĀbdullah atası söyler: diledim ki Halife ⁶ Harun Reşid zamanında onun meclisinde bir mal ⁷ sahibi olan etraftaki kadıları ve alimleri ve Bağdat ⁸ büyükleri bulunmaktaydı. Harun Reşid vezirlerine ⁹ Şöyle söyledi: bana bir kitap gerek ki her ne tedbirli ¹⁰ ve gizli işim olunca hiç kimseye ¹¹ söylemeyeyim özellikle o kitapta bulunsun. O halde şöyle

2a

¹ düşündüler ki: Rum ülkesindeki alimlere elçiler gönderdiler ² ve İran ülkesine ve Hindistan ve Çin ülkesine her tarafın ³ alimleri ve bilgi sahiplerini hazırladıktan sonra ⁴ Bağdat kadıları ve alimleri bir yere toplandılar ⁵ ben de Rumların ve Hintlilerin kitaplarını okuyup bunların ⁶ yolunu birçok alimden toplamıştım ve her ⁷ bilim ki insanoğlun aranan bilimi ⁸ tıp gibi bilmekte ve bildirmekte ve Türklerde ⁹ ve kuvveti zayıf karakterli ve tecrübede ki ihtiyaç ¹⁰ zamanında yıldız bilimi ile ve gökyüzünün düzeni ¹¹ da usturlap bilimi ile hesabı toplayıp ¹² yorumlama ve düşünme ve kıyaslama yolunu ¹³ yapmıştım ve her bir kişi kendi uzmanlık alanında

2b

¹ istekli oldu onun uyuşmasıyla fal tuttum sonrasında ² Tan yıldızı falında topladım ve insanlar ona ³ çare bulamadılar. İhtiyaçlarını görsün diye bu kitabı ⁴ Yıldız bilimciler ve doktorlar ve rüya yorumcularından topladım. ⁵ on iki şekle böldüm. Yüz kırk ⁶ dört bölüme ayırdım. Herkes isterse ⁷ sırrını kimseye söylemesin ve bu kitaba baksın. ⁸ Hayır ve kötü niyet edip onun açıklamasını bu kitapta ⁹ bulur. Bu kitabın kullanılışı şöyledir: Her kim ki ¹⁰ bu kitaptan fal tutmak isterse bir kağıdın üzerine veya ¹¹ demir levha üzerine saymadan azıcık üç satır nokta ¹² koyduktan sonra on iki çıkarsın geriye kalan sayfadan ¹³ ol kadar sayfa saysın ve sayışta ne kaldıysa o

3a

¹ sayfaya ulaşmış olur. O sayfada da o kadar ² satır saysın. Hangi satıra denk gelirse ihtiyacını ³ onda görmüş olur. Geri kalanını da bu hesap üzerine ⁴ bulsun. Bu kitap Harun Reşit için ⁵

yazılmıştır. Rız olara da söylemesinler. ⁶ İnsanlar bu kitabı düzgünce saklasınlar. Kendi endişelerinden ⁷ ve kısmetinden fal tutmak kimsenin ihtiyacı olmasın. Dünyada ⁸ fal bakanlara ihtiyaç olmasın. Çünkü bu bilimde bundan ⁹ daha iyi bir kitabı kimse yazmamıştır. ¹⁰ Şöyle ki fal bakan kimseler güneşin doğundan doğduğundan ¹¹ batımına kadar fal baksınlar. O zamanda endişe ¹² ederler. Alimler bu kitap üzerinde oybirliği etmişlerdir çünkü bu ¹³ seçkin ve güzel bir kitaptır. Şöyle ki düzenleyenler

3b

¹ yanlış bir şey yapmadan dikkatlice saklasınlar ve de şöyle ² ki bu kitabı sevenler hor kullanmasınlar. Çünkü dünyanın ³ bilgin kimseleri deneyimlerle yazmışlardır ki ⁴ bir veya en çok üç defa baksınlar ⁵ fazla bakmasınlar. İsteddiği şey hemen gerçekleşsin. Bu kitap ⁶ Arapçadan Farsçaya çevrilmiştir. Abdullah ⁷ oğlu Esat oğlu Muşşime el-Mu^ccizi meclis-i şerīf ecele vaḥdü ⁸ e^cazzü efzal -i seyyid-i kiram Abdullah oğlu Salih oğlu ⁹ Sinan için atalallahü begāhü (dua) Allah güç kuvvet ¹⁰ versin ve düşmanlarını değersizleştirsın. Bu işe çok ¹¹ meraklı ve bu bilime istekli ve rağbet eden özel yazarlar ¹² işin ve yıldız işinin ki nutuk ve kelim ustasıdır. ¹³ Askerdir. Allah hayra ulaştırdı. Bu sayede başladı.

4a

¹Bu oğlanın yaşı uzun mu veya kısa mı olacaktır

² Bu oğlanı sordun, yaşı uzun ömrü mutlu olacaktır

³ Bu düşmanı sordun, güçlüdür fakat korkma

⁴ Bu nesneyi sordun, ucuzdur

⁵ Bu kişiyi sordun, senden önce tutmaz

⁶ Bu yıl iyi bereketli olur ve yağmur çok yağar

⁷ Bu kişi gönlünün dilediğini bulur ve beylik bulur

⁸ Bu mücadeleden tamamen kurtulursun

⁹ Bu kişiyi sordun, bu işte çok faydalı ve yararlıdır

¹⁰ Bu yeri, bu makamı ve bu kişi sordun, sana uğurludur.

¹¹ Bu nesneyi sordun, aslı ulu aslıdır şöyle bilesin.

¹² Bu kişiyi sordun, darlıktan hoşluğa ulaşır

¹³ Gönlünde umut vardır, bilirsin, sana müjde olsun

4b

¹ Bu kişi mal bulur mu veya bulamaz mı?

² Bu kişi çok mal bulur ve dilediği gibi geçinir.

³ Bu oğlan uzun ömürlü olur ve de sevinçli olur.

⁴ Allah'ın izniyle bu düşmandan sana korku yoktur.

⁵ Bu nesneyi sordun, pahalıdır bilesin.

⁶ Bu kişiye öğüt ver çünkü öğüdünü dinler, şöyle bilesin

⁷ Bu yıl sana çok iyidir ve uğurludur bilesin.

⁸ Nereye varırsan üstünlük senindir.

⁹ Bu savaştan sana kurtuluş ve de fayda vardır.

¹⁰ Bu kişi bu işe yarar ve de temiz kişidir.

¹¹ Bu kişi ve bu makam ve eşya sana faydalıdır.

¹² Bu ev ve bu yer sana faydalıdır ve de sana yararlıdır.

¹³ Bu kişi darlıktan ve zorluktan genişliğe ve hoşluğa ulaşır.

5a

¹ Bu benim akrabalarımın hali nasıldır, iyi midir?

² Şöyle bil ki senin akrabalarımın hali iyidir, endişe etme.

³ Çok mal bulursun ve de iyilik ve saygı bulursun, bilesin.

⁴ Bu oğlanın sevinçli uzun ömrü olur, bilesin.

- ⁵ Bu düşmandan sana korku yoktur, üzülmeysin.
- ⁶ Bu nesne ucuzdur, pahalı değildir, bilesin.
- ⁷ Bu kişi senin öğüdünü kabul etmez, inatçıdır.
- ⁸ Bu yıl yağmur çok değil az yağar, bilesin.
- ⁹ O yere açgözlülük edersen, üstünlük bulamazsın, bil.
- ¹⁰ Bu işi yap, çünkü zararı değil faydası vardır.
- ¹¹ Bu kadın yalancı ve kötü kimsedir, bilesin.
- ¹² Bu kişi, bu makam ve bu nesne sana uğurludur.
- ¹³ Bu evin sahipleri ulu kimselerdir, kötülük yapma.

5b

- ¹ Benim babamın ve annemin durumları nasıldır?
- ² Senin babanın ve annenin durumları iyi ve sevinçlidir, bilesin.
- ³ Akrabalarının hali ne iyidir ne kötüdür, bilesin.
- ⁴ Mal bulursun fakat çok değildir, bilesin.
- ⁵ Bu oğlan uzun ömürlüdür, gönlünü ferah tut.
- ⁶ Bu düşman kötü ve güçlüdür, bilesin.
- ⁷ Bu nesne ucuzdur, hemen yok olur, bilesin.
- ⁸ Bu kişi öğüdünü dinler ve faydası da vardır.
- ⁹ Bu yıl yağmur zamanında yağar ve bereketlidir.
- ¹⁰ Umduğun yerden sana yardım ve fırsat gelir.
- ¹¹ Bu savaştan sana zarar değil fayda vardır.
- ¹² Bu kişi bu işe yarar ve de iyidir bilesin.
- ¹³ Bu kişi ve bu makam ve bu nesne sana uğurludur, bilesin.

6a

- ¹ Bu kişinin oğlanları ola mı olmaya mı nasıldır?
- ² Bu kişinin oğlanlarının hepsi talihlidir.
- ³ Babanın hali ortadır, annenin hali iyidir, bilesin.
- ⁴ Kendi akrabaların ile düşman olacaksın, bilesin.
- ⁵ Ne kadar çabalarsan çabala malın çok olmayacak, bilesin.
- ⁶ Bu senin oğlanların ömürlüdür, bilesin.
- ⁷ Bu düşmandan eğer sakınmazsan sana korku vardır.
- ⁸ Bu nesneden elini çekme sana ucuzluk vardır.
- ⁹ Bu kişi öğüt ve buyruk dinler, bilesin.
- ¹⁰ Bu yıl kış sert olur ve yağmur çok yağar, bilesin.
- ¹¹ Bu işten sana kolaylık ve üstünlük gelir, bilesin.
- ¹² Bu nesneden sakın ki zarara uğramayasın.
- ¹³ Bu kişi iş bilicidir ve de hızlıdır, bilesin.

6b

- ¹ Bu kişi hastalıktan kurtulur mu kurtulmaz mı?
- ² Bu kişi hastalıktan kurtulur ve kurtuluş bulur.
- ³ Oğulların çok olur, hepsi talihli ve mutlu olur.
- ⁴ Babanın hali annenin halinden daha iyidir.
- ⁵ Senin akrabalarının hali dilediğin gibi iyidir.
- ⁶ Mal ve nimet eline çok girer, bilesin.
- ⁷ Bu oğlanın yaşı uzundur, gönlünü hoş tut.

⁸ Bu düşmandan sana korku vardır fakat zarar yoktur.

⁹ Bu nesneyi sordun, sana ucuzdur.

¹⁰ Bu kişi itaatkar değildir ve öğüt de tutmaz, bilesin.

¹¹ Bu yıl yağmur çok değil az olur, bilesin.

¹² Çok emek verme, ondan sana fayda yoktur, bilesin.

¹³ Bu savaştan sana korku vardır fakat zarar yoktur.

7a

¹ Bu kadını erkek alır mı almaz mı, nasıldır?

² Bu kadını erkek alır fakat kalıcı değildir, bilesin.

³ Bu kişi hastalıktan kurtulur, bilesin.

⁴ Bu kişinin oğlu olur fakat azdır, bilesin.

⁵ Babanın ve annenin hali ne iyidir ne kötüdür, bilesin.

⁶ Akrabalarının hali orta görünüyor, anlayasın.

⁷ Zahmet etmek sana fayda getirmez, çok malın olmaz, bilesin.

⁸ Bu oğlanın yaşı uzun olur, gönlünü hoş tut.

⁹ Düşmanından sana korku var fakat zarar yoktur, bilesin.

¹⁰ Bu nesne ki sordun, pahalıdır, bilesin.

¹¹ Bu kişi öğüdünü tutar fakat yarar görmez.

¹² Bu yıl gök gürültüsü ve yağmur çok olur, bilesin.

¹³ Bunda elin üstün olur ve işlerin düzeler.

7b

¹ Bu kişinin ölüm sebebi nedir?

² Bu kişinin ölümü balgamdan ve su sızmasından olacaktır.

³ nNe kadar yardım edersen et bu kadını erkek almayacaktır.

⁴ Bu kişi hastalıktan kurtulamayacaktır, bilesin.

⁵ Bu kişinin Allah'ın takdiriyle oğlu olmayacaktır.

⁶ Babanın ve annenin hali iyidir, gerçekten aklından geçir.

⁷ Akrabalarının hali çok kötüdür, bilesin.

⁸ Senin malın vardır, dilediğin gibi kullan.

⁹ Bu oğlanın yaşı uzundur, gönlünü hoş tut.

¹⁰ düşmanın ki vardır, kötüdür, gönlünü topla, sana zararı vardır.

¹¹ Bu nesne ucuzdur, sana faydası vardır.

¹² Bu kişi öğüdünü dinler fakat öğüdünle iş yapmaz, bilesin.

¹³ Bu yıl yağmur çok olur ve ekinler iyi olur.

8a

¹ Bu sefer olur mu veya olmaz mı?

² Bu sefer her haliyle şüpheli ve kaygılıdır, bilesin.

³ Bu kişinin ölümü sudan görünmektedir, sakınsın.

⁴ Bu kadını erkek alır ve uğurludur, bilesin.

⁵ Bu hasta hastalıktan kurtulur, üzülme.

⁶ Bu kişinin bir oğlu olur, bilesin.

⁷ Babanın ve annenin hali gönlünün dilediği gibi iyidir.

⁸ Akrabaların hali iyidir, kötü değildir.

⁹ Bu malı sordun, hiç şüphe etme senindir.

¹¹ Düşmandan sana korku yoktur, emin olasın.

¹² İstediyin nesneyi bulursun fakat şüphe ile, bilesin.

¹³ Bu kişiye öğüt ver, onu dinler, onunla iş de yapar.

8b

¹ Bu işi sultandan bulayım mı bulmayayım mı, nasıldır?

² Bu işi istediğin gibi sultandan bulursun.

³ Bu sefer faydasız olacaktır, bilesin.

⁴ Bu kişinin ölümü isilik ve kuruluktan olacaktır, bilesin.

⁵ Hağ Te^cālā hükmüne göre bu kadın ulu kişi olacaktır.

⁶ Bu kişi hastalıktan iyi olacaktır, gönlünü hoş tut.

⁷ Bu kişinin uğurlu ve saadetli oğlu olacaktır, bil.

⁸ Babanın ve annenin hali çok iyi olacaktır, bil.

⁹ Akrabalarının ve kardeşlerinin hali iyi değildir, bil.

¹⁰ Çok mal bulacaksın, gönlünü hoş tut.

¹¹ Bu oğlan akıllı ve sakin olur, çok mutluluk bulur.

¹² Bu düşmandan sana korku ve zarar vardır, bil.

¹³ Bu nesneyi ucuz alırsın, geri elinden çıkar.

9a

¹ Benim düşmanlarım mı yoksa dostlarım mı çoktur?

² Senin dostların çok ve gönülleri birdir, bil.

³ Bu sultandan bu işi ululuk ile bulursun, bilesin.

⁴ Bu seferi eyle çünkü sana faydası ve hayrı vardır.

⁵ Bu kişiye ölüm ot içmekten ve kadından olacaktır, bil.

⁶ Bu kadını er alur ve istediği gibi olur, bilesin.

⁷ Bu kişi hastalıktan kurtulur fakat geç kurtulur, bil.

⁸ Kızların hali erkeklerden daha iyidir, bil.

⁹ Anenin hali babanın halinden daha iyidir, bilesin.

¹⁰ Akrabalarının hali kardeşlerinin halinden daha ümitlidir, bil.

¹¹ Eline çok mal geçecek, gönlünü hoş tut.

¹² Oğullarının hali isteğin gibi çok iyidir, bil.

¹³ Bu dūřmandan emin ol, gönlüne kuřku getirme.

9b

¹ Dūřmanlarım vardır, zayıf mıdır yoksa güçlü müdür?

² Dūřmanların vardır ancak zayıflardır, kuřkulanma.

³ Dūřmanların vardır fakat çok deęillerdir, bilesin.

⁴ Bu sultandan işi bulursun ve sonuna ulaşırsın.

⁵ Her halde bu sefer olur fakat hayırlı değildir, bil.

⁶ Sana malum olsun, bu kişinin ölümlü güzel olur.

⁷ Bu kadından isteğin vardır, öncelikle bilinmezdir.

⁸ Bu kişinin hastalığı uzun olur ve işi ile birlikte olur.

⁹ Oğlanın hali çok iyidir, hiç şüphe etme.

¹⁰ Annenin hali babanın halinden daha iyidir, bil.

¹¹ Akrabalarının ve kardeşlerinin hali kötüdür, bil.

¹² Mal için Tanrı teālā vermedi, bil.

¹³ Bu ocuk uzun yaşlı olur sana malum olsun.

10a

- ¹ Bu kişi uzun yaşlı mı yoksa kısa yaşlı mı olur?
- ² Bu kişi uzun yaşlıdır, bilesin.
- ³ Düşmanın zayıftır ve gücü de yoktur.
- ⁴ Senin dostların ululardır, kazanç say.
- ⁵ Padişahtan uluk istedin, huzurdadır, bil.
- ⁶ Bu seferden sana ve başkalarına fayda vardır.
- ⁷ Bu kişinin ölüm sebebi maldır, bilesin.
- ⁸ Bu kadını er alır, istediği gibi olur, bil.
- ⁹ Bu kişi hastalıktan kurtulmaz, ilaç da fayda etmez.
- ¹⁰ Oğulların çok uğurlu ve saadetli olur, bilesin.
- ¹¹ Baban ve annenin hali istediğin gibi iyidir, bil.
- ¹² Akrabalarının ve kardeşlerinin hali istediğin gibi iyidir.
- ¹³ Eline helal mal çok girecektir, bil.

10b

- ¹ Bu kişi çabucak mal bulur mu bulmaz mı?
- ² Bu kişi çabucak mal bulur ve de nimet sahibidir.
- ³ Bu kişi ki sordun, kısa yaşlıdır.
- ⁴ Düşmanların çoktur fakat zayıflardır, zafer bulmazlar.
- ⁵ Çok dostun vardır, hepsi ulu asıllıdır, bilesin.
- ⁶ Bu beylik ve sultanlık gönlünde vardır, bulursun.
- ⁷ Bu sefer hayırlar ile olur ve çok faydalar bulursun.
- ⁸ bu kişinün ölümüne sebep düşmânlar olırsardur bil
- ⁹ Bu kadına er bulunur fakat zamanla olur, bilesin.

- ¹⁰ Bu kişi hastalıktan kurtulur ve esenlik bulur.
- ¹¹ Çok oğlun olur fakat hayırlısını Allah bilir.
- ¹² Babanın hali annenin halinden daha iyidir, bil.
- ¹³ Akrabalarının ve kardeşlerinin hali kötüdür.

11a

- ¹ Kız kardeşimden bana fayda olur mu olmaz mı?
- ² kız kardeşinden ve erkek kardeşinden sana fayda vardır zarar yoktur.
- ³ Eline çok mal geçer ve hayırlıdır.
- ⁴ Bu kişi ne uzun ne de kısa yaşlıdır.
- ⁵ Senin düşmanların kalem sahiplerinden olacaktır, bil.
- ⁶ Düşmanların çok değil azdır.
- ⁷ Bu kişi istediği işi bulur, bil.
- ⁸ Uzun sefer edersin, faydalı ve çok hayırlıdır.
- ⁹ Bu kişinin ölümü bel hastalığından olur bil.
- ¹⁰ Bu kadın erkeği çok sever ve de çok erkekle evlenir.
- ¹¹ Bu kişi hastalıktan kurtulur ve iyilik bulur.
- ¹² Çok oğlun olacaktır, bilesin.
- ¹³ Babanın ve annenin hali çok iyidir, bilesin.

11b

- ¹ babamdan ve annemden bana sevinç mi yoksa üzüntü mü gelir?
- ² Babandan ve annenden sana fayda vardır, bil.
- ³ Kardeşlerinden sana çok fayda gelir, bil.
- ⁴ sana müjde olsun, neyi istersen bulursun.
- ⁵ Bu kişinin yaşı uzun olur, sana malum olsun.

⁶Çok düşmanların vardır ama sana dost gibi görünürler.

⁷Çok dostun vardır fakat sana faydaları yoktur.

⁸Bu kişi bu sultandan ululuk bulur fakat savaş ile bulur.

⁹Bu sefer bela ve faydasızdır, şöyle bil.

¹⁰Bu kişinin ölümü kadınların ot vermesiyle olur.

¹¹Bu kadın ere çok kadınlık yapar.

¹²Bu hasta hastalıktan kurtulur ve iyi olur.

¹³Oğulların olur, hepsi hayırlı olur, bilesin.

12a

¹Benim oğullarımdan birisi ululuğa ulaşır mı ulaşmaz mı?

²oğulların hayırlı olur ve ululuğa ulaşır bil.

³Babandan ve annenden sana hiç fayda gelmez, bilesin.

⁴Erkek kardeşinden ve kız kardeşinden sana fayda vardır.

⁵Gençlikte çok mal bulursun, bilesin.

⁶Bu kişinin yaşı uzun olur, sana malum olsun.

⁷Çok düşmanın vardır fakat zayıflardır sana zarar veremezler.

⁸Çok dostun vardır fakat gerçek değildir bilesin.

⁹Bu ululuğu padişahattan bulamazsın, boş yere çabalama.

¹⁰Bu sefer gerek iyi gerekse kötü olur.

¹¹Bu kişinin hemen ölmesi hayırlıdır, bil.

¹²Bu kadın çok erle evlenir, kalıcı değildir.

¹³Bu hasta sağ ve iyi olur.

12b

¹Bu kayıp sağ mıdır yoksa hasta mıdır?

²Bu kişi sağ esendir, hasta değildir bil.

³Senin oğulların hayırlı ve iyi işlilerdir.

⁴Babandan ve annenden sevinç ve fayda görürsün.

⁵Erkek ve kız kardeşinden çok fayda görürsün.

- ⁶Orta yaşta çok mal sahibi olursun, bil.
- ⁷Bu kişinin dirliği iyi olur fakat yaşı kısa olur.
- ⁸Bu düşmandan sakınmazsan sana zararı dokunur, bilesin.
- ⁹Dostların çok olur fakat hepsi yaramaz ve faydasızdır.
- ¹⁰Bu işi çok işerlesin ve dilediğini alırsın.
- ¹¹Kendi işini düzgün yap fakat bu sefer fayda bulamazsın.
- ¹²Bu kişinin ölümü yaşlı kadın sebebiyle olur.
- ¹³Bu kadın sevinçle ve istediği gibi er alır.

13a

- ¹Bu kadını er alır mı yoksa olmaz mı?
- ²Bu kadını er alır fakat bir zaman geçtikten sonra alır.
- ³Bu kişi sağ esendir, hasta değildir.
- ⁴Oğlun olur fakat işe yaramaz olur, bilesin
- ⁵Annenden ve babandan sana çok fayda olur, bilesin.
- ⁶Erkek ve kız kardeşinden çok fayda görürsün
- ⁷Mal bulursun fakat ömrünün sonlarına doğru bulursun, bil.
- ⁸Bu kişi uzun yaşlı olur, bilesin.
- ⁹Bu düşmandan endişe etme, çabucak yok olur.
- ¹⁰Gönlü bir dostların vardır fakat kimsesizlerdir, bilesin.
- ¹¹bu ululuk ve padişahlığı istersin, bulursun.
- ¹²Bu seferi yaparsın, kolaylık ve gönül hoşluğu vardır.
- ¹³Bu kişinin ölümü soğuktan veya açlıktan olur, bilesin.

13b

- ¹Bu kişinin ölümü gurbetde mi yoksa kendi evinde mi olur?
- ²Bu kişinin ölümü kendi evinde akrabaları arasında olur.
- ³Bu akdının eri kendi akrabaları arasından olur, bil.
- ⁴Bu kişi sağ esendir, hasta değildir, bil.
- ⁵Oğulların olur, hepsi hayırlı ve güzel kaftanlı olur.

⁶Babandan ve annenden sana sevinç ve fayda çok olur.

⁷Erkek ve kız kardeşinden zarar gelir, kendini koru.

⁸Sana mal gençliğinden yaşlılığına kadar yeter, bil.

⁹Bu kişi kısa yaşlıdır, sana malum olsun.

¹⁰Düşmanların zayıftır, üzülme, rahat ol.

¹¹Dostların azdır ve fakirdir bilesin.

¹²Bu ululuğu ve padişahlığı ki istersin, bulursun.

¹³Bu sefer olmaz durduk yere çabalama, rahat ol.

14a

¹Bu seferi yaparsam faydalı mı olur zararlı mı olur?

²bu seferi yaparsın sana faydalıdır, bilesin.

³Bu kişinin ölümü kimsesizliktedir, bilesin.

⁴Bu kişi sağ ve esendir, sana malum olsun.

⁵Senin oğulların hayırla adlı sanlı olurlar.

⁶Babandan ve annenden sana çok fayda degecektir.

⁷Erkek ve kız kardeşinden sana çok fayda gelir.

⁸Orta yaşında sana çok mal gelir, bilesin.

⁹Bu kişinin yaşı kısadır, çok durmaz, bil.

¹⁰Bu kişinin düşmanları çoktur, onlardan sakınsın.

¹¹Dostlarının hepsi ulular ve alimlerdir, bilesin.

¹²Bu kişi ululuk ve padişah ister, bulacaktır.

¹³Bu kadını er alır hem de iyi olur bilesin.

14b

¹iBu sultana bu padişahlık çok kalır mı kalmaz mı nasıldır?

²Bu sultan padişahlıkta çok zaman kalır bilesin.

³Bu sefer olur, çok faydalı olmaz, bilesin.

⁴Bu kişinin ölümü kendi evinde olur, gurbette olmaz.

⁵Bu kadına er olur, zaten gönlünden geçer.

- ⁶Bu kişi sağ esendir, hatırını hoş tut.
- ⁷Senin oğullarının hepsi nimetle ululuk bulur.
- ⁸Babandan ve annenden ululuk, hayır ve sevinç bulursun.
- ⁹erkek kardeşinden ne fayda var kız kardeşinden ne ziyan var.
- ¹⁰Müjdeler olsun sana! Gençliğinde çok mal bulursun.
- ¹¹Bu kişi uzun yaşlıdır, sana malum olsun.
- ¹²Bu düşman kötü kişidir, ondan sakın.
- ¹³Çok dostların vardır, hepsi ulu ve iyi kişilerdir.

15a

- ¹Bu kişiden umudum vardır, tamamına erer mi ermez mi?
- ²Bu kişiden umudun vardır kolayca istediğin olur.
- ³Bu sultan uzun süre padişahlık yapar, bilesin.
- ⁴Bu sefer sevinç ve fayda ile olacaktır, bilesin.
- ⁵Bu kişinin ölümü kendi evinde ve akrabaları arasında olur.
- ⁶Bu kadın erli olur ve hayırlı olur, bilesin.
- ⁷Bu kişi kayıptır, sağ ve esendir, bilesin.
- ⁸Senin oğulların hayırlıdırlar, faydalı mal bulurlar.
- ⁹Atandan istediğin gibi mal bulursun, bil.
- ¹⁰erkek ve kız kardeşinden sana sevinç var.
- ¹¹Gençlikte de yaşlılıkta da mal bulasın, bil.
- ¹²Bu kişinin yaşı uzun olur, bilesin.
- ¹³Düřmanların yiğittir, çabucak sana dost olsunlar.

15b

- ¹Bu yıl dört ayaklı canavarların hali nasıldır?
- ²Bu yıl dört ayaklıların her hali güvenlik içindedir.
- ³İçinde umut tutarsın, bulamazsın, boş yere çabalama.
- ⁴Bu kişi bu padişahlıkta çok kalmaz, bilesin.
- ⁵Bu seferde çok oyalanmazsın ve de faydalı değildir.

- ⁶Bu kişinin ölümü evinden uzak, gurbette olur.
- ⁷Bu kadını er almaz, zahmet etme.
- ⁸Bu kişinin hastalığı uzun sürer, bilesin.
- ⁹Oğullarının hepsi yoksul ve hor olur.
- ¹⁰Babandan ve anandan sana fayda ve sevinç vardır.
- ¹¹Erkek ve kız kardeşinden sana fayda yoktur.
- ¹²Mal bulursun fakat sana fayda ve sevinç getirmez.
- ¹³Bu kişinin ömrü kısadır, çok yaşamaz.

16a

- ¹Bu garip ölü müdür yoksa yaşıyor mudur?
- ²Bu garip yaşıyordur, sağ esendir, bil.
- ³Dört ayaklı hayvanlar artar ve iyi olur.
- ⁴Ümidin vardır, hepsini gerçekleştirirsin, bil.
- ⁵Padişahlık, sultanda uzun yıllar kala, bil.
- ⁶Bu sefer çok faydalı ve sevinçle olur, bilesin
- ⁷Bu kişinin ölümü kendi evinde olur, bil
- ⁸Bu kadını er gönlünün dilediği gibi alır, bil
- ⁹Bu kişi sağ ve esendir, bilesin.
- ¹⁰Oğulların ulular ve de mal sahibi olurlar, bilesin.
- ¹¹Babandan ve annenden sevinç ve fayda bulasın.
- ¹²Erkek ve kız kardeşlerinden fayda ve sevinç bulasın.
- ¹³Gençlikte çok mal ve iyilik bulursun.

16b

- ¹Esnaflığım faydalı mı yoksa zararlı mı olur?
- ²bu esnaflıkta faydan çoktur, bilesin.
- ³Bu garip zindandadır, sana malum olsun.
- ⁴Bu yıl dört ayaklı hayvanlar çok faydalı olmaya, bil.
- ⁵Ümidin vardır, zamanla bulursun.

- ⁶Padişaha bu sultanlık çok olmayacaktır, bil.
- ⁷Bu sefere gidersen, zararlı değil faydalıdır.
- ⁸Bu kişinin ölümü kendi evinde akrabaları arasında olur.
- ⁹Bu kadına er olmaz, olursa da zorla olur.
- ¹⁰Bu kişi hastadır, hemen iyileşecektir, bil.
- ¹¹Bu oğlan ululuk bulur ve sultan olur, bil.
- ¹²Babandan ve annenden sevinç bulasın, bil.
- ¹³Erkek ve kız kardeşinden sana ne fayda ne de zarar vardır.

17a

- ¹Bu kişi bu edebi öğrenir mi öğrenmez mi?
- ²Bu kişi edebi öğrenir ve adlı sanlı birisi olur.
- ³Bu esnaflık faydasız ve zararsız olur, bil.
- ⁴Bu garip istediğin gibi hayatta ve sağdır, bil.
- ⁵Bu yıl dört aylıktan çok fayda vardır bil.
- ⁶Bu kişiden ümidin vardır, hepsini bulursun bil.
- ⁷Bu padişahın ömrü çok kalmamıştır, bil.
- ⁸Bu sefer çok sevinçlerle ola, bilesin.
- ⁹Bu kişinin ölümü seferde, yol üzerinde ola, bil.
- ¹⁰Bu kadına er hayırla ve sevinçle olur.
- ¹¹Bu kişi sağ ve esendir, sevinçle bilesin.
- ¹²Oğlun olur fakat hem bilgisiz hem de dalgın olur.
- ¹³Babandan ve annenden mal ve sevinç gelir, bilesin.

17b

- ¹Babamdan ve annemden elime mal gelir mi gelmez mi?
- ²Babandan ve annenden çok mal ve nimet bulursun.
- ³Bu kişi bilgisizdir ve bu edebi öğrenmez.
- ⁴Bu esnaflık çok mal ve faydalı olur, bil.
- ⁵Bu kişi sağ ve esendir sana da malum olsun.

- ⁶Dört ayaklı hayvanların hali bu yıl iyidir, bilesin.
- ⁷Gönlünde ümit vardır, zamanla bulursun.
- ⁸Bu padişahlık bu sultanda çok kalır, bilesin.
- ⁹Bu seferde zarar vardır fayda yoktur, bilesin.
- ¹⁰Bu kişinin ölümü kendi evinde kendi kavimleri arasında olur.
- ¹¹Bu kadını er alır fakat zorla alır, bilesin.
- ¹²Bu kişi hasta değildir fakat hali kötüdür, bil.
- ¹³Oğlunun hali iyi değildir, sana da malum olsun

18a

- ¹Bu oğlan benden midir yoksa başkasından mıdır?
- ²Bu oğlan sendendir gönlüne korku getirme.
- ³Babandan ve annenden nasip bulursun fakat tamamen değil.
- ⁴Bu kişi bu edebi ve bu işi öğrenir fakat yapmaz.
- ⁵Bu esnaflık olur fakat faydasız olur.
- ⁶Bu kişi sağ ve esendir, bilesin.
- ⁷Bu yıl dört ayaklıların hali dilediğin gibi değildir.
- ⁸Gönlünde ümit vardır, zorla bulursun.
- ⁹Bu padişahlık bu sultanda kalıcıdır bilesin.
- ¹⁰Bu sefer faydalıdır fakat korkusu vardır, bil.
- ¹¹Bu kişinin ölümü Allah'ın takdiriyle çabuk olur.
- ¹²Bu kadına er olur fakat savaşla ve zorla olur, bilesin.
- ¹³Bu kişinin hastalığı sıcaklıktan ve kuraklıktan olur.

18b

- ¹Bu kişi sağ esen olur mu olmaz mı nasıldır?
- ²Bu kişi sağ olur fakat zaman zaman yıldan korakır.
- ³Bu oğlan senindir hiç endişe etmeyesin.
- ⁴Babandan ve annenden mal görürsün.
- ⁵Bu kişi edebi ve bu işi öğrenir, bilesin.

⁶Bu esnaflık faydalı ve yararlı olur, bil.

⁷Bu kişiyi sordun, diridir, bilesin.

⁸Bu yıl dört ayaklıların hali iyidir, bilesin.

⁹iBu ümidin vardır, bulursun fakat hepsini değil.

¹⁰Bu padişahlık bu kişide sonsuza kadar kalmaz.

¹¹Bu sefer ki sordun, çok faydalı olur, bilesin.

¹²Bu kişi kendi evinde akrabaları arasında ölür.

¹³Bu kadına er olur fakat fakir kişilerden olur.

19a

¹Bu kadın kusurlu mudur yoksa namuslu mudur?

²Bu kişinin karısı namuslu gibidir fakat gizli kusurları vardır

³Bu kişinin kusuru yıl yarısından sonra ortaya çıkar.

⁴Bu oğlandan karışık vardır, bilesin.

⁵Babandan ve annenden eline mal geçer, az değil belki çoktur.

⁶Bu kişi bu edebi öğrenir fakat kullanmaz, bilesin.

⁷Bu esnaflık olur fakat fayda ve yarar olmaz.

⁸Bu kişiyi sordun, sağ ve esendir, bilesin.

⁹Dört ayaklıların hali şimdi iyidir, sonrasında kötüdür.

¹⁰Şuna ümit edersin, ulaşırsın, bil.

¹¹Bu padişahlığı sordun, geleceği uzun olmaz.

¹²Bu seferden fayda yoktur, iyi de değildir, bil.

¹³Bu kişinin ölümü gurbette olmaz, şüphesiz bilesin.

19b

¹Acaba benim malım benden sonra kime kalır?

²Senden sonra malın kaybolur ve bozulur.

³Bu kadın seni sevmez ve sana dürüst değildir.

⁴Bu kişi iyi bir yerde oturur, bilesin.

⁵Bu oğlan sendendir, gönlünden şüpheyi gider.

⁶Bu kişi babasının ve anasının malını bulur ve fakat eziyetle bulur.

⁷Bu kişi uzun yıllar edebi öğrenmez.

⁸Bu kişi esnaf olmaz, olursa da faydası olmaz.

⁹Bu kişi ki sordun, sağ değildir, yaşayanlar sağ olsun.

¹⁰dört ayaklıların hali bu sene kötü ve zararlıdır.

¹¹O nesne için umutlusun, umudun olmaz, bilesin.

¹²Bu kişiye padişahlık birkaç günlük olur.

¹³Bu sefere gidersen zararlı olmazsın.

20a

¹Bu kişi gurbete gitti, geri gelir mi gelmez mi?

²Bu kişi gurbetten gelir fakat elinde malı olmaz.

³Senden sonra malın oğullarına geçer, bilesin.

⁴Bu kadın gizli kusurludur, eşine de namusludur..

⁵Yaşılığında sağlıklı olursun ve geleceğin hayırlı olur.

⁶Bu oğlan senindir, hiç şüphe etmeyesin.

⁷Babanın ve annenin malı eline geçer ama incinirsin.

⁸Bu kişi bu ameli ve edebi öğrenir, bilesin.

⁹Bu esnaflık faydalı ve yararlıdır, bilesin.

¹⁰Bu kişi sağ ve esendir, üzülmeysesin.

¹¹Bu yıl dört ayaklıların hali nasıl dilersen iyidir, bil.

¹²Bu kişiden umudun vardır, bulursun, bil.

¹³Bu padişaha bu sultanlık çok olmaz.

20b

¹Bu sultan ansıl olur ve işi nereye gider?

²iBu sultanın akıbeti hayırlıdır ve işi kurtuluşa ulaşır.

³Bu giden kişi selamet ve hoşlukla geri gelir.

⁴Senden sonra malın oğullarına geçer.

⁵Bu kadın itaatkardır, ne söylersen yapar, bil.

⁶Bu kişi ömrünün sonuna kadar kusursuz ve sağlıklıdır, bil.

⁷Bu oğlan senden gönlüne hiç şüphe getirme.

⁸Babanın ve annenin malı tamamen sana geçer.

⁹Bu kişi bu edebi ve bu işi öğrenir ve çokça uygular.

¹⁰Bu esnaflık faydalı ve yararlı olur, bil.

¹¹Bu kişi sordun, hayatta ve sağ esendir.

¹²Bu yıl dört ayaklıların hali çokça iyidir, bilesin.

¹³Hatırında umut vardır, hepsini bulursun.

21a

¹Benim dirliğim zorlukla mı yoksa kolaylıkla mı geçer?

²Bu kişinin dirliği kolaylıkla geçer çünkü hayırlıdır.

³Bu sultanı sordun, işi dilediği gibi olur.

⁴Bu kayıp gönlünün dilediği gibi geri gelir.

⁵Senden sonra malın oğullarına geçer.

⁶Bu kadın iyidir, namusludur ve itaatkardır.

⁷Bu kişinin ömrü sağlıklı olur, bilesin.

⁸Bu oğlan senindir, hiç kötü düşünme.

⁹Babanın ve annenin malı tamamen sana geçer ve sende kalır.

¹⁰Söylediđin bu işi öğrenir ve edebi az tutma.

¹¹Bu esnaflıktan sana fayda vardır, bilesin.

¹²Bu kişi ki sordun, hayattadır, gönlünü hoş tut.

¹³Bu yıl dört ayaklıların hali iyidir, rahat ol.

21b

¹Bu kişi hapisten çabuk çıkar mı çıkmaz mı nasıldır?

²Bu kişi hapisten geç çıkar, bilesin.

³Bu kişinin dirliği zorlukla geçer, bilesin.

⁴Bu padişah ömrünü horlukla ve zorlukla geçirir, bilesin.

⁵Bu kaybı sordun, hiçbir zaman eve gelemez.

- ⁶Senden sonra malın düşmanlarına kalır, bil.
- ⁷Bu kadın kusurludur ve utanmazdır ve ayıplıdır, bilesin.
- ⁸Bu kişi zamanla kötürüm olur, bilesin.
- ⁹bu oğlan senin değildir, başkasınındır.
- ¹⁰Babanın ve annenin malından ümidini kes, çünkü bulamazsın.
- ¹¹Bu işi her kim öğrenirse ona faydası yoktur.
- ¹²Bu esnafılığı yapmak zararlı olacaktır, bil.
- ¹³Bu kişi ölüdür, yaşayanlar sağ olsunlar.

22a

- ¹Bu kişi kendi şehrinde mi dirilir yoksa başka şehirde mi?
- ²Bu kişi kendi akrabaları arasında dirilir, bilesin.
- ³Bu kişi hapiste çok kalacaktır, bilesin.
- ⁴Bu kişi hayırlıdır dirliği kolaylıkla geçer.
- ⁵Bu padişahın akıbeti hayırla ve selametle olur.
- ⁶Bu kayıp çabucak gelir, gönlünü hoş tutasın.
- ⁷Sen öldükten sonra malın oğullarına geçer, bil.
- ⁸Bu kadın çok iyidir ve namusludur, bilesin.
- ⁹Bu kişinin hiç kusuru yoktur, iyidir, bilesin.
- ¹⁰Bu oğlan sendendir ve iyidir, bilesin.
- ¹¹Babanın ve annenin ve akrabalarının malı sana geçer, bil.
- ¹²Bu kişi ilimi ve edebi öğrenmez ve işi başarmaz.
- ¹³Bu esnafılığı yap ki sana faydası vardır, bilesin.

22b

- ¹Bu malı koyduğum yerde bulur muyum yoksa bulamaz mıyım?
- ²Bu malı nere koyarsan geri sana gelir, bil.
- ³Bu kişi kendi evinde dirlik bulacaktır, bilesin.
- ⁴Bu kişi hapisten çabuk çıkar, çok durmaz, bil.
- ⁵Bu sevinç ve kolaylıkla dirilirsin, bilesin.

- ⁶Bu padişahın kalan ömrü hoşlukla geçer.
- ⁷Bu kayıp geri gelir, bilesin.
- ⁸Senden sonra malın padişaha geçer, bilesin.
- ⁹Bu kadın ulu asıldandır ve namusludur, bilesin.
- ¹⁰Bu kişinin kalan ömrü iyi olur ve kusurdan temiz olur.
- ¹¹Bu oğlan senindir, gönlünden şüpheyi çıkar.
- ¹²Babanın ve annenin malı sana geçer, gönlünü hoş tut.
- ¹³Bu kişi bu işi ve bu edebi öğrenir ve ünlü olur.

23a

- ¹Bu kişi zeki ve alim midir yoksa değil midir?
- ²Bu kişi zeki ve alimdir, ahmak değildir.
- ³Bu malı kimseye koyma, faydası zararı geri sana gelemez.
- ⁴bu kişinin ömrü gurbette hoşlukla geçer, bilesin.
- ⁵Bu kişi hapisten çabuk çıkar, şüphe etmeyesin.
- ⁶Bu kişinin ömrü ve dirliği hoşlukla geçecektir.
- ⁷Gelecekte bu kişinin padişahlığına üzüntü ve keder gelecektir.
- ⁸Müjde olsun sana! Bu kayıp tizcek sana geri gelir.
- ⁹Senden sonra malın kendi kardeşlerine kalır.
- ¹⁰Bu kadın namusludur ve adlıdır, iyi işlidir, bil.
- ¹¹Bu kişi hayatta oldukça sağlıklı ve selametli olur.
- ¹²Bu oğlanlar senindir, hiç şüphe duyma, bilesin.
- ¹³Babanın ve annenin malı çok olur fakat çok değil, bilesin.

23b

- ¹Bu inşaata başlıyorum, tamamına erer mi ermez mi nasıldır?
- ²Bu inşaat gönlünün istediği gibi tamama ulaşır.
- ³Seninle bir kişi arasında isteklilik olur, bilesin.
- ⁴Bu malı her nereye koyarsan geri sana gelir.
- ⁵Bu kişi kendi evinde ve şehrinde dirlik bulur.

- ⁶Bu kişi hapiste uzun yıllar kalır, bilesin.
- ⁷Bu kişi nimet ve iyilik ile dirlik eder, bilesin.
- ⁸Gelecekte bu kişiye padişahlık ve iş iyi olur, bilesin.
- ⁹Bu kişi sonunda gelmek istemektedir, bil.
- ¹⁰Bu kadın ersizdir ve yaramaz huyludur, bilesin.
- ¹¹Kalan ömrün iyilik ve sevinç içinde geçer, bil.
- ¹²Bu senin oğulların karışık değildir, bilesin.
- ¹³Senden sonra malın akrabalarına kalır, bilesin.

24a

- ¹Bu kadın hamiledir, erkek mi yoksa kız mı doğurur?
- ²Bu hamile kadın helal süt emmiş erkek doğurur.
- ³Bu yapıyı tamamına erdirirsin fakat daha sonra ayıplarlar.
- ⁴Bu kişinin ilmi yoktur, cahildir, bilesin.
- ⁵Bu malı yerde ve kimsede bırakma çünkü sana geri gelmez.
- ⁶Bu kişi kendi şehrinde ve kendi akrabaları arasında dirilir.
- ⁷Bu kişi hapisten çabucak kurtulur, bilesin.
- ⁸Bu kişi ömrünün evvelinde hayırlı olur sonrasında olmaz, bil.
- ⁹Bu padişahın ömri korku ve savaşta olur, bilesin.
- ¹⁰Müjde olsun! Bu kayıp çabucak geri gelir.
- ¹¹Senin malın senden sonra oğullarına kalır.
- ¹²Bu kadın namusludur, seni sever, bilesin.
- ¹³Bu kişi ölünce zahmetsiz ve sağlıklı ölür, bil.

24b

- ¹Bu kişi hastadır, ilaç ile iyileşir mi iyileşmez mi?
- ²Bu kişi hastalıktan ilaçlı ya da ilaçsız kurtulamaz.
- ³Bu kadın hayırla erkek oğlan doğurur, bil.

- ⁴Bir yapı yaparsın, senin elinde tamamlanır, bil.
- ⁵Bu kişi alimdir ve de yazıcıdır ve bilgili kişidir, bilesin.
- ⁶Her nerede olursan ol, aklın ile hoş olasin.
- ⁷Bu kişi uzun süredir hapistedir ve uzun süre hapiste kalacaktır, bil.
- ⁸Bu kişinin işi orta olur, çok olmaz, bilesin.
- ⁹Bu kişi sultanın işinden nesne almaya ama heves eder.
- ¹⁰Bu kişi gurbette dirlik eder zamanı da hoş olur
- ¹¹Bu kişi kayıptır, geri evine gelmez, bilesin.
- ¹²Senden sonra malın oğullarına kalır, bilesin.
- ¹³Bu kadın namusludur, adını hiç kötüleme.

25a

- ¹Ere başka kadın, kadına da başka er olur mu olmaz mı?
- ²Bu ere başka kadın, kadına da başka er olur.
- ³Bu derman ve bu ilaç hastaya iyi gelir.
- ⁴Bu kadın hayırla kız doğurur, bilesin.
- ⁵Bir yapıya başlarsın, senin elinde tamamlanır.
- ⁶Bu kişi beğenilmiş kişi olur, bilesin.
- ⁷Bu malını kimseye verme, geri sana vermezler.
- ⁸Bu kişi ömrünü kendi evinde geçirir, başka yerde durmaz.
- ⁹Bu kişi uzun zaman hapiste kalır, bilesin.
- ¹⁰Bu kişi ömrünü zorlukla ve el darlığıyla geçirir, bil.
- ¹¹Bu sultanın işi sonradan zorlukla geçer, bilesin.
- ¹²Bu kaybı sordun, geri gelmez, bilesin.
- ¹³Senden sonra malın oğullarına geçer, bilesin.

25b

- ¹Bu ölünün mirasından elime mal geçer mi geçmez mi nasıldır?
- ²Bu ölünün malından eline miras geçmez, çabalama.
- ³Bu kadına er yaramaz, şüphe etme.

- ⁴Bu deva ve bu ilaç hastaya fayda vermez, bilesin.
⁵Bu hamile kadın erkek doğurur ve ömrü kısa olur.
⁶Bu yapının kısa zamanda bina olması mümkündür.
⁷Bu kişinin bilgisi vardır fakat tamamı değil, bil.
⁸Kimseye fayda ve zarar verme çünkü geri sana vermezler.
⁹Bu kişi kendi evinde ve akrabaları yanında dirlik bulur.
¹⁰bu kişi hapiste ölür sen de bilesin.
¹¹Bu kişi el darlığıyla yaşar, bilesin.
¹²Bu sultanın işi sonradan zararlı olur, bilesin.
¹³Bu kayıp hemencecik geri gelmez, bilesin.

26a

- ¹Bana bu şehir mi yoksa başka şehir mi yarar?
²Bu şehir sana başka şehirlerden faydalıdır, bil.
³Bu ölünün malını iste, fayda bulursun, bil.
⁴Bu kişi çok kadına erlik eder fakat çabuk geçer.
⁵Bu ilaç hastaya uygundur, hastalığı çabuk geçer, bil.
⁶Bu hamile kadın şöyle ki kız doğurur, bilesin.
⁷Bu yapı ki sordun gönlünün dilediği gibi bitirirsin.
⁸Bu kişi alimdir ve akıllıdır ve de özdür, bilesin.
⁹Malın nereye gerekse oraya koy çünkü sana geri verirler.
¹⁰Bu kişi gurbette hoş hayat sürer, bilesin.
¹¹Bu kişi hapisten çıkar fakat insanların merhameti ile, bilesin.
¹²Bu kişi hayırla iyi hayat sürer, bilesin.
¹³Bu sultanın geleceği kardeşi iledir, bilesin.

26b

- ¹Bu işi isterim, elime geçer mi geçmez mi?
²Bu işi yaparsın, iyi kolay olur, bil.
³Bu şehir ve bu yer sana yarar ve uygundur, bil.

- ⁴Bu ölüden temiz ve helal mal bulursun, bilesin.
- ⁵Bu kişi çok kadın alır, fakat hevesten dolayı alır.
- ⁶Bu deva ve bu ilaç hastaya fayda etmez, bil.
- ⁷Bu hamile kadın erkek doğurur, bilesin.
- ⁸Bu yapı başka kişinin elinde tamamlanır, bilesin.
- ⁹Bu kişi uğursuzdur ve kötüdür, edepsizdir.
- ¹⁰Fayda ve yararı kimseye verme çünkü geri sana vermezler.
- ¹¹Hayatın gurbette geçer fakat istediğin gibi olur.
- ¹²Bu kişi hapisten çabucak kurtulur.
- ¹³Bu kişi bütün ömrünü hoşluk ve esenlikle geçirir.

27a

- ¹Bu dostluk ve barışma olur mu olmaz mı?
- ²Bu dostluk ve eminlik sizde daim olacaktır, bilesin.
- ³Bu iş hayatta olduğun süre boyunca senindir ve faydalıdır.
- ⁴Bu yer ve bu şehir senindir ve faydası da vardır.
- ⁵Bu ölünün rızkını yersin çünkü senindir, bilesin.
- ⁶bu kişi çok kadın alır fakat hayrı yoktur, bilesin.
- ⁷Bu ilacı içmek gayet uygundur, bilesin.
- ⁸Bu hamile kadın Allah'ın izniyle kız doğurur, bilesin.
- ⁹Bu yapı biter ve geleceği de hayırlıdır, bilesin
- ¹⁰Bu kişinin bilgisi çok değerlidir, bilesin.
- ¹¹Bu malını kime gerekiyorsa ver çünkü geri sana verirler.
- ¹²Bu kişinin yaşamı ve dirliği kendi şehrinde olur, bilesin.
- ¹³Bu kişi hapisten hayırla kurtulur, bilesin.

27b

- ¹Bu düşman üstünlük bulur mu bulmaz mı nasıldır?
- ²Bu nesneyi düşmana söylersen üstünlük bulursun.
- ³Seninle dostluk ve eminlik olur, bil.

- ⁴Bu işten fayda ve dirlik bulursun, bilesin.
- ⁵Bu şehirden ve bu makamdan dirlik bulamazsın, bil.
- ⁶Bu ölüden mal bulamazsın, umudunu kes.
- ⁷Bu erin eşlerinden hiç nasibi yoktur, bilesin.
- ⁸Bu deva ve ilaç hastaya zarar vermez, bilesin.
- ⁹Bu hamile kadın erkek doğurur, bilesin.
- ¹⁰Bu yapı tamamlanır ve de fayda bulursun, bil.
- ¹¹Bu kişi hilecidir, alim değildir, bilesin.
- ¹²Fayda ve zararı kimseye verme çünkü geri sana gelemez.
- ¹³Bu kişi gurbette düşman arasında kalır, bilesin

28a

- ¹Bu kadın namuslu mudur yoksa haram yiyici midir?
- ²Bu kadın namusludur ve helal yiyicidir, bilesin.
- ³Bu düşmanına üstünlük kurup yok edesin.
- ⁴Bu kişiyle senin aranda birlik ve eminlik olacaktır.
- ⁵Bu işten başka bir iş de almalısın, işsiz kalma.
- ⁶Bu şehir sana başka şehirlerden daha iyidir, bil.
- ⁷İnsanlardan çok mal bulursun, bilesin.
- ⁸Bu kişi alçak kadın alır, başka kadın almaz.
- ⁹Bu deva ve ilaç bu hastaya faydalıdır, bilesin.
- ¹⁰Bu hamile kadın erkek sonra kız doğurur, bilesin.
- ¹¹Bu yapı tamamlanır ve sana hayırlı olsun.
- ¹²Bu kişi alim, edepli ve zekidir, bilesin.
- ¹³Fayda ve zarar her nerdeyse koy, sana geri verirler.

28b

- ¹Bu işi yaparım elime girer mi girmez mi?
- ²Bu işi yaparsın, çok mal bulursun, bil.
- ³Bu kişi kızdır, kusurlu değildir, namusludur.

- ⁴Bu düşmana üstünlük bulursun, bil.
- ⁵Seninle dostun arasında birlik ve eminlik olur.
- ⁶Bu işten sonra bir iş de alırsın, bilesin.
- ⁷Bu şehir sana başka şehirlerden daha iyidir, bilesin.
- ⁸Bu ölüden çok mal bulursun, bilesin.
- ⁹Bu kişi bu eşten başka eş almaz, bilesin.
- ¹⁰Bu deva ve ilaç hastaya faydalıdır, bilesin.
- ¹¹Bu hamile kadın Allah'ın takdiriyle erkek doğurur, bil.
- ¹²Bu yapı gönlünün istediği gibi tamamlanır, bilesin.
- ¹³Bu kişinin bilgisi yoktur ve kibirlilerdendir.

29a

- ¹Bu kişi dürüst birisi midir yoksa iki yüzlü birisi midir?
- ²Bu kişi gerçekten iki yüzlü kişilerdendir.
- ³Bu işten çokça mal ve hürmet bulursun.
- ⁴Bu kadın ki söyledin, helal süt emmiş değildir.
- ⁵Düşmanın vardır ne sen ona ulaşırsın ne de o sana ulaşır.
- ⁶Seninle dostun arasında birlik yoktur, bilesin.
- ⁷Bu işten sonra başka bir iş de alırsın.
- ⁸Başka bir şehir sana bu şehirden daha faydalıdır.
- ⁹Bu ölüden ve malından sana miras gelmez, bilesin.
- ¹⁰Bu kadına er olur fakat eşliği zamanında olur.
- ¹¹Bu deva ve ilaç hastaya faydalıdır, bilesin.
- ¹²Bu hamile kadın kız doğurur, bilesin.
- ¹³Bu yapı ve bina dilediğin gibi tamamlanır.

29b

- ¹Bu ırmaktan ve su yolundan su akar mı akmaz mı?
- ²Bu ırmağı ve su yolunu söylersin, su akar.
- ³Bu kişi iki yüzlüdür ve emanete ihanet eder.

- ⁴Bu işten ve yönden mal bulursun, bilesin.
- ⁵Bu kadın temiz, helal süt emmiş ve hırssızdır.
- ⁶Bu düşmanı sordun, aranızda dostluk olur.
- ⁷Bu dostluk aranızda gerçek ve birdir.
- ⁸Bu işten sonra bir iş daha bulursun, bilesin.
- ⁹Bu şehir sana başka şehirlerden daha iyidir, bil.
- ¹⁰Bu ölüden zamanla miras bulursun.
- ¹¹Bu kişi çok kadına eşlik yapar, açıkça uğurlar.
- ¹²Bu doktorun ilacı bu hastaya faydalı değildir, bil.
- ¹³Bu kadın erkek çocuk doğurur ve hayırla kurtulur.

30a

- ¹Acaba kardeşimin oğlunu görür müyüm görmez miyim?
- ²Kardeşinin oğlunu sağlık ve selametle görürsün.
- ³Bu ırmaktan ve su yolundan sana çok fayda olur.
- ⁴Bu kişiye emanet verilemez, iyi işleri yoktur, bil.
- ⁵Bu işten sana fayda vardır, çok mal bulursun.
- ⁶Bu kadın babasından ve annesinden helal süt emmiştir, bil.
- ⁷Düşmanına üstünlük kurarsın ve onu perişan edersin.
- ⁸Bu sizin aranızdaki dostluk çabuk geçer, bilesin.
- ⁹Bu işten sonra daha iyi bir iş bulursun.
- ¹⁰Çok kişiden mala ulaşırsın fakat az gibi gelir.
- ¹¹Bu kişi yalnız biridir, kadınla yaşamaz.
- ¹²Bu ilaç ve deva bu kişiye faydalı değildir.

30b

- ¹bu hasta doktor elinde iyileşir mi iyileşmez mi?
- ²Bu hasta doktorun elinde iyileşir fakat geç iyileşir.
- ³Bu kişi kardeşinin oğlunun yüzünü görür, bilesin.

- ⁴Bu ırmak ve su yolundan zarar görürsün, bilesin
- ⁵Bu kişi emanete yaramazdır, sağlam birisidir.
- ⁶Bu yönden ve bu işten sana mal gelmeye, bilesin.
- ⁷Bu kadın babadan ve anneden temiz ve helal süt emmiştir.
- ⁸Ne kadar çabalarsan çabala bu düşmana ulaşamazsın
- ⁹Bu dostluk sizde uzun süre kalmaz, bilesin.
- ¹⁰Bu şehre niyet edersin fakat sana faydalı değildir.
- ¹¹Bu işten sana fayda yoktur, bilesin.
- ¹²Bu ölüden miras bulursun fakat azıcık bulursun.
- ¹³ Bu kişinin ne eşi olur ne de kendisine eş alır.

31a

- ¹Acaba bana özgür eş olur mu olmaz mı?
- ²Sana özgür kadın olur fakat terk edersin, bil.
- ³Bu hastaya bu hanımdan sadakat olmaz, bilesin.
- ⁴Kardeşinin oğlunu sevinçle göresin, bil.
- ⁵Bu su yolundan ve bu ırmaktan su akar, bilesin.
- ⁶Bu kişi iyi değildir ve emanete de sahip çıkmaz.
- ⁷Bu işten çok mal bulursun, bilesin.
- ⁸Bu kadın kötü huyludur fakat helal süt emmiştir.
- ⁹Düşmanını mertlikle yenersin, bilesin.
- ¹⁰Bu dostluk aranızda ömrünün sonuna kadar olur, bilesin.
- ¹¹Bundan başka bir eş daha alırsın fakat daha sonra.
- ¹²O şehre niyet ettin, buradan daha kötüdür.
- ¹³Bu ölüden tamamen miras bulursun, bilesin.

31b

- ¹Ben mi yoksa o kişi mi daha önce ölür?
- ²Sen o kişiden daha önce ölürsün, bilesin.
- ³Sana özgür, temiz asıldan eş olur ve de gençtir.

- ⁴Bu doktorun otu hastaya faydalıdır, bilesin.
- ⁵Kardeşinin oğlunu Allah'ın takdiriyle göremezsin, bil
- ⁶Bu ırmaktan ve bu su yolundan su akıtırsın, bil.
- ⁷Bu kişi doğru sözlüdür ve de emin kişidir.
- ⁸Zahmetsizce çok mal ve hazine bulursun, bil.
- ⁹Bu kadın kötü huyludur ve haram yiyicidir, bil.
- ¹⁰Düşmanını yenersin ve onları perişan edersin.
- ¹¹Aranızda dostluk olur fakat uzun sürmez, bil.
- ¹²Bu işten sonra çabucak bir iş daha bulursun.
- ¹³Sana bu şehirden başka daha iyi bir şehir yoktur.

32a

- ¹Bu kişi inançlı biri midir yoksa münafık mıdır?
- ²bu kişi inançlı, dindar ve dinin kurallarına sıkı sıkı bağlıdır.
- ³Bu kişi senden önce ölür, bilesin.
- ⁴Bu kişiyi sordun, güzel yüzlü eş olur.
- ⁵Bu ilaç hastaya faydalıdır, bilesin.
- ⁶Kardeşinin oğlunu istediğin gibi görürsün, bil.
- ⁷Bu ırmaktan ve su yolundan su akar, bilesin.
- ⁸Bu kişi namuslu, emanete sahip çıkan, dindar birisidir.
- ⁹Bu iş ve yöntemle eline mal geçer, bilesin.
- ¹⁰Bu kadın helal süt emmiş ve kusursuzdur.
- ¹¹Bu kadın düşmanlarının arasındadır, sakın ki zarar görmeyesin.
- ¹²Aranızdaki dostluk ölene kadar olur, bilesin.
- ¹³Bu işi yaparsın fakat bundan daha iyi iş bulursun.

32b

- ¹Bu işten ve meslekten elime mal girer mi girmez mi?
- ²Bu meslekten ve işten eline çok mal girer, bil.
- ³Bu kişi aşağılık ve kötü huyludur, bilesin.

- ⁴Öyle görünür ki bu kişiden daha önce ölürsün.
- ⁵Bu kişi soylu eş alır, bilesin.
- ⁶Bu ilaç bu hastaya faydalıdır, bilesin.
- ⁷Kardeşinin oğlunu istediğin gibi görürsün, bilesin.
- ⁸Bu su yolundan ve ırmaktan su akıtırsın, bil.
- ⁹Bu kişiye emanet verilemez ve isyankar birisidir.
- ¹⁰Bu kişiyi sordun, çok mal bulursun.
- ¹¹Bu kadın haram yiyicidir, kendini de saklamaz, bilesin.
- ¹²Sana müjde olsun! Düşmanına karşı zafer kazanırsın.
- ¹³Aranızda dostluk olur fakat çok olmaz.

33a

- ¹Bu kişi bana dost mudur düşman mıdır?
- ²Bu kişi sana karşı dürüştür ve seni kıskançlık yapmadan sever.
- ³Bu işten ve meslekten sana çok mal olacaktır.
- ⁴Bu kişi Müslümandır ve dindardır, bilesin.
- ⁵bu kişi senden önce ölür bilesin
- ⁶Bu kişiye namuslu eş olur ve ulu asıldandır.
- ⁷Bu hasta bu doktorun elinde iyi olur.
- ⁸Kardeşinin oğlunu görürsün, gönlünü hoş tut.
- ⁹Bu ırmaktan ve su yolundan su akıtırsın.
- ¹⁰Bu kişi dürüst ve doğru kişidir.
- ¹¹Bu yönden ve işten çok mal bulursun, bil.
- ¹²Bu kişi helal süt emmiş, dürüst ve kusursuzdur.
- ¹³Düşmanımı yenersin ve perişan edersin.

33b

- ¹Bu düşmandan bana korku var mıdır yok mudur?
- ²Bu düşmandan sana korku yoktur, bilesin.
- ³Bu kişi senin dostun değil, düşmanıdır.

- ⁴Bu yönden ve bu işten çok mal bulursun.
- ⁵Bu kişi dinsiz ve aşağılıktır, bilesin.
- ⁶Bu kişiden önce ölürsün, bil.
- ⁷Bu kişinin eşi Türk asıllıdır.
- ⁸Bu hasta bu doktorun elinde iyileşmez, bil.
- ⁹Kardeşinin Oğlunu görürsün ve mutlu olursun.
- ¹⁰Bu ırmaktan ve su yolundan su akmaz, bil.
- ¹¹Bu kişi aşağılıktır ve emanet verilmez, bil.
- ¹²Bu yönden ve işten mal bulamazsın, bil.
- ¹³Bu işi iyi değil kötü asıldandır.

34a

- ¹Bu şehir ve makam bana yarar mı yaramaz mı?
- ²Bu şehir ve makam sana yarar ve iyi olur.
- ³Bu düşmandan sana hiç korku yoktur, bil.
- ⁴Bu kişi seni sevenlerdendir ve seni iyi dinler.
- ⁵Bu yönden ve işten çok mal bulursun, bil.
- ⁶Bu kişi inancı, dindar birisidir ve emanete sahip çıkar.
- ⁷Sen bu kişiden önce ölürsün, bil.
- ⁸Senin eşin kendi akrabalarının arasından olur, bil.
- ⁹bu hasta bu doktorun elinde iyileşmez, bilesin.
- ¹⁰Kardeşinin oğlunu görürsün ve ona mutlu olursun,
- ¹¹Bu su solundan ve ırmaktan su akar, bil.
- ¹²bu kişi dürüştür ve emanete sahip çıkar.
- ¹³Bu işten ve yönden mal bulursun, bilesin.

34b

- ¹Malım çalındı, geri bulunur mu bulunmaz mı, nasıldır?
- ²Malın çalındı, geri bulursun, rahat ol.
- ³Bu şehir ve makamın sana faydası çoktur.

⁴Bu düşmandan sana korku vardır ve zararı dokunur, bil.

⁵Bu kişi sana ne dost ne de düşmandır.

⁶Bu sultandan ve bu işten sana çok mal geçer.

⁷Bu kişi seninle bazen iyi bazen de kötüdür.

⁸Bu kişinin ölümü senden öncedir, bilesin.

⁹Bu kişiye eş yabancı ulu asıllılardandır.

¹⁰Bu hasta bu doktorun elinde iyileşir.

¹¹Kardeşinin oğlunu görürsün ve mutlu olursun.

¹²Bu su yoluna ve ırmağa su akar fakat masraflı olur.

¹³Bu kişi dindar ve dürüst birisidir.

35a

¹Bu kişi dürüst müdür yoksa yalancı mıdır?

²Bu kişi dürüştür, yalancı değildir.

³O eşyan çalındı, hayırlarla bulursun.

⁴bu şehir sana bazen iyi bazen kötüdür.

⁵Bu düşman sana hile yapar fakat zararı yoktur, bilesin.

⁶Bu kişinin dostluğu düşmanlığından fazladır.

⁷Bu sultandan ve işten çok mal bulursun, bilesin.

⁸Bu kişi sakın birisidir fakat hile yapar.

⁹Senin ölümün ondan daha önce olur.

¹⁰Bu kişiye yabancı, yoksul ve özgür bir eş olur.

¹¹Bu hasta bu doktorun elinde az ilaçla iyi olur.

¹²Kardeşinin oğlunu sevinçle görürsün, bil.

¹³Bu ırmağa ve su yoluna su akar fakat zahmetli olur, bil.

35b

¹bu yerden ve bu kavimlerden bana fayda var mıdır?

²Bu işten ve kavimden sana fayda vardır, bilesin.

³Bu kişinin sözleri gerçek gibidir fakat çok yalan söyler.

- ⁴Bu kişinin neyi çalındıysa geri bulur, bilesin.
- ⁵Bu şehir sana başka şehirlerden daha faydalıdır.
- ⁶Bu düşmandan korkma sana zararı dokunmaz.
- ⁷Bu kişi seni çok sever fakat göstermez, bil.
- ⁸Bu sultandan ve bu işten eline çok mal geçer.
- ⁹Bu kişi Allah'tan sakınır ve dürüştür.
- ¹⁰Bu kişi senden önce ölür.
- ¹¹Sana namuslu ve akıllı eş olur.
- ¹²Bu hasta bu doktorun elinde iyileşir.
- ¹³Kardeşinin oğlunu görürsün, gönlünü hoş tut.

36a

- ¹Bu oğlan alim midir yoksa cahil midir, nasıldır?
- ²Bu oğlan alim, edepli ve bahadır olur, bilesin.
- ³Bu yerden ve kavimden çok mal bulursun, bil.
- ⁴Bu kişi yalancı, utanmaz ve iki yüzlüdür, bil.
- ⁵Bu çalınan malı bulursun fakat zor bulursun, bil.
- ⁶bu şehir ve makam sana faydalıdır, bilesin.
- ⁷bu düşman senin kötülüğün için uğraşır fakat başaramaz.
- ⁸Bu kişi seni bilirse dostundur, bilmezse düşmanın olur.
- ⁹bu işten çok mal bulursun fakat boş yere israf edersin.
- ¹⁰Bu kişi çok zorbadır fakat iyi birisi gibi görünür, bil.
- ¹¹Sen bu kişiden önce öleceksin, bilesin.
- ¹²Bu kişiye kendi akrabalarından namuslu eş olur.
- ¹³Bu hastaya bu doktorun ilacı fayda etmez, bil.

36b

- ¹Esir kaçtı, geri gelir mi gelmez mi?
- ²Bu kaçan cariyeyi ve çalınan malı bulursun.
- ³Oğlun ev kurar ve edepsiz olur, bilesin.

- ⁴Bu yerden sana fayda değil zarar olur.
- ⁵Bu kişi yalancıdır fakat dürüst gibi davranır.
- ⁶Bu kaybolan nesneyi bulursun, bilesin.
- ⁷Bu şehir ve makam sana yararlı değildir, bil.
- ⁸Bu düşmandan sana hiç korku olmaz, bilesin.
- ⁹Bu kişi sana ne dost ne de düşmandır.
- ¹⁰Bu sultandan ve bu işten sana fayda vardır.
- ¹¹Bu kişi merttir ve işini iyi yapar.
- ¹²Bu kişinin ölümü senden sonradır, bil.
- ¹³Kadın eline girer kusurlu, kötü sözlü ve dinsizdir.

37a

- ¹Bu kadın güzel midir, zengin midir veya yoksul mudur?
- ²Bu kadın güzeldir fakat fakir ve kusurludur.
- ³Bu kaçan esiri çabucak bulursun.
- ⁴Bu oğlan ilim okur fakat son derece hileci olur.
- ⁵Bu makamdan, yerden ve akrabadan sana çok fayda gelir.
- ⁶Bu kişi yalancı ve hilecidir, bilesin.
- ⁷Malın gitti, zahmet çekerek bulursun.
- ⁸Bu şehir ve bu makam sana çok yararlıdır, bil.
- ⁹Bu düşmandan sakın çünkü sana zararı dokunur.
- ¹⁰Bu kişi sana çok düşmandır ve kin tutmuştur.
- ¹¹Bu işten ve sultandan az mal bulursun.
- ¹²Bu kişi kötü niyetli kötü birisidir.
- ¹³Bu kişinin ölümü senden önce olur, bil.

37b

- ¹Bu kişi zenginlikle mi yoksa fakirlikle mi ölür?
- ²Bu kişi zengin yaşar fakat fakir ölür, bil.
- ³Bu kadın güzel tenli ve uzun boyludur fakat güçsüzdür.

- ⁴Bu kaçan cariye hiçbir türlü bulunmaz.
- ⁵Bu oğlan edepsiz ve hileci olur.
- ⁶Bu yerden ve makamdan güzel faydalar bulursun.
- ⁷Bu kişi yalancı, kötü ve hilecidir.
- ⁸Bu kaybolmuş nesneyi geri bulamazsın.
- ⁹Bu şehir sana yaramaz ve ölümüne de korku vardır.
- ¹⁰Bu düşmandan sakınmaz sana zararı dokunur.
- ¹¹Bu kişi sana düşmandır fakat sana dostluk gösterir.
- ¹²Bu işten ve amelden sana fayda ve zarar vardır.
- ¹³Bu kişi aşağılık, dinsiz ve kötü niyetlidir.

38a

- ¹Bu kişi gönüllü mümin midir yoksa münafık mıdır?
- ²Bu kişi temiz gönülle mümindir fakat münafıkla oturur.
- ³Bu kişinin ölümü zenginlikle ve hayırla olur, bil.
- ⁴Bu kadın güzel değildir fakat namusludur, bil.
- ⁵Bu kaçan cariyeyi hemen bulamazsın, bilesin.
- ⁶Bu oğlan ilmi ve edebi öğrenir ve ünlü olur.
- ⁷Bu yerde ve kavimde çok yarar vardır.
- ⁸Bu kişi dürüştür ve emanete sahip çıkar.
- ⁹Bu çalınan malı bulursun gönlünü hoş tut.
- ¹⁰Bu şehir ve bu yer sana hayırlıdır, bilesin.
- ¹¹Bu düşmandan endişelenme sana zararı yoktur.
- ¹²Bu kişi sana içtenlikle dosttur, bilesin.
- ¹³Bu işten ve sultandan çok mal bulursun.

38b

- ¹Mal ki aldım, bana faydalı mıdır değil midir?
- ²Bu maldan eline mal geçer fakat yarısı kalır.
- ³Bu kişi dinsiz, hilecidir ve emanete sahip çıkmaz.

⁴Bu kişinin ölümü zenginlikle ve hayırla olur, bil.

⁵Bu kadın çirkindir fakat hoş sohbettir, bil.

⁶Bu kaçan esiri bulursun, gönlünü hoş tut.

⁷Bu oğlanın geleceğinde ilim ve edep yoktur, bil.

⁸Bu yerden ve makamdan sana fayda yoktur, bil.

⁹Bu kişi yalancı, utanmaz ve azgındır, bilesin.

¹⁰Bu çalınmış malını geri bulursun, bilesin.

¹¹Bu şehir sana yararlıdır fakat seni zorlarlar, bilesin.

¹²Bu kişi seni samimi bir gönülle sever, bilesin.

¹³Bu düşmandan korkma sana zararı yoktur.

39a

¹Bu kadın bana itaatkar mıdır ve malıma iyi davranır mı?

²bu kadın şefkatlidir ve malına iyi davranır.

³Bu işten ve sultandan mal bulursun ve sana kalır, bilesin.

⁴Bu kişiyi dedin, hain değildir, dürüştür.

⁵Bu kişinin ölümü zenginlikle ve hayırla olur.

⁶Bu kadın güzeldir ve edeplidir ve de seni sever.

⁷Bu kaçan esiri geri bulursun, gönlünü hoş tut.

⁸bu oğlan ilmi ve edebi öğrenir ve onunla ululuğa erişir.

⁹Bu yerden ve makamdan sonra çok fayda vardır, bil.

¹⁰bu kişi dürüştür, hain değildir, doğru kişidir.

¹¹Bu kaybolmuş nesneyi geri bulursun.

¹²Bu şehir sana yararlıdır, bilesin.

¹³Bu düşmandan emin ol ki sana zararı yoktur.

39b

¹Bana bu düşmandan korku olur mu olmaz mı?

²Bu düşmandan sakınırsan kurtulursun.

³Bu kadın sana itaatkar ve şefkatli değildir.

- ⁴Bu işten ve sultandan mal buldun, sana kalmaz.
- ⁵Bu kişinin inancı doğru değildir, zararlıdır.
- ⁶Bu kişiler zorluğa ve yoksulluğa düşerler ve öyle ölürlər.
- ⁷Bu kadın hoş yüzlüdür fakat kusuru çoktur.
- ⁸Bu kaçağı ve kaybolmuş nesneyi geri bulursun.
- ⁹Bu oğlan ilmi ve edebi öğrenmez, boşuna uğraşma.
- ¹⁰Bu yerden ve bu kavimden sana hiç fayda olmaz.
- ¹¹Bu kişi yalancıdır fakat bilgisi çoktur, bilesin
- ¹²Bu kaybolmuşu ve çalınmışu geri bulursun.
- ¹³Bu şehir sana yaramaz ve zarar da görmezsin.

40a

- ¹Bu hal ve iş bende kalır mı kalmaz mı, nasıldır?
- ²Bu hal ve iş senden çabucak geçer, bilesin.
- ³Bu düşmandan selametle hemen kurtulursun, bilesin.
- ⁴Bu eş sana itaatkar ve şefkatlidir, bilesin.
- ⁵Bu işten ve sultandan bulduğun mal sana kalmaz.
- ⁶Bu kişi dindar değildir ve sözü yoktur, bil.
- ⁷Bu kişinin ölümü zenginlikle ve malla olur, bil.
- ⁸Bu kadın güzeldir ve namusludur, bilesin.
- ⁹Bu kaçağı gönül hoşluğuyla bulursun, bil.
- ¹⁰Bu oğlan anlayışlı, edepli ve alim olur, bilesin.
- ¹¹Bu yerden ve kavimden sana çok fayda olur, bil.
- ¹²Bu kişi doğru ve dürüsttür, bilesin.
- ¹³Bu kaybolmuşu ve çalınmışu geri bulursun, bil.

40b

- ¹Acaba hangi işten ve ne sebeple elime mal geçer?
- ²Ululardan ve beylerden mal bulacaksın, bil.
- ³Bu iş ve devir sende uzun yıllar kalır, bil.

⁴Bu düşmandan gönül rahatlığıyla geri kurtulursun.

⁵Bu eş senin sözünü dinler, gönlünü hoş tut.

⁶Bu işten ve sultandan bulduğun mal sana kalmaz.

⁷Bu güçtür, sana geri dönmez.

⁸Bu kişinin ölümü hayırla ve zenginlikle olur.

⁹Bu kadın güzel yüzlüdür fakat aslı ulu değildir.

¹⁰Bu esir senden gitti, onu geri bulursun.

¹¹Bu oğlan ilim ve edep öğrenir, mala meyletmez.

¹²Bu yerden ve kavimden sana çok fayda vardır.

¹³Bu kişi yaradılıştan ve gönülden doğrudur.

41a

¹Bu düş ki gördüm, gerçek midir yoksa asılsız mıdır?

²Bu düşü gördün ki birazı gerçek birazı asılsızdır.

³Bu kişi mal ve nimet edepten gelir, bilesin.

⁴Bu mal ve zaman hemen ve başka türlü de olur.

⁵Bu düşmandan selametle kurtulursun, üzülme.

⁶Bu kişi hilekardır ve yalan öğütler verir.

⁷Malını bu sultandan ve işten buldun, birazı elinde kalır birazı gider.

⁸Bu kişi mümin değildir, iki yüzlü iş yapar, bilesin.

⁹Bu kişi yoksullukla ve çaresizlikle ölür, bilesin.

¹⁰Bu kadın iyi, kötü huyludur, itaatkar ve namusludur.

¹¹Bu kaçağı geri bulamazsın boşa çabalama.

¹²Bu oğlan ilim ve edep öğrenir ve onunla amel eder.

¹³Bu yerden ve makamdan ne fayda ne zarar vardır.

41b

¹Bu yerden ve köyden mal bulur muyum bulmaz mıyım?

²Bu yerden ve köyden çok mal bulursun, bil.

³Bu düşü ki gördün, neyi gördüysen gerçektir, bil.

⁴Yerden, gökten ve kavimden mal bulursun, bilesin.

⁵Bu devrin hali değişir, böyle kalmaz.

⁶Bu düşmandan kurtulursun ve selamet bulursun.

⁷Bu kişi sana şefkatlidir, sen de emin ol.

⁸Bu işten ve sultandan bulduğun mal sana kalmaz.

⁹Bu kişinin dini bütündür fakat geri döner.

¹⁰Bu kişinin ölümü zenginlikle ve hayırla olur, bil.

¹¹Bu kadın güzel yüzlü ve utangaçtır.

¹²Bu kaçağı hemen bulursun, gönlünü hoş tut.

¹³Bu oğlan ilim edep öğrenir ve onunla iyi olur.

42a

¹Bu oğlan hayırlı mıdır hayırsız mıdır?

²Bu oğlan hayırlıdır ve çok nimeti olur, bil.

³Bu yerden ve köyden hiç fayda görmezsin.

⁴Bu düşü gördün, yarısı gerçek yarısı asılsızdır.

⁵Oğlun tarafından mal bulursun, sana müjde olsun.

⁶Bu devrin ve zamanın hali zor olur.

⁷Eğer bu düşmandan sakınırsan selamet bulursun.

⁸Bu kişi şefkatli öğüt verir fakat kötü sanır.

⁹Bu malı bu işten kazandın fakat sende çok durmaz.

¹⁰Bu kişi doğru ve dinli değildir, hilekardır.

¹¹Bu kişinin ölümü zenginlikle ve hayırla olur, bil.

¹²Bu kadın güzel yüzlüdür fakat sevgisi azdır.

¹³Bu kaçan köle geri bulursun, rahat ol.

42b

¹Bu kul doğru mudur veya yaramaz mıdır, kaçak mıdır, nedir?

²Bu kul nabuslu ve çabuktur fakat faydasızdır, bil.

- ³Bu oğlan zengin değil fakirdir, bilesin.
- ⁴Bu yerden ve köyden sana hiç fayda yoktur, bilesin.
- ⁵Bu dş ki gördün, hiçbir zaman olmaz, bil.
- ⁶Kullardan mal bulursun, kötü zanlardan kurtulursun.
- ⁷Bu hal ve zaman çabuk geçer, böyle kalmaz, bil.
- ⁸Bu düşmandan sakın ki sana zararı dokunmasın.
- ⁹Bu kişi sana oğt verir fakat çaresizdir.
- ¹⁰Bu mal ki bu işten buldun sende kalmaz, bil.
- ¹¹Bu er bu işte sabit fikirlidir, bilesin.
- ¹²Bu kişinin ölümü fakirlikle ve çaresizlikle olur.
- ¹³Bu kadın güzeldir fakat kusurludur, bil.

43a

- ¹Bu oğlu ve eş bana hayırlı mıdır?
- ²Bu oğul ve eş sana hayırlı değildir.
- ³Bu kul senin düşmanındır, sakın.
- ⁴Bu oğlan ne zengin ne yoksul olur, bilesin.
- ⁵Bu yerden ve köyden ne istersen bulursun, bil.
- ⁶Bu dş ki gördün, birazı olur birazı olmaz.
- ⁷Zamanla savaş tarafından mal bulursun, bilesin.
- ⁸Bu devrin ve makamın çabuk geçer, bil.
- ⁹Bu düşmandan sakın ki sana zararı değmesin.
- ¹⁰Bu kişi sana şefkatsizdir ve itaatkar değildir.
- ¹¹Mal ki bu işten bulursun, sende uzun zaman kalmaz.
- ¹²Bu kişiye emanet verilmez ve dini de yoktur.
- ¹³Bu kişinin ölümü yoksullukla ve çaresizlikle olur, bil.

43b

- ¹Bu korku ki korkarım, emin olayım mı olmayayım mı?
- ²O nesneden ki korkarsın, emin olasın.
- ³Bu oğlan ve eş sana hayırlı değildir, bil.

- ⁴Bu kul senin düşmanındır ve kaçaktır.
- ⁵Bu oğlanı koru ki fakir olmasın.
- ⁶Bu nesneyi yerden ve köyden ararsın, bulursun, bil.
- ⁷Bu düş ki gördün, hiçbir zaman gerçekleşmez.
- ⁸Ölü tarafından eline mal geçer, sevinesin, bil.
- ⁹Bu devrin hali çok kalmaz, bilesin.
- ¹⁰Bu düşmandan selametle kurtulursun.
- ¹¹Bu kişi sözünü dinlemez ve şefkatsizdir.
- ¹²Mal ki bu işten bulursun sana kalmaz.
- ¹³Bu kişi kötüdür ve zanlıdır, bilesin.

44a

- ¹Bu haberi duydum, gerçek midir değil midir?
- ²Bu haber gerçektir, iyidir ve de hayırlıdır.
- ³Bu korkudan endişelenme, gönlünü hoş tut.
- ⁴Bu eş ve oğlan sana hayırlıdır, sevinesin.
- ⁵Bu kul şefkatlidir ve seni sever, bilesin.
- ⁶Bu oğlan zengin olur ve güzel yaşar, bilesin.
- ⁷Bu köy ve bu makam senin eline geçer, bil.
- ⁸Bu düş ki gördün, gerçektir ve gerçekleşecektir.
- ⁹Sana insandan ve sultandan mal gelecektir, bil.
- ¹⁰Bu hal birkaç gün kalır hemen gitmez.
- ¹¹Bu düşmandan selametle kurtulursun, bil.
- ¹²Bu kişi seni sever ve sana itaat eder.
- ¹³Bu malı bu işten ve sultandan buldun, sana kalmaz.

44b

- ¹Bu kahya bana iyi mi yoksa kötü mü davranır?
- ²Bu kethüda sana bazen iyi bazen kötü davranır.
- ³Bu haber ki duydun, gerçektir fakat kötü korkuludur.

- ⁴Bu işten korkarsın, ondan emin olursun.
- ⁵Bu oğlan ve eş sana faydalı ve hayırlıdır, bilesin.
- ⁶Bu kul namuslu değildir, kaçak ve aşağılıktır.
- ⁷Bu oğlan hayırlıdır ve de iyilik bulursun.
- ⁸Bu yerden ve köyden tamamen fayda bulursun, bil.
- ⁹Bu düşü ki gördün, birazı gerçek birazı asılsızdır.
- ¹⁰Malı sultanın malından bulursun, helaldir, bil.
- ¹¹Bu devrin hali az kalır çabuk biter.
- ¹²Bu düşmandan çabuk kurtul, yaramazdır, bilesin.
- ¹³Bu kişi sana şefkatsizdir ve itaatkar değildir.

45a

- ¹Bu kişi bu işte bilgili midir bilgisiz midir?
- ²bu kişi bu işte hem bilgili hem de bilgisizdir.
- ³Bu kişi gönülden iyi düşüncelidir, bilesin.
- ⁴Bu haber ki duydun, gerçektir, geri iyiye döner.
- ⁵O nesneden korkarsın, korkma, gönlünü hoş tut.
- ⁶Bu oğlan ve eş sana hayırlıdır, sevinesin.
- ⁷Bu kul namuslu, şefkatli ve hayırlıdır.
- ⁸Bu oğlan hayırlıdır, çok mal bulursun, bil.
- ⁹Bu köyden ve yerden çok mal bulursun, bil.
- ¹⁰Bu düş ki gördün, çok iyidir, istediğin gibidir, bil.
- ¹¹Sen malı hayırlılardan ve iyilerden bulursun.
- ¹²Bu devir ve zaman böyle uzun zaman kalır, bil.
- ¹³Allah'ın izniyle bu düşmandan hemen kurtulursun.

45b

- ¹Bu kul özgürlük bulur mu bulmaz mı?
- ²Bu kul özgürlük bulur, şüphelenmeyesin.
- ³Bu kişi zeki ve alimdir, kötü biri değildir.

- ⁴Bu kişi seni işinde ara sıra iyi sanır.
- ⁵Bu haberi duydun, gerçek değildir, inanma.
- ⁶Bu korku gönlünde vardır, gider, sonra hoş olursun.
- ⁷Bu oğlan ve kadın akıllı değildir fakat söz dinler.
- ⁸Bu kul aşağılıktır, işe yaramazdır, bilesin.
- ⁹Bu oğlan senin dilediğin gibi olur, bilesin.
- ¹⁰Bu yeri ve köyü tamamen sen bulursun, bilesin.
- ¹¹Bu dş ki gördün, gerçek değildir, hiçbir zaman olmaz.
- ¹²Sana mal uluların kulluğundan gelir, bil.
- ¹³Bu devrin hali böyle çok kalmaz, çabuk geçer.

46a

- ¹Bu oğlanın hali iyi mi olur kötü m olur?
- ²Bu oğlanın hali iyilikle biter, bilesin.
- ³Bu kulzgr olur, şüphe etmeyesin.
- ⁴Bu işler bilgi işidir ve de adı geçirilmiştir, bil.
- ⁵Bu kahya daima sana iyi davranır, bilesin.
- ⁶Bu haberi ki duydun, gerçektir ve iyidir, bil.
- ⁷Gnlnde bu korku vardır, korkma.
- ⁸Bu oğlan ve eş sana hayırlıdır.
- ⁹Bu kul sana mübarektir ve itaatkardır.
- ¹⁰Bu oğlan hayırlıdır ve çok da malı olur.
- ¹¹Bu kyden ve yerden istediğini tamamen bulursun.
- ¹²Bu dş ki gördün gerçektir, zamanla kötü olur.
- ¹³Sana mal sudan, gökten ve yerden gelir, bilesin.

46b

- ¹Mal ve gizli hazine bulur muyum bulmaz mıyım?
- ²Mal ve gizli hazine iste ki çabucak bulursun.
- ³Bu oğlanın hali iyilikle ve hoşlukla olur.

- ⁴Bu kul zamanla özgür olur, bilesin.
- ⁵Bu kişi çabuktur, zekidir ve alimdir.
- ⁶Bu kethüda senin işinde bazen iyi bazen kötü davranır.
- ⁷Bu haber ki duydun, gerçektir ve de yararlıdır.
- ⁸Bu korku ki sende var, korkma, sonu hayırlı olur.
- ⁹Bu oğlan ve eş sana hayırlıdır, sözünü dinlerler.
- ¹⁰Bu kul sana hayırlı ve iş bitiricidir.
- ¹¹Bu oğlan hayırlıdır ve çok mal bulacaktır, bilesin.
- ¹²Bu köyden ki dersin, çok mal bulursun, bil.
- ¹³Bu düş ki gördün, aslı vardır ve gerçektir.

47a

- ¹Acaba düşümde ne gördüm ve neyi unuttum?
- ²Düşünde Rumlar, sefer ve köşkler gördün, bil.
- ³Zahmetsizce mal ve gizli hazine bulursun, bil.
- ⁴bu oğlanın hali hoşlukla ve sevinçle geçer.
- ⁵Bu kul özgür olur fakat birkaç günlüğüne, bilesin.
- ⁶Bu kişi alimdir, dürüştür fakat ulu değildir.
- ⁷Bu kahya senin işinde bazen iyi bazen kötü davranır, bil
- ⁸Bu haber ki duydun ne iyi ne kötüdür, karışıktır.
- ⁹Bu korkudan korkma sonunda hayır vardır, bil.
- ¹⁰Bu oğlan ve eş sana hayırlıdır ve söz dinleyicidir.
- ¹¹Bu kul sana hayırlı ve iş bitiricidir, bilesin.
- ¹²Bu oğlan hayırlıdır ve kulluktan mal bulacaktır.
- ¹³Bu köyü ve bu yeri sevinçle bulursun, bil.

47b

- ¹Bana bu yıl köyden fayda var mıdır yok mudur?
- ²Bu yıl sana köyden çok faydalar olur, bil.
- ³Düşünde insanlar ve Pazar yeri gördün, bil.

- ⁴Zahmetsizce mal ve gizli hazine bulursun.
- ⁵Bu oğlanın hali iyilikle değişir, bil.
- ⁶Bu kul özgürlük bulur fakat başka yerde olur, bil.
- ⁷Bu kişi söz söyleyici, alim ve hilekardır.
- ⁸bu kişi seni sevenlerdendir ve sana iyi davranır.
- ⁹Bu haber ki duydun, iyidir fakat sonra kötü olur.
- ¹⁰Bu korku ki sende vardır, kaygılanma, sonu hayırlı olur.
- ¹¹Bu oğlan ve eş sana hayırlı ve şefkatlidir.
- ¹²Bu kul ki vardır sana hayırlıdır ve itaatkardır.
- ¹³Bu oğlan hayırlıdır, çok nimet sahibi olur.

48a

- ¹Oğlumun oğlunun hali iyi mi olur kötü mü olur?
- ²Oğlunun oğlu çok hayırlıdır ve nimet sahibi olur, bil.
- ³Bu sene sana gökten, sudan ve yerden fayda olur, bil.
- ⁴Düşünde hırsızlar, hapis ve kuşlar gördün.
- ⁵Mal ve gizli hazine bulamazsın, boşuna uğraşma.
- ⁶Bu oğlanın hali kötülükle ve zulümle geçer, bil.
- ⁷Bu kul özgür olur ve hali de iyi olur.
- ⁸Bu kişi kötü işli, hırsız ve aşağılıktır, bil.
- ⁹Bu kahya seni sevmez ve iyi de davranmaz, bil.
- ¹⁰Bu haber ki duydun, gerçektir fakat savaşı vardır.
- ¹¹Bu korku ki söylersin, İnşallah Allah hayırlı kılar.
- ¹²Bu eş ve oğlan sana ve malına şefkatli davranır.
- ¹³Bu kul aşağılıktır, kimsenin sözünü dinlemez.

48b

- ¹Bu kişi ulu kişi midir veya hor kişi midir?
- ²Bu kişi ulu kişidir ve hürmetli buyruk sahibidir.
- ³Oğlunun oğlu istediğin gibi olmaz.

- ⁴Bu yıl gök çok şefkatlidir, bilesin.
- ⁵Düşte atlar, katırlar ve başka mallar gördün.
- ⁶Mal ve gizlenmiş hazine bulursun, bil.
- ⁷Bu oğlanın hali döner ve zamanla kötü kişiler kalır.
- ⁸Bu kul özgürlük bulur fakat zamanla bulur, bil.
- ⁹bu kişi alimdir ve de her işe yarar, bilesin.
- ¹⁰Bu kahya senin ne dostun ne de düşmanındır.
- ¹¹Bu haber ki duydun, yalandır, aslı da yoktur.
- ¹²Bu korkuyu gönlünden çıkar ve rahat ol.
- ¹³Bu oğlan ve eş sana hayırlıdır fakat inatçıdır.

49a

- ¹Bu eş benimle çok kalır mı kalmaz mı, nasıldır?
- ²Bu eş seninle çok zaman kalır, senden gitmez.
- ³Bu kişi soylu değildir, fakirdir ve söz dinlemeyendir, bil.
- ⁴Oğlunun oğlu iyidir, hoştur, bilesin.
- ⁵Bu yıl sudan, gökten ve yerden çok faydalar vardır, bil.
- ⁶Düşünde su, balık, ova ve ağaçlar gördün.
- ⁷Mal ve gizlenmiş hazine iste çünkü bulursun.
- ⁸bu oğlanın hali bir zaman iyi bir zaman kötü olur.
- ⁹Bu kul uzakta özgür olur, bilesin.
- ¹⁰Bu işi bu kişiye verme çünkü işe yaramazdır.
- ¹¹Bu kahya seni sevmez hatta düşmanındır, bil.
- ¹²Bu haber ki duydun, onda hayır yoktur, bilesin.
- ¹³Bu korku ki hatırında vardır, aslının olmamasını umarsın.

49b

- ¹Bu satılık nesne satılır mı satılmaz mı, nasıldır?
- ²Bu satılık satılır, faydalı da olur, bilesin.
- ³Bu eş senden ayrılır, geleceği yoktur, bilesin.

- ⁴Bu kişinin aslı yoktur, hor kişidir, bil.
- ⁵Oğlunun oğlu istediğin gibi olmayacaktır, bil.
- ⁶Bu yıl gökten ve yerden sana hiç fayda yoktur, bil.
- ⁷Düşündü ulular, vasıflılar ve aşağılık, korku gördün.
- ⁸Mal ve gizli hazine bulamazsın, boşuna çabalama.
- ⁹Bu oğlanın hali sonrasında iyi olacaktır, bilesin.
- ¹⁰Bu kul özgürlük bulamaz, kullukta kalacaktır, bil.
- ¹¹Bu kişi yüzsüzdür, bu işe koyma, yaramaz, bil.
- ¹²Bu kahya senin ayıbını hiç duymaz, bil.
- ¹³bu haber ki duydun, kötüdür, hayrı yoktur.

50a

- ¹Bu giden elçi yaptığı meseleyi tamamlar mı tamamlamaz mı?
- ²Bu elçi istediğini bulup geri gelir, bil.
- ³Bu nesne zamanla satılır, fayda dahi sağlamaz, bil.
- ⁴Bu eş seninle çok kalmaz, hemen geri döner.
- ⁵Bu kişi asilzadedir fakat kolaylıkla kötü olur.
- ⁶Oğlunun oğlunu uzun ömürlü ve çok malla göresin, bil.
- ⁷Bu yıl sana gökten çok faydalar gelir.
- ⁸düşünde insanlar, melekler ve mektup gördün, bil.
- ⁹Gizlenmiş hazine bulursun fakat kullukla, bilesin.
- ¹⁰Bu oğlanın hali çok hoşlukla olur, bil.
- ¹¹Bu kul özgürlük bulmaz, ne yaparsa kötüdür, bil.
- ¹²Bu kişi çabuktur, iş bilir ve de sakindir.
- ¹³Bu kahya senin hakkında bazen iyi bazen kötü sanır.

50b

- ¹Bu kahyadan bana fayda var mıdır yok mudur?
- ²Bu kahyadan sana fayda yoktur, zarar vardır.
- ³Bu elçi gittiği işi tamamlayıp gelir, bil.

- ⁴Bu nesne geç satır fakat faydası vardır, bil.
- ⁵Bu eş seninle çok zaman kalır, bil.
- ⁶Bu kişi asildir, temizdir ve dürüsttür, bil.
- ⁷Oğlunun oğlu hayırlıdır ve de haya sahibidir, bil.
- ⁸Bu yıl gökten, yerden ve sudan çok faydalar vardır, bil.
- ⁹Düşünde dostlar, kadınlar, meclis ve mutluluk gördün.
- ¹⁰Mal ve gizli hazine bulamazsın, boş yere emek harcama.
- ¹¹Bu oğlanın halleri iyiliğe döner, bilesin.
- ¹²Bu kul hayırla iş bulur fakat özgürlük kazanamaz.
- ¹³Bu er hayırlıdır ve iş bulur, bilesin.

51a

- ¹Bu harabe benim elimde imar bulur mu bulmaz mı?
- ²Bu viran ki söylersin, senin elinde imar bulur, bil.
- ³Bu kahyadan çok faydalar görürsün, bil.
- ⁴Bu elçi ki gittiği işi tamamlayıp geri gelir, bilesin.
- ⁵Bu nesneyi ki satmak istersin, zamanla satılır, bil.
- ⁶Bu eş seninle çok zaman kalır, bilesin.
- ⁷Bu kişi ulu asıldandır ve mümindir, bilesin.
- ⁸Oğlunun oğlu namusludur ve hayırlıdır, bilesin.
- ⁹Bu yerden, gökten ve sudan çok fayda görürsün.
- ¹⁰Düşünde dervişler ve hacılar gördün, bil.
- ¹¹Gizlenmiş hazine ve mal bulamazsın, boşuna uğraşma.
- ¹²Ümit var ki oğlunun hali hoşlukla olur, bil.
- ¹³Bu kul özgürlük bulur ve hayırlıdır, bil.

51b

- ¹Bu kişi bu dedikleri suçu işledi mi işlemedi mi?
- ²Bu kişi bu suçu işlemedi, iftira atarlar, bilesin.
- ³Bu harabe senin elinde imar bulur, bil.

- ⁴Bu kahyadan düşmanlık görürsün, bilesin.
⁵Bu elçi ki gittiği işi tamamlayıp geri gelir.
⁶Bu satılık satılır, zarar edersin, faydası yoktur, bil.
⁷Bu eş sana kalmaz, hemen gider, bilesin.
⁸Bu kişi horlukta kalmaz, kendi ulu kişidir, bil.
⁹Oğlunun oğlu hor olur ve faydasızdır, bilesin.
¹⁰Bu yerden, gökten ve sudan sana faydalar olur, bil.
¹¹Düşünde deri, yara ve dört ayaklıları gördün, bil.
¹²Mal ve gizlenmiş hazine bulamazsın, boş yere uğraşma.
¹³Bu oğlanın hali hor, yaramaz ve sakatlar ile olur.

52a

- ¹Benim yaşamım rahat mı geçer yoksa zahmetle mi geçer?
²Senin yaşamın iyilikle ve rahatla geçer, bilesin.
³Bu kişi suçsuzdur, yalan söylerler, bilesin.
⁴Bu harabe senin elinde imar olur, bilesin.
⁵Bu kahyadan sana iyilik ve fayda olur, bil.
⁶Bu kişi ki elçiliğe gitti, istediğine ulaşıp, gelir.
⁷Bu satılık mal satılır ve fayda da sağlar, bil.
⁸Bu eş seninle uzun yıllar kalır, bilesin.
⁹Bu kişi asilzadedir ve kendisi de iyi kişidir.
¹⁰Oğlunun oğlu iyi bir yaşam sürer ve haya sahibi olur.
¹¹Sudan, yerden ve gökten çok faydalar gelir, bil.
¹²Düşünde ırmak, deniz ve şarap gördün, bil.
¹³Zahmetsizce mal ve gizli hazine bulursun.

52b

- ¹Bu mal benim elimde kalır mı kalmaz mı?
²Bu mal sana kalır ve azalmaz, bilesin.
³Senin yaşamın kolaylıkla olur, bilesin.

- ⁴Bu kişi dedikleri nesnede suçsuzdur, bilesin.
⁵Bu harabe başka kişilerin elinde imar olur, bil.
⁶Bu kahyadan sana fayda ve sevinç olur, bilesin.
⁷Bu elçi işi tamamlar fakat zahmetli olur, bil.
⁸Şu satacağın satılır fakat zamanla, bilesin.
⁹Bu eş seninle kalmaz, senden önce ölür.
¹⁰Bu kişi ulu kişidir, bey soyundandır, bilesin.
¹¹Oğlunun oğlu ahlaklı ve hayırlıdır, bilesin.
¹²Bu yıl sana gökten ve yerden çok fayda olur, bil.
¹³Düşünde melek, dört ayaklı ve güzel evlilik gördün.

53a

- ¹Bu kayıp seferden gelir mi gelmez mi?
²Bu kayıp seferden selametle gelir, bilesin.
³Bu mal sana kalır ve senden artar, bilesin.
⁴Yaşamın hoşlukla geçer, zahmet çekmezsin, bil.
⁵Bu kişi günahsızdır, iftira atarlar, bilesin.
⁶Bu harabe senin elinde imar bulur, bilesin.
⁷Bu kahyadan mal, iyilik ve hayır görürsün.
⁸Bu elçi gittiği işi tamamlayıp geri döner, bil.
⁹Bu nesneyi ki satmak istersin, ucuz olur, bil.
¹⁰Bu eş seninle kalmaz, senden kaçır, bil.
¹¹Bu kişi ulu asıldandır, kolaylıkla hor olur, bil.
¹²Oğlunun oğlu iyilik ve sevinçle yaşar, bil.
¹³Bu yıl yerden, gökten ve sudan fayda olmaz, bil.

53b

- ¹Bu kişi benim sırrımı saklar mı saklamaz mı?
²Bu kişiye sırrını verme fakat sırrını da açıklamaz, bil.
³Bu kayıp selamet olur fakat yolda korku vardır.

⁴Bu mal senden uzun yıllar kala ve uzun yıllar hayat sürersin.

⁵Kolaylıkla hayat sürersin, zahmet çekemezsin.

⁶bu kişi günahsızdır, dedikleri bunda yoktur, bil.

⁷Bu harabe zamanla imar olur, bilesin.

⁸Bu kahyadan fayda ve iyilik görürsün, bil.

⁹Bu elçi bu işi tamamlar fakat zahmet çeker, bil.

¹⁰Bu satılığın istediğin gibi satılır, bil.

¹¹Bu eş seninle uzun yıllar kalır, bilesin.

¹²Bu kişi hor ve yoksuldur, bilesin.

¹³Oğlunun oğlu hayırlı ve ahlaklıdır, bilesin.

54a

¹Bu kadın hamile midir değil midir?

²Bu kadını ki sorarsın, hamiledir, bilesin.

³bu kişiye sırrını söyleme, yaramazdır, bilesin.

⁴Bu kayıp selametle geri gelir fakat yolda korku vardır.

⁵Bu maldan sana zarar degecektir, bilesin.

⁶Bu kişinin yaşama bazen kolaylıkla bazen zorlukla geçer.

⁷Bu kişi suçlu değildir, iftira atarlar, bil.

⁸Bu kahyadan sana bir zarar olur, bilesin.

⁹Bu elçi iş bitirir fakat zorlukla ve oyalanarak, bil

¹⁰Bu satılık satılır fakat faydası yoktur, bil.

¹¹Bu eş senle uzun yıllar kalır ve ondan oğlun olur, bil.

¹²Bu harabe senin elinde imar bulur, bilesin.

¹³Bu kişi asilzade değildir, hor ve yaramazdır.

54b

¹Bu kişi gerçekten mi yemin eder yoksa yalan yere mi yemin eder?

²Bu kişi yalan yere yemin eder zaten yalancıdır, bil.

³Bu kadın hamiledir, yalan söylemez, bilesin.

- ⁴Bu kişiye sır verme, yaramazdır, bil.
- ⁵Bu kayıp selametle gelir fakat geç gelir.
- ⁶Benim malım sana kalmaz, senin elinden gider.
- ⁷Bu kişi yaşamını güçlükle ve zorlukla geçirir, bil.
- ⁸Bu suçu ki bu kişi için söylerler, birazı gerçektir, bil.
- ⁹Bu harabe senin elinde imar bulur, bilesin.
- ¹⁰Bu kahyadan çok mal bulursun, bilesin.
- ¹¹Bu elçi ki gitti işin yarısını bitirir, bil.
- ¹²Bu satılığın satılır fakat faydası olmaz, bil.
- ¹³Bu eş seninle her nesne ile düzen kurmaz.

55a

- ¹Bu kadın benim isteğimi uygunca yapar mı yapmaz mı?
- ²Bu kadın senin isteğini yerine getirir, bilesin.
- ³bu kişi yalan yere yemin eder, gerçeği yoktur.
- ⁴Bu kadın hamile değildir, yalan söyler, bil.
- ⁵Bu kişi senin sırrını açığa çıkarır, bil.
- ⁶Bu kayıp selametle geri gelir, bilesin.
- ⁷Bu mal senden hiç gitmez, sende kalır, bil.
- ⁸Bu yaşam zamanla kötü geçer bilesin.
- ⁹Bu kişi bu suçu işlemiştir, gerçeği söylerler, bil.
- ¹⁰Bu harap imar olmaz, böyle kalır, bilesin.
- ¹¹Bu kahyadan sana fayda yoktur, zarar vardır, bil.
- ¹²Bu elçinin isteklerinin birazı uygun olur bazısı olmaz, bil.
- ¹³Bu satılık satılır, geç satılır fakat faydalı olur, bil.

55b

- ¹Bu kaçağı geri yakalarlar mı yakalayamazlar mı?
- ²Bu kaçağı geri yakalayıp getirirler, bilesin.
- ³Bu kadını bilirisin, isteğini de uygular, bil.

⁴Bu kişi yalan yere yemin eder, işkenceye layıktır, bil.

⁵Bu kadın hamile değildir ve de hamile kalmaz, bil.

⁶bu kişi iki yüzlü alçaktır ve sır da saklamaz, bil.

⁷Bu kayıp geri eve gelmeyi düşünmez, bilesin.

⁸Bu kişi çaresizlik ve zorlukla yaşar, bilesin.

⁹Bu mal sana kalmaz, elinden gider, bil.

¹⁰Bu kişi bu suçu işlemiştir ki söylerler, bilesin.

¹¹Bu harabe hiçbir zaman imar olmaz, bilesin.

¹²Bu kahyadan ki söylersin, sana zararı olur, bil.

¹³Bu elçi istediğin gibi geri gelir, bilesin.

56a

¹Bu kişi ve bu nesneyi yerinde bulur muyum bulmaz mıyım?

²bu kişi ve nesne yerinde değildir, sonra bulursun.

³Bu kaçağı yakalayamazlar, gitti, bilesin.

⁴bu kadınla evlenirsin ve isteğini de uygular.

⁵Bu kişi yalan yere yemin eder, gerçek değildir, bil.

⁶Bu kadın Allah'ın emriyle hamildir, bil.

⁷Bu kişi sır söylemez, saklayan birisidir, bil.

⁸Bu kayıp selametle geri gelir, bilesin.

⁹Bu mal uzun zaman sende kalır, bilesin.

¹⁰Bu kişi hoşlukla ve rahatlıkla yaşam sürer, bil.

¹¹Bu kişi suçsuzdur, bunun için dedikleri yalandır, bil.

¹²Bu harabe senin elinde imar bulur, bil.

¹³Bı kahya sana iyi davranır ve sana bahşiş olarak mal verir.

56b

¹Bu kişi ulu ve ünlü olur mu olmaz mı?

²Bu kişi ulu, ünlü ve hürmetli kişi olur, bil.

³Bu kişi ve bu nesne yerindedir, bilesin.

- ⁴Bu kaçağı tutarlar ve geri getirirler, bil.
- ⁵Bu kadınla evlenirsin ve uzun yıllar onunla yaşarsın.
- ⁶Bu kişi yalancıdır ve yalan yere yemin eder, bil.
- ⁷Bu kadın hamile değildir, umulur ki olur, bil.
- ⁸Bu kişi sırrını açıklar, sakın sırrını söyleme.
- ⁹Bu kişi seferden selametle döner, bil.
- ¹⁰Bu mal kötü işten dolayı senden gider, bilesin.
- ¹¹Bu kişi malsız ve üzüntüsüdür, hoş yaşar, bilesin.
- ¹²Bu kişi bu günahı yapmaya devam eder, söyler, bil.
- ¹³Bu harabe senin elinde imar olmaz, bilesin.

57a

- ¹Bu yapı uzun yıllar kalır mı yoksa hemen harap olur mu?
- ²Bu yapı uzun yıllar kalmaz hemen harap olur, bil.
- ³Bu kişi adlı, sanlı ve hürmetli kişi olur, bil.
- ⁴bu kişi ve nesne yerinde değildir fakat yakındadır, bil.
- ⁵Bu kaçağı geri bulamazsın, kalır, bilesin.
- ⁶Bu kadınla evlenirsin ve isteğine uyar, bil.
- ⁷Bu kişi gerçek yere yemin eder, yaramaz fikir sanmaz.
- ⁸Bu kadın hamiledir, yalan söylemez, bilesin.
- ⁹Bu kişi senin sırrını saklar, söylemek iyidir, bil.
- ¹⁰Bu kayıp yoldadır, selametle gelir, bilesin.
- ¹¹Bu malın sana kalır, gönlünü hoş tut.
- ¹²Bu kişi kolaylık ve hoşlukla yaşamını sürer, bil.
- ¹³Bu kişi suçsuzdur, dedikleri nesne bundan değildir, bil.

57b

- ¹Bana bu yakadan ev bulunur mu bulunmaz mı?
- ²Sana o söylediğin yakadan ev bulunur, bilesin.
- ³Bu bina çok kalmaz hemen harap olur, bil

- ⁴Bu kişi hürmet ve mertebe bulmaz, hor kalır, bil.
- ⁵Bu kişi ve bu nesne yerinde değildir, isterse bulursun.
- ⁶Bu kaçağı bulurlar, geri getirirler, başka türlü düşünme.
- ⁷Bu kadınla ne kadar uğraşırsan uğraş evlenmezsin, bil.
- ⁸Bu kişi yalan yere yemin etmeyi meslek edinip durur, bil.
- ⁹Bu kadın hamile olsa da çok durmaz.
- ¹⁰Bu kişi sırrı saklamaz, kime gerekse söyler, bil.
- ¹¹Bu kayıp seferde çok zahmet çeker, bil.
- ¹²Bu mal senden gider, sana kalmaz, bil.
- ¹³Bu kişi zorlukta çok kalmaz, hemen mutlu olur, bil.

58a

- ¹Benim yaşamım nereye erişince hoş olur?
- ²Gençlikte baban ve annenle hoş yaşam geçirirsin, bil.
- ³Bu yakadan ki sordun, ev bulursun, bil.
- ⁴Bu bina birkaç gün böyle kala, bil.
- ⁵Bu kişi gönlünün istediği gibi ululuğa ulaşır, bil.
- ⁶Bu kişi ve bu nesne yerinde bulunur, bilesin.
- ⁷bu kaçağı yakalarlar, geri getirirler, şüphesiz bilesin.
- ⁸Bu eş gönlünün istediği gibi erlik edecektir, bil.
- ⁹Bu kişi bilmeden yalan yere yemin eder, bilesin.
- ¹⁰bu kadın hamile değildir, umulur ki hamile olsun.
- ¹¹Bu kişi senin sırrını saklamaz, bil.
- ¹²Bu kayıp zarar eder ve sağlıkla geri sana gelir, bil.
- ¹³bu mal senden gider, sana kalmaz, bil.

58b

- ¹Bu hırsız benden rızık çalar mı çalmaz mı?
- ²Senin malını güçlükle almazlar ve hırsız da almaz, bil.
- ³Yařlılıkta sen gönül rahatlığıyla yaşarsın, bil.

- ⁴Bu istediğın taraftan ev bulursun, bil.
- ⁵Bu bina üst tarafa gelince durur, bilesin.
- ⁶Bu kişi gönlünün dilediği gibi ululuğa ulaşır, bil.
- ⁷Bu kişi ve nesne yerinde değildir, bilesin.
- ⁸Bu kaçak geri sana kendisi gelecektir, bil.
- ⁹Bu kadını ki düşünürsün, evlenemezsin, bil.
- ¹⁰Bu kişi gerçek yere yemin eder, yalan yere yemin etmez, bil.
- ¹¹Bu kadın hamile değildir fakat hamile olacaktır, bil.
- ¹²Bu kişi sır saklar sana malum olsun, bil.
- ¹³Bu kayıp seferden müjdeyle geri sana gelir, bilesin.

59a

- ¹bu kişi cadılık bilir mi bilmez mi?
- ²bu kişi ki sordun, cadı ve büyücüdür, bilesin.
- ³Malına bu hırsız ve zalimden korku var fakat zarar yoktur.
- ⁴Yařlılıkta yaşamını hoş geçirirsin, bilesin.
- ⁵Bu yerden ki sordun, çok ev ve ululuk bulursun, bil.
- ⁶Bu binayı ki sordun, hemen harap olur, bil.
- ⁷Bu kişi çok orta olur fakat dirlik bulur, bil.
- ⁸Bu kişi ve bu nesne yerinde değildir, bilesin.
- ⁹Bu kaçadı geri getirirler, bilesin
- ¹⁰Bu kadınla evlenirsin ve istediğini de verir, bil.
- ¹¹Bu kişi yalan yere yemin eder, bilesin.
- ¹²Bu kadın hamiledir, doğurur fakat çok yaşamaz, bil.
- ¹³Bu kişi sırrını saklamaz, ondan uzak dur, bil.

59b

- ¹Bu yerde mal var mıdır yok mudur?
- ²bu yerde mal vardır fakat gizlidir, bilesin.
- ³Bu kişi cadıdır fakat kimsenin bilmesini istemez, bil.

- ⁴Senin malına hırsızdan ve zalimden korku vardır, bil.
- ⁵Gençlikte hayırla yaşayasan, yaşlılıkta değil.
- ⁶Bu taraftan ki sordun, çok ev bulursun, bilesin.
- ⁷Bu bina Zühre(boğa) burcunun günü gidinceye kadar duracaktır.
- ⁸Bu kişi mal, nimet ve ululuk bulur, bilesin.
- ⁹Bu kişi ve bu nesne yerindedir, bilesin.
- ¹⁰bu kaçağı yakalarlar geri getirirler, bilesin.
- ¹¹Bu kadınla evlenirsin ve istediğini de verir, bil.
- ¹²Bu kişi yalan yere yemin etmez, gerçek yere yemin eder.
- ¹³Bu kadın gerçekten hamiledir, bilesin.

60a

- ¹Bu kadın hamile midir değil midir, nasıldır?
- ²Bu kadın ki sordun tez zamanda hamile olur, bil.
- ³Bu yerde hazine ve mal yoktur, şüphe etme.
- ⁴Bu kişi cadılık bilmez fakat öğreniyordur, bil.
- ⁵Hırsız ve zalim senin malına el uzatır, alır.
- ⁶Ömrünün sonunda hoş hayat sürersin, bil.
- ⁷Bu yerden ki sordun hiç ev bulamazsın, bil.
- ⁸Merih (koç) kendi burcunda durdukça bu bina kalır.
- ⁹Bu kişi zalim, kötü ve hor kişidir, bil.
- ¹⁰Bu kişi ve nesne yerinde değildir fakat gelir.
- ¹¹Bu kaçağı yakalayamazlar, kendi de gelmez.
- ¹²Bu kadını bulursun istediğin de uygun olur, bil.
- ¹³Bu kişi bilmeden yemin eder, bil.

60b

- ¹Bu kişi yaptığımız sözde durur mu durmaz mı?
- ²Bu kişi sözünde durur ve gücü yeter, bilesin.
- ³Bu kadın Allah'ın emriyle hamile kalmaz, bil.

- ⁴Bu yerde mal ve hazine yoktur, bilesin.
- ⁵Bu kişiyi ki sordun, cadı değildir, bilesin.
- ⁶Hırsızdan ve zalimden malına zarar gelir, koruyasın.
- ⁷Ömrünün sonlarının yarısını hoşlukla geçirirsin.
- ⁸İstediğin yakadan ev bulursun, malum olsun.
- ⁹Bu bina çok durmaz, tez yıkılır, bilesin.
- ¹⁰Bu kişi isteğini ulaşamaz ve ululuk da bulamaz, bil.
- ¹¹Bu kişi ve bu nesne yerinde değildir, bilesin.
- ¹²Bu kaçağı kimse yakalamadıysa geri gelir.
- ¹³Bu kadından murat ve zafer bulursun, bil.

61a

- ¹Bu ortaklıktan fayda mı yoksa zarar mı olur?
- ²Bu ortaklıktan ne fayda olur ne de kendi zararlı olur, bil
- ³Bu kişi hemen sözünde durur zira vefalıdır, bil.
- ⁴Bu kadının hamile kalması için çok zaman gerekmektedir.
- ⁵Bu yerde mal ve gizli hazine yoktur, bilesin.
- ⁶Bu kişi cadı değildir fakat cadı sanırlar.
- ⁷Senin malın hırsızdan ve zalimden korunmaktadır, bilesin.
- ⁸Sen ömrünün yarısında hoş yaşam süresin.
- ⁹Bu taraftan ki endişelendin, hiç ev bulamazsın.
- ¹⁰Bu yapı Zühal(koç) burcu ikizlere yaklaşınca kadar duracaktır.
- ¹¹Bu kişi ululuktan kaldı ve ululuğa ulaşamaz.
- ¹²Bu kişi ve nesne de yerinde durur, bilesin.
- ¹³bu kaçağı yakalarlar ve hapse atarlar, bil.

61b

- ¹Acaba bu kaçak hangi tarafa gitmiştir?
- ²Bu kişi batıya doğru kaçmıştır, bil.
- ³Bu kişi ortaklığa endişe eder, hiçbir zaman olmaz.

- ⁴Bu kişi sözünde durmaz zira sözleşmemiştir, bil.
- ⁵Bu kadın hiçbir zaman hamile olmayacaktır, bil.
- ⁶Bu yerde mal ve hazine bulamazsın, çabalama, bil.
- ⁷Bu kişi cadı değildir fakat bundan korkarlar, bil.
- ⁸Senin malına hırsızdan ve zalimden zarar gelmez.
- ⁹İşin zor olur fakat ömrünün hepsi değil, bil.
- ¹⁰Bu tarafa gidersin, hiç ev bulamazsın, bil.
- ¹¹Bu bina ki söylersin, hemen yıkılır, bil.
- ¹²Bu kişi ki söylersin tez zamanda helak olur, bil.
- ¹³Bu kişi ve neşen kendi yerinde durur, bil.

62a

- ¹Bu haber sevinçle mi yoksa üzüntüyle mi olacak?
- ²Bu haber hoşlukla, sevinçle ve faydayla olacak.
- ³Ululara ulaşırısın ve de hayır gelir, bilesin.
- ⁴Bu elçi oyalanmaz, hemen gelir, bilesin.
- ⁵ Bu kıblenin sağ tarafına doğru giderse, bil.
- ⁶Bu ortaklık iyi ve faydalıdır, bil.
- ⁷Bu kişi kendi vefasından geri dönmez, bil.
- ⁸Bu kadın ahlaklıdır, hemen hamile kalır, bil.
- ⁹Bu yerde gizlenmiş mal ve hazine vardır, bil.
- ¹⁰Bu kişi cadılığı bilmez ve ona heves de etmez, bilesin.
- ¹¹Senin malına hırsızdan, haramiden ve zalimden zarar gelir.
- ¹²Gençlikten sonra sende bir hal daha ortaya çıkar, bil.
- ¹³Bu taraftan ev bulursun, sana malum olsun.

62b

- ¹Bu iki attan hangisi daha hızlı koşar?
- ²Bu iki attan boz at geçer, bilesin.
- ³Bu haber iki türlü gelir hem hayır hem de şer, bil.

⁴Bu kahyaya ulaşırsın fakat iyi de olmaz, bilesin.

⁵Bu elçi oyalanır, sana malum olsun.

⁶Bu kaçak doğuya doğru kaçmıştır, bilesin.

⁷Bu ortaklıktan nesne olmaz, olursa da pişmanlık olur.

⁸bu kişi vefalı davranmaz ve sözünde durmaz, bil

⁹bu kadın hemen hamile kalır, bilesin.

¹⁰bu yerde hiç gizli hazine bırakmadılar, bilesin.

¹¹Bu kişi çok ustadır ve cadılığı dahi bilir, bilesin.

¹²Senin malının hırsızlar ve zalimler hepsini alır, bil.

¹³Yaşlılıkta ve gençlikte hoş yaşam sürmezsin, bil.

63a

¹Bu nesne ki satın alırsın ucuz mudur pahalı mıdır?

²Be nesneyi ki satın alırsın, ucuzdur ve faydalıdır, bil.

³Bu attan hırçın huylu at daha hızlı koşar, bilesin.

⁴Bu haber ve mektubu söylersin, sana haber gelir, bil.

⁵Bu kahyaya ulaşmak senin için iyidir, bil.

⁶Bu elçi ki sordun hemen sana geri gelir, bil.

⁷Bu kaçak doğu tarafına gitti, bil.

⁸bu ortaklık sana faydalıdır, bilesin.

⁹Bu kişi vefalıdır ve sözünü de tutar, bilesin.

¹⁰Bu kadın Allah'ın emriyle hemen hamile kalır, bil.

¹¹Bu yerde mal ve gizli hazine vardır, bil.

¹²Bu kişi hiçbir zaman cadılık bilmez, bilesin.

¹³Hırsızın, haraminin ve zalimin eli senin malı ulaşmaz, bil.

63b

¹Bu malım haramdan mı helalden mi olur?

²Senin malın padişahlar malından toplanmıştır.

³Her ne satın almak istersen al, çünkü sana ucuzdur.

- ⁴Bu iki attan kara olanı daha hızlı koşar, bilesin.
- ⁵Bu haber sevinçle, iyilikle ve faydayla olur, bil.
- ⁶Ululara ulaşmak sana iyi ve faydalı olur, bil.
- ⁷Bu elçi ne erken ne de geç gelir, bilesin.
- ⁸Bu kaçak doğu tarafına gitti, bil.
- ⁹bu ortaklık çok faydalı olur, bil.
- ¹⁰Bu kişi sözünden ve vefasından geri dönmez, bil.
- ¹¹Bu kadın ki söylersin, Allah'ın izniyle hamile kalır.
- ¹²Bu yerde mal ve gizli hazine vardır, bilesin.
- ¹³Bu kişi cadılık bilmez, sana da malum olsun.

64a

- ¹Bu kişi sefere niyetlendi, ulaşır mı ulaşmaz mı?
- ²Bu misafir ki söylersin, yoldan geri döner, bil.
- ³Bulduğun mal hem iyiden hem de kötüdür, bil.
- ⁴Bu nesne ki satın alırsın, faydası azdır, bil.
- ⁵Bu iki attan karası daha hızlı koşar, bilesin.
- ⁶Bu haber iyi hem de kötü gelir, bilesin.
- ⁷Bu kahya ile senin aranda hiç uyuşma yoktur, bil.
- ⁸Bu elçi istediğin gibi hemen geri gelir, bil.
- ⁹Bu kaçak kıbleden tarafa gitmiştir, bilesin.
- ¹⁰Bu ortaklık olur fakat faydası az olur, bilesin.
- ¹¹Bu kişi sözünde durur, geri dönmez, bilesin.
- ¹²Bu kadın hamile değildir, hamile de olmaz, bil.
- ¹³bu yerde hiç gizli hazine ve mal yoktur, bil.

64b

- ¹Bu sır açığa çıkar mı çıkmaz mı?
- ²Bu sır açığa çıkmaz, gizli kalır, bil.
- ³Bu kişi zamanla misafir olur fakat malla gelir.

- ⁴Malın iyi yerdedir, kötü yerde değildir.
- ⁵Bu nesneyi ki alırsın, pahalıdır, bil.
- ⁶Bu iki attan alaca at daha hızlı koşar, bil.
- ⁷Bu haber sevinç ile gelir, bilesin.
- ⁸Bu kahyaya ulaşmak istersin, bulursun, bil.
- ⁹Bu elçi hemen geri gelir, bilesin.
- ¹⁰Bu kaçak kıblenin sol tarafına gitti, bil.
- ¹¹Bu ortaklık olur hatta faydalı olur, bil.
- ¹²Bu kişi sözünden dönmez ve vefalı kişidir, bil.
- ¹³Bu kadın hamiledir fakat hemen değildir, bil.

65a

- ¹Bu işi yapıyorum, karşılığı var mıdır yok mudur?
- ²Bu yaptığın işte çok fazla karşılık vardır, bilesin.
- ³Bu sır açığa çıkar, sana da malum olsun.
- ⁴Bu sefer olur, hemen eve gelesin, bil.
- ⁵Senin malın güçten ve padişah malından olur, bil.
- ⁶Bu nesneyi ki satın alırsın, ucuzdur, bilesin.
- ⁷Bu iki attan huysuz at daha hızlı koşar, bil.
- ⁸bu haber ve mektup hemen sevinçle gelir, bil.
- ⁹Bu kahyadan sana zarar vardır, bil.
- ¹⁰Bu elçi gittiği yerde işi bitirip gelir fakat oyalanır.
- ¹¹bu kaçak kıblenin solundan gitti, bilesin.
- ¹²Bu ortaklık her haliyle olacaktır, bilesin.
- ¹³Bu kişi sözünde duracaktır zira vefalıdır, bilesin.

65b

- ¹Mal elime kolaylıkla mı gelir yoksa zorlukla mı gelir?
- ²Mal eline zahmetle ve güçlkle gelecektir, bil.
- ³Bu işi yaparsın, dünyalık karşılığı vardır, bil.

- ⁴Bu sır açığa çıkar ve zararlı olur, bil.
- ⁵Bu sefere selametle gidip sağ dönersin.
- ⁶Senin malın kolaylıkla helalden olur, bil.
- ⁷Bu nesneyi satın alırsın, ucuz olur, bilesin.
- ⁸bu iki attan boz at daha hızlı koşar, bil.
- ⁹Bu haber ki sordun, sana geçerek gelirler, bil.
- ¹⁰Bu kahyaya ulaşmak senin için iyi olur, bil.
- ¹¹bu elçi işi tamamlayıp geç gelir, bil.
- ¹²Bu kaçak hala şehirdedir, bilesin.
- ¹³Bu ortaklık faydalı olmaz, bilesin.

66a

- ¹Bu kişi cadılıktan kurtulur mu kurtulmaz mı?
- ²Bu kişi cadılıktan kurtulur, bilesin.
- ³Senin eline mal zahmetle ve güçlükle girer, bilesin.
- ⁴Bu işten ki yaparsın, eline karşılığı geçer.
- ⁵bu sır açıklanır ve herkes bilir, bilesin.
- ⁶Bu sefer olur, selametle geri gelirsin.
- ⁷Helal yoldan eline mal geçer, bilesin.
- ⁸Bu nesne ki sordun, bulursun, pahalıdır, bil.
- ⁹Bu iki attan doru at daha hızlıdır, bil.
- ¹⁰bu haber ki dersin, hayırlı yoldadır, bil.
- ¹¹bu kahyaya ulaşmak sana faydalı değildir, bil.
- ¹²Bu elçi ki sordun, hemen geri gelir, bil.
- ¹³Bu kaçak durduğu yerden gitmektedir, bil.

66b

- ¹Bu evin sakinleri hayırlı mıdır değil midir?
- ²Bu evin sakinleri hayırlı değildir, bil.
- ³Bu kişi cadılıktan zamanla kurtulur, bil.

- ⁴Malı kolaylıkla ve sevinçle bulursun, bil.
- ⁵Bu işi ki yaparsın, ahirette karşılığını bulursun, bil.
- ⁶Bu sır gelecekte açığa çıkacaktır, bilesin.
- ⁷Bu sefer hoşlukla olur ve hoşlukla geri gelirsın, bil.
- ⁸Senin malın zulüm yolundan gelir, bil.
- ⁹Bu nesneyi ki alırsın, ucuzdur, bil.
- ¹⁰Bu iki attan karaca at daha hızlı koşar, bil.
- ¹¹Bu haber ve mektup hayırla yoldadır, bilesin.
- ¹²Bu kethüdaya ulaşmak sana faydalıdır, bil.
- ¹³Bu elçi gittiği işi tamamlayıp gelir, bil.

67a

- ¹Bu kişi, nesne ve yer mübarek midir değil midir?
- ²Bu kişi, nesne ve yer sana mübarektir, bil.
- ³Bu evin sakinlerinin hepsi hayırsızdır, bil.
- ⁴Bu kişi cadılıktan ve düşmanlıktan kurtulur, bil.
- ⁵Senin malın zahmetle ve güçle olur, bil.
- ⁶Bu işten sana iyilik ve karşılık olur, bil.
- ⁷Bu sır şimdi gizlenir gelecekte açığa çıkar, bil.
- ⁸Bu sefer her haliyle olur ve geri hemen gelir, bil.
- ⁹Senin malın helalden ve çiftçilikten olur, bil.
- ¹⁰Bu nesne ki satın alırsın, çok pahalı olur, bil.
- ¹¹Bu iki attan kır at daha hızlı koşar, bil.
- ¹²Bu haber ki dersin, geri hayır ile gelir, bil.
- ¹³Bu kahyaya ulaşmak çok iyi olur, bil.

67b

- ¹Bu er yiğit midir değil midir?
- ²Bu er korkaktır ve bilgisi zayıftır, bil.
- ³Bu kişi, nesne ve yer sana mübarektir, bil.

- ⁴Bu evin sakinleri hayırsız ve hordur, bil.
- ⁵Bu kişi cadılıktan ve bu nesneden kurtulmaz, bil.
- ⁶Sana mal zorlukla ve zahmetle gelir, bil.
- ⁷Bu iş sana rast gelmez ve hayırlı olmaz, bil.
- ⁸Bu sır gizlenir ve sonsuza kadar kalır, bil.
- ⁹Bu sefere gidersin, ulaşamazsın, bilesin.
- ¹⁰Senin malın helal yoldan ve hayırlı yerden gelir, bil.
- ¹¹O nesneyi ki satın alırsın, çok ucuz olur, bil.
- ¹²Bu iki attan alını beyaz lekeli olan at daha hızlıdır, bil.
- ¹³Bu haber ve mektup, tez yerden gelir, bil.

68a

- ¹Bu savaştan bana fayda mı yoksa zarar mı vardır?
- ²Bu iş konusunda sana zarar vardır.
- ³bu kişi savaşta korkaktır ve yaramazdır.
- ⁴Bu kişi, nesne ve makam sana mübarektir.
- ⁵Bu evin sakinleri hor ve hayırsızdırlar, bilesin.
- ⁶Bu kişi bu cadılıktan kurtulur, bilesin.
- ⁷Mala sen zahmet ve zorlukla ulaşırsın, bil.
- ⁸Bu işi yaparsan karşılığı vardır, bilesin.
- ⁹Bu sır saklanmaz fakat zararsız olur, bilesin.
- ¹⁰Bu sefer ki söylersin, ulaşılmaz, bilesin.
- ¹¹Senin malın helal yoldan ve hayırlı sanattan olur.
- ¹²Bu nesne ki satın alırsın, sonradan pahalı olur, bilesin.
- ¹³Bu iki attan doru at daha hızlıdır, bilesin.

68b

- ¹Bu şehir ve kaleyi ele geçirirler mi geçiremezler mi?
- ²Bu şehir ve bu kale düşmana yaramaz, bilesin.
- ³Bu savaş meselesinde sana zarar vardır, bilesin.

- ⁴Bu kişi yiğittir, zayıf değildir, bil.
- ⁵Bu kişi, bu nesne ve makam sana hayırlıdır.
- ⁶Bu evin sakinleri hayırsızdırlar, bilesin.
- ⁷Bu kişi cadılıktan kurtulmadan ölüş gider, bil.
- ⁸Malı güçle, zahmetle ve çok çalışarak bulursun, bil.
- ⁹Bu işleri yaparsın ki iki cihanda da karşılığını bulursun.
- ¹⁰Bu sırrın evveli gizli kalır sonradan açığa çıkar, bil.
- ¹¹Bu seferi ki söylersin, ulaşamadan geri gelirsin.
- ¹²Senin malın haram ve zulüm ile olur, bilesin.
- ¹³Bu nesneyi ki satın alırsın, çok ucuz olur, bilesin.

69a

- ¹Bu yıl yağmurun hali nasıl olur?
- ²bu yıl yağmur çok yağar fakat su çok olmaz, bilesin.
- ³Bu şehri ve hisarı çok ele geçiriverirler, bilesin.
- ⁴Bu savaştan ve mücadeleden çok fayda bulursun, bil.
- ⁵Bu er iş bitiricidir fakat savaşmayı bilmez, bilesin.
- ⁶Bu kişi, nesne ve makam sana hayırlı, bil.
- ⁷Bu evin sakinleri hayırlıdırlar, bilesin.
- ⁸Bu kişi cadılıktan hiçbir zaman kurtulamaz, bil.
- ⁹Kolaylıkla ve esenlikle mal bulursun, bilesin.
- ¹⁰bu işten ahiret mükafatı bulamazsın, bil.
- ¹¹Bu sır açıklanmaz, böyle kalır, bil.
- ¹²Bu sefer olur ve selamete geri gelirsin, bil.
- ¹³Senin malın helal yoldan olur, bilesin.

69b

- ¹Benim bu nasihatimi sultan kabul eder mi etmez mi?
- ²Bu öğüdü ki sultan kabul eder, bilesin.
- ³Bu yılların öncesinden sonrasına kadar yağmur yağar.

- ⁴Bu şehir ve kale kolaylıkla ele geçer, bil.
- ⁵bu savaştan ve meseleden zarar olur, fayda olmaz, bil.
- ⁶Bu kişi çok iş yapmış, yiğit kişidir, bil.
- ⁷Bu kişi, nesne ve makam sana mübarektir, bil.
- ⁸Bu evin sakinlerinin yüzü hayra yüz tutar, bil.
- ⁹Bu kişi cadılıktan hiç kurtulamaz, bilesin.
- ¹⁰Malı bazen kolaylıkla bazen de zorlukla bulursun, bil.
- ¹¹Bu işi yaparsın, fayda bulmazsın, uğraşma.
- ¹²bu işin öncesi gizlenir, sonrası selamet olur, bil.
- ¹³Bu seferi yaparsın ve selametle geri gelirsin.

70a

- ¹Bu nesne ucuz mu olur pahalı mı olur?
- ²Bu nesne ki söylersin pahalı olur, bilesin.
- ³bu sultan bu nasihati hiç dinlemez, bil.
- ⁴Bu yıl yağmur başından sonuna kadar çok yağar, bil.
- ⁵Bu şehir ve kale tutuludur, bilesin.
- ⁶Bu savaş meselesinden emin ol, bil.
- ⁷Bu kişi iş görmemiştir fakat tezdır.
- ⁸Bu kişi, nesne ve makam sana mübarektir.
- ⁹Bu evin sakinleri uzun ömürlü olur, bilesin.
- ¹⁰Bu kişi cadılıktan kurtulur, bilesin.
- ¹¹Malı bazen kolaylıkla bazen de zahmetle bulursun, bil.
- ¹²Bu işi ki yaparsın, ahirette karşılığını bulursun.
- ¹³Bu sır böyle gizli kalır, açığa çıkmaz, bil.

70b

- ¹Bu hırsızlar bana zarar verir mi vermez mi?
- ²Bu hırsızları söylersin, sana zarar vermezler, bil.
- ³Bu nesne zamanla pahalı olur, bilesin.

⁴Bu sultan bu öğüdü hiçbir şekilde tutmaz.

⁵Bu yılın ortasında yağmur az olur, sonrasında çok yağar.

⁶Bu şehir ve kaleyi ele geçiremezler, bil.

⁷Bu savaştan ve işlerden zarar görürsün, bil.

⁸bu kişi zayıf ve hastadır, bilesin.

⁹Bu kişi, nesne ve makam sana mübarektir.

¹⁰Bu sakinler ki bu evde otururlar tamamı hayırsızdır.

¹¹Bu kişiye cadılık kar kalmaz, bilesin.

¹²Malı sen zorlu ve zahmetle bulursun, bil.

¹³Bu işte hiç mükafat ve sevap bulmazsın, bil.

71a

¹şey el görüp hayra ulaştırır sıkıntı keder yeridir sevinçli olur ve isteğine ulaşır

topluluklar

engis

hubara

—

—

—

—

—

.

—

—

—

—

.

—

²sıkıntı keder yeridir

kanuna ulaşır

hasretine ve dileğine ulaşır

erkek deve

ak

zühal yıldızının etkisi

—

—

—

.

—

—

—

.

.

—

—

.

³dileğine ulaşır yardım

sevinçli olup sevgilisine ulaşır

kötü olu zarara uğrar

dışında

ilim içinde

ilim dışında

.

—

.

.

.

—

— — .
— . —

⁴sevinçli olup dileğine ulaşır düşmana zincir yeridir gücüne de sıkıntı keder yeridir
ferah kalkan harici sonuna kadar sürme

. . .
. . . —
— . .
. — .

⁵ sevinçli olup dileğine ulaşır yola girer dileğine ulaşır düşman ortaya çıkıp üzülür
yaşlılıkta yol

— . .
. . . —
. . . —
. . . .

⁶ rahatlığa ulaşma ve hayırlı habere kavuşma

—
. .
—

bitti
yıl
yollar

DİZİN

A

ağa [bk. ol] ona.
a. = 29a/5, 34a/10

°aceb [A.] acaba

a. = 5b/1, 19b/1, 30a/1, 31a/1, 40b/1,
47a/1, 61b/1, 69a/1

aç- feth etmek

a. -alar = 68b/1
a. -mayalar = 68b/1

açıl- fetholunmak.

a. -a = 69b/4

açlık açlık.

a. +dan = 13a/13

açuvir- çabucak teslim etmek.

a. -eler = 69a/3

ad 1. isim.

a.+ 1 = 41b/13, 51a/7

2. şan, şöhret.

a.+ 1 = 41b/13

âdem [A.] insan

a. = 26a/7
a. + den = 44a/9
a. + ler = 2b/2

âdemî [A.] insanla ilgili.

a.+ ler = 2a/7, 47b/3, 50a/8
a. + lerden = 28a/7

adlu meşhur, ünlü.

a. = 14a/5, 17a/2, 57a/3
a. + dur = 23a/10

âfet [A.] felaket

ā. = 71a/3

ağaç ağaç

a.+ lar = 49a/6

âhir [A.] son; sondaki.

a. = 20a/5, 20b/6, 22a/1, 23b/11, 24a/3,
25a/11, 31a/10, 45b/10, 56a/9, 67a/7,
68a/12
a. + i = 19a/9, 68b/10, 69b/12

a. + inde = 13a/7, 13b/8, 49b/9, 60a/6,
70b/5

a. + ine = 69b/3, 70a/4

a. + ceğ = 32a/12

ā. + inüj = 60b/7.

2. sonraki

ā. = 22a/1

âhiret [A.] ahiret

ā. = 66b/5, 69a/10, 70a/12.

âhir-i °ömr [A.] ömrün sonu.

ā. + e = 31a/10.

ā. + ine = 20b/6.

ā. + üj = 23b/11

ā. + üjnde = 20a/5

aç- su akmak.

a. -a = 29b/1, 29b/2, 31a/5, 32a/7,
34a/11, 34b/12, 35a/13

a. -maya = 29b/1, 33b/10

akıt- akıtmak.

a. -ursın = 31b/6, 33a/9

a. -asın = 32b/8

°akıbet [A.]sonunda, gelecekte

a. = 19b/4, 23a/7, 23b/8, 23b/9, 25b/12,
26a/3, 46b/8, 47a/9, 47b/10, 66b/6

a. + ül-lil müttekin = 1b/2

a. + i = 20b/2, 27a/9

âkil [A.] akıllı kimse.

°ā. = 8b/11

°akreb [A.] akrep burcu.

°a. = 6a/s, 12a/s, 18a/s, 24a/s, 30a/s,
36a/s, 42a/s, 48a/s, 54a/s, 60a/s, 65a/s.

alaca açıklı koyulu çok sayıda desenleri,
renkleri birbirine karışmış.

a. = 64b/6

al- almak.

a. -ur = 9a/6, 14a/13, 17b/11-11, 28a/8,
32b/5

- a. -a= 7a/1, 7a/2, 8a/4, 10a/8, 12b/13,
13a/1, 13a/2-2, 16a/8, 27a/6
a. -maz= 15b/7, 28a/8, 28b/9
a. -mazlar= 70b/6
a. -mazsın= 58b/9
a. -mayısardur = 7b/3,
a. -ya= 7a/1, 13a/1

al- evlenmek.

- a. -ursın= 8b/13, 28b/6, 29a/7, 63a/1,
63a/2, 64a/4 64b/5, 65a/6, 65b/7, 66b,
6779a, 67b/10, 68a/12, 68b/13
a. -alalar= 60a/5, 62b/12
a. -asın= 28a/5
a. -ya= 24b/9, 50a/3, 58b/2
a. -yalar= 58b/2

‘ālem [A.] yeryüzünde ve gökyüzünde var olan yaratılmışların hepsi; evren.

- a. + üñ= 3a/7, 3b/2

‘ālim [A.] bilgili; ilim sahibi.

- a. = 23a/1, 23a/2, 27b/11, 27b/11,
36a/1,36a/2, 40a/10, 45a/1, 45b/3, 47b/7
a. + dür= 24b/5 26a/8, 45a/2, 46b/5,
47a/6, 47b/7,48b/9
a. + lerdür= 14a/11
a. + lerin= 2a/3
a. + leri= 1b/7, 2a/4
a. + lere= 2a/1
a. + lerden= 2a/6

Allāh [A.] Allah.

- a. = 48a/11
a. + buyruğıla= 60b/3
a. + emri= 56a/6, 63a/10
a. + fazlı= 4b/4
a. + te‘alā= 27a/8, 28b/11
a. + takdiri= 31b/5

‘amel [A.] iş, çalışma.

- a. = 7b/12, 8a/13, 26b/1, 26b/2, 27a/3,
28a/5, 28b/6, 29a/7, 29b/8, 30a/9,
31b/12/, 32a/13, 41a/12
a.+ in= 3b/12-12

- a. + i= 2b/9, 8b/1, 8b/2, 9a/3, 20a/8,
21a/10
a. + e = 3b/10
a. + den = 27b/4, 28a/5, 28b/5, 28b/6,
29a/7, 29b/8, 30a/9, 30b/11, 31b/12,
37b/12, 39a/3, 39b/4, 41b/8, 42a/9,
42b/10, 43a/11, 43b/12

ammā [A.] ama

- a. = 4a/3, 5b/4, 6b/8, 6b/13, 7a/2, 7a/9,
7a/11, 7b/12, 8a/12, 9a/7, 10b/11,
11b/6, 11b/7, 18a/10, 18b/2, 19a/2,
19a/7, 20a/2, 20a/7, 24a/3, 26b/5, 31b/3,
33a/6, 35a/13, 35b/3, 35b/7, 36a/9,
42b/13, 50a/5, 54a/4, 54b/5, 54b/12,
55a/13, 59a/7, 59a/12, 64b/3, 64b/13

ana anne.

- a. + m= 5b/1
a. + mdan= 11b/1, 17b/1
a. + ñ= 5b/2, 6a/3, 6b/4, 7a/5, 7b/6,
8a/7, 8b/8, 9a/9, 9b/10, 10a/11, 10b/12,
11a/13, 20a/7, 20b/8, 21a/9, 21b/10,
22a/11, 22b/12, 23a/13, 58a/12
a. + ñdan= 11b/2, 12a/3, 12b/4, 13b/a
14a/6, 16a/11, 16b/12, 17a/13, 17b/2
a. + sı= 19b/6
a. + dan= 13a/5, 14b/8, 15b/10, 18a/3,
18b/4, 19a/5, 30a/6, 30b/7

ancağ sadece

- a. = 24b/9

and yemin

- a. = 54b/1, 54b/2, 55a/3, 55b/4, 56a/5,
56b/6, 57a/7, 57b/8, 58a/9, 58b/10,
59a/11, 59b/12, 60a/13.

añıl- hatırlanmak, adı geçmek.

- a. -mışdur = 46a/4.

añla- anlamak.

- a. -yasın = 7a/6
a. -mazsın = 15b/5

ara başkalarıyla olan ilişki.

- a. + ñda= 28a/4

a. + ıuzda= 29b/6, 29b/7 31a/10,
31b/11, 32a/12, 32b/13
a. + ıuzdağı= 30a/8
a. + sında= 13b/2, 15a/5, 17b/10, 22a/2,
24a/6, 28b/5, 29a/6
a. + sından= 27b/13

Arab [A.] Arabistan halkından veya
bunların soyundan olan kimse.
a. = 3b/6

arı temiz, saf.
a. = 38a/2, 38b/12
a. +dur = 50b/6

arlu [A.] namuslu.
a. + dur= 41b/11

arsuz utanması olmayan.
a. +dur = 23b/10

art- fazlalaşmak, artmak.
a. -a = 53a/3
a. -ar = 16a/3

artuğ çok;başka
a. = 3b/4, 3b/5, 13b/8, 28b/9, 31a/11
a. + dur= 35a/6

aru temiz, saf, pak.
a.= 22b/10, 26b/4, 26b/10, 30b/7, 31b/3,
38a/12
a. +cadur= 29b/5

arzū [F.] istek.
a. +sındadur = 23b/9

āsānlık kolaylık.
a. 26b/13, 65b/1, 69a/9

aş(ı)l [A.] onuru, şerefi, yüceliği olan.
a. + dandur = 51a/7

aşillu soylu.
a. + lu = 10b/5

aşilsuz soysuz.

a. + suzdur = 49a/3, 49b/4

aşilzade [F.] soylu.

a. = 54a/3
a. +dür = 50a/5, 52a/9

aşl [A.] kök; temel.

a. + ı = 4a/11, 48b/11, 49a/13
a. + ıdur = 4a/11
a. + udur = 53a/11
a. + ıdandur = 22b/9
a. + dan = 31b/3, 32b/5, 33a/6, 33b/7,
33b/13, 34b/9, 40b/9
a. + ındandur = 52b/10

aşşı yarar; fayda.

a. = 4b/9, 5a/10, 5b/8, 5b/11, 7a/7,
7b/11, 9a/4, 10a/9, 11a/1, 12b/11, 13a/6,
14b/9, 15b/5, 16a/12, 16b/1, 17b/13,
18b/6, 18b/1, 19a/7, 19a/12, 20a/9,
20b/10, 23a/3, 25b/8, 26b/10, 27b/12,
28a/13, 29b/12, 30b/11, 36a/13, 37a/5,
37b/12, 41a/13, 49b/2, 50a/3, 52a/7,
61a/2, 64a/10, 64a/11, 68a/1, 69b/5
a. + dur = 16b/7

aşşıla faydalı

a. = 65b/13

aşşılu faydalı

a. = 55a/13
a. dur = 26a/2, 63a/2, 63a/8

aşşısız yararsız.

a. = 8b/3

aşşısuz yararsız.

a. = 17a/3

āşikāre [F.] belli ederek; açık olarak.

a. = 53b/2, 55a/5, 56b/8, 64b/1, 64a/2,
65a/3, 65b/4, 66a/5, 66b/6, 67a/7,
70a/13

at at

a. = 62b/2, 63a/3, 64b/6, 65a/7, 66a/9,
66b/10, 67a/11, 67b/12, 68a/13

a. + dan = 62b/1, 62b/2, 63a/3, 63b/4,
64a/5, 64b/6, 65a/7, 65b/8, 66a/9,
66b/10, 67a/11, 67b/12, 68a/13
a. + lar = 48b/5

ata baba.

a. + m = 5b/1
a. + mdan = 11b/1, 17b/1
a. + η = 5b/2, 6a/3, 6b/4, 7a/5, 7b/6,
8a/7, 8b/8, 9a/9, 9b/10, 10a/11, 10b/12,
20a/7, 20b/8, 21a/9, 21b/10, 22a/11,
22b/12, 23a/13, 58a/2
a. + ηdan = 11b/2, 12a/3, 12b/4, 13b/6,
14a/6, 15a/9, 16a/11, 16b/12, 17a/13,
17b/2
a. + s₁ = 1b/5, 19b/6
a. + dan = 13a/5, 14b/8, 15b/10, 18a/3,
18b/4, 19a/5, 30a/6, 30b/7

avvān [F.] zorba; kötü.

a. + dur = 36a/10

ate [A.] yaşlılık

a. = 71a/5

avrat [A.] erkeğin eşi, zevce.

a. = 11a/10, 11b/11, 12a/12, 12b/12,
12b/13, 15a/6, 19a/1, 19b/3, 20a/4,
20b/3, 21a/6, 21b/7, 22a/8, 22b/9,
23a/10, 23b/10, 24a/1, 24a/2, 24a/12,
24b/3, 24b/13, 25a/1, 25a/2, 25a/4,
25b/5, 26a/6, 26b/5, 26b/7, 27a/6,
27a/8, 27b/9, 28a/1, 28a/2, 28a/8,
28a/10, 28b/9, 28b/10, 29a/4, 29a/12,
29b/5, 29b/13, 30a/6, 30a/11, 30b/7,
30b/13, 31a/1, 31a/2, 31a/8, 31a/11,
31b/3, 32a/4, 32a/10, 32a/11, 32b/5,
33a/6, 33b/7, 34a/8, 34b/9, 35a/10,
35b/11, 36a/12, 36b/13, 37a/1, 37a/2,
37b/3, 38a/4, 38b/5, 39a/1, 39a/2, 39a/6,
39b/3, 40a/4, 40a/8, 40b/5, 40b/9,
41a/10, 41b/11, 42a/12, 42b/13, 43a/2,
43a/2, 43b/3, 44a/4, 44b/5, 45a/6,
45b/7, 46a/8, 46b/9, 47a/10, 47b/11,
48a/12, 48b/13, 49a/1, 49a/2, 49b/3,
50a/4, 50b/5, 51a/6, 51b/7, 52a/8,
52b/9, 53a/10, 53b/11, 54a/1, 54a/2,

54a/11, 54b/3, 54b/13, 55a/1, 55a/2,
55a/4, 55b/5, 56a/4, 56a/6, 56b/5,
56b/7, 57a/6, 57a/8, 57b/7, 57b/9, 58a/8,
58a/10, 58b/9, 58b/11, 59a/10, 59a/12,
59b/13, 60a/1, 60a/2, 60b/3, 60b/4,
61a/4, 61b/5, 62a/8, 62b/9, 63a/10,
63a/11, 63b/11, 64a/12, 64b/13

a. + dur = 5a/11

a. + uη = 13b/3

a. + ı = 7a/1, 7a/2, 7b/3, 8a/4, 8b/5,
9a/6, 10a/8, 13a/1, 13a/2, 14a/13, 15b/7,
16a/8, 19a/2, 30b/13, 55b/3, 60a/12

a. + a = 10b/9, 14b/5, 16b/9, 17a/10,
18a/12, 18b/13, 25a/1, 25a/2, 25b/3,
26a/4, 29a/10, 29b/11, 59b/11

a. + dan = 9a/5, 9b/7, 28b/9, 60b/13

a. + larıdan = 27b/7

a. + lar = 11b/10, 50b/9

avratlık zevcelik; eş olma.

a. = 11b/11

ayaıklı ayak

a. = 15b/1, 16a/3, 16b/4, 17b/6, 52b/13

a. + dan = 17a/5

a. + ları = 18a/7, 18b/8, 21a/13

a. + lar = 19b/10, 20a/11, 20b/12,
21a/13, 51b/11

a. + lara = 15b/2

ayb [A.] utanılacak şey; ayıp.

a. + uη = 49b/12

a. + ı = 19a/3, 22a/9, 39b/7

a. + dan = 22b/10

a. + ları = 19a/2

aybla- [A.] ayıplamak.

a. -yalar = 24a/3

ayblu utanılacak iş yapan.

a. + = 19a/1, 28b/3

a. + dur = 20a/4, 21b/7, 42b/13

aybsuz utanılacak bir şeyi olmayan.

a. + suz = 33a/12

a. + suzdur = 20b/6, 32a/10

ayru [bk. ayruk]

a. = 28a/5

ayruk başka; diğer.

a. = 18a/1, 21b/9, 25a/1-1, 25a/2-2,
25a/8, 26a/1, 26b/8, 28a/6, 28b/7, 29a/7,
29a/8, 29b/9, 35b/5, 47b/6, 52b/5

az az.

a. = 5a/8, 6b/11, 7a/4, 11a/6, 19a/5,
20b/9, 30a/10, 35a/11, 64a/10
a. + dur = 13b/11

āzād [F.] 1. ayıpsız.

a. = 35a/10

2. hür, özgür.

a. = 47a/5, 48a/7, 49a/9.

āzāde [F.] hür, serbest.

a. = 31a/1, 31a/2, 31b/3

āzādlik serbest kalmak.

a. = 45b/1, 45b/2, 46a/3, 46b/4, 47b/6,
48b/8, 49b/10, 50a/11, 50b/12, 51a/13

azcuk çok az.

a. = 30b/12, 37a/11

azgun azgın, sapık.

a. +dur = 38b/9

-B-

bāb [A.] kitapların bölümlerinden her biri.

b. = 2b/6

ba^cdü [A.] neden sonra.

b. = 1b/4

bā^czı [A.] arada sırada; bazen.

b. = 41a/7-7

bahādur [F.] yiğit.

b. = 36a/2, 67b/1, 69b/6

b. + dur = 68b/4

baḥşiş [F.] bir hizmete karşılık asıl ücretinden başka memnuniyeti ifade etmek için verilen ek para.

b. = 56a/13

bāḳī [A.] sürekli kalıcı, sonsuz.

b. = 18b/10, 22b/6, 22b/10, 42a/9,
43a/11

balğam [A.] balgam.

b. + dan = 7b/2

balık balık

b. = 49a/6

baḡa birinci teklik kişi zamiri (ben)'in yaklaşma hali.

b. = 1b/9, 11a/1, 11b/1, 33a/1, 33b/1,
38b/1, 47b/1, 50b/1, 57b/1, 68a/1, 70b/1

barışıklık barışık olma durumu, sulh.

b. = 27a/1

başa ilet- sona erdirmek, tamamlamak.

b. -mez = 18a/4

başar- başarmak.

b. -ımaz = 36a/7

b. -maz = 22a/12

başla- bir iş için harekete geçmek ve ilk bir kısmını yapmak.

b. -duḡ = 25a/5

b. -rın = 23b/1

bāḫıl [A.] gerçeğe ilgisi olmayan, doğru olmayan.

b. = 41a/1, 44a/1

bay zengin

b. = 37b/2, 43a/4

b. +lardan = 40b/2

b. ol- = 24b/8, 44a/6

baylık zenginlik.

b. + ıla = 37b/1, 38a/3, 38b/4, 39a/5,
40a/7, 40b/8, 41b/10, 42a/11

ba'zı [A.] bazen.

b. = 41a/7-7

bezirgânlık bezirgânın yaptığı iş ve meslek.

b. = 17a/3, 17b/4, 18a/5, 19a/7, 19b/8,
20a/9, 20b/10, 21b/12

b. +umdan = 16b/1

b. + da = 16b/2

b. + dan = 21a/11

b. + ı = 22a/13

becîd [F] ciddî, önemli.

b. = 44a/8

beğâyet [A.] son derece.

b. = 37a/4

begenil- başkalarının hoşuna gitmek, takdir edilmek

b. -miş = 25a/6

beg bey, soylu kişi.

b. + ler = 52b/10

beglik bey olmaya layık.

b. = 4a/7

beķā [A.] sürdürme, devam.

b. + sı = 19a/11

b. + sın = 49b/3

belā [A.] içinden çıkılması, kurtulunması çok zor durum.

b + yile = 11b/9

belki [A.] bir ihtimale göre.

b. = 19a/5

belür- belli olmak, ortaya çıkmak.

b. = 62a/12

ben teklik birinci kişi zamiri.

b. = 2a/5, 31b/1

b. + üm = 5a/1, 5b/1, 9a/1, 12a/1, 19b/1,
21a/1, 51a/1, 52b/1, 53b/1, 54b/6,
55a/1, 58a/1, 69b/1

b. + ümle = 49a/1

b. + de = 40a/1

b. + den = 18a/1, 19b/1, 58b/1

benlik bir kimseyi kendisi yapan şey, kendilik.

b. = 10b/6

beñze- 1. Anlaşılmak

b. -r = 32b/4

2. görünmek

b. -r = 26a/6

berk kuvvetli.

b. +dür = 41b/9

bereketlü [A.] verimli, bolluklu.

b. = 4a/6, 5b/9

beşâret [A.] iyi haber, müjde.

b. = 42a/5

beyâz [A.] ak, falın iyiye çıkacağına işaret.

b. = 71a/2

bî-din [F.] dinsiz.

b. +dür = 36b/13

bî-günah [F.] günahsız, suçsuz.

b. + dur = 53a/5, 53b/6

bî-ħased [F.] kıskançlık yapmayan.

b. = 29b/5

bil bel.

b. 11a/9

bil- bir şeyi öğrenmiş, kavramış olmak.

b. = 5b/2, 5b/3, 5b/4, 5b/7, 5b/8, 5b/11,
5b/12, 5b/13, 6a/4, 6a/5, 6a/8, 6a/9,
6a/11, 6a/12, 6b/2, 6b/9, 6b/10, 7a/7,
8a/2, 8a/11, 8a/12, 8b/7, 8b/9, 8b/12,
9a/5, 9a/12, 9a/13, 9b/2, 9b/9, 9b/11,
9b/12, 10a/4, 10a/11, 10b/2, 10b/3,
10b/4, 10b/5, 10b/7, 10b/8, 10b/9,
10b/10, 10b/12, 10b/13, 11a/3, 11a/4,
11a/5, 11a/6, 11a/10, 11a/11, 11a/13,

11b/2, 11b/9, 11b/11, 11b/12, 11b/13,
12a/2, 12a/3, 12a/4, 12a/5, 12a/8,
12a/10, 12a/13, 12b/6, 12b/13, 13a/2,
13a/3, 13a/7, 13a/11, 13a/13, 13b/4,
14a/8, 14a/9, 14a/12, 14b/2, 14b/8,
14b/13, 15a/6, 15b/4, 15b/9, 15b/12,
15b/13, 16a/7, 16a/8, 16a/10, 16a/13,
16b/5, 16b/6, 16b/7, 16b/10, 16b/11,
16b/12, 17a/2, 17a/3, 17a/5, 17a/7,
17a/8, 17a/9, 17a/13, 17b/2, 17b/9,
18b/3, 18b/5, 18b/10, 18b/11, 18b/12,
19a/6, 19a/7, 19a/8, 19a/9, 19a/10,
19a/11, 19a/12, 19b/2, 19b/3, 19b/7,
19b/11, 19b/12, 19b/13, 20a/8, 20a/9,
20a/11, 20a/12, 20b/4, 20b/5, 20b/8,
20b/10, 20b/12, 21a/3, 21a/4, 21a/5,
21a/7, 21a/11, 21b/4, 21b/5, 21b/6,
21b/13, 22a/2, 22a/8, 22a/9, 22a/11,
22a/13, 22b/3, 22b/4, 22b/5, 22b/6,
22b/9, 22b/13, 23a/2, 23a/3, 23a/4,
23a/6, 23a/9, 23a/10, 23a/12, 23a/13,
23b/2, 23b/3, 23b/4, 23b/7, 23b/8,
23b/9, 23b/10, 23b/12, 23b/13, 24a/8,
24a/9, 24b/3, 24b/5, 24b/7, 24b/8,
24b/11, 24b/12, 24b/13, 25a/2, 25a/3,
25a/4, 25a/9, 25a/10, 25a/11, 25a/12,
25a/13, 25b/4, 25b/7, 25b/8, 26a/2,
26a/3, 26a/4, 26a/5, 26a/6, 26a/7,
26a/11, 26a/13, 26b/2, 26b/4, 26b/5,
26b/6, 26b/7, 26b/8, 26b/11, 27a/2,
27a/3, 27a/5, 27a/6, 27a/7, 27a/8, 27a/9,
27b/4, 27b/5, 27b/6, 27b/7, 27b/8,
27b/9, 27b/10, 27b/12, 28a/2, 28a/6,
28a/8, 28a/9, 28a/10, 28a/11, 28b/2,
28b/3, 28b/4, 28b/6, 28b/7, 28b/8,
28b/12, 28b/13, 29a/3, 29a/6, 29a/8,
29a/9, 29b/2, 29b/4, 29b/8, 29b/12,
30a/4, 30a/6, 30a/11, 30b/3, 30b/6,
30b/7, 30b/13, 31a/2, 31a/3, 31a/4,
31a/10, 31b/4, 31b/6, 31b/8, 31b/10,
31b/11, 32a/5, 32a/6, 32a/7, 32a/9,
32a/10, 32a/12, 32b/3, 32b/5, 32b/6,
32b/7, 32b/8, 32b/9, 32b/10, 32b/11,
32b/13, 33a/4, 33a/7, 33a/9, 33b/4,
33b/6, 33b/7, 33b/8, 33b/10, 33b/11,
33b/12, 34a/2, 34a/3, 34a/7, 34a/8,
34a/9, 34s/11, 34s/13, 34b/4, 34b/5,

34b/7, 34b/8, 34b/10, 35a/2, 35a/5,
35a/7, 35a/10, 35a/12, 35a/13, 35b/3,
35b/4, 35b/9, 35b/12, 36a/2, 36a/3,
36a/4, 36a/5, 36a/10, 36a/11, 36a/12,
36a/13, 36b/4, 36b/9, 36b/11, 36b/12,
37a/3, 37a/4, 37a/8, 37a/9, 37a/10,
37a/12, 37b/2, 37b/4, 37b/6, 37b/7,
37b/8, 37b/10, 38a/4, 38a/6, 38a/7,
38a/8, 38a/10, 38a/11, 38a/12, 38b/5,
38b/7, 38b/8, 38b/9, 38b/10, 38b/12,
38a/9, 39a/11, 39a/13, 39b/7, 39b/11,
39b/12, 40a/2, 40a/3, 40a/4, 40a/6,
40a/7, 40a/8, 40a/9, 40a/10, 40a/11,
40a/12, 40a/13, 40b/3, 40b/4, 40b/7,
40b/8, 40b/10, 40b/12, 41a/4, 41a/9,
41a/10, 41a/11, 41a/12, 41b/2, 41b/3,
41b/5, 41b/6, 41b/8, 41b/9i 41b/10,
41b/11, 41b/12, 42a/2, 42a/8, 42a/11,
42b/2, 42b/3, 42b/4, 42b/5, 42b/9,
43s/2, 43a/9, 43a/11, 43a/12, 43a/13,
43b/3, 43b/4, 43b/6, 43b/7, 43b/8,
43b/10, 43b/11, 44a/3, 44a/6, 44a/8,
44a/9, 44a/10, 44a/11, 44b/3, 44b/4,
44b/6, 44b/7, 44b/9, 44b/10, 45a/3,
45a/8, 45a/9, 45a/10, 45a/11, 45a/12,
45b/1, 45b/2, 46a/2, 46a/4, 46a/6,
46a/10, 46b/2, 46b/3, 46b/4, 46b/5,
46b/7, 46b/12, 47a/2, 47a/3, 47a/4,
47a/5, 47a/9, 47a/12, 47a/13, 47b/2,
47b/3, 47b/5, 47b/6, 47b/8, 47b/13,
48a/3, 48a/3, 48s/6, 48a/7, 48a/8, 48b/6,
48b/8, 48b/9, 48b/12, 49a/3, 49a/4,
49a/5, 49a/, 49a/10, 49a/11, 49a/12,
49b/5, 49b/6, 49b/11, 49b/12, 49b/13,
50a/2, 50a/3, 50a/6, 50a/8, 50a/9,
50a/10, 50a/11, 50b/2, 50b/3, 50b/4,
50b/6, 50b/7, 50b/10, 50b/12, 51a/2,
51a/3, 51a/5, 51a/10, 51a/12, 51b/3,
51b/4, 51b/6, 51b/7, 51b/8, 51b/9,
51b/10, 52a/4, 52a/5, 52a/7, 52a/8,
52a/10, 52a/11, 52a/12, 52a/13, 52b/5,
52b/8, 52b/9, 52b/10, 52b/12, 53a/2,
53a/4, 53a/7, 53a/8, 53a/9, 53a/11,
53a/12, 53a/13, 53b/2, 53b/3, 53b/6,
54a/6, 54a/7, 54a/9, 54a/10, 54a/11,
54a/13, 54b/2, 54b/4, 54b/5, 54b/6,
54b/8, 5b/11, 54b/12, 54b/13, 55a/5,

55a/11, 55b/3, 55b/4, 55b/5, 55b/6, 55b/10, 56a/5, 56a/10, 56a/11, 56a/12, 56b/2, 56b/7, 56b/9, 56b/10, 56b/11, 56b/13, 57a/2, 57a/4, 57a/6, 57a/7, 57a/9, 57a/11, 57a/12, 57a/13, 57b/4, 57b/7, 57b/8, 57b/10, 57b/13, 58a/2, 58a/5, 58a/7, 58a/8, 58a/10, 58a/11, 58a/12, 58b/2, 58b/3, 58b/6, 58b/8, 58b/9, 58b/10, 58b/11, 58b/12, 58b/13, 59a/5, 59a/10, 59a/12, 59a/13, 59b/4, 59b/6, 59b/11, 60a/12, 60a/13, 60a/4, 60a/6, 60a/7, 60a/8, 60a/9, 60a/12, 60b/7, 60b/9, 60b/10, 60b/12, 61a/2, 61a/3, 61a/9, 61a/10, 61b/6, 61b/7, 61b/9, 61b/11, 61b/12, 61b/13, 62a/3, 62a/5, 62a/7, 62a/8, 62a/12, 62a/13, 62b/3, 62b/4, 62b/5, 62b/6, 62b/11, 62b/12, 62b/13, 63a/2, 63a/3, 63a/6, 63a/7, 63a/9, 63a/10, 63a/11, 63b/4, 63b/5, 63b/6, 63b/8, 63b/10, 64a/2, 64a/3, 64a/4, 64a/7, 64a/11, 64a/13, 64b/2, 64b/4, 64b/8, 64b/10, 64b/11, 64b/12, 64b/13, 65a/2, 65a/5, 65a/7, 65a/8, 65b/2, 65b/3, 65b/4, 65b/6, 65b/8, 65b/9, 65b/10, 65b/11, 66a/4, 66a/8, 66a/9, 66a/10, 66a/12, 66a/13, 66b/3, 66b/4, 66b/6, 66b/7, 66b/9, 66b/12, 66b/13, 67a/2, 67a/3, 67a/4, 67a/5, 67a/7, 67a/8, 67a/9, 67a/10, 67a/11, 67a/12, 67a/13, 67b/3, 67b/4, 67b/5, 67b/7, 67b/10, 67b/11, 67b/12, 68a/2, 68a/7, 68a/13, 68b/2, 68b/3, 68b/4, 68b/6, 68b/7, 68b/8, 68b/10, 69a/4, 69a/8, 69a/9, 69a/12, 69b/4, 69b/5, 69b/6, 69b/7, 70a/3, 70a/4, 70a/6, 70a/9, 70a/11, 70a/13, 70b/2, 70b/7, 70b/12, 70b/13

b. –e = 10b/11, 18b/5, 53b/12, 59a/9, 59a/11, 59b/3, 61b/2, 66a/5

b. –esin = 4a/4, 4a/11, 4b/5, 4b/6, 5a/2, 5a/3, 5a/4, 5a/6, 5a/11, 5a/13, 6a/3, 6a/6, 6a/10, 6a/13, 6b/4, 6b/6, 6b/11, 6b/12, 7a/2, 7a/3, 7a/4, 7a/5, 7a/10, 7a/12, 7b/4, 7b/7, 8a/4, 8b/3, 9a/2, 9a/3, 9a/6, 9b/3, 9b/10, 9b/10, 10a/12, 10a/8, 11a/9, 12a/12, 12b/12, 13a/4, 13a/10, 13b/8, 14a/2, 14a/2, 14a/3, 14a/11,

15a/3, 15a/9, 15b/10, 16a/5, 16a/6, 16b/2, 17a/4, 17a/11, 17b/3, 17b/4, 17b/8, 17b/11, 17b/12, 18a/6, 18a/10, 19a/13, 19b/4, 20a/2, 20a/3, 20a/13, 20b/11, 21b/3, 21b/7, 22a/3, 22b/8, 24a/4, 24a/7, 24a/12, 25b/11, 25b/13, 26a/8, 26a/10, 26a/12, 27a/13, 27b/3, 27b/11, 28a/12, 29a/12, 30b/11, 31a/5, 31b/2, 33b/2, 33b/5, 34b/13, 35a/9, 35b/2, 35b/2, 35b/6, 37a/6, 37a/6, 38b/13, 39a/12, 41a/3, 41a/6, 41a/13, 43a/7, 43a/8, 43b/2, 43b/9, 43b/13, 44a/7, 44a/12, 45a/2, 45a/7, 45b/9, 45b/10, 46b/10, 46b/11, 47a/11, 48a/9, 49a/9, 49b/2, 49b/4, 49b/10, 50b/13, 51a/13, 51b/2, 52a/3, 52b/3, 52b/4, 52b/6, 52b/7, 53a/3, 53a/5, 53a/6, 53a/10, 53b/7, 53b/8, 53b/9, 53b/11, 53b/13, 54a/2, 54a/5, 54a/12, 54b/9, 54b/10, 55a/2, 55a/3, 55a/6, 55a/7, 55a/9, 55a/10, 55a/12, 55b/2, 55b/7, 55b/8, 55b/9, 55b/10, 56a/3, 56a/7, 56a/8, 56a/9, 56b/4, 57a/3, 57a/5, 57a/8, 57a/10, 57b/2, 57b/3, 57b/6, 57b/11, 57b/12, 58a/9, 58a/13, 58b/4, 58b/7, 59a/2, 59a/4, 59a/6, 59a/7, 59a/8, 59b/2, 59b/8, 59b/9, 59b/10, 59b/13, 60a/13, 60b/2, 60b/3, 60b/5, 60b/11, 60b/13, 61a/5, 61a/7, 61a/12, 61a/13, 61b/4, 61b/10, 62a/4, 62a/9, 62a/10, 62b/8, 62b/10, 63a/4, 63a/5, 63a/8, 63a/12, 63b/7, 63b/9, 63b/12, 64a/5, 64a/9, 64a/10, 64b/5, 64b/7, 65a/4, 65a/6, 65a/9, 65a/11, 65a/12, 65a/13, 65b/7, 65b/12, 66a/5, 66a/7, 66b/2, 66b/8, 66b/11, 67s/6, 67b/2, 67b/6, 67b/8, 67b/9, 68a/5, 68a/8, 68a/9, 68a/10, 68a/12, 68b/12, 68b/13, 69a/2, 59a/3, 69a/5, 69a/7, 69a/10, 69a/11, 69a/13, 69b/2, 69b/9, 70a/2, 70a/5, 70a/10, 70b/3, 70b/6

b. –gil = 1b/4, 5a/9, 15b/8, 16a/9, 17b/6, 25a/6, 35b/5, 43b/12, 61b/2

b. –me = 57b/6

b. –medin = 58a/9, 60a/13

b. –megi = 2a/11,

b. –mekde = 2a/8,

b. -mez = 59a/1, 60a/4, 62a/10, 63a/12, 63b/13

b. -mezse = 36a/8

b. -miş ol = 11b/3, 12b/2, 12b/8, 13b/3, 14b/3, 15a/4, 15a/11, 16a/2, 16a/4, 18a/9, 18b/6, 19b/10, 22a/10, 22b/12, 22b/7, 23a/5, 23b/6, 23b/11, 24a/13, 27a/10, 27b/13, 28b/9, 29b/9, 30a/8, 30b/9, 31a/7, 32a/3, 33a/5, 33b/13, 35b/11, 36b/3, 36b/6, 36b/8, 37a/13, 37b/5, 28b/12, 39a/5, 40b/2, 41b/4, 42b/7, 42b/11, 42b/13, 43a/4, 44b/8, 44b/12, 45b/8, 46a/3, 49b/9, 50b/5, 50b/8, 50b/11, 51a/4, 51a/6, 51a/7, 51a/8, 52b/11, 53b/12, 54a/3, 54a/8, 54b/3, 54b/7, 55b/12, 56a/6, 56b/6, 58a/3, 61b/5, 62a/6, 64a/6, 70b/8

b. -miş olası = 4b/7, 5a/8, 8a/6, 8a/8, 8b/8, 9a/9, 9b/5, 10a/7, 10a/13, 11a/7, 12a/11, 13a/5, 13a/8, 13b/11, 14a/3, 15a/7, 15a/12, 18b/7, 19a/4, 21b/8, 21b/12, 25b/12, 28a/7, 31a/13, 36a/6, 38a/5, 44a/5, 46a/5, 48b/4, 52b/2, 53b/10, 55a/8, 55b/13, 56b/3, 56b/12, 58a/4, 58a/6, 58b/5, 59a/9, 59a/11, 60b/4, 62b/2, 62b/9, 64b/9, 65b/13, 66a/2, 68a/6

b. -miş ola ölçül = 21b/2,

b. -miş ölçül = 11a/12, 18b/4, 18b/8, 25b/3, 25b/10, 41a/8, 55a/4

b. -ür = 50a/12, 59a/1

b. -ürdür = 62b/11

b. -ürse = 36a/8

b. -ürsin = 55b/3

b. -ürsün = 4a/13,

b. -meyiserdür = 69a/5

bilür kişi anlayan, sayan, yapan kişi.

b. = 39b/11

bildür- herhangi bir şeyi haber vermek.

b. -mekde = 2a/8

bile birlikte, beraber.

b. = 36b/2, 69a/3

bilgili bilgi sahibi olan, aydın.

b. = 24b/5

bilici bilme özelliği taşıyan, bilen.

b. + dür = 6a/13, 46a/4

bilü bilgi, ilim.

b. + si = 25b/7, 27a/10, 28b/13, 67b/2

bilüsüz bilgisiz.

b. + = 17a/12

b. + dür = 17b/3

binā [A.] oturmak veya başka amaçlarla kurulmuş yapı.

b. = 29a/13

bī-nefi^c [F.] yararsız, faydasız.

b. = 11b/9

bir bir.

b. = 1b/6, 1b/9, 2a/4, 2a/13, 2b/10, 3b/4, 8a/6, 9a/2, 13a/2, 13a/10, 19b/4, 23b/3, 24a/2, 28a/5, 28a/8, 28b/6, 29a/7, 29b/8, 31a/11, 31b/12, 38a/1, 41a/4, 43a/6-6, 49a/8-8, 54a/8, 55a/2, 57b/6, 62a/12

b. yüzlü = dürüst

b. = 29a/1

biraz çok değil, bir parçacık.

b. = 55a/12

b. + ı = 41a/2-2, 44b/9-9, 54b/8, 55a/1

birle ile, birlikte, beraber.

b. = 4b/4, 5a/4, 6a/4, 8a/12, 9a/3, 10b/3, 15a/6, 16a/6, 17a/8, 17a/10, 17b/4, 18a/12, 18b/11, 20a/9, 20b/10, 21a/2, 21a/7, 21b/3, 22a/4, 23a/4, 23a/6, 23b/7, 23b/11, 24b/6, 25a/4, 25a/11, 26a/11, 26a/13, 30a/2, 30a/11, 31a/4, 31a/9, 31b/5, 34b/12, 35a/3, 37b/2, 38a/2, 38a/12, 38b/4, 40a/7, 41a/8, 43b/10, 44a/11, 46b/4, 50a/9, 51b/13, 52a/2, 52b/3, 53a/12, 53b/5, 54a/9, 55a/6, 55a/8, 55b/8, 56a/8, 57a/10, 57a/12, 58a/12, 58b/13, 62a/2, 62a/3, 63b/9, 64b/7, 64b/11, 65a/8, 65b/2, 65b/6, 66a/3, 67a/5, 67b/6, 68a/7, 69b/4, 69b/10, 69b/12, 70a/11, 70b/2

birlik birlik, beraberlik.

b. = 28a/4, 28b/5, 29a/6

birkaç birkaç

b. = 19b/12, 44a/10, 47a/5, 58a/4.

birr yardımsever, dürüst

b. = 9a/2, 13a/10, 38a/1

biti yazılmış şey, mektup.

b. = 67b/13

bitür- tamamlamak, sonuçlandırmak.

b. -ür = 54a/9, 54b/11, 66b/13

b. -üp = 65a/10

boy boy.

b. = 37b/3, 43a/4

boylu boylu.

b. + dur = 37b/3

boz açık toprak rengi.

b. = 62b/2

b. + ı = 65b/8

bu yer olarak yakında bulunan bir varlığı işaret eder.

b. = 2b/3, 2b/7, 2b/8, 2b/9, 2b/10, 3a/3, 3a/4, 3a/8, 3a/12, 3b/2, 3b/5, 3b/10, 3b/11, 3b/13, 4a/2, 4a/3, 4a/4, 4a/5-5, 4a/6, 4a/7, 4a/8, 4a/9-9, 4a/10-10, 4a/11, 4a/12, 4b/3, 4b/4, 4b/5, 4b/6, 4b/7, 4b/9, 4b/10, 4b/11-11, 4b/12, 4b/13, 5a/4, 5a/5, 5a/6, 5a/8, 5a/10, 5a/11, 5a/12-12, 5a/13, 5b/5, 5b/6, 5b/7, 5b/8, 5b/9, 5b/11, 5b/12-12, 5b/13-13, 6a/6, 6a/7, 6a/8, 6a/9, 6a/10, 6a/11, 6a/12, 6a/13, 6b/7, 6b/7, 6b/11, 7a/3, 7a/8, 7a/10, 7a/12, 7b/2, 7b/3, 7b/4, 7b/9, 7b/11, 7b/12, 7b/13, 8a/5, 8a/6, 8a/9, 8a/13, 8b/5, 8b/6-6, 8b/7, 8b/11, 8b/12, 8b/13, 9a/3-3, 9a/4, 9a/5, 9a/6, 9a/7-7, 9a/13, 9b/4-4, 9b/5, 9b/6, 9b/7, 9b/8, 10a/6, 10a/7, 10a/8, 10a/9-9, 10b/6, 10b/7, 10b/8, 10b/9, 10b/10-10, 11a/4, 11a/7, 11a/9, 11a/10, 11a/11-11, 11b/5, 11b/8-8, 11b/9, 11b/10, 11b/12, 12a/6, 12a/8, 12a/10, 12a/11, 12a/12, 12a/13, 12b/12, 12b/7, 12b/8, 12b/11, 12b/12, 12b/13, 13a/2, 13a/3, 13a/13, 13b/3, 13b/4, 13b/9, 13b/13, 14a/12, 14b/1, 15a/1, 15a/2, 15a/3, 15b/1, 15b/2, 15b/4, 16a/1, 16a/2, 16b/6, 17a/1-1, 17a/2, 17b/3-3, 17b/6, 17b/8,

18a/4-4, 18a/9, 18b/5-5, 18b/10, 19a/6, 19b/10, 20a/8, 20a/11, 20a/13-13, 20b/5, 20b/9, 22b/1, 22b/13-13, 23b/8, 24b/2, 25a/2, 25a/3-3, 25b/4, 26a/5, 26b/3, 26b/6, 26b/12, 27a/2-2, 27b/5, 27b/8, 28a/9, 28b/9, 28b/10, 29a/11, 29b/1, 29b/2, 29b/12, 30a/12-12, 30b/1, 30b/2, 31a/3-3, 31b/4, 32a/5, 32a/9, 32b/1, 32b/2, 32b/6, 32b/8, 33a/3, 33a/9, 33b/4, 33b/10, 33b/12, 34a/9, 34a/11, 34b/10, 35a/7, 35a/11, 35a/13, 35b/1, 35b/2, 35b/8, 35b/12, 36a/13, 37a/5, 37a/11, 37b/6, 37b/12, 38a/13, 39a/3, 39a/9, 39b/1, 39b/4, 39b/10, 40a/5, 40a/11, 40b/6, 40b/12, 41a/7-7, 41a/13, 41b/2, 41b/8, 42a/3, 42a/9, 42b/4, 43a/5, 43a/11, 43b/12, 45a/1, 45a/2, 45a/6, 45a/12, 45b/10, 46a/11, 47a/13, 47b/1, 47b/2, 48a/3, 449a/5, 49a/8, 449a/10, 49b/6, 49b/11, 50b/8, 51b/1, 51b/2, 52b/12, 53a/13, 53b/9, 54b/8, 55a/9, 55b/10, 56a/2, 56b/3, 56b/12, 57a/4, 57b/1, 57b/5, 58a/3, 58a/6, 59a/8, 59b/9, 60a/8, 60a/10, 60b/11, 61a/12, 61b/13, 66b/3, 67a/1-1, 67a/2-2, 67a/4, 67b/3-3, 67b/5-5, 68a/4-4, 68a/6, 68b/1, 68b/2, 68b/5-5, 69a/1, 69a/2, 69a/6-6, 69b/2, 69b/4, 69b/7-7, 69b/9, 70a/3, 70a/4, 70a/8-8, 70a/10, 70b/4, 70b/5, 70b/7, 70b/9-9, 70b/10, 70b/11

b. + nı = 3a/6

b. + ıa = 56a/11

b. + nda = 7a/13, 22b/7, 53b/6, 57a/13

b. + ndan = 3a/8, 7b/11, 31a/11, 31a/12, 32a/13, 61b/7

b. + nlaruñ = 2a/5

bul- arama sonucunda aranan şeyi elde etmek.

b. -ur = 6b/2, 11a/7, 11b/8 (2 kez), 26a/5, 26b/12, 45b/2, 46a/3, 46b/4, 47b/6, 48b/8 (2 kez), 50b/12, 50b/13, 51a/13

b. -ursın = 5a/3, 5b/4, 8a/12, 8b/10, 9a/3, 10b/6, 11b/4, 12b/10, 13a/11, 13b/12, 16a/4, 16b/5, 17a/6, 17b/2, 17b/7, 18a/8, 18b/9, 20a/12, 20b/13, 23a/13, 23b/4, 26a/3, 26b/4, 27b/2, 27b/4, 27b/10, 28a/7, 28b/2, 28b/4, 28b/8, 29a/3, 29b/4, 29b/8, 29b/10, 30a/5, 30a/7, 30a/9, 30b/12 (2 kez), 31a/7, 31a/11, 31a/13, 31b/8, 31b/10,

31b/12, 32a/13, 32b/10, 32b/12, 33a/11, 33a/13, 33b/4, 34a/5, 34a/13, 34b/2, 35a/3, 35a/7, 35b/8, 36a/3, 36a/5 (2 kez), 36b/2, 36b/6, 37a/3, 37a/7, 37a/11, 37b/6, 38a/9, 38a/9, 38a/13, 38b/6, 38b/10, 39a/3, 39a/7, 39a/11, 39b/8, 39b/12, 40a/9, 40/13, 40b/10, 41b/2, 41b/12, 42a/13, 42b/6, 43a/5, 43a/7, 43a/11, 43b/6, 43b/12, 44b/8, 44b/10, 45a/9, 45a/11, 45b/10, 46a/11, 46b/2, 47a/3, 47a/13, 47b/4, 48b/6, 49a/7, 50a/9, 51a/9, 52a/13, 53a/7, 53b/8, 54b/10, 56a/2, 57b/5, 58a/3, 59a/5, 59b/6, 60a/12, 60b/8, 60b/13, 64b/8, 66a/8, 66b/4, 66b/5, 69a/9, 69b/10, 70a/11, 70a/12, 70b/12 b. –duş = 39b/4, 40a/7, 42b/10, 44a/13
b. –duşu = 40a/5, 41b/8, 64a/3
b. –a= 2b/9, 4a/7, 4b/1, 4b/2, 10b/1, 10b/2, 10b/10, 11a/11, 16b/11, 19b/6 (2 kez), 27a/13, 27b/1, 45b/1, 59a/7, 59b/8
b. –am= 8b/1, 22b/1, 41b/1, 46b/1, 56a/1
b. –asın= 4a/8, 5a/3, 11a/8, 12a/5, 13a/7 (2 kez), 14b/10, 15a/9, 15a/11, 15b/12, 16a/11, 16a/12, 16a/13, 16b/12, 18a/3, 28a/4, 31a/9, 36a/9, 41b/4, 42a/5, 44b/7, 45a/8, 68b/8, 68b/9, 69a/4
b. –ısdur = 14a/12, 46b/11, 47a/12
b. –ırsarın = 40b/2
b. –up = 28a/3, 50a/2
b. –urlar = 15a/8, 57b/6
b. –alar = 14b/7
b. –mazsın = 12a/9, 15b/3, 15b/5, 21b/10, 27b/6, 38a/5, 41a/11, 48a/5, 49b/8, 50b/10, 51a/11, 51b/12, 57a/5, 59b/7, 61a/9, 61b/6, 61b/10, 62a/13, 69a/10
b. –amazsın = 37b/4, 37b/8
b. –mazlar = 10b/4
b. –maya= 4b/1, 10b/1, 27b/1, 45b/1, 50b/2, 57b/4, 60b/10
b. –mayam = 8b/1, 22b/1, 41b/1, 46b/1, 56a/1
b. –mayasın = 5a/9, 27b/5, 33b/12,

42a/3

bulın- arama sonucu veya rastlantı olarak elde edilmek.

b. –ur = 34b/1, 35b/4, 57b/2, 58a/6

b. –a = 57b/1

b. –maya = 57b/1

b. –maz = 34b/1

burc [A.] güneşin ayrıldığı on iki ay.

b. + ıda = 60a/8

b. + indan = 59b/7

buyruk emir.

b. = 6a/9, 45b/7, 48b/2

b. + ğıla = 60b/3

b. + ğun = 40b/5, 43b/11, 46b/9

bühtan [A.] iftira.

b.= 51b/2, 53a/5, 54a/7

bünyād [F.] bina, yapı.

b. = 24a/3

-C-

cāhil [A.] belli bir konuda yeterli bilgisi olmayan, bilgisiz.

c. = 36a/1, 45a/1

c. + dür = 24a/4, 45a/2

cānavar [F.] canlı hayvan.

c. + lar = 15b/1, 16a/3, 16b/4, 17b/6

cāriye [A.] para karşılığı alınan kadın, halayık.

c. + i = 36b/2

cāzū [F.] sihirbaz, büyücü.

c. = 60b/5, 61a/6 (2 kez), 61b/7

c. + dur = 59a/2, 59b/3

cāzūlık büyücülük.

c. = 59a/1, 60a/4, 62a/10, 63a/12, 63b/13, 70b/11

c. + lığı = 62b/11

c. + lıkdan = 66a/1, 66a/12, 66b/3,
67a/4, 67b/5, 68a/6, 68b/7, 69a/8,
69b/9, 70a/10

cāriye [A.] cariyeye.

c. +i = 36b/2, 37b/4, 38a/5.

cedy [A.] oğlak burcu.

c. = 7a/s, 13a/s, 19a/s, 25a/s, 31a/s, 37a/s,
43a/8, 49a/s, 55a/s, 61a/s.

cehd it- çalışmak.

c. –ersen = 30b/8

cem^c ol- bir araya gelmek, toplanmak.

c. –mış = 63b/2

c. –dılar = 2a/4

c. –a = 46a/13

cem^c eyle- bir araya getirmek, toplamak.

c. –düm = 2b/2

cemā^cat [A.] insan topluluğu.

c. = 71a/1

cemel [A.] erkek deve.

c. = 71a/2

ceng [F.] savaş, kavga.

c. + den = 4a/8

cevzā [A.] ikizler burcu.

c. + ya = 61a/10

cıgan yoksul, fakir.

c. + dur = 13b/12, 53b/12

cihān [A.] dünya.

c. = 68b/9

cihet [A.] yön, taraf.

c. +inden = 68a/12

cümle [A.] hep, bütün.

c. = 14a/11, 22b/12

c. + si = 6a/2, 10b/5, 15b/9

c. + sin = 20b/13

-Ç-

çābük [F.] hızlı hareket eden, çabuk.

ç. + dur = 6a/13

çağ zaman.

ç. + a = 32a/12

çalık serseri.

ç. = 42b/2

çaltı fırsat

ç. + dur = 46b/10, 69a/5, 70a/7

çapgun açık göz.

ç. + dur = 50a/12

çāre it- yardım etmek.

ç. –emezlerdi = 2b/3

çāresüz çaresiz

ç. = 41a/9

ç. +dür = 42b/9

çāresüzlik elden bir şey gelmeme.

ç. +ile = 55b/8

çek- çekmek.

ç. –me = 6a/8, 13b/13, 15b/7, 25b/2,
39b/9, 47b/10

ç. –meyesin = 8a/5, 20a/10

çık- cebinden para vermek, ödemek.

ç. –a = 21b/1

ç. –ar = 8b/13, 21b/2, 22b/4, 22b/11,
23a/5, 26a/11, 48b/12

ç. –maya = 21b/1

çıkar- hazırlamak.

ç. –dum = 2b/4

Çīn ili Çin ülkesi.

ç. = 2a/2

çirkīn [F.] güzelliğe ters gelen, güzel olmayan.

ç. = 38b/5

çok çok, fazla.

ç. = 4a/6, 4b/2, 5a/3, 5a/8, 5b/4, 6a/5, 6a/10, 6b/3, 6b/4, 6b/11, 7a/7, 7a/12, 7b/13, 8b/10, 8b/11, 9a/11, 9b/3, 10a/10, 10a/13, 10b/5, 10b/7, 10b/11, 11a/3, 11a/6, 11a/8, 11a/10, 11b/3, 11b/6, 11b/7, 11b/11, 12a/5, 12a/7, 12a/8, 12a/12, 12b/5, 12b/6, 12b/9, 13a/5, 13a/6, 13b/6, 14a/6, 14a/7, 14a/8, 14a/9, 14b/1, 14b/2, 14b/3, 14b/10, 14b/13, 15a/3, 15b/4, 15b/13, 16a/5, 16a/6, 16a/13, 16b/2, 16b/4, 16b/6, 17a/5, 17a/7, 17a/8, 17b/2, 17b/4, 17b/8, 18b/11, 19a/11, 20a/13, 22a/3, 22b/4, 23a/13, 23b/6, 24b/7-7, 25a/9, 26a/4, 26b/5, 27a/6, 27a/10, 28a/7, 28b/2, 28b/8, 29a/3, 29b/11, 30a/3, 30a/5, 30a/10, 31a/7, 31b/8, 31b/11, 32b/2, 32b/10, 32b/13, 33a/3, 33a/11, 33b/4, 34a/5, 34b/6, 35a/7, 35b/8, 36a/3, 36a/9, 37a/5, 38a/7, 38a/13, 39a/9, 39b/11, 40a/11, 40b/3, 40b/12, 41b/2, 42a/2, 45a/8, 45a/9, 46a/10, 46b/12, 47b/2, 48a/2, 49a/1, 49a/2, 49a/5, 50a/4, 50a/6, 50a/7-7, 50a/12, 50b/5, 51a/3, 51a/6, 51a/9, 52a/8, 52a/11, 52b/12, 53b/4-4, 53b/711, 54a/11, 50b/10, 56b/5, 57a/1, 57a/2, 57b/3, 57b/11, 57b/13, 59a/5, 59a/7, 59b/6, 60b/9, 61a/4, 63b/9, 68b/8, 69a/2, 69a/4, 69b/3, 69b/6, 70a/4, 70b/5

-D-

dağğāl [F.] hilekar, sahtekar.

d. = 37a/4, 37b/5

d. + dur = 37a/6

dahı dahi.

d. = 2a/5, 2a/11, 3a/11, 3a/3, 3a/9, 3b/1, 3b/12, 4b/3, 4b/8, 4b/9, 4b/10, 4b/11-11, 4b/12-12, 5a/3, 5b/8, 5b/12, 6a/9, 6a/11, 6a/13, 6b/10, 7a/13, 7b/13, 8a/13, 9b/8, 10a/3, 10a/6, 10a/9, 10b/2, 11a/10, 13b/11, 14a/4, 14a/13, 15a/11, 15b/5,

16a/2, 16a/3, 16a/10, 16a/13, 16b/3, 17b/5, 17b/13, 19a/12, 19b/8, 20b/6, 21a/6, 21a/9, 22a/12, 22b/10, 23b/10, 24b/5, 25b/10, 26a/8, 26b/3, 27a/4, 27a/9, 27a/12, 27b/10, 28a/5, 28b/6, 29a/7, 29b/8, 30a/9, 31a/6, 31a/11, 31b/7, 32a/12, 32a/13, 32b/3, 32b/9, 33a/4, 33b/4, 34a/12, 36b/2, 36b/11, 37b/9, 38a/8, 39a/2, 39a/6, 39b/13, 41a/4, 41b/7, 43a/12, 43b/4, 44a/2, 44a/6, 44b/7, 44b/13, 46a/4, 46a/10, 46b/7, 46b/11, 48a/2, 48a/7, 48a/9, 48b/9, 48b/11, 49b/2, 50a/3, 50a/12, 50b/6, 50b/7, 51a/13, 51b/6, 52a/7, 52a/9, 52a/10, 55b/3, 55b/5, 55b/6, 56a/4, 57b/9, 58b/2, 59a/10, 59b/11, 60a/11, 60a/12, 60b/10, 61a/10, 62a/3, 62a/10, 62a/12, 62b/4, 62b/7, 62b/11, 63b/11, 64a/12, 65a/3, 65b/12, 66b/11, 67b/2, 67b/77, 69a/3

dāhıl içinde.

d. = 71a/3, 71a/5

dārū [F.] ilaç.

d. = 26b/6, 27a/7, 27b/8, 28a/9, 29a/11, 29b/12.

da^cvā [A.] mesele.

d. = 29b/7

dāyim [A.] devamlı.

d. = 3b/9, 3b/10, 27a/2, 46a/5

deg- 1. kalmak.

d. -e = 20a/13, 20b/4, 21a/5, 22a/7, 22a/11, 22b/8, 24a/11, 24b/12, 25a/13.

d. -er = 20b/8

d. -iserdür = 22b/12

d. -meye = 63a/13

2. ulaşmak.

d. -e = 11b/3, 13b/7, 19a/15, 37b/12, 50a/7

d. -er = 34b/6

d. -iserdür = 14a/6, 22b/8, 54a/5

d. -mez = 29a/9, 35b/6

d. -meye = 6a/12, 12a/3, 43a/9, 61b/8

değil ek fiilin olumsuzudur.

d. = 5a/6, 5a/10, 5b/4, 6b/8, 6b/13, 7a/9, 18a/3, 18b/9, 19a/5, 23a/1, 23a/13, 24a/8, 28b/3, 32b/11, 39a/1, 45b/7, 54a/1, 56a/2, 59a/3, 60a/10, 61b/9, 64b/13, 67a/1, 67b/1

d. + dür = 6b/10, 8a/8, 8b/9, 9b/3, 12b/2, 13a/3, 13b/4, 16b/7, 17b/12, 18a/7, 19b/3, 19b/9, 21b/9, 23a/2, 23b/12, 25b/7, 27a/10, 27b/11, 29a/4, 30a/4, 31a/6, 32b/9, 33b/3, 33b/13, 35a/2, 36b/7, 38a/4, 39a/4, 39a/10, 39b/3, 39b/5, 40a/6, 40a/8, 40b/9, 41a/8, 42a/10, 42b/3, 43a/2, 43a/10, 43b/3, 44b/6, 44b/13, 47a/6, 54a/7, 54a/13, 55a/4, 55b/5, 56a/5, 56b/7, 57a/4, 57b/5, 58a/10, 58b/7, 58b/11, 59a/8, 59b/5, 60b/5, 60b/11, 61a/6, 61b/7, 63a/9, 64a/12, 66a/11, 68b/4, 70a/7

d. +lerdür = 12a/8

degin kadar.

d. = 3a/11, 20b/6, 31a/10, 56a/9, 69b/3, 70a/4.

değiş- değişmek.

d. -ür = 47b/5

degür- değıdirmek; dokundurmak.

d. -meye = 42b/8

delâlet [A.] belirti, delil.

d. = 42a/11

delv [A.] kova burcu.

d. = 7b/s, 13b/s, 19b/s, 25b/s, 31b/s, 37b/s, 43b/s, 55b/s, 61b/s, 62a/s, 66b/s

deñiz deniz.

d. = 52a/12

deri deri.

d. = 51b/11

dermân [F.] Bir hastalığı iyileştiren ilaç.

d. = 25a/3

dervîş [F.] bir tarikata girmiş ve onun kurallarına sıkı sıkıya bağlı kişi.

d. = 43b/5

d. +ler = 51a/10

dervîşlik [F.] fakirlik.

d. = 37b/2

destig̃îr [F.] arka olmak, yardımcı.

d. = 43b/5

devâ [A.] çare.

d. = 25b/4, 28b/10

devlet [A.] talih, mutluluk.

d. + i = 27a/6,

d. + ile = 14a/5, 39a/5, 40b/8, 41b/10, 39b/5, 70a/9

devletlü talihli.

d. = 4a/2, 6a/2, 6b/3, 8b/7, 10a/10, 11a/3, 11b/13, 12a/2, 13b/5, 24a/8,

42a/1, 42b/3, 50b/7, 52a/11, 66b/1

d. +dür = 12v/3, 21a/2, 22a/4, 26a/12, 42a/2, 44b/7, 45a/8, 46a/10, 46b/11, 47a/12, 47b/13, 48a/2, 50b/12, 50b/13, 51a/8, 51a/13, 53b/13

d. +sin = 10b/11

d. +lerdür = 15a/8, 69a/7

d. +lerden = 45a/11

devletlülük mutluluk.

d. = 38b/4

d. +e = 69b/8

d. +ile = 38a/3

devletsüz fakir, mutsuz.

d. = 42a/1

d. + dür = 66b/2

d. +lerdür = 67a/3, 67b/4, 68a/5, 70b/10

d. + ler = 68b/6

devr it- ir mal üzerindeki hakkı veya mülkiyeti başkasına vermek.

d. -medi = 9b/12

di- demek; söylemek.

d. -dügün = 21a/10, 57b/2
d. -dün = 29a/4, 39a/4
d. -r = 7b/10
d. -sen = 20b/5
d. -rsin = 29a/2, 46b/12, 48a/11, 51a/2,
54a/2, 55b/12, 61b/11, 61b/12, 63a/4,
63a/11, 64a/2, 66a/10, 67a/12, 68a/10,
68b/11, 70a/2, 70b/2,
d. -didükleri = 51b/1, 52b/4, 53b/6,
56a/11, 57a/13
d. -rler = 54b/8, 55a/9, 55b/10, 56b/12,
56b/13
d. -yüp = 2b/3
d. -yivire = 57b/10

dil konuşmak.

d. + iyle = 35b/3
d. + inden = 3b/6
d. + ine = 3b/6

dile- istemek; arzu etmek.

d. + üçce = 18a/7, 45b/9
d. + ince = 4b/2, 6b/5, 21a/3, 58a/5,
58a/8
d. + ine = 4a/7
d. -dügi = 8a/7, 48b/3, 58b/6
d. -riñ = 26b/1
d. -r = 34a/4
d. -rsin = 12b/10, 63b/3, 64b/8
d. -dim = 1b/5
d. -se = 2b/10
d. -dügince = 16a/8
d. -rsen = 20a/11
d. -me = 54a/3, 56b/8
d. -meye = 2b/7, 3a/5
d. -meyem = 1b/11

dilek isteme, arzu etme.

d. = 12b/10, 50a/2
d. + ün = 59b/11, 60a/12
d. + üñi = 55b/3

dillü çok konuşan.

d. +dür = 38b/5

dīn [A.] Allah'a inanma ve bağlanma.

d. +i = 39b/5, 41b/9, 43a/12

dīndār [F.] dindar.

d. = 32a/2, 40a/6

d. +dur = 32a/8

dīnlü inançlı.

d. = 42a/10
d. + dür = 32b/3

dīnsüz inançsız.

d. +süz = 33b/5, 37b/13

dir- toplamak.

d. = 7b/10

dir^ea-i hāric [A.] kalkan harici.

d. 71a/4

diri yaşayan, canlı olan.

d. = 15b/13, 16a/1, 19a/8, 19b/9, 27a/3
d. + dür = 16a/2, 17a/4, 18b/7, 20b/11,
21a/12

diril- geçinmek, yaşamak.

d. -ürsin = 22b/5
d. -e = 22a/1, 22a/2, 26a/10, 26a/12,
37b/2, 52a/10
d. -esin = 59b/5,
d. -meyesin = 62b/13
d. -mez = 30a/11

dirlik varlık; geçim; geçinme.

d. = 4b/2, 8b/11, 22b/3, 23b/5, 23b/7,
24a/6, 24b/10, 25b/9, 25b/11, 26a/10,
26a/12, 27b/4, 27b/5, 44a/6, 52a/10,
53a/12, 53b/4, 53b/5, 55a/8, 55b/8,
56a/10, 56b/11, 57a/12, 58a/2, 58b/3,
59a/7, 60a/6, 61a/8, 62b/13
d. + im = 21a/1
d. + üm = 52a/1, 58a/1
d. + ün = 26b/11, 52a/2, 52b/3
d. + i = 12b/7, 21/2, 21b/3, 22a/4, 23a/6,
27a/12, 54a/6

dost [F.] sevilen, güvenilen kimse.

d. = 15a/13, 33a/1, 36b/9
d. + dur = 34b/5, 38a/12
d. + uñ = 28b/5, 29a/6, 33b/3
d. + uñdur = 36a/8, 48b/10
d. + lar = 50b/9
d. + larum = 9a/1
d. + laruñ = 9a/2, 10b/5, 11b/7, 12a/8,
12b/9, 13a/10, 13b/11, 14a/11, 14b/13

dostlık karşılıklı olsa da olmasa da bir kişinin birine karşı duyduğu yakınlık; bağlılık.

d. = 11b/6, 27a/1, 27a/2, 27b/3, 29b/6, 29b/7, 30a/8, 30b/9, 31a/10, 31b/11, 32a/12, 32b/13, 37b/11
d. + 1 = 35a/6

dön- 1. değişmek.

d. -e = 41b/5, 41b/9, 45a/4, 48b/7, 50b/11

2. vazgeçmek.

d. -meye = 63b/10
d. -mez = 62a/7, 64a/11, 64b/12

3. korkmak.

d. -mez = 40b/7

4. gitmek.

d. -e = 50a/4, 64a/2
d. -er = 69b/73

dört dört.

d. = 2b/6, 15b/1, 15b/2, 16a/3, 16b/4, 17a/5, 17b/6, 18a/7, 18b/8, 19a/9, 19b/10, 20a/11, 20b/12, 21a/13, 51b/11, 52b/13

dün [A.] alçak; kötü.

d. + a = 41b/5

dur- varlığını sürdürmek; yaşamak; devam etmek.

d. -ur = 56b/12, 57b/8, 60b/2, 61a/3, 61a/12, 61b/13, 64a/11
d. -a = 24b/7, 58b/5, 59b/7, 60b/1, 61a/10, 65a/13
d. -dukça = 60a/8
d. -urlar = 70b/10
d. -maya = 25a/8, 57b/9, 59a/12, 60b/1, 60b/9, 62b/8
d. -maz = 22b/9, 61b/4

dut- yapmak; amel etmek.

d. = 6b/7, 7a/8, 8b/6, 10a/4, 21a/12, 22b/12, 33a/8, 38a/9, 38b/6, 39a/7, 44a/3, 45a/5, 57a/11
d. -ar = 8a/13, 20b/5, 40b/5, 45b/7, 66b/9, 63a/9, 69b/8
d. -arsın = 15b/3, 19a/10, 19b/11, 32a/13

d. -dum = 2b/1

d. -ğil = 9a/11

d. -sun = 3b/10

d. -a = 20b/2, 49b/2

d. -asın = 8b/10, 14b/6, 22a/6

d. -alar = 3a/11, 55b/1, 55b/2

d. -mağda = 3a/7

d. -an = 3a/10

d. -mağ = 2b/10

d. -madısa = 60b/12

d. -ma = 23a/12

d. -arlar = 56b/4, 58a/7, 59a/10, 61a/13

d. -maya = 4a/5, 21a/10, 22a/8, 70a/3, 70b/11

d. -maz = 6b/10, 43b/11, 48a/13

d. -mayalar = 55b/1

d. -mazlar = 56a/3, 60a/11

dutcu bir işi yapan kimse.

d. + dur = 6a/9-9, 37a/10

d. + larından = 3a/8

dutulu kapalı; müphem.

d. + dur = 70a/5

dükeli bütün; hepsi.

d. = 61b/9, 70b/10

d. + sin = 62b/12

dünyalık dünya ile ilgili.

d. = 65b/3

dürüş- çalışmak

d. -ür = 36a/7

d. -ürseş = 6a/5

d. -ürsin = 68a/7

dürlü türlü; çeşitli.

d. = 29a/1, 41a/4, 57b/6, 62b/3

dürüst sözünde ve davranışlarında doğruluktan ayrılmayan; onurlu; namuslu.

d. = 3a/6, 34a/12, 34b/13, 59b/13

dürüş- (bk. dürüş-) çalışmak.

d. -mekile = 68b/8

düş rüya.

d. = 41a/1, 41a/2, 41b/3, 42a/4, 42b/5,
43a/6, 43b/7, 44a/8, 44b/9, 45a/10,
45b/11, 46a/12, 46b/13
d. + ümde = 47a/1
d. + ünđe = 47a/2, 47b/3, 48a/4, 49a/6,
49b/7, 50a/8, 50b/9, 51a/10, 51b/11,
52a/12, 52b/13
d. + de = 48b/5

düş- uygun gelmek; yakışmak.

d. -e = 31a/9
d. -meye = 3b/1

düşmān [F.] çeşitli sebeplerle birinin
kötülüğünü isteyen veya ona zarar
vermeye çalışan kimse; yağı.

d. = 4a/3, 5b/6, 14b/12, 27b/1, 27b/13,
29a/5, 29b/6, 30b/8, 31a/9, 31b/10,
32b/12, 33a/1, 35a/5, 36a/7
d. + ı = 14a/10
d. + uñ = 7b/10, 10a/3, 28a/3, 30a/7,
33a/13
d. + uñdur = 33b/3, 36a/8, 43a/3,
d48b/10, 49a/11
d. + uña = 27b/2
d. + uñdan = 7a/9
d. + dur = 34b/5, 36b/9, 37a/10, 37b/11,
43b/4
d. + a = 28b/4, 48b/2
d. + dan = 4b/4, 5a/5, 6a/7, 6b/8, 8b/12,
9a/13, 12b/8, 13a/9, 32a/11-11, 33b/1,
33b/2, 34a/3, 34b/4, 35b/6, 36b/8,
37a/9, 37b/10, 38a/11, 38b/13, 39a/13,
39b/1, 39b/2, 40a/3, 40b/4, 41a/5,
41b/6, 42a/7, 42b/8, 43a/9, 43b/10,
44a/11, 44b/12, 45a/13
d. + lar = 10b/8
d. + ların = 3b/10
d. + larum = 9a/1, 9b/1
d. + laruñ = 9b/2, 9b/3, 10b/4, 11a/5,
11a/6, 11b/6, 12a/7, 13b/10, 15a/13
d. + laruña = 27b/2

düşmānlık yağılık; hasımlık.

d. = 51b/4
d. + uñ = 6a/4
d. + ından = 35a/6

düşvārlık zorluk.

d. = 31a/9

düzen Geçim; uyuşma; düzenlik.
d. +lık = 54b/13

düzül- sıraya sokulmak; dizilmek.
d. -mişdür = 3a/5

-E-

e^çazzü [A.] en aziz.
e. = 3b/8

ebed [A.] sonu olmayan zaman; sonsuz.
e. = 67b/8

ecell [A.] en ulu.
e. = 3b/7, 3b/8

edeb [A.] kabalıktan kaçınma; terbiyeli
davranış.
e. = 19b/7, 38b/7, 39a/8, 39b/9, 40b/11,
41a/12, 41b/13
e. + i = 17a/1, 17a/2, 17b/3, 18a/4,
18b/5, 19a/6, 20a/8, 20b/9, 21a/10,
22a/12, 22b/13
e. + den = 41a/3

edebli edepli.
e. = 36a/2, 40a/10
e. +dür = 28a/12, 39a/76

edepsüz edepsiz
e. = 36b/3, 37b/5
e. +dür = 26b/9

efzal [A.] en faziletli.
e. = 3b/8

eflāk [A.] felekler, gökler.
e. +uñ = 2a/10

eger [F.] eğer.
e. = 6a/7, 12a/10-10, 16b/9, 39b/2,
42a/7

eğlen- vakit geçirmek; oyalanmak.
e. -ür = 62b/5
e. -e = 65a/10
e. -mek = 45a/9
e. -meye = 62a/4

egri aldatıcı; samimiyetsiz.
e. = 42b/1

ehl-i ma'rifet [A.] yetenekli kimse.
e. +lerin = 2a/3

ekin buğday.
e. = 7b/13

eksil- azalmak.
e. -meye = 52b/2

el Sahiplilik; sahip olma.
e. = 4b/8, 25a/10, 25b/11, 28b/4, 60a/5
e. + üme = 17b/1, 25b/1, 26b/1, 28b/1,
32b/1, 36b/1, 40b/1, 65b/1
e. + imde = 51a/1
e. + ümde = 52b/1
e. + üñ = 6a/8, 7a/13, 29a/5, 30b/8,
59b/11
e. + üñe = 6b/6, 9a/11, 10a/13, 11a/3,
20a/7, 32a/7, 32a/9, 32b/2, 36b/13,
43b/8, 44a/7, 56a/4, 56b/5, 57a/6,
57b/7, 59a/10, 65b/2, 66a/3, 66a/7
e. + iñe = 63b/3
e. + üñde = 24b/4, 25a/5, 51a/2, 51b/3,
52a/4, 53a/6, 54a/2, 54a/4, 54b/9,
56a/12, 56b/13
e. + inde = 26b/7, 30b/1, 30b/2, 33a/7,
33b/8, 34b/10, 35a/11, 35b/12, 52b/5
e. + üñden = 9a/3, 54b/6, 55b/9
e. + inden = 34a/9
e. + e = 38b/1, 38b/2
e. + i = 29a/5, 63a/13

elbette [A.] mutlaka.
e. = 12b/11

emānet [A.] emanet.
e. = 34a/6
e. + e = 30a/4, 30b/5, 31a/6, 32b/9,
34a/12, 38a/8, 38b/3, 43a/12

emek bir işin yapılması için harcanan beden veya zihin gücü.
e. = 6b/12, 12a/9, 13b/13, 15b/3, 25b/2,
41a/11, 48a/5, 49b/8, 50b/10, 51a/11,
51b/12, 61b/6, 69b/11

em̄n [A.] kendisine güvenilebilir; emniyet edilebilecek olan.
e. = 8a/11, 9a/13, 31b/7, 39a/13, 41b/7,
73b/1, 43b/2, 44b/4, 70a/6

em̄nlik emin olma hâli.
e. = 27a/2, 27b/3, 28a/4,

emr [A.] Allahın isteği, takdiri.
e. + i = 27a/7, 28b/11, 56a/6, 63a/10

endīşe [F.] üzüntü; kaygı.
e. = 3a/11, 5a/2, 13a/9, 18b/3, 38a/11
e. + sinden = 3a/6

engīs [F.] reml şekli.
e. 71a/1

en̄r [F.] çirkin huylu, fena yaratılışlı.
e. = 63a/3, 65a/7

er 1. koca
e. = 7a/1, 7a/2, 7b/3, 8a/4, 9a/6, 10a/8,
10b/9, 12b/13, 13a/1, 13a/2, 14a/13,
14b/5, 15b/7, 16a/8, 16b/9, 17a/10,
17b/11, 18a/12, 18b/13, 25a/1, 25a/2,
25b/7, 29a/10
e. +i = 11a/10, 13b/3
e. +e = 25a/7, 25a/2
e. +lere = 11b/11

2. erkek.
e. = 4a/9, 9a/8, 11a/2, 11a/10, 12a/4,
12a/12, 12b/5, 13a/5, 13b/7, 14a/7,
14b/9, 15a/10, 15b/11, 16a/12, 16b/13,
24a/2, 24b/3, 25b/5, 26b/7, 26b/9,
27b/9, 27b/11, 28b/9, 28b/11, 29b/13,
30a/4, 32b/3, 42b/11, 50b/13, 67b/1,
67b/2, 69a/5, 70a/7
e. +dür = 5a/11, 24b/5, 30a/11
e. +üñ = 27b/7
e. +mi = 24a/1

erlik kocalık.
e. = 24a/4, 29b/11, 58a/8

erlü evli kadın
e. = 15a/6

esed [A.] aslan burcu.

e. = 4b/s, 10b/s, 16b/s, 22b/s, 34b/s,
40b/s, 46b/s, 52b/s, 58b/s, 63b/s, 69b/s

esen sağlıklı.

e. = 13b/1

e. + dür = 12b/2, 13a/2, 13b/4, 14a/4,
14b/6, 15a/7, 16a/2, 16a/7, 17a/11,
17b/5, 18a/6, 19a/8, 20a/10, 20b/11

esenlik sağlık ve mutluluk içinde bulunma
durumu.

e. = 22a/5, 26b/13, 28b/5, 65b/1

esîr [A.] kul, köle.

e. = 36b/1, 40b/10

eşraf [A.] çevre.

e. +uñ = 1b/7, 2a/2

ev ev.

e. = 4b/12, 57b/1, 57b/2, 58a/3, 59a/5

e. +de = 70b/10

e. +e = 21b/5, 55b/7, 65a/4

e. +inde = 13b/1, 13b/2, 14b/4, 15a/5,
16a/7, 16b/8, 17b/10, 18b/12, 23b/5,
25a/8, 25b/9

e. +inden = 15b/6

e. +ine = 24b/11

e. +üñ = 5a/13, 66b/1, 66b/2, 67a/3,
67b/4, 68a/5, 68b/6, 69a/7, 69b/8, 70a/9

e. bul-: ev bulmak.

e. = 58a/7, 58b/4, 59b/6, 60a/7, 60b/8,
61a/9, 61b/10, 62a/13

e. kur-: evlenmek.

e. = 36b/3

evet fakat.

e. = 66a/8

evhad [A.] tek.

e. 3b/7, 3b/8

evvel [A.] önce; geçmiş.

e. = 24a/8, 31b/1-1, 31b/2, 33b/6, 33b/7,
35b/10

e. + i = 68b/10, 69b/12

e. + inden = 13b/8, 69b/3, 70a/4

evvel-i cömr [A.] hayatın başı.

e. +inde = 24a/8

evvelâ [A.] ilk önce; öncelikle.

e. = 9b/7

eyt- demek; söylemek.

e. -ür = 1b/5

e. -ürsin = 27b/2

e. -ti = 1b/9

eyle- etmek; yapmak.

e. = 9a/4, 22a/13, 25b/9

e. -r = 53b/9

e. -diler = 2a/1

e. -düm = 2b/2

e. -dün = 61a/9

e. -ye = 3a/4, 4b/2, 11b/11, 15a/3,
23b/7, 24b/10, 25b/11, 26a/4, 29b/11,
31b/4, 32a/5, 44a/6, 51a/7, 53a/12,
55a/5, 55b/3, 55b/8, 56a/4, 56b/11,
57a/6

e. -yüp = 51a/4, 51b/5, 53a/8

e. -meye = 27b/8, 36a/13, 54b/13, 62b/8

e. -mez = 35b/7

eylik iyilik.

e. = 5a/3, 12a/13, 12b/5, 16a/13, 23b/7,
46a/5, 53a/7, 53a/12, 53b/8, 63b/6

eyü iyi.

e. = 4a/6, 5a/1, 5b/3, 6b/5, 7b/13, 8b/9,
9a/12, 12b/13, 12b/7, 14a/13, 16a/13,
17b/13, 19a/12, 22b/10, 23a/10, 23b/8,
26a/12, 26a/12, 26b/2, 30a/4, 31a/6,
33b/13, 34b/7, 36a/10, 36b/11, 41a/10,
41b/13, 42a/12, 44b/1, 44b/2, 45a/3,
45b/4, 46a/1, 46b/6, 47a/6, 47a/7, 47a/8,
47b/8, 48a/7, 48a/7, 49a/8, 49b/9,
50a/13, 52a/9, 52a/10, 58b/3, 62b/4,
64b/4, 65b/10, 67a/13

e. + dür = 4b/7, 5a/2, 6a/3, 7a/5, 7b/6,
8a/7, 8a/8, 8b/8, 9b/9, 10b/11, 10b/12,
17b/6, 18b/8, 19a/9, 20a/11, 20b/12,
21a/6, 21a/13, 22a/8, 22a/9, 22a/10,
34a/2, 44a/12, 45a/10, 46a/6, 47b/9,
49a/4, 62a/6, 63a/5

e. + den = 64b/3,

e. + lerdür = 14b/13

e. + lerden = 45a/11

eyülük iyi olma durumu.

e. + ile = 47b/5, 52a/2

eyvān [F.] köşk; kasır.

e. = 47a/2

-F-

faḳīḥ [A.] çabuk kavrayan; zeki.

f. = 40a/10

fāl [A.] fal.

f. = 2b/10, 3a/8, 3a/10, 3a/11, 3b/4

fāriḡ [A.] rahat; sıkıntıdan uzak.

f. = 5b/5, 13b/10, 13b/13, 21a/13, 34b/2,
42a/13, 48b/12

fāsīd [A.] bozuk; yanlış.

f. = 19b/2

fāyide [A.] bir işe yarama; yarar.

f. = 11a/2, 11b/2, 12a/3, 12a/4, 13a/5,
13b/6, 14a/1, 14a/2, 14a/6, 14a/7,
15b/10, 15b/11, 15b/12, 16a/6, 17a/5,
25b/4, 27b/4, 28a/9, 28b/10, 30a/3,
30a/5, 30a/12, 30b/10, 31b/4, 35b/1,
35b/2, 36b/4, 36b/10, 37b/6, 38b/1,
38b/8, 39a/9, 39b/10, 40a/11, 42b/4,
44b/8, 47b/1, 48a/3, 49b/6, 50b/1,
50b/2, 50b/8, 51b/6, 53a/13, 55a/11,
61a/1, 62a/2, 63b/5, 63b/6, 63b/9,
69b/11
f. +si = 22a/13, 27a/4, 34b/3, 50b/4,
54a/10
f. +ler = 49a/5
f. +leri = 11b/7

fāyidelü faydalı.

f. = 44b/5, 66a/11
f. +dür = 18a/10, 66b/12

fāyidesüz faydasız.

f. = 18a/5
f. +dür = 42b/2

fāzıl [A.] değerli, erdemli ve bilgin kimse.

f. + ları = 3b/3

fazl [A.] yardım.

f. +ı = 3b/3

fen [A.] hüner; bilim; marifet.

f. + ne = 3b/11
f. + de = 3a/7

ferāḥ [A.] gönül alçaklığı.

f. = 71a/4

feriştah [F.] melek.

f. + lar = 50a/8

fermān [F.] buyruk.

f. = 47a/10

fermānber [F.] buyruk alan.

f. + dür = 47a/10

fesād [A.] kötü.

f. = 56b/10, 64b/4

fevḳ [A.] üst; yukarı.

f. + a = 58b/5

feyz [A.] bolluk, ilim.

f. = 71a/3

fikirlü düşünceli.

f. + lüdür = 42b/11, 45a/3

fikr [A.] düşünce.

f. = 2a/1, 21a/8, 58b/9
f. + ile = 46a/2

furşat [A.] uygun vakit.

f. = 5b/10

-G-

ḡāfil [A.] tembel.

ḡ. = 17a/12

ḡāh [F.] kâh; bazen.

g. = 18b/2, 34b/7-7, 35a/4-4, 44b/2-2,
45b/4-4, 46b/6-6, 47a/7-7, 50a/13-13,
54a/6-6, 69b/10-10

ḡāib [A.] nerede olduğu bilinmeyen; kayıp.

ḡ. = 12b/1, 21a/4, 21b/5, 22a/6, 22b/7,
23a/8, 24a/10, 25a/12, 25b/13, 53a/1,

53a/2, 54a/4, 54b/5, 55a/6, 55b/7, 56a/8,
56b/9, 57a/10, 57b/11, 58a/12

ġalebe [A.] Üstün gelme; yenme; üstünlük.
ġ. = 69a/4

ġam [A.] tasa; üzüntü.
ġ. = 13b/10, 20a/10, 23a/7, 41a/5, 62a/1

ġanġmet [A.] beklenmeyen bir kazanç.
ġ. = 10a/4

ġarġb [A.] gurbet elde bulunan; yabancı.
ġ. = 16a/1, 16a/2, 16b/3, 17a/4, 35a/10
ġ. + lerden = 34b/9
ġ. + lerdür = 13a/10

ġarġblık yabancılık ve kimsesizlik.
ġ. + e = 20a/1
ġ. + de = 13b/1, 15b/6, 19a/13, 23a/4,
24b/10, 26a/10, 26b/11, 27b/13
ġ. + dedür = 14a/3
ġ. + den = 20a/2

ġäyet [A.] son derece; çok.
ġ. = 27a/7, 29a/2, 67a/10, 67b/11,
68b/13

ġayrı başka
ġ. = 10a/6

ġecirek daha geç.
g. 17b/11, 65b/11

ġeç [bk. ġiç] geç.
g. = 21b/2, 63b/7

ġel- bulunulan yere başka bir yerden ulaşmak; varmak.
g. -ür = 20a/2, 20b/3, 22b/2, 23a/8,
54b/5-5, 64b/9, 66a/12, 66b/13
g. -e = 14a/7, 20a/1, 21a/4, 21a/9, 22a/6,
22b/7, 24a/10, 50a/2, 50b/3, 51a/4,
51b/5, 52a/6, 53a/1, 53a/2, 53a/8, 54a/4,
55a/6, 55b/3, 56a/8, 56b/9, 57a/10,
58a/12, 58b/13, 60a/10, 60b/12, 62a/3,
62a/4, 63b/3, 63a/4, 63a/6, 63b/7, 64a/7,
64a/8, 64b/3, 64b/7, 65a/8, 65a/10,
65b/1-1, 65b/4, 65b/11, 67a/8, 67b/13

g. -esin = 65a/4, 65b/5, 66a/6, 68b/1,
69a/12, 69b/13

g. -eler = 65b/9

g. -ince = 58b/5

g. -ine = 66b/7

g. -iserdür = 58b/8

g. -ürse = 3a/2

g. -meye = 20a/1, 20b/9, 21b/5, 24b/11,
25a/12, 53a/1, 55b/7, 67b/7

g. -mez = 23b/79, 25b/13, 60a/11

ġenc [F.] hazine.

g. 31b/8

ġelin- dönülmek.

g. -e = 66b/7

ġeñezlik kolay.

g. = 6a/11, 13a/12, 21a/2, 22b/5, 52a/1,
52a/2, 52b/3, 53b/5, 57a/12, 56b/6,
66b/4, 69b/4

g. + ile = 21a/1, 69a/9, 69b/10, 70a/11

ġerçek gerçek.

g. = 29b/7, 31b/7, 35a/1, 35b/3, 39a/10,
54b/1, 55a/5, 57a/7, 58b/10, 59b/10

g. + dür = 45a/4, 46b/13, 55b/8

ġerçeklik gerçek olan, var olan şeylerin tümü.

g. = 36b/5

ġerek ihtiyaç.

g. = 1b/9, 3a/10, 3a/13, 3b/2, 3b/3

g. + dür = 61a/4

g. + e = 26a/9

g. + se = 27a/11, 57b/10

ġetür- getirmek.

g. -ürler = 56b/4, 57b/6, 58a/7, 59a/9,
59b/10

g. -di = 3b/13

g. -düm = 38b/1

g. -e = 38b/2

g. -sin = 38b/2

g. -eler = 55b/2

g. -me = 9a/13, 18a/2, 20b/7

ġevher [F.] mücevher.

g. = 52b/13

gibi gibi.

g. = 2a/8, 8a/7, 30a/10, 48b/3, 58b/6, 63b/7

g. + dür = 19a/2, 35b/3

giç geç.

g. = 28a/10, 50b/4, 54b/5, 55a/13

giçirek daha geç.

g. = 9a/7, 30b/2, 31a/11

git- bir yerden başka bir yere doğru hareket etmek.

g. -er = 45b/6, 54b/6

g. -ersin = 67b/9

g. -e = 41a/7, 51b/7, 55b/9, 56b/10, 57b/12, 58a/13

g. -ince = 59b/7

g. -üpdür = 66a/13

g. -en = 20b/3, 50a/11

g. -ersen = 19b/13

gider- uzaklaştırmak; def etmek.

g. -esin = 19b/5

gine bir daha; yeniden.

g. = 4a/12

gir- içeri geçmek.

g. -ür = 25b/1, 32b/1, 36b/1, 66a/3

g. -er = 28b/1

g. -e = 6b/6, 11a/3, 17b/1, 20a/7, 26b/1, 32a/9, 32b/2, 36b/13, 40b/1, 43a/8, 44a/7, 56a/4, 56b/5, 57a/6, 59a/10, 66a/7

g. -ile = 39b/6

g. -iser = 9a/11, 10a/13

g. -iserdür = 65b/2

g. -meye = 17b/1, 26b/1

g. -mez = 25b/1, 28b/1, 32b/1, 36b/1, 57b/7

girü gidip gelme olayında ilk başlanan nokta.

g. = 3a/3, 8b/13, 20a/1, 20b/3, 21a/4, 22b/1, 22b/2, 22b/7, 23a/8, 23b/4, 24a/5, 24a/10, 24b/11, 25a/7, 25a/12, 25b/8, 25b/13, 26a/9, 26b/10, 27a/11,

27b/12, 28a/13, 34b/1, 34b/2, 35a/3, 35b/4, 36b/1, 36b/2, 37a/3, 37a/7, 37b/8, 38s/9, 38b/6, 38b/10, 39a/7, 39a/11, 39b/8, 39b/12, 40a/9, 40a/13, 40b/4, 40b/7, 40b/10, 41a/11, 41b/9, 42a/13, 42b/10, 45a/4, 50a/2, 53a/8, 54a/4, 53a/6, 55b/1, 55b/2, 55b/7, 55b/13, 56a/8, 56b/4, 56b/9, 57a/5, 58a/7, 58a/12, 58b/8, 59a/9, 59b/10, 62a/7, 63a/6, 63b/10, 64a/2, 64a/8, 64a/11, 64b/9, 66a/6, 66a/12, 67a/8, 67a/12, 68b/11, 69a/12, 69b/13

gizlen- saklanmak.

g. -e = 67a/7, 67b/8, 68b/10, 69b/12

g. -miş = 47b/4, 48b/6, 49a/7, 50a/9, 51a/11, 51b/12, 62a/9

gizlü gizli

g. = 1b/10, 19a/2, 20a/4, 46b/1, 47a/3, 48a/5, 49b/8, 50b/10, 52a/13, 61a/5, 62b/10, 63a/11, 63b/12, 64a/13, 64b/2, 70a/13

göden bilgisiz.

g. = 23a/72

gök gökyüzü.

g. = 7a/12

g. + den = 41b/4, 53a/13

gökcek güzel.

g. = 31b/3, 37a/1, 38a/4, 39b/7, 40a/8, 40b/9, 41b/11

g. + dür = 37a/2, 39a/6, 41b/13

gönül yürekte var olduğu kabul edilen sevgi, düşünme, anma, istek ve hatır gibi duygu kaynağı.

g. = 13a/12, 16a/8, 26a/7, 38b/12, 40a/9, 40b/4, 40b/5, 58b/3, 67b/13

g. + le = 46a/7

g. + üñ = 5b/5, 6b/5, 8a/7, 9a/11, 21a/4, 23b/2, 28b/12, 35b/13, 38a/9, 38b/6, 39a/7, 41b/12, 44a/3, 48b/3, 57a/11, 58a/8, 58b/6, 64a/8

g. + üñi = 7a/8, 7b/9, 7b/10, 8b/6, 8b/10, 21a/12, 22a/6, 22b/12, 33a/8, 45a/5

g. +üñe = 9a/13, 18a/2, 20b/7
g. + ünde = 4a/13, 18a/8, 45b/6
g. + üñden = 14b/5, 19b/5, 22b/11
g. + i = 4a/7, 58a/5
g. + de = 10b/6
g. + den = 14b/5, 19b/5, 22b/11
g. + lere = 17b/7

göñüllü bir şeyi çok aşırı isteyen; istekli.
g. = 6b/7, 13a/10, 38a/1, 38a/2 38a/12
g. + dür = 9a/7, 42a/12

gör- görmek

g. -ür = 30b/3
g. -miş = 69b/6, 70a/7
g. -düm = 41a/1
g. -dünj = 41a/2, 41b/3, 42a/4, 42b/5,
43a/6, 43b/7, 44a/8, 44b/9, 45a/10,
45b/11, 46a/12, 46b/13, 47a/2, 47b/3,
48a/4, 48b/5, 49a/6, 49b/7, 50a/8,
50b/9, 51a/10, 51b/11, 52a/12, 52b/13
g. -e = 30a/1
g. -esi = 30b/3
g. -esin = 13a/6, 18b/4, 30a/2, 31a/4,
32a/6, 32b/7, 33a/8, 33b/9, 34a/10,
34b/11, 35a/12, 35b/13, 45a/6, 50a/4,
51a/3, 51b/4, 70b/7
g. -mek = 7a/7
g. -dünjse = 41b/3
g. -meye = 30a/1
g. -meyesin = 32a/11, 39b/13, 53a/4,
54b/5
g. -mezsın = 8b/2, 9b/4, 12b/4, 12b/5,
30b/4

göre göre.

g. = 3a/3

görin- görünmek.

g. -ür = 7a/6, 8a/3, 9a/10, 9a/12, 36a/10,
36b/11

görklü gösterişli; yakışıklı.

g. = 4b/10, 32a/4
g. + dür = 5b/12

göster- davranmak.

g. -ür = 36b/5, 37b/11
g. -ürler = 11b/6

göy gök.

g. +den= 46a/13, 47b/1, 47b/2, 48a/3,
48b/4, 49a/5, 49b/6, 50a/7, 51b/8,
51a/9, 51b/10, 52a/11, 52b/12

ğuşşa [A.] sıkıntı, üzüntü.

ğ. = 5a/5, 8a/5, 8a/9, 8a/12, 9a/13, 9b/2,
9b/9, 11b/1, 23a/7

ğuşşasuz sıkıntısız.

ğ. + dur = 56b/11

ğurbet [A.] gurbet.

g. + de = 14b/4

güç 1. zulüm, haksızlık.

g. = 4a/3, 26b/9, 48a/8
g. +den = 65a/5

2. zor.

g. 38b/11
g. +ile = 58b/2

gümân [F.] şüphe.

g. = 18a/2, 20a/6, 20b/7
g. + ı = 19b/5, 22b/11

gümânsuz şüphesiz.

g. + suz = 8a/2

gün gündüz.

g. = 3a/10, 44a/10, 47a/5, 58a/4, 59b/7,
62b/6, 63a/7, 63b/8

günlük her gün.

g. + lik = 19b/12

günâh [F.] dini suç.

g. = 54b/8
g. +ı = 56b/12

gürle- kalın ve gür bir ses çıkarmak.

g. - mek = 7a/12

güzİde [F.] seçilmiş; beğenilmiş; seçkin.

g. = 3a/13

-H-

haber [A.] haber.

h. = 44a/1, 44a/2, 44b/3, 45a/4, 45b/5,
46a/6, 46b/7, 47a/8, 48a/10, 48b/11,

49a/12, 49b/13, 63a/4, 64b/7, 65a/8, 65b/9

h̄acet [A.] ihtiyaç.

h̄. = 2a/9

h̄. + in = 3a/2

h̄. + üñ = 57a/6

h̄. + üñi = 56a/4

h̄. + i = 55a/12

h̄acetsüz ihtiyaçsız.

h̄. + süz = 2b/3

h̄acı [A.] hac ibadetini yerine getirmiş Müslüman.

h̄. + lar = 51a/10

h̄ain [A.] kendisine güvenildiği hâlde başkasına veya ideallerine ihanet eden.

h̄. = 39a/4, 39a/10

h̄ağ [A.] gerçek ve doğru olan şey.

h̄. = 41a/1, 42a/4, 44a/1

h̄ağikī [A.] gerçek.

h̄. = 12a/8

h̄akīm [A.] hekim, doktor.

h̄. = 30b/1, 30b/2, 33a/7, 33b/8, 34a/9,

34b/10, 35a/11, 35b/12

h̄. + üñ = 31b/4, 36a/13

h̄. + den = 31a/3

2. bilgin.

h̄. + ler = 2b/4

h̄ağkında [A.] ilgili olarak; konusunda.

h̄. = 50a/13

h̄āl [A.] bir nesnenin nitelikleri ile içinde bulunduğu koşulların tümü; vaziyet.

h̄. = 15b/2, 40a/1, 40a/2, 41a/4, 42b/7, 44a/10, 62a/12

h̄. + ile = 8a/2, 9b/5, 65a/12, 67a/8

h̄. + inden = 6b/4, 9a/8, 9a/9, 9a/10, 9b/10, 10b/12

h̄. + i = 5a/1, 5a/2, 5b/3, 6a/3-3, 6b/4,

6b/5, 7a/5, 7a/6, 7b/6, 7b/7, 8a/7, 8b/8,

8b/9, 9a/8, 9a/9, 9a/10, 9a/12, 9b/9,

9b/10, 9b/11, 10a/11, 10a/12, 10b/12,

10b/13, 11a/13, 15b/1, 17b/2, 17b/13,

18a/7, 18b/8, 19a/9, 19b/10, 20a/11, 20b/12, 41b/5, 42a/6, 43b/9, 44b/11, 45b/13, 46a/1, 46a/2, 46b/3, 47a/4, 47b/5, 48a/1, 48a/6, 48a/7, 48b/7, 49a/8, 49b/5, 49b/9, 50a/10, 51a/12, 51b/13, 69a/1

h̄. + de = 50a/5-5, 53a/11

h̄. + leri = 5b/1, 50b/11

h̄alās [A.] kurtuluş.

h̄. = 6b/2, 26b/12, 27a/13

h̄alvet [A.] hamamın sıcak bölümü.

h̄. = 52b/13

h̄amel [A.] koç burcu.

h̄. = 8b/s, 14b/s, 20b/s, 26b/s, 32b/s, 38b/s, 44/s, 50b/s, 56b/s, 67b/s

h̄āmile [A.] gebe, yüklü.

h̄. = 24a/2, 26a/6, 27a/8, 27b/9, 28a/10, 28b/1, 29a/12

h̄. + dür = 24a/1

h̄anım [A.] kadın.

h̄. = 30b/1, 30b/2, 33a/7, 34a/9, 34b/10, 35a/11, 35b/12

h̄āne [A.] ev.

h̄. = 71a/1

h̄. + sidir = 71a/1, 71a/2, 71a/4-4

h̄arāb [A.] yıkık.

h̄. = 57a/1, 57a/2, 57b/3, 59a/6

h̄arām [A.] dince yasak edilmiş şey.

h̄. = 68b/12

h̄. + dan mı = 63b/1

h̄arāmi [A.] hırsız.

h̄. + nūñ = 63a/13

h̄. + den = 62a/11

h̄arāmzāde [F.] haram yiyici.

h̄. = 28a/1, 31b/9

h̄arc [A.] gider; sarf.

h̄. = 34b/12, 36a/9

h̄āric [A.] hariç, dışında.

h. 71a/3-3, 71a/4

h̄arīṣ [A.] istek; heves; merak.
h. = 3b/11

h̄arīṣlik bir şeyi çok istemek.
h. = 23b/3
h. +den = 26b/5

h̄asedsüz [A.] kıskançlık.
h. = 33a/2

h̄āşıl [A.] ortaya çıkan.
h. = 45b/12

h̄asret [A.] kavuşma isteği duyulan şey.
h. +ine = 71a/2

h̄aşşa [A.] özel.
h. = 3b/11

h̄asta [F.] sağlığı bozuk olan.
h. = 8a/5, 11b/12, 12a/13, 12b/1, 12b/2,
13a/3, 13b/4, 17b/12, 30b/2, 33a/7,
33b/8, 34a/9, 34b/10, 34a/11
h. + dur = 16b/10
h. + ya = 27b/8, 29b/12, 31b/74, 32a/5,
32b/6, 36a/13

h̄astalık hastalık.
h. = 9b/8, 15b/8, 18a/13
h. + dan = 9a/7, 10a/9, 10b/10, 11a/11,
11b/12

h̄aṭā [A.] istemeden ve bilmeden yapılan
yanlışlık.
h. = 3b/1

h̄āṭır [A.] akılda tutma yetisi; bellek.
h. + uṅda = 30b/13, 49a/13
h. + uṅdan = 7b/6

h̄atm [A.] sona erdirme; bitirme.
h. = 46a/2

h̄āyin [A.] ihanet eden.
h. = 39a/4, 39a/10
h. +dür = 29b/3

h̄ayli [A.] çok sayıda; oldukça çok.

h. = 65a/2

h̄ayr [A.] iyi ve yararlı iş.
h. = 2b/8, 10b/7, 11a/8, 20a/5, 20b/2,
27a/9, 27a/13, 35a/3, 46b/8, 47b/10,
48a/9, 48a/11, 49a/12, 53a/7, 62a/3,
66a/10, 66b/10, 67b/7, 68a/11, 71a/1,
71a/6
h. +ı = 47a/9, 49b/13
h. +ıla = 66b/11

h̄ayrlu hayırlı, faydalı.
h. = 67b/10
h. +dur = 44a/2

h̄ayrsuz hayırsız, faydasız.
h. = 9b/5

h̄ayvat [A.] yaşam.
h. + da = 23a/11

h̄āzır [A.] bir yerde bulunan; huzurda olan.
h. = 2a/3
h. + uṅdadur = 10a/5
h. + lar = 19b/9, 21b/13

h̄azīne [A.] hazine.
h. = 46b/1, 46b/2, 47a/2, 47a/3, 47b/4,
48a/5, 48b/6, 49a/7, 49b/8, 50a/9,
50b/10, 51a/11, 51b/12, 52a/13, 60a/13,
60b/4, 61a/5, 61b/6, 62a/9, 62b/10,
63a/11, 63b/12, 64a/13

helāk [A.] yok olma; tükenme.
h. = 13a/9, 61b/11, 61b/12

helāl [A.] helal.
h. = 10a/13, 36b/4, 66a/7, 67b/10,
68a/11, 69a/13

helālzāde [F.] dürüst kişi.
h. = 24a/2, 29a/4, 32a/10
h. + dür = 28a/2, 29b/5, 30a/6, 30b/7,
31a/8, 33a/12

hem [F.] zaten, bir de.
h. = 8a/4, 11a/8, 14a/3, 17a/12, 28b/13,
44a/4, 49b/4, 62b/3, 64a/3-3, 64a/6,
65b/5, 70a/11-11

hemān [F.] o anda; hemen.

h. = 59b/7, 61a/3

her [F.] tüm; bütün.

h. = 1b/9, 2a/2, 2a/6, 2a/13, 2b/6, 8a/2,
9b/5, 11b/4, 15b/2, 23b/4, 24b/6,
28a/13, 48b/9, 54b/13, 63b/3, 65a/12,
66a/5, 67a/8

henüz [F.] hala, bu ana kadar.

h. = 65b/12

hergiz [F.] asla, hiçbir vakit.

h. = 21b/5, 42b/5, 43b/7, 45b/11,
55b/11, 61b/3, 61b/5, 63a/12, 69a/8

heves [A.] bir şeye karşı duyulan istek.

h. = 2b/1, 24b/9, 62a/10

hışım [A.] akraba.

h. + uş = 22a/11

h. + ları = 25b/9

h. + larından = 34a/8

hīç [F.] hiç.

h. = 1b/10, 4a/3, 8a/9, 18b/3, 19a/12,
20a/2, 20a/6, 20b/7, 21a/8, 22a/9,
23a/12, 24b/13, 27b/7, 31b/13, 34a/3,
36b/8, 39b/9, 39b/10, 42a/3, 42b/4,
45b/5, 48a/5, 49b/6, 49b/8, 49b/12,
51a/11, 51b/12, 55a/7, 60a/7, 61a/9,
61b/10, 62b/10, 64a/7, 64a/13, 69b/9,
70a/3, 70b/4

hilāfet [A.] birinin yerine geçme.

h. + lü = 13b/5

hil^catlü [A.] padişah ve vezir tarafından
değenilen kişi.

h. = 13b/5

hīle [A.] aldatmaca.

h. = 27b/11, 35a/5, 35a/8, 42a/10, 47b/7

himmet [A.] çalışma, emek.

h. = 7b/3

hindī Hindistanlı.

h. + ler = 2a/5

hīrfet [A.] meslek.

h. + den = 34a/5

hīsāb [A.] hesap.

h. = 3a/3

h. + m = 2a/11

hīşār [A.] küçük kale.

h. = 68b/12

hōd [F.] de, da, dahi.

h. = 61a/2

hor [F.] değersiz.

h. = 3b/2, 15b/9, 18b/13, 48b/1, 48b/7,
50a/5, 51b/9, 51b/13, 53a/11, 53b/12,
57b/4, 68a/5

h. + dur = 49b/4, 54a/13, 60a/9

h. + lardur = 67b/4

horhık zillet, alçaklık.

h. + ıla = 21b/4

h. + da = 51b/8

hoş [F.] hoş.

h. = 6b/7, 7a/8, 7b/9, 8a/5, 8b/6, 8b/10,
9a/11, 11b/12, 13b/5, 14b/6, 16b/10,
21a/12, 22a/6, 22b/6, 24b/6, 24b/10,
26a/10, 30b/1, 30b/2, 32a/7, 32a/8,
33b/8, 34a/9, 34b/10, 35a/11, 35b/12,
35b/13, 37b/6, 38a/9, 38b/6, 39a/7,
40b/5, 41b/12, 44a/13, 44a/6, 45a/5,
45b/6, 50b/6, 56b/11, 57a/11, 58a/1,
58a/2, 59a/4, 60a/6, 61a/8, 62b/13,
64a/6-6

h. + dur = 11a/13, 35a/5, 49a/4

hoşhık hoş olma durumu; iyilik.

h. = 23a/4, 23a/6, 26b/13, 57a/12

h. + ıla = 4a/12, 4b/13, 13a/12, 20b/3,
22b/6, 40a/9, 40b/4, 44b/3, 47a/4,
50a/10, 51a/12, 53a/4, 56a/10, 58b/3,
60b/7, 62a/2, 66b/7-7, 67b/13

hulu [F.] mizaç.

h. + dur = 23b/10, 31a/8, 31b/9, 41a/10

hūt [A.] balık burcu.

h. = 8a/s, 13b/s, 14a/s, 20a/s, 26a/s,
32a/s, 38a/s, 50a/s, 56a/s, 67a/s

hüküm [A.] emir.

h. + inde = 8b/5

hürmet [A.] saygı.

h. = 29a/3, 57b/4

hürmetlü saygı gösteren; saygı duyan.

h = 57a/3

-I-

ırak uzaklaşmış, uzaktaki.

ı. = 15b/6, 49a/9, 59a/13

ırmak ırmak, nehir.

ı. = 30b/4, 52a/12

ı. + ğa = 32a/7, 34b/12, 35a/13

ı. + dan = 29b/1, 29b/2, 30a/3, 31a/5,
31b/6, 32b/8, 33a/9, 33b/10, 34a/11

ıssı sıcak, sıcaklık.

ı. +dan = 18b/13

-İ-

i- cevheri fiil.

i. -di = 1b/8, 2a/6

i. -se = 15b/2

ibtidâ^c [A.] başlama.

i. = 3b/13

ictima^c [A.] kavuşma.

i. = 71a/6

iç- bir sıvıyı ağız yolu ile yutmak; emerek
içine çekmek.

i. -mekden = 9a/5

i. -meklik = 27a/7

iç- yemin etmek.

i. - er = 54b/1, 54b/2, 55a/3, 55b/4,
56a/5, 56b/6, 57a/7, 58a/9, 58b/10,
59a/11, 59b/12, 60a/13

i. -meyî = 57b/8

i. -mez = 58b/10, 59b/12

içmeklik içmek

i. = 27a/7

içün için

i. = 3a/4, 3b/9, 9b/12, 36a/7

it- yapmak; etmek; eylemek; kılmak.

i. -er = 5b/8, 7a/11, 7b/12, 8a/13, 32b/6,
35a/5, 52b/7, 56b/8, 69b/2

i. -erin = 14a/1

i. -ersin = 5a/9, 7a/10, 13a/12, 14a/2,
16b/7, 30a/7, 30b/10, 31a/2, 31b/10,
33a/13, 58b/9, 61b/3

i. -e = 2b/12, 3b/4-4, 24a/6, 26a/13,
28b/10, 41a/12, 50a/1, 51b/6, 58a/12,
64a/4, 69b/1

i. -ile = 20b/9

i. -esin = 11a/8, 28a/3, 36a/9, 69b/13

i. -üp = 50b/3, 56b/12, 65b/12

i. -ünüp = 57b/8

i. -üben = 2a/12

i. -iserdür = 22b/3, 58a/8

i. -erse = 50a/11

i. -ersen = 7b/3, 30b/8

i. -erler = 50a/11

i. -eler = 70b/1

i. -meye = 69b/1

i. -mezler = 12a/7

i. -emezlerdi = 2b/3

ihtiyâ [A.] tedbir, sakınma.

i. = 3b/1

iki iki

i. = 62b/1, 62b/2, 62b/3, 63b/4, 64a/5,
64b/6, 65a/7, 65b/8, 66a/9, 66b/10,
67a/11, 67b/12, 68a/13, 68b/9

ikişer ikili ikili.

i. = 2b/12

iki yüzlü riyakar.

i. + dür = 29b/3, 36a/4

il yurt; ülke.

i. = 66b/11

i. + ine = 2a/1, 2a/2-2

‘ilac [A.] em; deva.

‘i. = 10a/9, 24b/1, 25a/3, 25b/4, 26a/5, 26b/6, 27b/8, 28a/9, 28b/10, 29a/11, 30a/12, 32a/5, 32b/6, 35a/11, 36a/13

‘i. +1a = 24b/2

‘i. + 1 = 29b/12

‘ilacsuz ilaç kullanmamak.

‘i. = 24b/2

ilçi elçi.

i. = 5a/1, 50a/2, 50b/3, 51a/4, 51b/5, 52b/7, 53a/8, 53b/9, 54a/10, 54b/11, 5b/13, 62a/4, 62b/5, 63a/6, 63b/7, 64a/8, 64b/9, 65a/10, 65b/11, 66a/12, 66b/13

i. + nūḡ = 55a/12

i. + ler = 2a/1

ilçilik elçi olma durumu; sefirlik.

e. = 52a/6

ile ile.

i. = 2a/11, 3b/1, 7b/5, 10b/7, 11b/8, 11b/9, 14b/7, 15a/4, 15a/4, 15a/8, 16b/5, 16b/9, 17b/7, 18a/8, 18a/11, 19b/6, 22b/5, 24b/1, 26b/13, 27a/8, 27a/13, 28b/11, 35a/11, 38b/12, 52a/1, 53a/2, 54b/13, 56a/6, 62a/1, 62a/3, 63a/10, 64a/7, 65b/1-1, 66a/11, 66b/3, 66b/4, 69a/9, 69b/13

ilet- ulaştırmak, bitirmek.

i. -mez = 18a/4

illā [A.] aksi hâlde; yoksa.

i. = 1b/11, 7a/4, 9b/2, 9b/3, 9b/5, 10b/4, 13a/7, 13a/10, 15b/12, 17a/12, 17b/11, 17b/12, 18a/3, 18a/4, 18a/5, 18a/12, 18b/9, 18b/13, 19a/6, 19b/6, 23a/13, 24b/10, 25b/7, 26a/4, 26a/11, 26b/11, 27a/6, 29a/10, 30a/10, 30b/2, 30b/12, 31a/2, 31a/8, 31a/9, 31a/11, 31b/11, 32b/13, 34b/12, 35a/5, 35a/8, 36a/5, 36a/10, 36b/5, 37a/2, 37a/4, 37a/7, 37b/2, 37b/3, 37b/11, 38a/2, 38a/4, 38b/2, 38b/5, 38b/11, 39b/7, 39b/11, 40a/8, 40b/9, 41b/9, 42a/8, 42a/12, 42b/2, 42b/9, 44b/3, 44b/10, 45b/7,

47a/5, 47a/6, 47b/6, 47b/9, 48a/10, 48b/8, 48b/13, 50a/9, 50b/4, 50b/12, 51b/9, 52b/7, 52b/8, 53b/3, 53b/9, 54a/9, 55a/9, 55a/10, 57a/4, 58a/12, 58b/11, 59b/2, 59b/3, 60a/4, 60a/10, 61a/6, 61b/7, 61b/9, 62b/4, 64a/10, 64b/11, 65a/10, 68a/9, 69a/2, 69a/5, 70a/7

‘illet [A.] hastalık; sakatlık.

‘i. + inden = 11a/9

‘illetsüz sağlıklı.

‘i. +dür = 45b/3

‘ilm [A.] bilim.

‘i. = 2a/7, 2a/10, 2a/11, 37a/4, 38b/4, 38b/7, 39a/8, 39b/9, 40b/11, 41a/12, 41b/13

‘i. + i = 22a/1, 24a/4, 38a/6

‘i. + inde = 2a/13

‘ilm-i nücüm [A.] astroloji.

‘i. +1 = 2a/10

‘imâret [A.] yapı, bina.

‘i. = 23b/1, 23b/2, 24b/4, 25a/5, 25b/6-6, 26a/7, 26b/8, 27a/9, 27b/10, 28a/11, 28b/12, 29a/13, 51a/1, 51a/2, 51b/3, 52a/4, 52b/5, 53a/6, 53b/7, 54a/12, 54b/9, 55a/10, 55b/1, 56a/12, 56b/13, 57a/1, 57a/2, 57b/3, 58a/4, 58b/5, 59a/6, 59b/7, 60a/8, 60b/9, 61a/10, 61b/11

inan- inanmak.

i. -ma = 45b/5

‘inat [A.] bir konuda diretme; ısrar etme.

‘i. + suzdur = 45b/3

incin- üzölmek

i. -esin = 20a/7

iḡen çok

i. = 11a/13, 28b/8

iṣṣā‘allah [A.] Allah nasip ederse.

i. = 45a/13, 48a/11, 63b/11

ir erken.

i. = 28a/10

iriş- belli bir yer, düzey veya amaca ulaşmak; elde etmek

i. – ür = 3a/1, 12a/2, 58a/5

i. – ürsin = 19a/10

i. – e = 4a/7, 4a/12, 17a/13, 20b/1, 23a/7, 39a/8, 58b/6, 64b/7

i. – ince = 58a/1, 61a/10

i.- meye = 67b/79, 68a/10

irişil- ulaşılmak.

i. -meye = 67b/9, 68a/10

is sahip; malik.

i. = 1b/7, 10b/2, 12b/6, 16a/10, 47b/13, 48a/2

i. + dür = 3b/13, 27b/11, 35a/8, 42a/10, 47b/7, 48b/2

i. + den = 18a/13

i. + leri = 5a/13

i. + lerinden = 11a/5

iste- arkasına düşmek; aramak; arzu etmek.

i. = 26a/3, 44b/2, 49a/7, 57b/5

i. –r = 14a/12

i. –rsin = 12a/9, 13a/11, 13b/12, 51a/5, 53a/9

i. –dü = 11a/7

i. –düş = 10a/5

i. –düşün = 8a/12, 58b/4, 60b/4

i. –rsen = 11b/4, 43a/5

i. –mez = 59b/3

isti^cmāl [A.] kullanma; kullanış.

i. = 19a/6

iş çalışma.

i. = 23b/8, 28b/1, 28b/2, 40a/1, 40a/2, 40b/3, 50a/12, 50b/12, 50b/13, 54a/9, 56b/10, 65a/1, 65a/10, 65b/3, 67b/7, 68a/2, 68b/9, 69b/6, 69b/11

i. + ile = 32a/10

i. + lige = 5a/10

i. + lüdür = 4a/3, 23a/10, 26b/9, 34a/12, 39b/3, 45b/8, 48a/8

i. + üm = 1b/10

i. + üñ = 12b/11, 54b/11, 61b/9

i. + üñde = 46b/6

i. + iñde = 45b/4

i. + inden = 24b/9

i. + üñden = 47a/7

i. + i = 5a/10, 5b/12, 9b/4, 9b/8, 11a/7, 12b/10-10, 17a/1, 17b/3, 18a/4, 18b/5, 20b/1, 20b/2, 21b/9, 21a/3, 22a/5, 22a/12, 22b/13, 24a/9, 24b/8, 25a/11, 25b/12, 36b/11, 49a/4, 49a/10, 50b/3, 52b/7, 53a/8, 53b/9, 63b/11, 66b/5, 66b/13, 68a/8, 70a/7

i. + e = 4b/10, 13a/4, 48b/9, 49b/1, 51a/4, 51b/5

i. + de = 4a/9, 42b/11, 45a/1, 45a/2, 65a/2, 70b/13

i. + den = 6a/11, 29a/3, 29b/4, 30a/5, 30b/6, 31a/7, 32b/1, 32b/2, 33a/3, 33a/11, 33b/4, 33b/12, 34a/13, 34b/6, 35a/7, 35b/8, 36a/9, 36b/10, 37a/11, 37b/12, 38a/13, 40a/5, 40b/1, 40b/6, 41a/7, 44a/13, 44b/4, 66a/4, 67a/6, 69a/10

i. + lüledür = 12b/3

i. + ler = 30a/4, 46a/4, 47a/5

i. + lerden = 70b/7

i. + lerdür = 41a/8

i. + süz = 28a/5

i. + bilicüdür = 6a/13

işle- bir iş yapmak.

i. -rin = 65a/1

i. -rsin = 12b/10-10, 24b/2, 65b/3, 66a/4, 66b/5, 68b/9, 69b/11, 70a/12

i. -mişdür = 55a/9, 55b/10

i. -düşün = 65a/2

i. -medi = 51b/1, 51b/2

işbu işte bu; özellikle bu.

i. = 4a/1, 4b/1, 4b/2, 4b/10, 5a/1, 5a/7, 5a/12, 6a/1, 6a/2, 6b/1, 6b/2, 6b/8, 6b/9, 6b/10, 6b/13, 7a/1, 7a/2, 7a/3, 7a/4, 7a/11, 7b/1, 7b/4, 7b/5, 8a/1, 8a/2, 8a/3, 8a/4, 8b/1, 8b/3, 8b/4, 9b/3, 10a/1, 10a/12, 1b/2, 10b/3, 11a/7, 11b/11, 12b/1, 13a/1, 13a/8, 13a/9, 13a/11, 13a/12, 13b/1, 13b/2, 13b/12, 14a/7, 14a/2, 14a/3, 14a/4, 14a/9, 14a/10, 14a/13, 14b/1, 14b/2, 14b/3, 14b/4, 14b/5, 14b/6, 14b/12, 15a/4, 15a/5, 15a/6, 15a/7, 15a/12, 15b/3, 15b/4, 15b/5, 15b/6, 15b/7, 15b/8, 15b/13, 16a/4, 16a/5, 16a/6, 16a/7, 16a/8, 16a/9, 16b/1, 16b/2, 16b/3, 16b/4, 16b/7,

16b/8, 16b/9, 16b/10, 16b/11, 17a/1, 17a/2, 17a/3, 17a/4, 17a/5, 17a/6, 17a/7, 17a/8, 17a/9, 17a/10, 17a/11, 17b/3, 17b/4, 17b/5, 17b/8, 17b/9, 17b/10, 17b/11, 17b/12, 18a71, 18a/2, 18a/4, 18a/5, 18a/6, 18a/7, 18a/9, 18a/10, 18a/11, 18a/12, 18a/13, 18b/1, 18b/2, 18b/3, 18b/5, 18b/6, 18b/7, 18b/8, 18b/9, 18b/10, 18b/11, 18b/12, 18b713, 19a/1, 19a/2, 19a/3, 19a/4, 19a/6, 19a/7, 19a/8, 19a/11, 19a/12, 19a/13, 19b/3, 19b/4, 19b/5, 19b/6, 19b/7, 19b/8, 19b/9, 19b/12, 19b/13, 20a/1, 20a/2, 20a/4, 20a/6, 20a/8, 20a/9, 20a/10, 20a/12, 20a/13, 20b/1, 20b/2, 20b/3, 20b/6, 20b/7, 20b/9, 20b/10, 20b/11, 20b/12, 21a/2, 21a/3, 21a/4, 21a/6, 21a/7, 21a/8, 21a/10, 21a/11, 21a/12, 21a/13, 21b/11, 21b/2, 21b73, 21b/4, 21b/5, 21b/7, 21b/8, 21b/9, 21b/11, 21b/12, 21b/13, 22a/1, 22a/2, 22a/3, 22a/4, 22a/5, 22a/6, 22a/8, 22a/9, 22a/10, 22a/12, 22a/13, 22b/2, 22b/3, 22b/4, 22b/5, 22b/6, 22b/7, 22b/9, 22b/10, 22b/11, 22b/13, 23a/1, 23a/2, 23a/3, 23a/4, 23a/5, 23a/6, 23a/7, 23a/8, 23a/10, 23a/11, 23a/12, 23b/1, 23b/2, 23b/4, 23b/5, 23b/6, 23b/7, 23b/9, 23b/10, 23b/12, 24a/1, 24a/2, 24a/3, 24a/4, 24a/5, 24a/6, 24a/7, 24a/8, 24a/9, 24a/10, 24a/12, 24a/13, 24b/1, 24b/2, 24b/3, 24b/4, 24b/5, 24b/7, 24b/8, 24b/9, 24b/10, 24b/11, 24b/13, 25a/2, 25a/3, 25a/4, 25a/5, 25a/6, 25a/7, 25a/8, 25a/9, 25a/10, 25a/11, 25a/12, 25b/1, 25b/2, 25b/3, 25b/4, 25b/5, 25b/6, 25b/7, 25b/9, 25b/10, 25b/11, 25b712, 25b713, 26a/1, 26a/2, 26a/3, 26a/4, 26a/5, 26a/6, 26a/7, 26a/8, 26a/10, 26a/11, 26a/12, 26a/13, 26b/1, 26b/2, 26b/3, 26b/4, 26b/5, 26b/6, 26b/7, 26b/8, 26b/9, 26b/12, 26b/13, 27a/1, 27a/3, 27a/4-4, 27a/5, 27a/6, 27a/7, 27a/8, 27a/9, 27a/10, 27a/11, 27a/12, 27a/13, 27b/1, 27b/2, 27b/4, 27b/5, 27b/6, 27b/7, 27b/8, 27b/10, 27b/11, 27b/13, 28a71, 28a/2, 28a/3, 28a/4, 28a/5, 28a/6, 28a/8, 28a/9, 28a/10, 28a/11, 28a/12, 28b/1, 28b/2, 28b/3, 28b/4, 28b/6, 28b/7, 28b/8, 28b/9,

28b/10, 28b/11, 28b/12, 28b/13, 29a/1, 29a/2, 29a/3, 29a/4, 29a/5, 29a/7, 29a/8, 29a/9, 29a/10, 29a/11, 29a/12, 29a/13-13, 29b/1, 29b/2, 29b/3, 29b/4-4, 29b/5, 29b/6, 29b/7, 29b/8, 29b/9, 29b/10, 29b/11, 29b/12, 29b/13, 30a/3, 30a/4, 30a/5, 30a/6, 30a/8, 30a/9, 30a/11, 30a/12, 30b/1, 30b/2, 30b/3, 30b/4-4, 30b/5, 30b/6-6, 30b/7, 30b/8, 30b/9, 30b/10, 30b/11, 30b/12, 30b/13, 31a5-5, 31a/6, 31a/7, 31a/8, 31a/13, 31b/4, 31b/6, 31b/7, 31b/9, 31b/12, 31b/13, 32a/1, 32a/2, 32a/3, 32a/4, 32a/5, 32a/7-7, 32a/8, 32a/9, 32a/10, 32a/11, 32a/13, 32b/1, 32b/2, 32b/3, 32b/4, 32b/5, 32b/6, 32b/8, 32b/9, 32b/10, 32b/11, 33a/1, 33a/2, 33a/3, 33a/4, 33a/5, 33a/6, 33a/7, 33a/9, 33a/10, 33a/11-11, 33a/12, 33b/1, 33b/2, 33b/3, 33b/4, 33b/5, 33b/6, 33b/7, 33b/8, 33b/10, 33b/11, 33b/12, 33b/13, 34a/1-1, 34a/2-2, 34a/3, 34a/4, 34a/5, 34a/6, 34a/7, 34a/9, 34a/11, 34a/12, 34a/13-13, 34b/3-3, 34b/4, 34b/5, 34b/6-6, 34b/7, 34b/8, 34b/9, 34b/10, 34b/12, 34b/13, 35a/1, 35a/2, 35a/4, 35a/6, 35a/7, 35a/8, 35a/9, 35a/10, 35a/11, 35a/13, 35b/1, 35b/2, 35b/3, 35b/4, 35b/5, 35b/6, 35b/7, 35b/8, 35b/9, 35b/10, 35b/12, 36a/2, 36a/3-3, 36a/4, 36a/5, 36a/6-6, 36a/7, 36a/8, 36a/9, 36a/10, 36a/11, 36a/12, 36a/13, 36b/2, 36b/4, 36b/5, 36b/6, 36b/7-7, 36b/8, 36b/9, 36b/10-10, 36b/11, 36b/12, 37a/1, 37a/2, 37a/3, 37a/4, 37a/5-5, 37a/6, 37a/7, 37a/8-8, 37a/9, 37a/10, 37a/11, 37a/12, 37a/13, 37b/1, 37b/2, 37b/3, 37b/4, 37b/5, 37b/6, 37b/7, 37b/8, 37b/9, 37b/10, 37b/11, 37b/12, 37b/13, 38a/1, 38a/2, 38a/3, 38a/4, 38a/5, 38a/6, 38a/7-7, 38a/8, 38a/9, 38a/10-10, 38a/11, 38a/12, 38a/13, 38b/1, 38b/2, 38b/3, 38b/4, 38b/5, 38b/6, 38b/7, 38b/8, 38b/9, 38b/10, 38b/11, 38b/12, 38b/13, 39a/1, 39a/2, 39a73, 39a/4, 39a/5, 39a/6, 39a/7, 39a/8, 39a/9, 39a/10, 39a/11, 39a/12, 39a/13, 39b/2, 39b/3, 39b/4, 39b/5, 39b/6, 39b/7, 39b/8, 39b/9, 39b/10, 39b/11, 39b/12, 39b/13, 40a/1-1, 40a/2-2, 40a/3, 40a/4, 40a/5, 40a/6,

40a/7, 40a/8, 40a/9, 40a/10, 40a/11, 40a/12, 40a/13, 40b/3-3, 40b/4, 40b/5, 40b/6, 40b/7, 40b/8, 40b/9, 40b/10, 40b/11, 40b/12, 40b/13, 41a/1, 41a/2, 41a/3, 41a/4-4, 41a/5, 41a/6, 41a/8, 41a/9, 41a/10, 41a/11, 41a/12, 41a/13, 41b/1, 41b/2, 41b/3, 41b/5, 41b/6, 41b/7, 41b/8, 41b/9, 41b/10, 41b/10, 41b/11, 41b/12, 41b/12, 41b/13, 42a/1, 42a/2, 42a/3, 42a/4, 42a/6, 42a/7, 42a/8, 42a/9, 42a/10, 42a/11, 42a/12, 42a/13, 42b/1, 42b/2, 42b/3, 42b/4, 42b/5, 42b/7-7, 42b/8, 42b/9, 42b/10, 42b/11-11, 42b/12, 42b/13, 43a/1, 43a/2, 43a/3, 43a/4, 43a/5, 43a/6, 43a/8, 43a/9, 43a/10, 43a/12, 43a/13, 43b/1, 43b/3, 43b/4, 43b/5, 43b/6, 43b/7, 43b/9, 43b/10, 43b/11, 43b/13, 44a/1, 44a/2, 44a/3, 44a/4, 44a/5, 44a/6, 44a/7-7, 44a/8, 44a/10, 44a/11, 44a/12, 44a/13, 44b/1, 44b/2, 44b/3, 44b/4, 44b/5, 44b/6, 44b/7, 44b/8, 44b/9, 44b/11, 44b/12, 44b/13, 45a/1, 45a/2, 45a/3, 45a/4, 45a/6, 45a/7, 45a/8, 45a/9, 45a/10, 45a/12, 45a/13, 45b/1, 45b/2, 45b/3, 45b/4, 45b/5, 45b/6, 45b/7, 45b/8, 45b/9, 45b/10, 45b/11, 45b/13, 46a/1, 46a/2, 46a/3, 46a/4, 46a/5, 46a/6, 46a/7, 46a/8, 46a/9, 46a/10, 46a/11, 46a/12, 46b/3, 46b/4, 46b/5, 46b/6, 46b/7, 46b/8, 46b/9, 46b/10, 46b/11, 46b/12, 46b/13, 47a/4, 47a/5, 47a/6, 47a/7, 47a/8, 47a/9, 47a/10, 47a/11, 47a/12, 47a/13, 47b/5, 47b/6, 47b/7, 47b/8, 47b/8, 47b/9, 47b/10, 47b/11, 47b/12, 47b/13, 48a/6, 48a/7, 48a/8, 48a/9, 48a/10, 48a/11, 48a/12, 48a/13, 48b/1, 48b/2, 48b/4, 48b/7, 48b/8, 48b/9, 48b/10, 48b/11, 48b/12, 48b/13, 49a/1, 49a/2, 49a/3, 49a/9, 49a/10, 49a/11, 49a/12, 49a/13, 49b/1, 49b/2, 49b/3, 49b/4, 49b/9, 49b/10, 49b/11, 49b/12, 49b/13, 50a/1, 50a/2, 50a/3, 50a/4, 50a/5, 50a/7, 50a/10, 50a/11, 50a/12, 50a/13, 50b/1, 50b/2, 50b/3, 50b/4, 50b/5, 50b/6, 50b/11, 50b/12, 50b/13, 51a/1, 51a/2, 51a/3, 51a/4, 51a/5, 51a/6, 51a/7, 51a/9, 51a/13, 51b/1, 51b, 2, 51b/3, 51b/4, 51b/5, 51b/6, 51b/7, 51b/8, 51b/10, 51b/13,

52a/3, 52a/4, 52a/5, 52a/6, 52a/7, 52a/8, 52a/9, 52b/1, 52b/2, 52b/4, 52b/5, 52b/6, 52b/7, 52b/9, 52b/10, 53a/1, 53a/2, 53a/3, 53a/5, 53a/6, 53a/7, 53a/8, 53a/9, 53a/10, 53a/11, 53b/1, 53b/2, 53b/3, 53b/4, 53b/6, 53b/7, 53b/8, 53b/9, 53b/10, 53b/11, 53b/12, 54a/1, 54a/2, 54a/3, 54a/4, 54a/5, 54a/6, 54a/7, 54a/8, 54a/9, 54a/10, 54a/11, 54a/12, 54a/13, 54b/1, 54b/2, 54b/3, 54b/4, 54b/5, 54b/7, 54b/8, 54b/9, 54b/10, 54b/11, 54b/12, 54b/13, 55a/1, 55a/2, 55a/3, 55a/4, 55a/5, 55a/6, 55a/7, 55a/8, 55a/9, 55a/10, 55a/11, 55a/12, 55a/13, 55b/1, 55b/2, 55b/3, 55b/4, 55b/5, 55b/6, 55b/7, 55b/8, 55b/9, 55b/10, 55b/11, 55b/12, 55b/13, 56a/1, 56a/2, 56a/3, 56a/4, 56a/5, 56a/6, 56a/7, 56a/8, 56a/9, 56a/10, 56a/11, 56a/12, 56a/13, 56b/1, 56b/2, 56b/3, 56b/4, 56b/5, 56b/6, 56b/7, 56b/8, 56b/9, 56b/10, 56b/11, 56b/12, 56b/13, 57a/1, 57a/2, 57a/3, 57a/4, 57a/5, 57a/6, 57a/7, 57a/8, 57a/9, 57a/11, 57a/11, 57a/12, 57a/13, 57b/3, 57b/4, 57b/5, 57b/6, 57b/7, 57b/8, 57b/9, 57b/10, 57b/11, 57b/12, 57b/13, 58a/4, 58a/5, 58a/6, 58a/7, 58a/8, 58a/9, 58a/10, 58a/11, 58a/12, 58a/13, 58b/1, 58b/4, 58b/5, 58b/6, 58b/7-7, 58b/8, 58b/9, 58b/10, 58b/11, 58b/12, 58b/13, 59a/1, 59a/2, 59a/5, 59a/6, 59a/7, 59a/8, 59a/9, 59a/10, 59a/11, 59a/12, 59a/13, 59b/1, 59b/2, 59b/3, 59b/6, 59b/7, 59b/8, 59b/9, 59b/10, 59b/11, 59b/12, 59b/13, 60a/1, 60a/2, 60a/3, 60a/4, 60a/7, 60a/9, 60a/10, 60a/11, 60a/11, 60a/12, 60a/13, 60b/1, 60b/2, 60b/3, 60b/4, 60b/5, 60b/9, 60b/10, 60b/11, 60b/12, 60b/13, 61a/1, 61a/2, 61a/3, 61a/4, 61a/5, 61a/6, 61a/9, 61a/10, 61a/11, 61a/12, 61a/13, 61b/1, 61b/2, 61b/3, 61b/4, 61b/5, 61b/6, 61b/7, 61b/10, 61b/11, 61b/12, 61b/13, 62a/1, 62a/2, 62a/4, 62a/5, 62a/6, 62a/7, 62a/8, 62a/9, 62a/10, 62a/13, 62b/1, 62b/2, 62b/3, 62b/4, 62b/5, 62b/6, 62b/7, 62b/8, 62b/9, 62b/10, 62b/11, 63a/1, 63a/2, 63a/3, 63a/4, 63a/5, 63a/6, 63a/7, 63a/8, 63a/9, 63a/10, 63a/11, 63a/12, 63b/1, 63b/4,

63b/5, 63b/7, 63b/8, 63b/9, 63b/10, 63b/11, 63b/12, 63b/13, 64a/1, 64a/2, 64a/4, 64a/5, 64a/6, 64a/7, 64a/8, 64a/9, 64a/10, 64a/11, 64a/12, 64a/13, 64b/1, 64b/2, 64b/3, 64b/5, 64b/6, 64b/7, 64b/8, 64b/9, 64b/10, 64b/11, 64b/12, 64b/13, 65a/1, 65a/2, 65a/3, 65a/4, 65a/6, 65a/7, 65a/8, 65a/9, 65a/10, 65a/11, 65a/12, 65a/13, 65b/3, 65b/4, 65b/5, 65b/7, 65b/8, 65b/9, 65b/10, 65b/11, 65b/12, 65b/13, 66a/1, 66a/2, 66a/4, 66a/5, 66a/8, 66a/9, 66a/10, 66a/11, 66a/12, 66a/13, 66b/1, 66b/2, 66b/3, 66b/5, 66b/6, 66b/7, 66b/9, 66b/10, 66b/11, 66b/12, 66b/13, 67a/1, 67a/2, 67a/3, 67a/4, 67a/6, 67a/7, 67a/7, 67a/7, 67a/10, 67a/11, 67a/12, 67a/13, 67b/1, 67b/2, 67b/3, 67b/4, 67b/5, 67b/7, 67b/8, 67b/9, 67b/12, 67b/13, 68a/1, 68a/2, 68a/3, 68a/4, 68a/5, 68a/6, 68a/8, 68a/9, 68a/10, 68a/12, 68a/13, 68b/1, 68b/2, 68b/3, 68b/4, 68b/5, 68b/6, 68b/7, 68b/9, 68b/10, 68b/11, 68b/13, 69a/3, 69a/4, 69a/5, 69a/6, 69a/7, 69a/8, 69a/10, 69a/11, 69a/12, 69b/1, 69b/2, 69b/3, 69b/4, 69b/5, 69b/5, 69b/6, 69b/7, 69b/8, 69b/9, 69b/11, 69b/12, 69b/13, 70a/1, 70a/2, 70a/3, 70a/5-5, 70a/6, 70a/7, 70a/8, 70a/9, 70a/10, 70a/12, 70a/13, 70b/1, 70b/2, 70b/3, 70b/4, 70b/6-6, 70b/7, 70b/8, 70b/9, 70b/10, 70b/11, 70b/13

işit- duymak.

- i. -ür = 4b/6
- i. -dün = 44b/3, 45a/4, 45b/5, 46a/6, 46b/7, 47a/8, 47b/9, 48a/10, 48b/11, 49a/12, 49b/13
- i. -em = 44a/1
- i. -meye = 70b/4
- i. -mez = 49b/12

işkence [F.] eziyet, azap.

- i. = 55b/4

it- yapmak.

- i. -mişler = 3a/12, 3b/3
- i. -di = 2b/1, 64a/1
- i. -dün = 31a/12, 42a/9
- i. -düm = 2a/6, 2b/5

i. -dügümüz = 60b/1

i. -dümidi = 2a/13

i. -mek = 69a/5

i. -mişdür = 2b/8

i. -mişler = 3a/12

i. -me = 5a/2, 13a/9, 18b/3, 25b/3, 38a/11, 40b/10, 46b/3, 60a/3

i. -medi = 9b/12

i. -meye = 3b/4, 3b/5, 12a/12, 15b/12, 19a/6, 50a/1, 53b/2

i. -meyesin = 20a/6, 21a/8, 23a/5, 45b/2

i. -mez = 5a/7, 38b/13, 55b/7, 62a/10

i. -mezler = 70b/1

i. -memişdür = 3a/9

iyeye sahip.

- i. + dür = 5a/7

izzet [A.] değer; saygı.

ç. = 14b/8, 15a/8

ç. + ile = 5b/12

ç. + i = 5a/3

-K-

kabül [A.] razı olma.

- ķ. = 7a/11, 7b/12

kaç- kaçmak.

ķ. -an= 37a/3, 38b/6, 39a/7, 58b/8, 60a/11, 60b/12, 61b/1, 62a/5, 62b/6, 63a/7, 65b/12, 66a/13

ķ. -anı = 55b/1, 55b/2, 56a/3, 56b/4, 57a/5, 57b/6, 58a/7, 59a/9, 59b/10, 61a/13

ķ. -dı = 36b/1

ķ. -mişdur = 61b/2, 62b/6

kaçkun kaçak; firari.

ķ. = 36b/2, 37b/4, 38a/5, 41a/11, 42a/13, 42b/1, 63b/8, 64a/9, 64b/10, 65a/11

ķ. + dur = 43b/4, 44b/6

ķ. + ı = 40a/9, 41b/12

kadar [A.] kadar.

ķ. = 2b/13, 3a/1, 6a/5, 7b/3, 30b/8, 57b/7

ķadır [A.] bir Şeyi yapmaya g¼c¼ yeten;
muktedir.

ķ. + d¼r = 60b/2

ķāzī [A.] kadı.

ķ. +ları = 1b/7

ķāğıd [A.] kağıt

ķ. = 2b/10

ķahr id- yok etme; ezme; perişan etme.

ķ. -ersin = 30a/7, 31b/10, 33a/13

ķal- kalmak.

ķ. -ur = 14b/2, 44b/11, 57a/5, 69b/11

ķ. -dı = 61a/11

ķ. -a = 14b/1, 16a/5, 19b/1, 21a/9,
21b/6, 23a/9, 23b/6, 23b/13, 25a/9,
27b/13, 38b/1, 38b/2, 39a/3, 40a/1,
40b/3, 44a/10, 48b/7, 49a/1, 50b/5,
51a/6, 52a/8, 52b/1, 52b/11, 53a/3,
53b/4, 53b/11, 54a/11, 55a/1, 55a/7,
55a/10, 55b/11, 56a/9, 57a/1, 57b/4,
58a/4, 64b/2, 67b/8, 70a/13

ķ. alar = 68b/6

ķ. -anın = 3a/3

ķ. -ursa = 2b/12

ķ. -mıŐıdı = 2b/13

ķ. -acakdur = 17b/8

ķ. -ıŐardur = 22a/3, 49b/10

ķ. -mamıŐdur = 17a/7

ķ. -masuņlar = 2b/3

ķ. -maya = 14b/1, 30b/9, 38b/1, 39b/4,
40a/1, 40a/5, 40b/6, 41b/5, 41b/8,
42a/9, 42b/10, 43a/11, 43b/9, 43b/12,
44a/13, 45b/13, 49a/1, 51b/7, 51b/8,
52b/11, 55a/1, 55b/9, 57a/2, 57b/3,
57b/12, 57b/13, 58a/ 13, 70b/11

ķ. -maz = 18b/10, 42b/7, 52b/9, 53a/10,
54b/6

ķalem [A.] imparatorluk d¼neminde
b¼rokratik iŐlemlerin y¼r¼t¼ld¼ę¼ daire.

ķ. = 11a/5

ķamer [A.] ay.

ķ. = 4a/s, 10a/s, 16a/s, 22a/s, 34a/s, 40a/s,
46a/s, 52a/s, 58a/s, 69a/s

ķamu b¼t¼n; her.

ķ. + sı 11b/13, 12b/9, 13b/5, 14b/7

ķanda nerede, nereye ?

ķ. = 4b/8, 22b/2, 23b/4, 24b/6, 26a/9

ķankı hangi.

ķ. = 3a/2, 61b/1

ķ. + sı = 62b/1

ķār kazanç, fayda.

ķ. = 70b/11

ķārīz [F.] su yolu.

ķ. + e = 32a/7, 34b/12, 35a/13

ķ. + den = 29b/1, 29b/2, 30a/3, 30b/4,
31a/5, 31b/6, 32b/8, 33a/9, 33b/10,
34a/11

ķara siyah.

ķ. + sı = 63b/4, 64a/5

ķaraca rengi biraz kara olan; esmer.

ķ. = 66b/10

ķarār [A.]

ķ. = 12a/12

ķarı eş; zevce.

ķ. = 12b/12

ķ. + lığı = 29a/10

ķarılıķ yaşlılık.

ķ. +ı = 29a/10

ķarındaŐ kardeŐ

ķ. + um = 30a/1

ķ. + umdan = 11a/11

ķ. + uņ = 30a/2, 31a/4, 31b/5, 32a/6,
32b/7, 33a/8, 33b/9, 34a/10, 34b/11,
35a/12, 35b/13

ķ. + uņdan = 11a/2-2, 11b/3, 12a/4-4,
12b/5-5, 13a/6-6, 13b/7-7, 14a/7-7,
14b/9-9, 15a/10-10, 15b/11-11, 16a/12-
12, 16b/13-13

ķ. + ı = 26a/13, 30b/3

ķ. + laruņ = 8b/9, 10b/13

ķ. + laruņa = 23a/9

ķarıŐık kargaŐa ve alkantı iinde bulunan.

ķ. = 19a/4, 23b/12

ķ. + dur = 47a/8

ķat yan, huzur.

ķ. + ında = 2a/7, 16b/8, 18b/12, 25b/9

ķatı 1. ok, pek ok.

ķ. = 7b/7, 8b/8, 9a/12, 9b/9, 11a/10,
17b/6, 22a/8, 35b/3, 35b/7, 36a/10,
37a/8, 37a/10, 45a/10, 48a/4, 67a/13

2. kt.

ķ. 6a/10, 42b/11, 62b/11.

ķatılıķ zorluk, sıkıntılı.

ķ. = 21b/3, 25a/11, 55b/8, 65b/2, 66a/3,
67a/5, 68a/7, 69b/10

ķ. + ıla = 21a/1, 21b/4, 25a/10, 36a/5,
39b/6, 54a/6, 54a/9, 54b/7, 55a/8,
67b/6, 68b/8, 70b/12

ķ. + ından = 4b/13

ķ. + da = 57b/13

ķatır katır.

ķ. + lar = 48b/5

ķavī [A.] dayanıklı; gl; zorlu.

ķ. = 9b/1

ķavl [A.] szleşme; anlaşma.

ķ. + inde = 60b/2, 61a/3, 61b/4, 62b/8,
63b/10, 64a/10, 65a/13

ķ. + inden = 63a/9, 64b/12

ķ. + i = 40a/6

ķ. + de = 60b/1

ķavm [A.] kavim.

ķ. + den = 35b/1, 35b/2, 36a/3, 37a/5,
38a/7, 39b/10, 40a/11, 40b/12, 41b/4

ķ. + ler = 70b/10

ķ. + lerm = 5a/1

ķ. + ler = 5a/2, 6a/4, 6b/5, 7b/7, 8a/8,
8b/9, 9a/10, 9b/11, 10a/12, 10b/13

ķ. + lern = 5b/3, 7a/6

ķ. + lerin = 70a/9

ķ. + lerne = 23b/13

ķ. + lerī = 13b/2, 15a/5, 16b/8, 17b/10,
18b/12, 22a/2, 24a/6, 66b/1, 66b/2,
67a/3, 67b/4, 68a/5, 68b/6, 69a/7, 69b/8

ķ. + lerinden = 13b/3, 36a/12

ķavs [A.] yay burcu.

ķ. = 6b/s, 12b/s, 18b/s, 24b/s, 30b/s,
36b/s, 42b/s, 48b/s, 54b/s, 60b/s, 68b/s

ķavlleş - sz birliği etmek; szleşmek.

ķ. –ememişdr = 61b/4

ķayd yi- endişe etmek.

ķ. –me = 44a/3

ķayęu acı, keder.

ķ. = 47b/10

ķaziyye [A.] iş, mesele.

ķ. + sinden = 68a/2, 68b/3, 70a/6

ķ. + den = 69b/5

ķehel [A.] tembel.

k. + dr = 37b/3

kend dnşllk zamiri.

k. = 2a/13, 3a/6, 6a/4, 12b/11, 13b/2,
13b/3, 15a/5, 16a/7, 16b/8, 17b/10,
18b/12, 22a/1, 22a/2, 22b/3, 23a/9,
23b/5, 24a/6, 25a/8, 25b/9, 27a/12,
33a/13, 34a/8, 36a/12, 40b/7, 51b/8,
52a/9, 60a/8, 60a/11, 60b/12, 61b/13,
62a/7

k. +si = 58b/8

k. +yi = 32b/11

ķes- mit kesmek.

k. = 21b/10, 27b/6

ķesb it- alışıp kazanma; alışarak elde etme.

k. –ile = 20b/9

ķethd [F.] khya.

k. = 44b/1, 44b/2, 46a/5, 46b/6, 47a/7,
48a/9, 48b/10, 49a/11, 49b/12, 50a/13,
56a/13, 64a/7, 66a/11

k. + ya = 62b/4, 63a/5, 64b/8, 65b/10,
66b/10, 66b/12, 67a/13

k. + dan = 50b/1, 50b/2, 51a/3, 51b/4,
52b/6, 53a/7, 53b/8, 54a/8, 54b/10,
55a/11, 55b/12, 65a/9

ķevden [F.] ahmak; dşncesiz.

k. 23a/2

key pek, çok

k. = 4a/3, 14a/10, 14b/12, 39a/12, 43a/3,
66b/2, 67a/13, 68b/4

kezzāb [A.] çok yalancı.

k. = 35a/2

kible [A.] güney.

k. + nūj = 62a/5, 64b/10, 65a/11
k. + den = 64a/9

kırk kırk.

k. = 2b/5, 2b/6

kılıç kılıç.

k. = 3b/13

kısa süresi az olan.

k. = 4a/1, 10a/1, 10b/3, 11a/4, 12b/7,
13b/9, 15b/13, 25b/5

kısmet [A.] şans, kader.

k. = 2b/5

kış kış.

k. = 6a=10

kıyās [A.] karşılaştırma.

k. = 2a/12, 3a/4, 5a/13

kız kız.

k. = 11a/1, 11a/2, 12a/4, 12b/5, 13a/6,
13b/7, 14a/7, 14b/9, 15a/10, 15b/11,
16a/12, 16b/13, 25a/4, 26a/6, 28a/10,
29a/12,

kız pahalı; ağır pahalı.

k. = 4b/5, 5a/6, 7a/10, 63a/1
k. + dur = 64b/5, 66a/8, 67a/10, 68a/12,
70a/1, 70a/2, 70b/3

ki ki

k. = 1b/5, 1b/9, 1b/10, 2a/1, 2a/7, 2a/9,
2a/13, 2b/8, 2b/9, 2b/13, 3a/12, 3b/2,
3b/12, 4a/2, 4a/3, 4a/4, 4a/5, 4a/7, 4a/8,
4a/9, 4a/10, 4a/12, 4a/13-13, 4b/5, 4b/6,
5a/9, 6a/12, 6b/7, 6b/9, 7a/4, 7a/10,
7b/8, 7b/10, 7b/12, 8a/9, 8b/8, 9b/1,

9b/7, 10b/3, 10b/6, 12a/9, 13b/10,
13a/11, 13a/12, 13b/2, 14a/1, 14a/2,
14a/10, 14a/12, 14b/3, 14b/12, 15a/1,
15a/2, 15a/7, 15b/3, 16a/4, 16b/5,
16b/7, 16b/10, 17a/6, 17b/7, 18a/8,
18b/7, 18b/9, 18b/11, 19a/8, 19a/11,
19b/9, 19b/11, 20a/12, 20b/11, 21a/3,
21a/12, 21b/5, 21b/10, 22a/13, 23b/1,
24a/1, 24b/1, 24b/4, 24b/6, 24b/11,
25a/5, 25b/6, 25b/8, 26a/6, 26a/7, 26a/9,
26b/1, 26b/2, 26b/10, 27a/5, 27a/11,
27b/2, 27b/12, 28b/1, 28b/2, 29a/4,
29a/5, 29b/2, 29b/6, 30b/10, 31a/12,
32a/4, 32a/11, 32a/13, 32b/4, 32b/10,
32b/12, 34b/1, 34b/2, 35a/3, 37a/7,
37a/9, 38b/1, 38b/10, 38b/13, 39a/4,
39a/12, 39a/13, 40b/10, 41a/7, 42a/9,
42b/8, 42b/10, 43a/10, 43b/5, 43a/6,
43a/12, 44a/13, 44b/4, 46a/7, 46b/2,
46b/12, 47a/8, 47b/9, 47b/10, 47b/12,
48a/10, 48a/11, 48b/11, 49a/7, 49a/10,
49a/12, 49a/13, 51a/2, 51a/5, 51a/12,
54a/2, 54a/3, 54b/2, 54b/4, 55b/10,
55b/12, 56b/7, 57b/10, 58a/3, 58a/10,
59a/2, 59a/5, 59a/6, 59b/3, 59b/6, 60a/2,
60a/7, 60b/5, 61a/4, 61a/9, 61b/4,
61b/10, 61b/11, 61b/12, 63a/1, 63a/2,
63a/4, 63a/6, 64a/1, 64a/2, 65a/1, 65b/9,
66a/4, 66a/8, 66a/10, 66b/2, 66b/3,
67a/12, 67a/13, 68a/10, 68a/12, 68b/4,
68b/9, 68b/11, 69b/2, 69b/11, 70a/2,
70b/10

kim ki, kim

k. = 1b/4, 1b/9, 2b/9, 3a/1, 3a/5, 3a/8,
3a/10, 3a/13, 3b/2, 3b/3, 8b/5, 9a/4,
14b/10, 14b/11, 19a/10, 24a/5, 41a/11,
41b/3, 42a/4, 42b/5, 43a/6, 43a/9,
43b/1, 43b/2, 43a/7, 44a/1, 44a/8,
44b/3, 44b/9, 45a/4, 45a/5, 45a/10,
45b/5, 45b/6, 45b/11, 46a/6, 46a/12,
46b/7, 46b/8, 46b/13, 49a/7, 49b/13,
50a/11, 51a/4, 51b/5, 52a/6, 53a/9,
54b/8, 54b/11, 58b/9, 63b/3, 63b/11,
64a/4, 64b/5, 64b/8, 65a/6, 65b/3,
66a/12, 66b/5, 67a/10, 67b/11, 68b/13,
70a/12

kimse kimse

k. = 3a/9, 12a/1, 60b/12

k. + nūḡ = 48a/13
k. + ye = 1b/10, 2b/7, 3a/5, 3a/7, 25a/7,
25b/8, 26b/10, 27b/12
k. + de = 23a/3, 24a/5
k. + den = 18a/1
k. + ler = 3a/10

k̄īn [F.] gizli düşmanlık.

k. = 37a/10
k. + e = 4b/13

kirām [A.] soydan gelenler.

k. = 3b/8

kişi kimse, insan.

k. = 2a/13, 2b/6, 2b/9, 4a/10, 4b/1, 4b/2,
4b/10, 4b/11, 4b/13, 5a/7, 5a/11, 5a/12,
5b/8, 5b/12, 5b/13, 6a/9, 6a/13, 6b/1,
6b/2, 6b/10, 7a/3, 7a/11, 7b/4, 8b/6,
9a/7, 10a/1, 10a/2, 10a/9, 10b/1, 10b/2,
10b/3, 10b/10, 11a/4, 11a/11, 11b/8,
12a/11, 12b/2, 13a/7, 13a/8, 13b/4,
13b/9, 14a/4, 14a/12, 14b/6, 14b/11,
15a/7, 15b/13, 16a/9, 16b/10, 17a/1,
17a/2, 17a/11, 17b/3, 17b/5, 17b/12,
18a/4, 18a/6, 18b/1, 18b/2, 18b/5,
18b/7, 18b/12, 19a/6, 19a/8, 19b/4,
19b/6, 19b/7, 19b/8, 19b/9, 20a/1,
20a/2, 20a/8, 20a/10, 20b/3, 20b/6,
20b/9, 20b/11, 21a/12, 21b/1, 21b/2,
21b/3, 21b/8, 21b/11, 21b/11, 21b/13,
22a/1, 22a/7, 22a/3, 22a/4, 22a/12,
22b/3, 22b/4, 22b/13, 23a/1, 23a/2,
23a/5, 23a/11, 23b/3, 23b/5, 23b/6,
23b/7, 23b/9, 24a/6, 24a/7, 24a/8,
24a/13, 24b/1, 24b/2, 24b/5, 24b/7,
24b/9, 24b/10, 24b/11, 25a/6-6, 25a/8,
25a/9, 25a/10, 25b/9, 25b/10, 25b/11,
26a/4, 26a/8, 26a/10, 26a/11, 26a/12,
26b/5, 26b/8, 26b/12, 26b/13, 27a/6,
27a/13, 27b/13, 28a/8, 28a/12, 28b/3,
29a/1, 29a/7, 29b/3, 29b/11, 30a/11,
30b/3, 30b/5, 31a/6-6, 31b/1, 31b/7,
32a/1, 32a/2, 32a/3, 32a/4, 32a/8, 32a/5,
32a/9, 32a/10, 33a/1, 33a/2, 33a/4,
33a/5, 33a/10, 33b/2, 33b/3, 33b/5,
33b/11, 33b/13, 34a/4, 34a/6, 34a/12,
34b/5, 34b/7, 34b/13, 35a/1, 35a/2,
35a/8, 35b/3, 35b/7, 35b/9, 36a/4,
36a/8, 36a/10-10, 36b/5, 36b/9, 36b/11,

37a/6, 37a/10, 37a/12, 37b/1, 37b/2,
37b/7, 37b/11, 37b/13, 38a/1, 38a/2,
38a/8, 38a/12, 38b/3, 38b/9, 38b/12,
39a/10, 39b/11, 40a/6, 40a/12, 40b/13,
41a/6, 41a/8, 41a/9, 41b/7, 42a/8,
42a/10, 42b/9, 43a/10, 43a/12, 43b/11,
43b/13, 44a/12, 44b/13, 45a/1, 45a/2,
45a/3, 45b/3, 45b/4, 46b/5, 47a/6,
47b/7, 47b/8, 48a/8, 48b/1-1-1, 48b/2,
48b/9, 49a/3, 49b/4, 49b/11, 50a/5,
50a/12, 50b/6, 51a/7, 51b/1, 51b/2,
51b/8, 52a/3, 52a/6, 52a/9, 52b/4,
52b/10, 53a/5, 53a/11, 53b/1, 53b/6,
53b/12, 54a/7, 54a/13, 54b/1, 54b/2,
54b/7, 55a/3, 55a/5, 55a/9, 55b/4,
55b/6, 55b/8, 55b/10, 56a/1, 56a/2,
56a/5, 56a/7, 56a/10, 56a/11, 56b/1,
56b/2-2, 56b/3, 56b/6, 56b/8, 56b/11,
56b/12, 57a/3-3, 57a/4, 57a/7, 58a/11,
58b/6, 58b/7, 58b/10, 58b/12, 59a/1,
59a/2, 59a/7, 59a/8, 59a/11, 59a/13,
59b/3, 59b/8, 59b/9, 60a/4, 60a/9,
60a/10, 60a/13, 60b/1, 60b/2, 60b/5,
60b/10, 60b/11, 61a/3, 61a/7, 61a/11,
61a/12, 61b/1, 61b/2, 61b/3, 61b/4,
61b/7, 61b/12, 61b/13, 62a/7, 62a/9,
62a/10, 62b/8, 63a/9, 63a/12, 63b/10,
63b/13, 64a/1, 64a/11, 64b/3, 64b/12,
65a/13, 66a/1, 66a/7, 66a/7, 66b/3,
67a/1, 67a/2, 67a/4, 67b/3, 67b/5, 68a/3,
68a/4, 68a/6, 68b/4, 68b/5, 68b/7,
69a/6, 69a/8, 69b/6, 69b/7, 69b/9,
70a/7, 70a/8, 70a/10, 70b/8, 70b/9

k. + le = 28a/4,

k. + nin = 11a/9

k. + nūḡ = 6a/1, 6a/2, 7a/4, 7b/1, 7b/2,
8a/3, 8b/4, 9b/6, 9b/8, 10a/7, 10b/8,
11b/5, 11b/10, 12b/7, 12b/12, 13a/13,
13b/2, 14a/3, 14a/9, 14a/10, 14b/4,
15a/5, 15a/12, 15b/6, 15b/8, 16a/7,
16b/8, 17a/9, 17b/10, 18a/11, 18a/13,
19a/2, 19a/3, 19a/13, 21a/2, 21a/7,
22a/9, 22b/10, 23a/7, 23a/6, 23a/7,
24a/4, 24b/8, 25b/7, 27a/10, 27a/12,
28b/13, 30b/13, 34b/8, 35a/6, 36b/12,
37a/13, 38a/7, 39a/7, 39b/5, 40a/7,
40b/8, 41b/9, 41b/10, 42a/11, 42b/12,
43a/13, 54a/6

k. + nūḡdür = 21b/9

k. + dür = 4b/10, 5b/6, 14b/12, 23a/12, 30b/5, 31b/7, 31b/9, 33a/10, 34b/13, 35a/8, 37a/12, 39b/11, 45b/7, 48b/2, 50b/13, 51b/8, 52a/9, 52b/10, 53b/12, 56a/7, 64b/12, 69b/6,

k. + yi = 11a/7

k. + ye = 4b/6, 7b/5, 8a/6, 8a/13, 8b/7, 9a/5, 15b/4, 18b/10, 19b/12, 23b/8, 30a/12, 33a/6, 33b/7, 34b/9, 35a/10, 36a/12, 41a/7, 49a/10, 53b/2, 54a/3, 54b/4, 54b/8, 70b/11

k. + den = 4a/7, 15a/1, 15a/2, 17a/6, 20a/12, 30a/10, 31b/2, 32b/4, 33b/6, 34a/7, 33b/4, 36a/11

k. + ler = 39b/6, 48b/7, 52b/5

k. + lere = 10a/6

k. + lerden = 18b/13

kitâb [A.] kitap

k. = 1b/9, 3a/4, 3a/9, 3a/12, 3b/5

k. + ımı = 2a/5

k. + uş = 2b/9

k. + dur = 3a/13

k. + ı = 3b/2

k. + a = 2b/7

k. + da = 1b/11, 2b/8

k. + dan = 2b/10

ko- bırakmak; terk etmek.

ķ. = 2a/9, 28a/13

ķ. -yarlar = 61a/13

ķ. -duğum = 22b/1

ķ. -ya = 2b/12

ķ. -yırak = 3a/12

ķ. -rsan = 22b/2

ķ. -ma = 23a/3, 24a/5

ķ. -madılar = 62b/10

koçalık yaşlılık.

ķ. = 59a/4

ķ. +da = 58b/3, 59b/5, 62b/13

ķ. +dan = 15a/11

koşay elverişli; uygun.

ķ. = 26b/2

konul- konmak.

ķ. -muş = 36b/6, 37b/8, 39a/11

koş- dehşete kapılmak.

ķ. -arış = 18a/10

ķ. -arsın = 43b/2, 44b/4, 47a/9, 49a/13

ķ. -arlar = 61b/7

ķ. -ma = 4a/3, 35b/6, 38b/13, 45a/5, 46a/7, 46b/8, 47a/9

koşak çok çabuk korkan; ödlek.

ķ. + 67b/2, 68a/3

koşu tedirginlik duygusu.

ķ. = 4b/4, 5a/5, 6a/7, 6b/8, 6b/13, 7a/9, 8a/11, 8b/12, 16b/9, 18b/2, 24a/9, 33b/1, 33b/2, 34a/3, 34b/4, 36b/8, 39b/1, 43b/1, 45b/6, 46b/8, 47b/10, 48a/11, 49b/7, 53b/3, 54a/4, 59a/3, 59b/4

ķ. + şı = 18a/10

ķ. + dur = 37b/9

ķ. + yı = 48b/12

ķ. + dan = 44a/3, 46a/7, 47a/9, 49a/13

koşulu üzücü.

ķ. +dur = 44b/3

koş- iz bırakmak.

ķ. -ya = 2b/12

ķ. -yarlar = 61a/13

koşırak fazlaca, koyuca.

ķ. = 3a/12

kötülik kötü olma durumu; şer.

ķ. = 50a/9

kötürüm ol- kötürüm olmak.

ķ. - a = 21b/8

küy köy

ķ. = 44a/7, 48b/4

ķ. + i = 45b/10, 47a/13

ķ. + den = 41b/1, 41b/2, 42a/3, 42b/4, 43a/5, 43b/6, 44b/8, 45a/9, 46a/11

kul uşak, köle.

ķ. = 42b/1, 42b/2, 43a/3, 43b/4, 44a/5, 44b/6, 45a/7, 45b/1, 45b/2, 45b/8, 46a/9, 46b/4, 46b/10, 47a/5, 47a/11, 47b/6, 47b/12, 48a/7, 48a/13, 48b/8, 49a/9, 49b/10, 50a/11, 50b/10, 51a/13

ķ. + uğı = 42a/13
ķ. + lardan = 42b/6

ķullık hizmetçilik, kölelik.

ķ. + undan = 45b/12
ķ. + da = 49b/10
ķ. + dan = 47a/12

ķur- yapmak.

ķ. - a = 36b/3

ķurılıķ kuruluk.

ķ + dan = 18a/13

ķurtul- etkisinden sıyrılmak.

ķ. = 44b/12
ķ. -ur = 6b/2, 9a/7-7, 66a/1, 66a/2,
68a/6, 70a/10
ķ. -ursın = 39b/2, 41b/6, 42a/7, 42b/6,
43b/10, 44a/11, 45a/13
ķ. -dı = 56a/3
ķ. -asın = 40a/3, 40b/4, 41a/5
ķ. -a= 6b/1, 7a/3, 10b/10, 11b/12,
24a/7, 29b/13, 66b/3, 67a/4
ķ. -mayısardur = 74b/4
ķ. -maya = 6b/1, 67b/5, 68b/7, 69a/8,
69b/9
ķ. -maz = 10a/9, 24b/2, 66a/1

ķuvvet [A.] güç kuvvet.

ķ. + i = 10a/3

-L-

lāyık [A.] yakışır, hak.

l. + dur = 55b/4

li-ķāric [A.] dışında.

l. = 71a/3

-M-

mağrib [A.] Mısır dışındaki Kuzey Afrika ülkeleri.

m. + den = 61b/2

maķām [A.] memurluk yeri; mevki.

m. = 4a/10, 4b/11, 5a/12, 5b/13
m. + dan = 27b/5

maķşūd [A.] niyet edilen; istenilen.

m. + uç = 9b/7

māl [A.] mülk.

m. = 4b/1, 4b/2, 5a/3, 5b/4, 6b/6, 7a/7,
8b/10, 9a/11, 9b/12, 10a/13, 10b/1,
10b/2, 11a/3, 12a/5, 12b/6, 13a/7,
13b/8, 14a/8, 14b/10, 15a/8, 15a/9,
15a/11, 15b/12, 16a/13, 17a/13, 17b/1,
17b/2, 17b/4, 18b/4, 26b/4, 27b/6,
28a/7, 28b/1, 28b/2, 28b/2, 28b/8,
29a/13, 29b/4, 30a/5, 30b/4, 31a/7,
31b/8, 32a/9, 32b/1, 32b/2, 32b/10,
33a/3, 33a/11, 33b/4, 33b/12, 34a/5,
34a/13, 34b/6, 35a/7, 35b/8, 36a/3,
36a/9, 38a/13, 38b/1, 40a/5, 40b/1,
40b/2, 40b/6, 41a/3, 41b/1, 41b/8,
42a/5, 42b/10, 43a/7, 43b/8, 43b/12,
44a/9, 44a/13, 45a/8, 45a/9, 45b/12,
46a/13, 46b/1, 46b/2, 46b/11, 47a/3,
47a/12, 47b/4, 48a/5, 48b/6, 49a/7,
49b/8, 50a/9, 50b/10, 51a/11, 51b/12,
52a/13, 52b/1, 52b/2, 53a/3, 53a/7,
53b/4, 54b/6, 54b/10, 55a/7, 55b/9,
56a/9, 56a/13, 56b/10, 57b/12, 58a/13,
59b/1, 59b/2, 59b/8, 60a/13, 60b/4,
61a/5, 61b/6, 63a/11, 62a/9, 63b/12,
64a/3, 64a/13, 65b/1, 65b/2, 66a/3,
66a/7, 67b/6, 69a/9, 69a/13
m. + ıla = 50a/6, 64b/3
m. + um = 19b/1, 34b/1, 63b/1
m. + uma = 39a/1
m. + ın = 19b/6, 23a/13
m. + ını = 26a/3
m. + ığı = 25a/7, 26a/9
m. + uç = 19b/2, 20a/3, 20b/4, 21a/5,
21b/6, 22a/7, 22b/8, 23a/9, 23b/13,
24a/11, 24b/12, 25a/13, 34b/2, 37a/7,
57a/11, 58b/2, 61a/7, 63b/2, 64b/4,
65a/5, 65b/6, 66b/8, 67a/5, 67a/9,
67b/10, 68a/11, 68b/12
m. uğı = 27a/11, 39a/3, 39b/4, 40a/7,
62b/12
m. + uğa = 39a/2, 43a/11, 48a/11,
48a/12, 59a/3, 59b/4, 60a/5, 60b/6,
61b/8, 62a/11, 63a/13
m. + ından = 21b/10, 25b/1, 25b/2,
29a/9, 44b/10, 63b/2, 65a/5
m. + ı = 2a/7, 20b/8, 21a/9, 22a/1,
22b/1, 22b/2, 22b/12, 23a/3, 23b/4,

- 24a/1, 28a/9, 38b/2, 44b/10, 45a/11,
46a/10, 66b/4, 68b/8, 69b/10, 70a/11,
70b/12
m. + a = 30a/10, 40b/11, 68a/7
m. + dan = 38b/2, 54a/5
- mālsuz** fakir yoksul.
m. = 56b/1
- ma^lum** [A.] bilinen; belli.
m. = 9b/6, 62b/5, 65a/3
- maşlahat** [A.] iş; mesele.
m. + ı = 50a/1
- ma^cşük** [A.] sevgili.
m. + a = 71a/3
- maṭlab** [A.] meram, maksat.
m. 3a/k
- matlūb** [A.] meram, maksat.
m. + dur = 2a/7
- mechūl** [A.] bilinmeyen.
m. = 9b/7
- meclis** [A.] toplanılacak yer.
m. = 3b/7, 47b/3, 50b/9
m. + inde = 1b/6
- mecmu^c** [A.] hep, bütün.
m. = 6b/3, 26b/13
m. + i = 67a/3
m. + in = 16a/4, 17a/6
- mekr** [A.] hile; düzen.
m. = 35a/8
- melek** [A.] melek
m. = 52b/13
- menfa^cat** [A.] fayda; yarar.
m. = 12b/4, 15a/4, 17b/4, 17b/9, 19a/7,
20a/9, 20b/10, 20b/10, 21a/11, 21b/11,
32a/5, 32b/6, 42a/3, 51a/9, 51b/10,
52a/5, 52b/6, 52b/12, 53b/8, 69a/4
m. + lü = 14b/3, 16b/4, 53b/8, 69a/4
m. + lüdür = 62a/6
m. + ler = 51a/3
- m. + süzdür = 51b/9
- merdāne** [F.] yiğit birine yakışacak
biçimde; mertçe.
m. + dür = 36b/1
- merğüb** [A.] herkesçe istenilen ve sevilen.
m. = 2a/7
- merriḥ** [A.] Mars.
m. = 60a/8
- mertebe** [A.] derece; aşama.
m. = 57b/4
- mestüre** [A.] namuslu.
m. = 19a/1, 19a/2, 33a/6, 35b/11,
36a/12, 44b/6
m. + dür = 20a/4, 20a/6, 22a/8, 22b/9,
23a/10, 24a/12, 24b/13, 28a/3, 28b/3,
32a/8, 38a/4, 40a/8, 41a/10, 42b/2,
51a/8, 62a/8
- meşhur** [A.] ünlü.
m. = 38a/6
- metā^c** [A.] sermaye; varlık.
m. + uḡ = 52a/7
- meyl it-** istemek; rağbet etmek; eğilim
göstermek.
m. – meye = 40b/11
- mirās** [A.] veraset yoluyla geçen veya
edinilen şey.
m. = 25b/1, 25b/2
- miyān** [F.] orta; ara.
m. + dur = 6a/3
m. + e = 59a/7
- mizāc** [A.] huy, tabiat.
m. + da = 2a/9
- mīzān** [A.] terazi burcu.
m. = 5b/s, 11b/s, 17b/s, 23b/s, 29b/s,
35b/s, 41b/s, 47b/s, 53b/s, 59b/s, 64b/s,
70b/s
- mı** soru edatı

m. = 4a/1-1, 4b/1-1, 6a/1-1, 6b/1-1, 7a/1-1, 8a/1-1, 8b/1-1, 9a/1-1, 10a/1-1, 10b/1-1, 11a/1-1, 11b/1, 13a/1-1, 14a/1-1, 14b/1-1, 15a/1-1, 16b/1-1, 18b/1-1, 21a/1-1, 21b/1-1, 22b/1-1, 23b/1-1, 24a/1-1, 24b/1-1, 25a/1-1, 26a/1-1, 26b/1-1, 27a/1-1, 27b/1-1, 28b/1-1, 29b/1-1, 30a/1-1, 30b/1-1, 31a/1-1, 31b/1-1, 32b/1-1, 33b/1-1, 34a/1-1, 34b/1-1, 35b/1-1, 36a/1-1, 36b/1-1, 37b/1-1, 38b/1-1, 39b/1-1, 40a/1-1, 43a/1-1, 43b/1-1, 44b/1-1, 45b/1-1, 46a/1-1, 46b/1-1, 47b/1-1, 48a/1-1, 49a/1-1, 49b/1-1, 50a/1-1, 50b/1-1, 51a/1-1, 51b/1-1, 52a/1-1, 52b/1-1, 53a/1-1, 53b/1-1, 54b/1-1, 55a/1-1, 55b/1-1, 56a/1-1, 57a/1-1, 57b/1-1, 58b/1-1, 59a/1-1, 60a/1-1, 60b/1-1, 61a/1-1, 62a/1-1, 64a/1-1, 64b/1-1, 65a/1-1, 65b/1-1, 66a/1-1, 68a/1-1, 68b/1-1, 69b/1-1, 70a/1-1, 70b/1-1
m. + dur = 12b/1-1, 19a/1-1, 28a/1-1, 29a/1-1, 32a/1-1, 33a/1-1, 35a/1-1, 37a/1-1, 38a/1-1, 39a/1-1, 41a/1-1, 41b/1-1, 42a/1-1, 42b/1-1, 44a/1-1, 45a/1-1, 48b/1-1, 54a/1-1, 59b/1-1, 63a/1-1, 63b/1-1, 66b/1-1, 67a/1-1, 67b/1-1

mu^çabbir [A.] rüya tabir eden.
m. +lerden = 2b/4

muḥāṭara [A.] tehlike
m.=9b/8

muḥkem [A.] sağlam.
m. = 30b/5

muḥtāc ol- bir şeye gereksinim duymak.
m. –maya = 3a/7

murād [A.] istek; dilek.
m. = 3b/5, 60b/13
m. + ıla = 12b/13
m. + um = 55a/1
m. + uḡ = 55a/2, 59a/10
m. + uḡdur = 10a/11
m. + uḡa = 12a/5, 60b/10
m. + uḡca = 7b/8, 8b/2, 9a/6, 9a/12, 10a/8, 10a/12, 15a/2, 17a/4, 21a/4,

23b/2, 26a/7, 28b/12, 29a/13, 32a/6, 32b/7, 46a/11, 49b/5, 52a/6, 53b/10, 55b/10, 55b/13, 64a/8
m. + uḡcadur = 45a/10
m. + ı = 3b/5

murḍār [F.] kirli, iğrenç.
m. + dur = 21b/7, 33b/5, 33b/11, 37b/11, 44b/6, 45b/8, 48a/8, 48a/13, 55b/6

murḍārlik pislik.
m. = 49b/7

muştuluḡ müjdelik.
m. = 4a/13, 11b/4, 14b/10, 23a/8, 24a/10, 32b/12, 58b/13

muṭī^ç [A.] itaat eden; boyun eğen.
m. = 6b/10, 39a/1, 44b/13
m. + adur = 20b/5

muvāfiḡ [A.] uygun.
m. = 23b/5, 34a/1, 36b/7
m. + dur = 4a/9, 26a/5, 26b/3, 27a/7, 35b/5, 37a/8, 38b/11, 39a/12

mübārek [A.] uğurlu; kutlu.
m. = 8a/4, 43a/1, 43a/2, 43b/3, 46b/10, 67b/1
m. + dür = 4a/10, 4b/7, 4b/11, 4b/12, 5a/12, 5b/13, 14a/2, 29a/11, 38a/10, 44a/4, 44b/5, 45a/6, 45a/7, 46a/8, 46a/9, 46b/9, 47a/10, 47a/11, 47b/11, 47b/12, 48b/13, 67a/2, 67a/3, 68a/4, 68b/4, 69a/6, 69b/7, 70a/8, 70b/9

mübāreklik bereketlilik.
m. = 15a/6, 17a/10

müflīd [A.] faydalı
m. +dür= 27a/3

mü'mīn [A.] inanan; güvenen.
m. = 29a/1, 32a/1, 38a/1, 41a/8

mümkin [A.] mümkün, olabilir.
m. +dür = 25b/6

münāfīk [A.] ikiyüzlülük eden; ara bozan kimse.

m. = 29a/1, 32a/1, 38a/1, 38a/2

m. + lardandır = 29a/2

müneccim [A.] astroloji ile uğraşan kişi.

m. +ler = 2b/4

müsāfir [A.] misafir; konuk.

m. = 64a/2, 64b/3

müslimān [A.] müslüman

m. + dur = 33a/4

müstağni [A.] gönlü tok.

m. = 3a/8

müşkil [A.] güç; zor; çetin.

m. = 42a/6, 61b/9

müşterī [A.] jüpiter.

m. = 6b/s, 8a/s, 12b/s, 14a/s, 18b/s, 20a/s, 24b/s, 30a/s, 32b/s, 36a/s, 38b/s, 42a/s, 44b/s, 48a/s, 50b/s, 54a/s, 55b/s, 56a/s, 60b/s, 65b/s, 67a/s

müyesser [A.] kolay olan; kolaylıkla oluşan.

m. = 15a/2

müzd [F.] mükâfat; ödül.

m. = 66a/4, 68a/8, 70b/3

-N-

nā-hoş [F.] hoş olmayan, beğenilmeyen.

n. = 64a/6

namdār [F.] ünlü; namlı.

n. = 22b/13, 56b/1, 56b/2

nāme [F.] mektup.

n. = 50a/8, 65a/8, 66b/11

naşīb [A.] bir kimsenin payına düşen; pay.

n. = 1b/6, 18a/3

naşīhat [A.] öğüt.

n. + um = 69b/1

n. + uḡ = 70a/3

n. + i = 70b/4

naẓar kıl- bakmak.

n. -a = 2b/7

ne hangi şey.

n. = 1b/9, 2b/12, 2b/13, 5b/3-3, 6a/5, 7a/5-5, 7b/1, 7b/3, 11a/4-4, 14b/9-9, 15b/2, 16b/13-13, 29a/5-5, 30b/8, 30b/13-13, 31b/7-7, 34b/5-5, 36b/9-9, 40b/1-1, 41a/13-13, 43a/4-4, 43a/5, 47a/1-1, 48b/10-10, 51a/11, 57b/7, 61a/2-2, 63b/3, 63b/7-7, 64a/6

n. + yim = 41b/3

n. + gi = 35b/4

n. + yi = 11b/4

n. + ye = 20b/1, 58a/1

nekim hangi.

n. = 20b/5, 21b/11

nefy-i āhīr [A.] sonuna kadar sürme.

n. = 71a/4

nekes [F.] cimri.

n. + dūr = 32b/3

nesne cansız varlık; şey.

n. = 4a/4, 4a/11, 4b/5, 4b/11, 5a/6, 5a/12, 5b/7, 5b/13, 6b/9, 7a/10, 7b/11, 19a/5, 19b/11, 24a/9, 27b/2, 37a/1, 43b/6, 49b/1, 50a/3, 50b/4, 53a/9, 54b/13, 56a/2, 56b/3, 57a/4, 57a/13, 57b/5, 58a/6, 58b/7, 59a/8, 59b/9, 60a/10, 60b/11, 61a/12, 61b/13, 62b/7, 63a/1, 63a/2, 63b/4, 64b/5, 65a/6, 66a/8, 66b/9, 67a/1, 67a/2, 67a/10, 67b/3, 67b/11, 68a/4, 68a/12, 68b/5, 68b/13, 69a/6, 69b/7, 70a/1, 70a/2, 70a/8, 70b/3, 70b/9

n. + ḡ = 35a/3

n. + 'i = 8a/12, 8b/13, 36b/6, 37b/8, 39a/11, 39b/8, 51a/5, 56a/1, 65b/7

n. + de = 52b/4

n. + den = 6a/8, 6a/12, 43b/2, 45a/7, 67b/5

n. + süz = 20a/2

nice nasıl

n. = 2a/6, 5a/1, 15b/1, 19b/7, 20a/1, 20b/1, 45a/12, 69a/1

n. + dūr = 5b/1, 6a/1, 7a/1, 8a/1, 13a/1,
14b/1, 16a/1, 18b/1, 21b/1, 32b/1,
25a/1, 26b/1, 27a/1, 27b/1, 28a/1, 29a/1,
30a/1, 32a/1, 33a/1, 33b/1, 34b/1, 36a/1,
40a/1, 42a/1, 42b/1, 45b/1, 48a/1, 49a/1,
49b/1, 53b/1, 55a/1, 56a/1, 58b/1,
59a/1, 60a/1, 66a/1, 68b/1
n. + si = 43a/6-6

niçe uzun.

n. = 19b/7, 45a/12,

nīgū [F.] hoş; güzel.

n. + den = 9b/6

niʿmet [A.] lütuf, ihsan.

n. = 6b/6, 10b/2, 48a/2

niʿmetlü ihsan sahibi.

n. = 42a/2

nite nasıl

n. = 5b/1

nitekim nasıl ki; gerçekten.

n. = 7b/6, 10a/11, 14b/5

niyyet [A.] niyet, tasarı.

n. = 30b/10

niyyetlü niyeti olan.

n. + dūr = 37a/12, 37b/13, 60a/9

noқта [A.] nokta.

n. = 2b/11

nuşrat [A.] üstünlük, başarıma.

n. = 5b/10

nuşrat-ı zūhal [A.] zūhal yıldızının etkisi.

n. = 71a/2

nücūm [A.] yıldızlar.

n. = 3b/12

n. + ı = 2a/10

-O-

o [bk. ol] 3. teklik.

o. = 57b/2

oğlan erkek çocuk.

o. = 4a/1, 4a/2, 4b/3, 5a/4, 5b/5, 7b/5,
8a/6, 8b/11, 9b/9, 9b/13, 16b/11, 18a/1,
18a/2, 18b/3, 19b/5, 20a/6, 20b/7,
21a/8, 21b/9, 22a/10, 23b/11, 24a/12,
24b/3, 25a/4, 25b/5, 26b/7, 27b/9,
29b/13, 36a/1, 36a/2, 37a/4, 37b/5,
38a/6, 39a/8, 39b/9, 40a/10, 40b/11,
41a/12, 41b/13, 42a/1, 42a/2, 42a/5,
42b/3, 43a/1, 43a/2, 43a/4, 43b/3, 44a/4,
44a/6, 44b/5, 44b/7, 45a/6, 45a/8,
45b/7, 45b/9, 46a/8, 46a/10, 46b/9,
46b/11, 47a/4, 47a/10, 47a/12, 47b/11,
47b/13, 48a/12, 48b/13

o. + lı = 48a/2, 48b/3, 50b/7, 51a/8,
51b/9, 52a/10, 52b/11, 53a/12, 53b/13

o. + lınuş = 49a/1, 49b/5, 50a/6

o. + um = 48a/1

o. + uş = 48a/2, 48b/3, 49a/4, 49b/5,
50a/6, 50b/7, 51a/8, 51b/9, 52a/10,
52b/11, 53a/13, 54a/11

o. + lanuş = 6b/7, 7a/8, 7b/9, 13a/4,
17a/12, 17b/13, 30b/3, 36b/3, 38b/7,
46a/1, 46a/2, 46b/3, 47b/5, 48a/1, 48a/6,
48b/7, 49a/8, 49b/9, 50a/10, 50b/11,
51a/12, 51b/13

o. + ı = 7a/4, 30a/1, 30a/2, 31a/4, 31b/5,
32a/6, 32b/7, 33a/8, 33b/9, 34a/10,
34b/11, 35a/12, 35b/13

o. + a = 43b/5

o. + dan = 19a/4

o. + lar = 9a/8, 23a/12

o. + larumdan = 12a/1

o. + ları = 6a/1, 6a/2

o. + laruş = 6a/6, 7a/8, 7b/9, 13a/4,
17a/12, 17b/13, 30b/3, 36b/3, 38b/7,
46a/1, 46a/2, 46b/3, 47b/5, 48a/1, 48a/6,
48b/7, 49a/8, 49b/9, 50a/10, 50b/11,
51a/12, 51b/13

o. + laruşa = 20a/3, 20b/4, 21a/5,
24a/10, 24b/12, 25a/13

oğşa- okşamak.

o. -ya = 56a/13

oķı- okumak

o. -ya = 37a/4

o. -yıp = 2a/5

ol [bk. ol] o.

o. = 1b/1, 2b/9, 2b/13-13, 3a/5, 3a/11, 5a/9, 19b/11-11, 24b/6, 31a/12, 31b/1, 31b/2, 35a/3, 43b/2, 44b/5, 67b/11

ol- olmak.

o. –ırsın = 24b/6, 41b/6

o. –ur = 3a/12, 4b/5, 5b/7, 6b/7, 7a/8, 8a/5, 8a/6, 8b/6, 8b/11, 9a/6, 9b/5-5, 11b/5, 12a/2, 12a/6, 12a/13, 13a/9, 14a/13, 14b/3, 15a/2, 15a/12, 15b/8, 16a/3, 17a/2, 17a/12-12, 18a/5-5, 18b/6, 18b/13-13, 19a/3, 19b/7, 19b/8, 22a/13, 23b/2, 24b/1, 26b/5, 27a/9-9, 27a/10, 28b/12, 29a/13, 30b/2, 30b/13-13, 35b/12, 36a/1-1, 40a/10, 40a/11, 45b/1, 47a/5, 47b/2, 48a/7-7, 48b/9, 49a/2, 49a/9, 53a/11, 64b/13, 67a/10, 68a/12, 68b/13, 70a/2

o. –mış = 63b/2

o. –duj = 43b/2

o. –dılar = 2a/4

o. –ısar = 8b/5

o. –am = 1b/7, 43b/1

o. –a = 1b/11, 3a/7, 3b/5, 4a/1-1, 4a/2, 4a/4, 4b/3-3, 5a/1-1, 5a/4, 5b/1, 5b/9, 5b/10, 6a/1, 6a/2, 6a/4, 6a/10, 6a/11, 6b/3-3, 6b/4, 6b/5, 6b/11, 7a/4-4, 7a/13, 8a/1, 8a/2, 8a/4, 8a/9, 9a/5, 9a/8, 9a/9, 9b/7, 9b/8-8, 9b/13, 10a/1-1, 10a/8, 10a/10, 10b/2, 10b/3, 10b/7-7, 10b/9-9, 10b/11, 10b/12, 11a/1, 11a/4, 11a/6, 11a/9, 11b/9, 11b/10, 11b/12, 11b/13, 12a/13-13, 12b/7-7, 12b/9, 12b/12, 13a/4, 13a/5, 13a/8, 13a/12, 13b/1-1, 13b/2, 13b/3, 13b/5-5, 13b/6, 13b/8, 14a/1-1, 14a/4, 14a/8, 14b/4, 14b/5, 14b/8, 14b/10, 15a/1, 15a/5, 15a/6, 16a/6, 16a/7, 16b/1-1, 16b/8, 16b/9, 16b/10, 16b/11, 17a/3, 17a/8, 17a/9, 17a/10-10, 17b/4, 17b/10, 17b/13, 18a/11, 18a/12-12, 18a/13, 18b/1, 18b/2-2, 18b/11, 19a/7, 19b/2, 19b/8-8, 19b/12, 20a/5, 20a/9, 20b/1, 20b/2, 20b/10, 21a/3, 21a/7, 21b/2, 21b/8, 22a/5, 22a/10-10, 23a/11, 23b/1, 23b/3, 23b/5, 23b/8, 24a/3, 24a/8, 24a/9, 24b/4, 24b/7, 24b/8, 24b/9, 24b/10, 25a/1, 25a/2, 25a/5, 25a/6, 25b/5, 25b/6, 25b/12, 26a/7, 26b/2, 26b/8, 26b/11,

27a/1, 27a/12, 27b/3, 28a/11-11, 28b/5, 29a/8, 29a/10-10, 29b/6, 29b/7, 30a/3, 30a/10, 30b/1, 30b/5, 31a/1, 31a/2, 31a/10, 31b/3-3, 31b/11, 32a/4, 32a/12-12, 32b/3, 33a/6, 33a/7, 33b/1, 33b/7, 34a/1, 34a/7, 34a/8, 34a/9, 34b/8, 34b/9, 34b/10, 35a/9, 35a/10, 35a/11, 35a/13, 35b/1, 35b/2, 35b/10, 35b/11, 35b/13, 36a/2-2, 36a/6, 36a/12, 36b/3, 36b/4, 36b/12, 36b/13, 37a/4, 37a/5, 37b/2, 37b/5-5, 38a/3, 38a/6, 38a/7, 39a/5, 39b/1, 40a/7, 40a/8, 40b/12, 41a/3, 41a/4, 41b/10, 41b/12, 41b/13, 42a/2, 42a/6, 42a/11, 43a/1, 43a/4, 43a/6, 43a/13, 44a/6, 45b/9, 45b/12, 46a/1-1, 46a/2, 46a/10, 46a/12, 46a/13, 46b/3, 46b/8, 47a/1, 47b/1, 47b/6, 47b/9, 47b/10, 47b/13, 48a/1, 48a/2, 48a/3, 49a/8-8, 50a/5, 50a/10, 50b/1, 50b/7-7, 50b/8, 51a/1, 51a/2, 51a/12, 51b/3, 51b/9, 51b/10, 51b/13, 52a/4, 52a/5, 52a/10, 52a/11, 52b/3, 52b/5, 52b/6, 52b/11, 52b/12, 53a/6, 53a/9, 53b/3, 53b/7, 54a/6, 54a/8, 54a/11, 54a/12, 54b/9, 55a/11, 55a/12, 56a/12, 56b/1, 56b/2, 56b/7, 57a/1, 57a/2, 57a/3, 57b/3, 57b/13, 58a/1, 58a/10, 58b/11, 59a/6, 59a/7, 59a/12, 59b/4, 60a/1, 60a/2, 60a/12, 60b/9, 61a/1-1, 61a/2-2, 61a/4, 61b/9, 61b/11, 61b/12, 62a/1-1, 62a/3, 62a/8, 62a/11, 62b/7, 62b/9, 63a/3, 63a/10, 63b/1, 63b/2, 63b/4, 63b/5, 63b/6, 63b/9, 63b/11, 64a/3, 64a/5, 64a/10-10, 64b/1, 64b/3, 64b/4, 64b/6, 64b/11-11, 65a/1, 65a/3-3, 65a/4, 65a/5, 65a/7, 65b/4, 65b/6, 65b/7, 65b/8, 65b/10, 66a/4, 66a/5, 66a/6, 66a/9, 66b/7, 66b/8, 66b/9, 66b/10, 67a/5, 67a/6, 67a/7, 67a/8, 67a/9, 67a/11, 67a/12, 67a/13, 67b/6, 67b/10, 67b/11, 67b/12, 68a/1-1, 68a/2, 68a/9, 68a/11, 68a/13, 68b/1, 68b/7, 68b/10, 68b/12, 69a/1, 69a/2, 69a/12, 69a/13, 69b/5, 69b/12, 70a/1-1, 70a/6, 70a/9, 70b/3, 70b/5-5

o. –alar = 10a/10, 11a/5, 11b/13, 12b/9, 14a/5, 15a/13, 15b/9, 16a/10

o. –sun = 4a/13, 9b/6, 9b/13, 11b/4, 11b/5, 12a/6, 13b/9, 14b/10, 16b/3, 14b/10, 16b/3, 17b/5, 19b/9, 23a/8,

24a/10, 32b/12, 42a/5, 58b/12, 60b/8,
62a/13, 62b/5, 63b/13

o. -sunlar = 21b/13

o. -abilürsin = 58b/4

o. -duğça = 23a/1

o. - duğunca = 27a/3

o. -muşı = 40a/13

o. - sardur = 7b/1, 7b/2, 8b/3, 8b/4,
8b/7, 10b/8, 11a/12, 13a/13, 15a/4,
21b/12, 27a/2, 33a/3, 33b/6, 36a/11,
44a/8, 44a/9, 49b/9, 65a/12, 66b/6

o. -mak = 63b/3

o. -ursa = 16b/9, 28a/13, 57b/9, 62b/7

o. -mayam = 43b/1

o. -mayasın = 28a/5

o. -maya = 6a/1, 6a/5, 6b/11, 7a/2, 7a/7,
7a/10, 8a/1, 11a/1, 13a/4, 14b/4, 15a/1,
16b/4, 16b/9, 18b/1, 19a/7, 19a/11,
19a/12, 19a/13, 20a/13, 23b/1, 24b/8,
25a/1, 27a/2, 30b/1, 30b/6, 31a/1, 31a/3,
31b/11, 32b/13, 33b/1, 33b/8, 34a/1,
35b/1, 36b/4, 36b/8, 39b/1, 39b/10,
42b/4, 43a/1, 43a/6, 43b/5, 43b/7,
45b/11, 47b/1, 48a/1, 48b/3, 49b/6,
50a/4, 50b/1, 51a/4, 51b/6, 53a/13,
54b/12, 55a/10, 55a/12, 55b/5, 55b/11,
56b/1, 56b/13, 60a/1, 60b/3, 61b/3,
61b/5, 62b/4, 62b/7, 64a/12, 64b/1,
64b/2, 64b/4, 65a/1, 67b/7, 69a/2,
69b/5, 70a/13

o. -maz = 13b/13, 14b/3, 15b/4, 15b/13,
17b/13, 19b/11, 24b/1, 50b/10, 65b/13,
69a/11

o. -mazsın = 19b/13

o. -mayalar = 11a/6

o. -mayısardur = 49b/5

olun- eylemi yapılmak.

o. -dı = 3b/6, 3b/13

on on

o. = 2b/5, 2b/12

oñ- düzelmek, yolunda gitmek.

o. -a = 7a/13

orta yar, yarım; ara.

o. = 7a/6, 14a/8, 24b/8

ortaklık ortak olma durumu.

o. = 62a/6, 63b/9, 64a/10, 64b/11,
65a/12, 65b/13

o. + dan = 61a/1, 61a/2, 62b/7, 63a/8

ot tütün.

o. + içmekden = 9a/5

o. + virmekten = 11b/10

otur- oturmak.

o. -ur = 38a/2

o. -a = 19b/4,

-Ö-

öç kin.

ö. + inden = 12b/12

öğren- öğrenmek

ö. -ür = 17a/2, 18b/5, 19a/6, 20a/8,
21a/10, 22b/13

ö. -e = 17a/1, 18a/4, 20b/9, 38a/6,
38b/8, 40b/11, 41a/12, 41b/13

ö. -ürse = 21b/11

ö. -üyordur = 60a/4

ö. -meye = 17a/1

ö. -mez = 17b/3, 19b/7, 12a/12, 39b/9

öğüt nasihat.

ö. = 4b/6, 6a/9, 6b/10, 8a/13, 42a/8,
42b/9

ö. +in = 48a/13

ö. + üñi = 4b/6, 5a/7, 7a/11, 7b/12,
69b/1, 69b/2

öl- son nefesini vermek.

ö. -ür = 18b/12, 25b/10, 31b/1, 32a/3,
33a/5, 42b/3, 52b/9

ö. -ürsin = 31b/2, 32b/4

ö. -em = 31b/1

ö. -e = 24a/13, 37b/1-1, 39b/6, 41a/79

ö. -melü = 12a/11

ö. -ince = 24a/13

ö. -dügünden = 22a/7

ö. -mez = 36a/9

ölü cansız.

ö. = 16a/1, 43b/8

ö. + dür = 21b/13

ö. + nüğ = 25b/1, 25b/2, 26a/3, 27a/5

ölüm vefat.

ö. = 9a/5
ö. + üñ = 33b/6, 33a/7, 35a/9, 36a/11
ö. + üñden = 35b/10
ö. + i = 7b/1, 7b/2, 8a/3, 8b/4, 9b/1,
11a/9, 11b/10, 12b/12, 13a/13, 13b/1,
13b/2, 14a/3, 14b/4, 15a/5, 15b/6,
16a/7, 16b/8, 17a/9, 17b/10, 18a/11,
19a/13, 27a/12, 33b/8, 35b/10, 36b/12,
37a/13, 38a/3, 38b/4, 39a/5, 40a/7,
40b/8, 41b/10, 42a/11, 42b/12, 43a/13
ö. + ine = 10a/7, 10b/8, 37b/9

°ömr [A.] hayat; yaşam.

°ö. + üñ = 13a/7, 13b/8, 23b/11, 60a/6,
61b/9
°ö. + ini = 21b/4, 25a/8, 25a/10, 26b/13,
54b/7
°ö. + üñi = 59a/4
°ö. + inde = 24a/8
°ö. + üñde = 20a/5
°ö. + i = 4a/2, 5a/4, 17a/7, 21a/7, 22b/6,
22b/10, 23a/4, 23a/6
°ö. + ünüñ = 60b/7
°ö. + e = 31a/10

°ömrly ömrü çok olan.

°ö. + dür = 5b/5, 6a/6

öñ önce.

ö. = 32a/3, 32b/4, 34b/8, 35a/9, 36a/11,
37a/13, 52b/9
ö. + üñdedür = 48b/13
ö. + din = 4a/5, 33a/5,

öñdin [bk. öñ] önce.

ö. = 4a/5, 33a/5

önegü inatçı.

ö. + dür = 48b/13

önegülik inatçılık.

ö. = 5a/7

öyle öylece, o şekilde.

ö. = 39b/6

öz bir şeyin, bir varlığın temeli.

ö. = 30a/11

ö. + dür = 26a/8, 33a/12

-P-

pādişāh[F] devlet başkanı.

p. = 21b/4, 22b/8

p. + uñ = 17a/7, 22a/5, 22b/6, 24a/9

p. + ina = 23a/7

p. + a = 16b/6, 20a/13

p. + lar = 63b/2

pādişāhlik hükümdarlık.

p. = 13a/11, 13b/12, 14a/12, 14b/1,

14b/2, 15a/3, 15b/4, 16a/5, 17b/8,

18a/9, 18b/10, 19a/11, 19b/12, 23b/8

pāre [F.] parça; kısım.

p. = 13a/2

pars [F.] Fars, İran.

p. = 2a/2

parsī [F.] Fars'a ait.

p. = 3b/6

pāyidār [F.] kalıcı; sabit.

p. = 7a/2

perhīz [F.] dince yasak olan şeylerden uzak durmak.

p. + i = 55a/3

perhīzgār [F.] haram sayılan şeylerden sakınan; dindar.

p. + dur = 32a/3, 33a/4, 34a/6

pes [F.] sonuç olarak.

p. 1b/11, 2b/1

peşimānlik pişmanlık.

p. = 62b/7

pīşe meslek, sanat, iş.

p. + den = 32b/1, 32b/2, 33a/3

-R-

rāgib [A.] istekli, isteyen.

r. = 3b/11

rāhatlık ferahlık.

r. + ıla = 56a/10

raḥmet [A.] acıma; merhamet etme.
r. + iledür = 44b/10

rast gel- isabet etmek; hedefini bulmak.
r. –meye = 67b/7

rāz [F.] sır, gizli tutulan şey.
r. = 53b/2, 54a/3, 54b/4, 55b/6, 56a/7,
58b/12, 64b/1, 64b/2, 65a/3, 65b/4,
66a/5, 66b/6, 67a/7, 67b/8, 68a/9,
69a/11, 70a/13
r. + ımı = 53b/1
r. + in = 2b/7, 3a/5
r. + uḡ = 56b/8, 68b/10, 69b/12
r. + uḡı = 55a/5, 56b/8, 57a/9, 58a/11,
59a/13
r. + ı = 57b /10

renc [F.] eziyet; sıkıntı.
r. = 19b/6
r. + ile = 54b/7

rençberlik çiftçilik.
r. + den = 67a/9

revā [F.] uygun; yakışır.
r. = 55a/1, 55a/12, 55b/3, 56a/3, 57a/6,
60a/12

rızık [A.] yenilen, içilen ve yararlanılan her
nesne.
r. = 58b/1
r. + in = 27a/5

riyā [A.] yalandan gösteriş; ikiyüzlülük.
r. = 41a/8

rūmī [A.] Anadolu.
r. + ler = 47a/12

rūzi [F.] yiyecek; azık, nasip.
r. = 27b/7

rūziḡār [F.] zaman, devir.
r. = 10b/9, 16b/5, 17b/7, 25a/9, 29b/10,
40b/3, 45a/12, 46b/4, 50b/5, 51a/6,
55a/8, 66b/3
r. + la = 48b/7, 48b/8

r. + ıla = 21b/8, 50a/3, 51a/5, 52b/8,
53b/7, 64b/7, 70b/3
r. + uḡ = 41b/5, 42a/6, 43a/8, 43b/9,
44b/11, 45b/13

-S-

sa'ādet [A.] mutluluk, ongunluk.
s. + lü = 6b/3, 8b/7, 10a/10

saḡ ol- yaşıyor olmak, sağlıklı olmak.
ş. = 12b/1, 12b/2, 13b/4, 14a/4, 14b/6,
15a/7, 16a/2, 16a/9, 17a/11, 17b/5,
18a/6, 18b/1, 19a/8, 20a/10, 20b/11,
62a/5, 65b/5
ş. -ur = 24b/1
ş. -sun = 19b/9
ş. -a = 12a/13, 18b/2
ş. -sunlar = 21b/13

saḡış saymak eylemi.
s. + da = 2b/13

saḡlık vücut esenliği; sıhhat.
s. = 26a/5
s. + lıḡıla = 54a/4, 58a/12

şaḡīfe [A.] sayfa
ş. = 2b/13, 3a/1

saḡat sakat.
s. = 12b/9
s. + lar = 51b/13

şaḡar atların alınlarında olan beyazlık.
ş. = 37a/2, 67b/12

saḡın- dikkatle kaçınmak; çekinmek.
s. = 5b/6, 6a/12, 13b/7, 15b/7, 32a/11,
37a/9, 42b/8, 43a/3, 43a/9, 56b/8
s. –asın = 14b/2, 60b/6
s. –sun = 8a/3, 14a/10
s. –ursaḡ = 39b/2, 42a/7
s. –mazsan = 12b/8
s. –mazsaḡ = 6a/7, 37b/10

sakınıcı Allah'tan korkup dinin emirlerini
yerine getiren.
s. + dur = 35b/9

sākin [A.] durgun; huzurlu bir görünümü olan.

s. = 8b/11, 35a/8

sağla- gizli tutmak.

s. -r = 57a/9, 58b/12

s. -maya = 55b/6, 57b/10, 58a/11

s. -maz = 59a/13

saklan- saklanmak.

s. -maya = 68a/9

sakın- korunmak; sakınmak.

s. -maya = 68a/9

şalāh [A.] rahatlık, barış.

ş. +a = 71a/6

şalāhiyyet [A.] yetki.

ş. + e = 20b/2

şan- zannetmek; öyle kabul etmek .

ş. -ur = 44b/2

ş. -ar = 42a/8, 44b/1-1, 46b/6, 47a/7, 47b/8, 50a/13

ş. -urlar = 61a/6

ş. -maz = 48a/9, 57a/7

ş. -ıdır = 45b/4, 46a/5

şan^{at} [A.] ustalık; marifet.

ş. + den = 68a/11

şanı zan.

s. + ludur = 43b/13

ş. + lardan = 42b/6

şanlı tanınmış; meşhur; şöhretli.

ş. = 14a/5, 17a/2, 57a/3

şanu [bk. sanı] düşünce, zan.

ş. 24b/13, 57a/7

sağa sen zamirinin yönelme durumu.

s. = 4a/10, 4a/13, 4b/4, 4b/7, 4b/9, 4b/11, 4b/12-12, 5a/5, 5a/10, 5a/12, 5b/10, 5b/11, 5b/12, 6a/7, 6a/8, 6a/11, 6a/12, 6b/8, 6b/9, 6b/12, 7a/7, 7a/9, 7b/10, 7b/11, 8a/11, 8b/12, 9a/4, 9b/6, 9b/13, 10a/6, 11b/2, 11b/3, 11b/4, 11b/5, 11b/6, 11b/7, 12a/3, 13a/5,

13b/6, 13b/7, 13b/8, 13b/9, 14a/2, 14a/4, 14a/6, 14a/7, 14a/8, 14b/10, 14b/11, 15a/10, 15a/13, 15b/10, 15b/11, 15b/12, 16b/3, 17b/13, 19a/5, 19b/3, 20b/8, 21a/9, 21a/11, 22a/11, 22a/13, 22b/2, 22b/12, 23a/3, 23a/8, 24a/5, 25a/7, 25b/8, 26a/2, 26a/9, 26b/3, 26b/10, 27a/11, 27b/12, 28a/6, 28a/11, 28a/13, 28b/7, 29a/5, 29a/8, 29a/9, 29b/9, 30a/3, 30a/5, 30a/6, 30a/10, 30b/1, 31a/2, 31b/3, 31b/13, 32b/12, 33a/2, 33a/3, 33b/2, 34a/2, 34a/3, 34a/8, 34b/3, 34b/4, 34b/5, 34b/6, 35a/4, 35a/5, 35b/2, 35b/6, 35b/11, 36a/6, 36b/4, 36b/7, 36b/8, 36b/9, 36b/10, 37a/8, 37a/9, 37a/10, 37b/9, 37b/10, 37b/11, 38a/10, 38a/11, 38a/12, 38b/2, 38b/8, 38b/11-11, 38b/13, 39a/13, 39a/12, 39a/13, 39b/3, 39b/4, 39b/10, 39b/13, 40a/4, 40a/5, 40a/11, 40b/3, 40b/6, 40b/12, 41b/7, 41b/8, 42a/5, 42a/9, 42b/4, 42b/8, 42b/9, 42b/10, 43a/2, 43a/9, 43a/10, 43a/11, 43b/3, 43b/12, 44a/4, 44a/9, 44a/12, 44a/13, 44b/2, 44b/5, 44b/13, 45a/6, 45b/12, 46a/5, 46a/8, 46a/9, 46a/13, 46b/9, 46b/10, 47a/10, 47a/11, 47b/2, 47b/8, 47b/11, 47b/12, 48a/3, 48a/12, 48b/13, 49b/6, 50a/7, 50b/2, 50b/8, 51b/7, 51b/10, 52a/5, 52a/11, 52b/2, 52b/12, 53a/3, 53b/4, 54a/5, 54a/8, 54b/6, 55a/11, 55b/9, 55b/12, 56a/9, 56a/13, 57a/11, 57b/2, 57b/12, 58a/13, 58b/8, 58b/12, 58b/13, 62a/12, 62a/13, 62b/5, 63a/4, 63a/5, 63a/6, 63a/8, 63b/3, 63b/6, 63b/13, 64a/7, 65a/3, 65a/9, 65b/9, 65b/10, 66a/4, 66a/11, 66b/12, 67a/2, 67a/6, 67b/3, 67b/6, 68a/2, 68a/4, 68b/3, 68b/5, 69a/6, 70a/8, 70b/2, 70b/9

şarp güç, çetin.

ş. = 5b/6, 49a/3

şat- satmak

ş. -acağuş = 52b/8

ş. -un = 63a/1, 63a/2, 63b/3, 64a/4, 65a/6, 65b/7, 66b/9, 67a/10, 67b/11, 68a/12, 68b/13

ş. -mak = 51a/5, 53a/9

şatıl- satma işi yapılmak; para karşılığında karşı tarafa verilmek.

ş. -ur = 50b/4, 52b/8, 53a/13-13

ş. -a = 49b/1

ş. -maya = 49b/1

şatılık satışa çıkarılan.

ş. = 49b/1, 49b/2, 51b/6, 52a/7, 55a/13

ş. + ğuñ = 53b/10, 54a/10, 54b/12

şatır satır, sıra.

s. = 2b/11

s. +a = 3a/2

şatu pazar.

ş. = 47b/3

şatun satın almak.

ş. = 63a/1, 63a/2, 63b/3, 64a/4, 65a/6, 65b/7, 66b/9, 67a/10, 67b/11, 68a/12, 68b/13

şavaş harp.

ş. = 11b/8, 43a/7, 68b/3, 69a/5, 70a/6

ş. + ıla = 18a/12

ş. + ı = 48a/10

ş. + da = 24a/9, 68a/3

ş. + dan = 4b/9, 5b/11, 6b/13, 68a/1, 69a/4, 69b/5, 70b/7

şay- sayısını bulmak.

s. -a = 2b/13, 3a/2

s. -madın = 2b/11

şāyir [A.] diğer, başka.

s. 48b/5

şayru hasta.

ş. = 30b/1, 35b/12

ş. + dur = 24b/1, 70b/8

ş. + ya = 25a/3, 25b/4, 26a/5, 26b/4, 27a/9, 28a/9, 28b/10, 29a/11, 31a/3

şayrılık hastalık.

ş. + dan = 6b/1, 6b/2, 7a/3, 7b/4, 8a/5, 8b/6, 24b/2

sebeb [A.] bir şeyin olmasına, gerçekleşmesine veya belli şekil almasına yol açan şey.

s. = 10a/7, 10b/8

s. + iyle = 56b/10

s. + den = 7b/1, 40b/1

sefer [A.] yolculuk.

s. = 8a/1, 8a/2, 8b/3, 9b/5, 10b/7, 11a/8, 11b/9, 12a/10, 12b/11, 13a/12, 13b/13, 14a/1, 14a/2, 14b/3, 15a/4, 16a/6, 16b/7, 17a/8, 18a/10, 18b/11, 47a/2, 65a/4, 66a/6, 66b/7, 67a/8, 68a/10, 68b/11, 69a/12

s. + i = 9a/4, 69b/13

s. + e = 19b/13, 64a/1, 65b/5, 67b/9

s. + de = 19b/13, 64a/1, 65b/5, 67b/9

s. + den = 10a/6, 19a/12, 53a/1, 53a/2, 56b/9, 58b/13

segirt- koşmak.

s. -ür = 62b/1, 63a/3, 63b/4, 64a/5, 64b/6, 65a/7, 65b/8, 66a/9, 66b/10, 67a/11, 67b/12, 68a/13

sehel [A.] az, biraz.

s. = 21a/10, 25b/6, 50a/5, 53a/11

sehḥār [A.] kuvvetli büyücü; pek sihirbaz.

s. + dur = 59a/2

selāmet [A.] güvenlik içinde olma.

s. = 29b/13, 41b/6, 42a/7, 53b/3, 65b/5, 69b/13

s. +dür = 16a/9

s. + de = 23a/11

selāmetlik güvenlik içinde.

s. = 4a/8, 4b/9, 10b/10, 22a/5, 24b/3, 25a/4, 30a/2, 43b/10, 44a/11, 53a/2, 55a/6, 56a/8, 57a/9, 69b/12

s. +dür = 15b/2

s. +ile = 40a/3, 41a/5, 54b/5, 56b/9, 66a/6

sen ikinci teklik kişi zamiri.

s. = 15a/8, 22a/7, 25b/10, 31b/2, 32b/4, 41b/7, 45a/11, 45b/10, 58b/3, 61a/8, 68a/7, 70b/12

s. + iñ = 36a/7

s. + üñ = 5a/2, 5a/7, 5b/2, 5b/3, 6a/4, 6a/6, 6b/5, 7b/8, 8a/9, 9a/2, 10a/4, 11a/5, 12b/3, 14a/5, 14b/7, 15a/8, 21b/9, 23b/12, 24a/11, 24b/5, 25a/5, 25a/7, 28a/4, 29a/5, 33b/3, 33b/6, 34a/7, 35a/9, 35b/10, 36a/11, 40b/5, 43a/3, 43b/3, 44a/7, 45b/4, 45b/9, 46b/6, 47a/7, 48b/10, 50a/13, 51a/2, 51b/3, 52a/2, 52a/4, 52b/3, 53a/6, 54a/12, 54b/6, 54b/9, 55a/2, 55a/5, 56a/12, 56b/13, 57a/13, 58a/11, 58b/12, 59b/4, 60a/5, 61a/7, 61b/8, 62a/11, 62b/12, 63a/13, 63b/12, 65a/5, 65b/6, 66a/3, 66b/8, 67a/5, 67a/9, 67b/10, 68a/11, 68b/12, 69a/13

s. + inle = 27b/3

s. + ünle = 23b/3, 28b/5, 29a/6, 34b/7, 49a/2, 49b/3, 50a/4, 50b/5, 51a/6, 52a/8, 52b/9, 53a/10, 53b/11, 54a/11, 54b/13

s. + üñdür = 4b/8, 18b/3, 20a/6, 21a/8, 22b/11, 23a/12, 27a/13, 27a/4

s. + i = 19b/3, 24a/12, 33a/2, 34a/4-4, 35b/7, 36a/8, 38b/12, 39a/6, 44a/5, 44a/12, 47b/8, 48a/9, 49a/11, 56a/13

s. + de = 21a/9, 46b/8, 47b/10

s. + den = 4a/5, 19b/2, 20a/3, 20b/4, 21a/5, 21b/6, 22b/8, 23a/9, 23b/13, 24a/11, 24b/12, 25a/13, 32a/3, 33a/5, 34b/8, 36b/12, 37a/13, 40a/2, 40b/10, 49a/2, 49b/3, 52b/9, 53a/3, 53a/10, 55a/7, 56b/10, 57b/12, 58a/13, 67b/7

s. + dendür = 18a/2, 19b/5, 20b/7, 22a/10

sevāb [A.] sevap.

s. = 3b/13, 70b/13

sev- sevgi duymak.

s. -er = 11a/10, 24a/12, 33a/2, 35b/7, 38b/12, 39a/6, 44a/5, 44a/12

s. -enler = 3b/2

s. -enlerdendür = 34a/4, 47b/8

s. -mez = 19b/3, 48a/9, 49a/11

sevin- sevinç duymak; neşelenmek.

s. -esin = 43b/8, 44a/4

sevinlik sevinçli.

s. +i = 4b/3

sevr [A.] boğa burcu.

s. = 9a/s, 15a/s, 21a/s, 27a/s, 33a/s, 39a/s, 45a/s, 51a/s, 57a/s, 68a/s

seyyid [A.] Hz. Muhammed'in torunu Hz. Hasan'ın soyundan olanlar.

s. = 3b/8

şihhat [A.] sağlık; esenlik.

s. + de = 23a/11

sig- sızmak.

s. -medüğinden = 7b/2

siz siz.

s. + üñ = 30a/8

s. +de = 30b/9

şol sol taraf

s. = 64b/10

şonra daha ileri bir zamanda.

s. = 2a/3, 2b/12, 20a/3, 20b/4, 21a/5, 21b/6, 22a/7, 22b/8, 23a/9, 23b/13, 24a/11, 24b/12, 25a/13, 28b/6, 29a/7, 29b/8, 30a/9, 31b/12, 36b/12, 47b/9, 56a/2, 62a/12

şor- bir kimseye soru yönelterek ondan gerekli bilgiyi almak.

s. -duñ = 4a/2, 4a/3, 4a/4, 4a/5, 4a/7, 4a/8, 4a/9, 4a/10, 4a/11, 4a/12, 4b/5, 6b/9, 8a/9, 9b/12, 10b/3, 18b/7, 18b/11, 19a/8, 19a/11, 19b/9, 20b/11, 21a/3, 21a/12, 21b/5, 25a/12, 26a/7, 29b/6, 32a/4, 32b/10, 58a/3, 59a/2, 59a/6, 59b/6, 60a/2, 60a/7, 60b/5, 63a/6, 65b/9, 66a/8, 66a/12

şovukluk soğukluk.

s. + dan = 13a/13

söyle- iletmek; demek.

s. -r = 31b/7, 55a/4

s. -rler = 52a/3

s. -mek = 57a/9

s. -mez = 54b/3, 56a/7, 57a/8

s. -yici = 35a/1-1

s. -yicidür = 33a/10, 35a/2, 40a/12, 42b/7

söz laf; kelime.

s. = 47b/7

s. + lü = 36b/13

s. + lüdür = 35b/9, 38a/8, 39a/10, 47a/6,
49a/3, 50b/6

şu su

ş. = 7b/2, 29b/1, 29b/2, 31a/5, 31b/6,
32a/7, 32b/8, 33a/9, 33b/10, 34a/11,
34b/12, 35a/13, 49a/6

su'al id- sormak.

s. -ersin = 7a/10

şuç suç.

ş. + ı = 51b/1, 51b/2, 55a/9, 55b/10

ş. + suzdur = 52a/3, 52b/4, 56a/11,
57a/13

şuçlu suç işlemiş olan.

ş = 54a/7

sultân hükümdar.

s. = 15a/3, 16b/11, 20b/1, 21a/3, 24b/9,
26a/13, 69b/1, 70a/3, 70b/4

s. + uñ = 20b/2, 25a/11, 25b/12

s. + a = 14b/1, 14b/2, 16a/5, 17b/8,
18a/9

s. + dan = 8b/1, 8b/2, 11b/8, 34b/6,
35a/7, 35b/8, 36b/10, 37a/11, 38a/13,
39a/3, 39b/4, 40a/5, 40b/6, 41a/7,
41b/8, 44a/8, 44a/13, 44b/10

sultanlık saltanat; padişahlık.

s = 16b/6, 20a/13

sultân- ı kelâm [A.] söz sultanı.

s. +dur = 3b/12

sultân-ı nuṭḳ [A.] çok güzel konuşan, hatip.

s. = 3b/12

şulu ağlayan.

ş. = 50b/7

süflî [A.] aşağılık

s. +ler = 49b/7

sünbüle [A.] başak burcu.

s. = 5a/s, 11a/s, 17a/s, 23a/s, 29a/s,
35a/s, 41a/s, 47a/s, 53a/s, 59a/s, 64a/s,
70a/s

sür- yaşamak.

s. -er = 8b/11

s. -esin = 53b/4

-Ş-

şāz sevinç.

ş. = 33b/4, 34a/10, 34b/11, 57b/13

ş. + ı = 45a/6

şādī [F.] sevinçli.

ş. = 45a/6

şāzılık sevinç.

ş. = 5a/4, 11b/1, 12b/4, 13b/6, 14b/8,
15b/10, 25b/12, 16a/11, 16a/12, 22b/5,
23b/11, 31a/4, 50b/9, 52b/6, 53a/12,
64b/7, 65a/8, 66b/4

ş. + ıla = 12b/13, 15a/4, 35a/12, 47a/4,
47a/13, 54a/6, 62a/1, 62a/2, 63b/5

ş. + lar = 16a/6, 16b/12, 17a/8, 17a/13

şarāb [A.] şarap.

ş. = 52a/12

şefā'at [A.] birinin suçunun bağışlanması için aracılık eden kimse.

ş. + i = 26a/11

şefkat [A.] şefkat.

ş. + i = 39b/1

şefkatlü şefkatli

ş. = 39a/1, 39a/2, 42a/8, 44b/13, 45a/7

ş.+ dür = 40a/4, 41b/7, 44a/5, 47b/1,
48a/12, 48b/4

şefkatsüz katı yüreklilik.

ş. +dür = 43a/10, 43b/11, 44b/13

şehir [F.] kent, il.

ş. = 26a/1-1, 26a/2, 26b/3, 27a/4, 28a/6,
28b/7, 29a/8, 29b/9, 30b/10, 31b/13,
34a/1, 34a/2, 34b/3, 35a/4, 35b/5, 36a/6,

37b/7, 38a/10, 38b/11, 39a/12, 39b/13,
68b/1, 68b/2, 69b/4, 70a/4, 70b/6,
ş. + inde = 22a/1, 22b/3, 23b/5, 24a/6,
27a/12
ş. + i = 69a/3
ş. + e = 31a/12
ş. + de = 22a/1
ş. + den = 27b/5, 29a/8, 31b/13
ş. + lerden = 26a/3, 28a/6, 28b/7, 29b/9

şek [A.] kuşku; şüphe.

ş. = 23a/5, 23a/12, 25b/3, 45b/2, 46a/3,
60a/3

şeksüz şüphesiz.

ş. = 8a/2, 19a/13, 58a/7

şems [A.] güneş.

ş. = 4b/s, 10b/s, 16b/s, 22b/s, 34b/s,
46b/s, 52b/s, 58b/s, 63a/s, 63b/s, 69b/s

şer [A.] kötülük; fenalık.

ş. = 2b/8, 62b/3

ş. + i = 12b/8

şeri'a [A.] kanun.

ş. = 71a/2

şerîf [A.] şerefli.

ş. = 3b/7

şerh [A.] açıklama.

ş. + in = 2b/8

şimdi şu an.

ş. = 19a/9, 67a/7

şöyle şuna benzer; şunun gibi.

ş. = 1b/11, 3a/10, 3a/13, 4a/4, 4a/11,
4b/5, 4b/6, 5a/2, 5a/3, 5a/4, 5a/6, 5a/11,
5a/13, 5b/2, 5b/4, 5b/7, 5b/12, 6a/3,
6a/5, 6a/6, 6a/8, 6a/10, 6b/6, 6b/9,
6b/10, 6b/11, 6b/12, 7a/2, 7a/3, 7a/10,
7a/12, 7b/7, 8a/6, 8a/11, 8a/12, 8b/3,
8b/12, 9a/6, 9a/12, 9a/13, 9b/2, 9b/3,
9b/9, 9b/10, 9b/11, 10a/2, 10a/8,
10a/11, 10b/3, 10b/4, 10b/7, 10b/9,
10b/12, 10b/13, 11a/5, 11a/6, 11a/9,
11a/10, 11a/11, 11a/13, 11b/2, 11b/9,
11b/11, 11b/12, 11b/13, 12a/2, 12a/3,
12a/8, 12a/10, 12a/11, 12a/13, 12b/6,

12b/8, 12b/13, 13a/2, 13a/4, 13a/7,
13a/11, 13b/4, 14a/3, 14a/8, 14a/9,
14a/11, 15a/3, 15a/6, 15a/9, 15b/4,
15b/12, 15b/13, 16a/7, 16a/8, 16a/10,
16a/13, 16b/6, 16b/7, 16b/10, 16b/11,
16b/12, 17a/3, 17a/4, 17a/7, 17a/8,
17a/11, 17a/12, 17a/13, 17b/2, 17b/6,
17b/9, 17b/11, 17b/12, 18a/6, 18a/9,
18a/10, 18b/3, 18b/5, 18b/10, 18b/11,
19a/6, 19a/8, 19a/10, 19a/11, 19a/12,
19b/4, 19b/7, 19b/11, 19b/12, 19b/13,
20a/8, 20a/9, 20a/11, 20a/12, 20a/13,
20b/4, 20b/5, 20b/8, 20b/10, 20b/12,
21a/3, 21a/4, 21a/7, 21a/11, 21b/3,
21b/4, 21b/5, 21b/6, 22b/7, 22b/8,
22b/9, 22b/13, 23a/4, 23a/12, 23a/13,
23b/2, 23b/3, 23b/4, 23b/6, 23b/7,
23b/8, 23b/9, 23b/10, 23b/11, 23b/12,
23b/13, 24a/4, 24a/7, 24a/8, 24a/12,
25a/13, 25b/4, 24b/7, 24b/8, 24b/11,
24b/12, 24b/13, 25a/3, 25a/4, 25a/6,
25a/9, 25a/11, 25a/12, 25a/13, 25b/4,
25b/7, 25b/11, 25b/13, 26a/2, 26a/3,
26a/5, 26a/6-6, 26a/10, 26a/11, 26a/12,
26a/13, 26b/2, 26b/4, 26b/6, 26b/7,
26b/8, 26b/11, 27a/2, 27a/5, 27a/6,
27a/7, 27a/8, 27a/9, 27a/13, 27b/3,
27b/4, 27b/5, 27b/6, 27b/7, 27b/8,
27b/9, 27b/10, 27b/11, 27b/12, 27b/13,
28a/2, 28a/6, 28a/7, 28a/8, 28a/10,
28a/12, 28b/2, 28b/3, 28b/4, 28b/6,
28b/7, 28b/8, 28b/12, 29a/3, 29a/6,
29a/8, 29a/9, 29a/11, 29a/12, 29b/4,
29b/8, 29b/12, 30a/4, 30a/6, 30a/11,
30b/3, 30b/6, 30b/7, 30b/9, 30b/11,
31a/2, 31a/3, 31a/4, 31a/5, 31a/7,
31a/10, 31b/2, 31b/4, 31b/6, 31b/8,
31b/10, 31b/11, 32a/3, 32a/5, 32a/6,
32a/7, 32a/9, 32a/10, 32b/3, 32b/4,
32b/5, 32b/6, 32b/7, 32b/8, 32b/10,
32b/11, 32b/13, 33a/4, 33a/7, 33b/2,
33b/4, 33b/5, 33b/7, 33b/8, 33b/10,
33b/11, 33b/12, 34a/2, 34a/3, 34a/7,
34a/8, 34a/9, 34a/11, 34a/13, 34b/4,
34b/5, 34b/8, 34b/10, 35a/2, 35a/5,
35a/7, 35a/9, 35a/12, 35b/2, 35b/4,
35b/5, 35b/6, 36a/2, 36a/3, 36a/4, 36a/5,
36a/10, 36a/11, 36b/3, 36b/4, 36b/6,
36b/9, 37a/6, 37a/8, 37a/9, 37a/12,
37b/6, 37b/7, 37b/8, 37b/10, 38a/5,

38a/6, 38a/7, 38a/10, 38a/12, 38b/5, 38b/7, 38b/8, 38b/9, 38b/10, 38b/12, 38b/13, 39a/11, 39a/12, 39a/13, 39a/13, 39b/11, 39b/12, 40a/2, 40a/3, 40a/4, 40a/6, 40a/7, 40a/8, 40a/9, 40a/10, 40a/11, 40a/12, 40a/13, 40b/2, 40b/3, 40b/7, 40b/8, 40b/10, 40b/13, 41a/3, 41a/4, 41a/6, 41a/8, 41a/9, 41a/10, 41a/11, 41a/12, 41a/13, 41b/2, 41b/3, 41b/4, 41b/5-5, 41b/6, 41b/9, 41b/10, 41b/11, 42a/2, 42a/8, 42a/11, 42b/2, 42b/3, 42b/4, 42b/5, 42b/7, 42b/11, 42b/13, 43a/3, 43a/4, 43a/7, 43a/8, 43a/9, 43a/11, 43a/12, 43a/13, 43b/2, 43b/13, 43b/2, 43b/3, 43b/7, 43b/8, 43a/4, 43a/7, 43a/8, 43a/9, 43a/11, 43a/12, 43a/13, 43b/2, 43b/3, 43b/6, 43b/7, 43b/8, 43b/9-9, 43b/10, 43b/11, 43b/12, 43b/13, 44a/3, 44a/5, 44a/6, 44a/7, 44a/8, 44a/9, 44a/10-10, 44a/11, 44a/12, 44b/2, 44b/4, 44b/8, 44b/9, 44b/10, 44b/12, 45a/2, 45a/3, 45a/8, 45a/9, 45a/10, 45a/11, 45a/12-12, 45b/2, 45b/8, 45b/9, 45b/10, 45b/12, 45b/13, 46a/2, 46a/3, 46a/4, 46a/6, 46a/10, 46b/2, 46b/4, 46b/5, 46b/10, 46b/12, 47a/2, 47a/3, 47a/5, 47a/9, 47a/11, 47a/13, 47b/2, 47b/3, 47b/5, 47b/6, 47b/13, 48a/3, 48a/6, 48a/7, 48a/8, 48a/9, 48b/4, 48b/6, 48b/9, 48b/12, 49a/4, 49a/7, 49a/9, 49a/10, 49a/11, 49a/12, 49b/2, 49b/4, 49b/5, 49b/6, 49b/9, 49b/10, 49b/11, 49b/12, 50a/2, 50a/3, 50a/6, 50a/8, 50a/9, 50a/10, 50b/2, 50b/3, 50b/4, 50b/5, 50b/6, 50b/7, 50b/10, 50b/11, 50b/12, 50b/13, 51a/3, 51a/4, 51a/6, 51a/7, 51a/8, 51a/10, 51a/12, 51a/13, 51b/2, 51b/3, 51b/4, 51b/6, 51b/7, 51b/9, 51b/10, 52a/3, 52a/4, 52a/7, 52a/8, 52a/10, 52a/13, 52b/2, 52b/3, 52b/4, 52b/6, 52b/7, 52b/8, 52b/9, 52b/10, 52b/11, 52b/12, 53a/2, 53a/3, 53a/4, 53a/5, 53a/6, 53a/8, 53a/9, 53a/10, 53a/11, 53b/2, 53b/3, 53b/6, 53b/7, 53b/8, 53b/9, 53b/10, 53b/11-11, 53b/12, 53b/13, 54a/2, 54a/3, 54a/5, 54a/7, 54a/8, 54a/9, 54a/10, 54a/11, 54a/12, 54b/2, 54b/3, 54b/4, 54b/6, 54b/7, 54b/8, 54b/9, 54b/10, 54b/11,

54b/12, 54/13, 55a/3, 55a/5, 55a/6, 55a/7, 55a/9, 55a/10-10, 55a/11, 55a/12, 55a/13, 55b/2, 55b/3, 55b/4, 55b/5, 55b/6, 55b/7, 55b/8, 55b/9, 55b/10, 55b/11-11, 55b/12, 55b/13, 56a/3, 56a/5, 56a/6, 56a/7, 56a/8, 56a/9, 56a/10, 56a/11, 56a/12, 56b/2, 56b/3, 56b/4, 56b/6, 56b/7, 56b/9, 56b/10, 56b/11, 56b/12, 56b/13, 57a/2, 57a/3, 57a/4, 57a/5, 57a/6, 57a/8, 57a/9, 57a/10, 57a/11, 57a/12, 57a/13, 57b/2, 57b/3, 57b/4-4, 57b/6, 57b/7, 57b/11, 57b/13, 58a/2, 58a/3, 58a/4-4, 58a/6, 58a/7, 58a/9, 58a/10, 58a/11, 58a/12, 58a/13, 58b/2, 58b/4, 58b/5, 58b/6, 58b/7, 58b/8, 58b/9, 58b/10, 58b/11, 58b/12, 58b/13, 59a/2, 59a/4, 59a/5, 59a/6, 59a/7, 59a/8, 59a/9, 59a/10, 59a/11, 59a/12, 59a/13, 59b/2, 59b/3, 59b/6, 59b/8, 59b/9, 59b/10, 59b/11, 59b/13, 60a/2, 60a/3, 60a/4, 60a/6, 60a/7, 60a/9, 60a/12, 60a/13, 60b/2, 60b/3, 60b/4, 60b/5, 60b/7, 60b/9, 60b/10, 60b/11, 60b/13, 61a/2, 61a/3, 61a/5, 61a/7, 61a/9, 61a/10, 61a/12, 61a/13, 61b/2, 61b/5, 61b/6, 61b/7, 61b/9, 61b/10, 61b/11, 61b/12, 61b/13, 62a/4, 62a/5, 62a/6, 62a/7, 62a/8, 62a/9, 62a/10, 62a/12, 62a/13, 62b/2, 62b/3, 62b/4, 62b/5, 62b/6, 62b/8, 62b/10, 62b/11, 62b/12, 62b/13, 63a/2, 63a/3, 63a/5, 63a/6, 63a/7, 63a/8, 63a/9, 63a/10, 63a/11, 63a/12, 63b/4, 63b/5, 63b/6, 63b/7, 63b/8, 63b/9, 63b/10, 63b/12, 64a/3, 64a/4, 64a/5, 64a/6, 64a/9, 64a/10, 64a/11, 64a/13, 64b/2, 64b/4, 64b/5, 64b/7, 64b/10, 64b/11, 64b/12, 65a/2, 65a/4, 65a/5, 65a/6, 65a/8, 65a/9, 65a/12, 65a/13, 65b/2, 65b/3, 65b/4, 65b/6, 65b/7, 65b/8, 65b/9, 65b/10, 65b/11, 65b/12, 65b/13, 66a/2, 66a/4, 66a/5, 66a/7, 66a/9, 66a/10, 66a/13, 66b/2, 66b/3, 66b/4, 66b/6, 66b/7, 66b/8, 66b/9, 66b/11, 66b/12, 66b/13, 67a/2, 67a/3, 67a/4, 67a/5, 67a/6, 67a/7, 67a/8, 67a/9, 67a/10, 67a/11, 67a/12, 67a/13, 67b/2, 67b/3, 67b/4, 67b/5, 67b/6, 67b/8-8, 67b/9, 67b/10, 67b/12, 68a/2, 68a/5, 68a/6, 68a/7, 68a/8, 68a/9, 68a/10,

68a/12, 68a/13, 68b/2, 68b/3, 68b/4,
68b/6-6, 68b/7, 68b/8, 68b/10, 68b/12,
68b/13, 69a/2, 69a/3, 69a/4, 69a/5,
69a/7, 69a/8, 69a/9, 69a/10, 69a/11-11,
69a/12, 69a/13, 69b/2, 69b/4, 69b/5,
69b/6, 69b/7, 69b/9, 70a/2, 70a/3,
70a/4, 70a/5, 70a/6, 70a/10, 70a/11,
70a/13-13, 70b/2, 70b/3, 70b/6, 70b/7,
70b/8, 70b/8, 70b/12, 70b/13

şüm [F.] uğursuz, şom.
ş. + dur = 26b/9

-T-

tā ki, yeter ki.
t. = 3a/5, 7a/4, 8b/8, 14b/11, 17b/13,
30a/10, 43b/5, 53b/2, 65a/3, 69b/3

tāb [F.] güç, kuvvet.
t. +ına = 71a/4

ṭabīb [A.] doktor.
ṭ. + üṭ = 29b/12

ta'bir [A.] ifade, anlatma.
t. = 2a/712

ṭāgī [A.] isyan eden.
ṭ. = 32b/9

taqdir [A.] Allah'ın uygun görüp
belirlemesi; yazgı; alın yazısı.
t. + i = 7b/5, 18a/11, 31b/5

ṭālī [A.] talih; kismet.
ṭ. = 2b/1
ṭ. + in = 3a/7
ṭ. + inde = 2b/2, 38b/7

ṭālib [A.] isteyen; istekli.
ṭ. = 3b/11

ṭama' id- arzu; istek.
ṭ. -sin = 5a/9

tamām [A.] eksik olmayan; tam.
t. = 4a/8, 9b/4, 15a/1, 18a/3, 18b/9,
20b/8, 23b/1, 23b/2, 24a/2, 24b/4,
25a/5, 25b/7, 26a/7, 26b/8, 27a/9,

27b/10, 28a/11, 28b/12, 29a/13, 30a/13,
44b/8, 45b/10, 46a/11, 50a/1, 50b/3,
51a/4, 51b/5, 52b/7, 53a/8, 53b/9,
65b/11, 66b/13

tamamet tamamen, hepsi.
t. = 20b/8, 21a/9

ṭāḡ yıldızı çoban yıldızı.
ṭ. = 2b/2

taḡrı yaratıcı
t. = 3b/9, 3b/13, 7b/5, 9b/12, 10b/11,
18a/11

ṭarḥ it- bir sayıyı bir sayıdan çıkarmak.
ṭ. - e = 2b/12

ṭarīḳ [A.] yol.
ṭ. = 71a/5
ṭ. +in = 2a/6, 2a/13

ṭarīḳ geçim zorluğu; kıtlık.
ṭ. + ḡıla = 25a/10, 25b/11
ṭ. + dan = 4a/12, 4b/13

ṭaṣnīf [A.] sınıflama.
t. = 2b/6, 3a/9, 3b/3

ṭavar mal; mülk; eşya
t. + u = 37a/1, 38b/10

ṭāyr [A.] kuş.
t. + lar = 48a/4

tecribe [A.] deneyim.
t. + de = 2a/9
t. + lerle = 3b/3

tedbīr [A.] önlem, çare.
t. +üm = 1b/9

tefekür [A.] düşünme.
t. = 2a/12

tekebbür [A.] büyüklük taslama
t. + dür = 28b/13

temmet [A.] bitti.
t. = 71a/6

tendürüst [F.] dinç, sağlam.
t. = 20a/5, 21a/7, 24a/13

ten [F.] vücut; beden.
t. + lü = 37b/3

tercüme [A.] çeviri.
t. = 3b/6

terk it- bırakmak; ayrılmak.
t. – ersin = 30a/2

terkİb [A.] düzen.
t. + ini = 2a/10
t. + de = 2a/8

terkİk [A.] yumuşatma.
t. = 3b/13

tertİb [A.] düzen; usul.
t. + lerin = 3a/13

tevfİK [A.] uygun.
t. = 3b/13

tİz [F.] tez; acele.
t. = 10b/2, 11a/3, 18a/11, 21b/1, 22b/4,
23a/5, 26a/5, 30a/8, 38a/5, 41a/4,
41b/12, 42b/7, 43a/8, 44a/10, 44b/11,
44b/12, 45a/13, 45b/13, 51b/7, 57a/1,
57b/13, 59a/6, 60a/2, 61b/12, 63a/6,
63b/7, 67a/8
t. + ce = 3b/5
t. + cek = 5b/7, 12b/1, 12a/11, 13a/9,
15a/13, 16b/10, 22a/6, 23a/8, 24a/7,
24a/10, 25b/13, 26b/12, 31b/12, 37a/3,
40a/2, 40a/3, 46b/2, 50a/4, 57a/2, 57b/3,
60b/9, 62a/4, 62a/8, 62b/9, 63a/10,
64a/8, 64b/9, 64b/13, 65a/4, 65a/8,
66a/12

toğ- doğmak.
t. – duğından = 3a/10

toğu doğu.
t. + sindan = 62b/6, 63a/7, 63b/8

toğur- doğum yapmak.

t. – a = 24a/1, 24a/2, 24b/3, 25a/4,
25b/5, 26a/6, 26b/7, 27a/8, 27b/9,
28a/10, 28b/11, 29a/12, 29b/13, 59a/12

toğru gerçek.

t. = 12b/11, 19b/3, 33a/10-10, 35a/2,
35b/9, 38a/8, 39a/4, 39b/5, 40a/12,
42a/10, 42b/1
t. + dur = 33a/2, 39a/2, 40a/12, 40b/13

torı gövdesi kızıl kahve, yelesi, kuyruğu ve ayakları siyah olan.
t. = 66a/9, 68a/13

tur- varlığını sürdürmek; devam etmek.

t. – a = 60a/8
t. – duğı = 66a/13
t. – maz = 14a/9

turuk [A.] yollar.
t. = 71a/6

tut- tutmak; elinde bulundurmak.
t. = 5b/5
t. – mayalar = 3b/2

Türk Türk milletinden olan.
t. = 33b/7

-U-

uç sebep; vesile.

u. + ından = 12b/12, 42a/5, 43b/8

ucuz pahalı olmayan.

u. = 4a/4, 8b/13, 53a/9, 63a/1, 65b/7,
66b/9, 67b/11, 68b/13, 70a/1
u. + dur = 5a/6, 5b/7, 6b/9, 7b/11,
63a/2, 63b/3, 65a/6

ucuzluk ucuz olma durumu.

u. = 6a/8

uğrı hırsız; haydut.

o. = 58b/1, 58b/2, 60a/5, 62b/12
o. + nuğ = 63a/13
o. + dur = 48a/8
o. + dan = 59a/3, 59b/4, 60b/6, 61a/7,
61b/8, 62a/8
o. + lar = 48a/4, 70b/1, 70b/2

uğurla- çalmak; aşırılmak.

u. -ya = 58b/1
u. -maya = 58b/1

uğurlan- çalınmak; aşırılmak.

u. -mış = 36b/1, 38b/10
u. -dı = 34b/1, 34b/2, 35a/3, 35b/4
u. -an = 38a/9
u. -mışı = 36a/5, 39b/12, 40a/13

ulaş- ulaşmak, kavuşmak.

u. = 62a/3, 63a/5, 63b/6, 64b/8, 65b/10,
66a/11, 66b/12, 67a/13
u. -asın = 62b/4

°ulemā [A.] din bilginleri.

°u. = 3a/12

ulu yüce; soylu.

u. = 4a/11, 8b/5, 22b/9, 33a/6, 34b/9,
40b/9, 43b/8, 47a/6, 48b/1, 48b/2,
51a/7, 51b/8, 52b/10, 53a/11, 56b/11,
56b/2, 61a/11
u. + lar = 14b/13, 16a/10, 45b/12,
49b/7, 62a/3
u. + lardur = 5s/13, 10a/4, 10b/5, 14a/11
u. + ları = 1b/8
u+ lara = 63b/6
u. + lardan = 40b/2

ululuk büyüklük; yücelik.

u. = 14a/12, 14b/7, 14b/8, 16b/11, 59a/5,
59b/8, 60b/10
u. + luğ = 9a/3, 10a/5, 10b/8, 12a/9,
13a/11, 13b/2
u. + a = 12a/1, 12a/2, 39a/8, 58a/5,
58b/6
u. + dan = 61a/11

um- olmasını istemek; ümit etmek.

u. -duğuş = 5b/10

unut- hatırlayamamak.

u. -dum = 47a/1

uş akıl.

u. + sun = 24b/6

uşlu akıllı.

u. = 35b/1, 45b/7
u. + dur = 26a/8, 28a/12

°uṭārid [A.] merkür.

°u. = 5a/s, 9b/s, 11a/s, 15b/s, 17a/s,
21b/s, 23a/s, 27b/s, 29a/s, 33b/s, 35a/s,
39b/s, 41a/s, 45b/s, 47a/s, 51b/s, 53a/s,
57b/s, 59a/s, 62b/s, 64a/s, 68b/s, 70a/s

utan- gülünç olmak korkusu içinde bulunmak; sıkılmak.

u. -maz = 21b/7
u. -mazdur = 36a/4, 38b/9

uvacuk ufacak.

u. = 2b/11

uz usta, becerikli.

u. = 30a/11
u. +dur= 26a/8, 33a/12

uzat- uzatmak.

u. -alar = 60a/5

uzlık uyuşma; barışma.

u. = 64a/7

uzun uzunluk sahibi; boylu.

u. = 37b/3

uzun uzun.

u. = 4a/1, 4a/2, 4b/3, 5a/4, 5b/5, 6b/7,
7a/8, 8b/9, 9b/8, 9b/13, 10a/1, 10a/2,
11a/4, 11a/8, 11b/5, 12a/6, 13a/8,
14b/11, 15a/12, 15b/8, 50a/6, 70a/9

-Ü-

üç üç.

ü. = 2b/11, 3b/4

ümİd [F.] beklenti; umut.

ü. = 4a/13, 15a/2, 15b/3, 19a/10,
19b/11-11, 51a/12
ü. + üm = 15a/1
ü. + üñ = 16a/4, 16b/5, 17a/6, 17b/7,
18a/8, 18b/9, 20a/12, 20b/13, 21b/10,
27b/6
ü. + dür = 56b/7, 58a/10

ümîz [F.] umut.

ü. +dür = 58a/10

ü. + lü = 9a/10

üstād [F.] iyi usta.

ü. + dur = 62b/11

üstün bir konuda iyi seviyede olmak.

ü. = 7a/13

üstünlik galibiyet.

ü. + i = 4b/8, 28b/4

üzer üst.

ü. + ne = 2b/11, 28a/3, 30a/7, 32b/12

ü. + ñe = 10a/3

ü. + nde = 17a/9

üzre çekim edatı.

ü. = 2b/5, 2b/6, 2b/10, 3a/3, 12a/13, 30b/8, 31a/9, 31b/10, 33a/13

-V-

vaqt [A.] zaman.

v. + ile = 5b/9

v. + inde = 2a/10, 29a/10, 59a/4

v. + i = 24b/10

v. + e = 56a/9

v. + de = 3a/11

vāşıl [A.] erişen, ulaşan.

v. = 71a/1-1, 71a/2-2, 71a/3-3, 71a/4, 71a/5-5-5, 71a/6

var var.

v. = 5b/11, 6a/8, 6b/8, 6b/13, 7b/10, 9a/4, 10a/6, 11a/2, 11b/6, 13b/11, 14a/2, 14b/9, 15a/10, 16b/13, 21a/13, 25b/7, 34b/4, 37a/1, 41a/13, 51a/12, 59a/3, 59a/13, 59b/1

v. + dur = 1b/10, 4a/13, 4b/9, 5a/10, 5b/8, 6a/7, 7a/9, 7b/8, 7b/10, 7b/11, 8b/12, 9b/1, 9b/2, 9b/3, 9b/7, 10b/5, 10b/6, 11b/2, 11b/7, 12a/4, 12a/7, 12a/8, 13a/10, 14b/13, 15a/1, 15a/2, 15b/10, 16a/4, 16b/2, 16b/5, 17a/5, 17a/6, 17b/7, 17b/9, 18a/8, 18a/10, 18b/9, 19a/2, 19a/4, 20a/12, 20b/13,

21a/11, 22a/13, 27a/4, 28a/9, 29a/9, 30a/5, 36b/10, 39a/9, 45b/6, 46a/7, 46b/8, 47a/9, 47b/10, 47b/12, 48a/10, 49a/5, 49a/13, 50b/2, 50b/4, 53b/3, 54a/4, 59b/2, 62a/9, 63a/11, 63b/12, 65a/2, 65a/9, 68a/8, 68b/3

var- ulaşmak.

v. -a = 11a/11, 12a/12

v. -duğı = 50a/1, 50b/3, 53a/8, 65a/10, 66b/13

v. -ursın = 61b/10

v. -ursan = 4b/8

v. -madın = 68b/11

vasıflı belli bir niteliği olan.

v. + lar = 49b/7

vāz gel- vazgeçmek.

v. -meye = 20b/9

ve [F.] ve

v. = 1b/3, 1b/4-4, 1b/7-7, 1b/10, 2a/2-2-2, 2a/3, 2a/4, 2a/5, 2a/6, 2a/7, 2a/8-8, 2a/9-9, 2a/10, 2a/12-12, 2a/13, 2b/2, 2b/4-4, 2b/7, 2b/9, 3a/7-7, 3a/9, 3a/12, 3b/1, 3b/3, 3b/5, 3b/10, 3b/11-11, 3b/12, 3b/13, 4a/2, 4a/6, 4a/7, 4a/9, 4a/10-10, 4b/2, 4b/3, 4b/7, 4b/8, 4b/9, 4b/10, 4b/12, 4b/13-13, 5a/5-5, 5a/11, 5a/12-12, 5b/1, 5b/2, 5b/3, 5b/6, 5b/9, 5b/10, 5b/12, 5b/13-13, 6a/3, 6a/9, 6a/10, 6a/11, 6a/13, 6b/2, 6b/3, 6b/10, 7a/4, 7a/5, 7a/12, 7a/13, 8a/2, 8a/4, 8a/7, 8b/4, 8b/7, 8b/8, 8b/11, 8b/12, 9a/2, 9a/4, 9a/5, 9a/6, 9b/4, 9b/11, 10a/3, 10a/9, 10a/10, 10a/11, 10a/12, 10b/2, 10b/6, 10b/7, 10b/9, 10b/10, 10b/13, 11a/2, 11a/8, 11a/10, 11a/13, 11b/1, 11b/2, 11b/9, 12a/2, 12a/3, 12a/4, 12a/5, 12a/10, 12a/13, 12b/3, 12b/4-4, 12b/5, 12b/9, 12b/10, 12b/13, 13a/2, 13a/3, 13a/5, 13a/6, 13a/7, 13a/10, 13a/11, 13a/12, 13b/5, 13b/6-6, 13b/7, 13b/11, 13b/12, 14a/6, 14a/7, 14a/11, 14a/12, 14a/13, 14b/8-8-8, 15a/4, 15a/5, 15a/10, 15a/11, 15b/5, 15b/9, 15b/10-10, 15b/11, 15b/12-12, 16a/2, 16a/6, 16a/9, 16a/10, 16a/11-11, 16a/12-12, 16a/13, 16b/11, 16b/12,

16b/13, 17a/1, 17a/2, 17a/3, 17a/4, 17a/10, 17a/11, 17a/12-12, 17a/13-13, 17b/1, 17b/2-2, 17b/3, 17b/4, 17b/5, 17b/11, 17b/12, 18a/3, 18a/4, 18a/5, 18a/6, 18a/12, 18a/13, 18b/4, 18b/5, 18b/6, 18b/9, 18b/13, 19a/5, 19a/7, 19a/8, 19a/12, 19b/2, 19b/3, 19b/6-6, 19b/10, 20a/7, 20a/8, 20a/9, 20a/10, 20b/1, 20b/6, 20b/8, 20b/9-9, 20b/10, 20b/11, 21a/6-6, 21a/9-9, 21a/10, 21b/4, 21b/7-7, 21b/10, 22a/5, 22a/8, 22a/10, 22a/11-11, 22a/12-12, 22b/5, 22b/12, 22b/13-13, 23a/1, 23a/2, 23a/6, 23a/7, 23a/10-10, 23a/11, 23a/13-13, 23b/5, 23b/7, 23b/8, 23b/10, 23b/11, 24a/5, 24a/9, 24a/13, 24b/2, 24b/5-5, 24b/7, 24b/10, 25a/1, 25a/2, 25a/3, 25a/10, 25b/4, 25b/5, 25b/8, 25b/9, 26a/4, 26a/8-8, 26a/11, 26b/3-3, 26b/4, 26b/6, 26b/9, 26b/11, 26b/13, 27a/1, 27a/2, 27a/3, 27a/4-4, 27a/9, 27a/12, 27b/3, 27b/4, 27b/5, 27b/8, 27b/10, 27b/12, 28a/2, 28a/4, 28a/9, 28a/10, 28a/11, 28a/12-12, 28b/4, 28b/5, 28b/10, 28b/13, 29a/1, 29a/3, 29a/9, 29a/10, 29a/11, 29b/1, 29b/2, 29b/3, 29b/4, 29b/5, 29b/7, 29b/10, 29b/13, 30a/2, 30a/3, 30a/6, 30a/7, 30a/10, 30a/13, 30b/4, 30b/6, 30b/7-7, 30b/12, 30b/13, 31a/2, 31a/5, 31a/6, 31a/8, 31a/9, 31a/11, 31b/6, 31b/7, 31b/8, 31b/9, 31b/10, 31b/12, 32a/7, 32a/8, 32a/9, 32a/10, 32b/1, 32b/2, 32b/3, 32b/8, 32b/9, 32b/13, 33a/2, 33a/3, 33a/4, 33a/9, 33a/10, 33a/11, 33a/12, 33a/13, 33b/4, 33b/5, 33b/9, 33b/10, 33b/11, 33b/12, 34a/1, 34a/2-2, 34a/4, 34a/5, 34a/6, 34a/10, 34a/11, 34a/12, 34a/13, 34b/5, 34b/6, 34b/7, 34b/11, 34b/12-12, 34b/13, 35a/1, 35a/4, 35a/5, 35a/7, 35a/8, 35a/10-10, 35a/13, 35b/1, 35b/2, 35b/7, 35b/8, 35b/9, 35b/11, 36a/2-2, 36a/3, 36a/4-4, 36a/5, 36a/6, 36a/7, 36b/3, 36b/5, 36b/7, 36b/10, 36b/11, 36b/13, 37a/1, 37a/2-2, 37a/4, 37a/5-5, 37a/6, 37a/8, 37a/10, 37a/11, 37a/12, 37b/2, 37b/3-3, 37b/5, 37b/6, 37b/7-7, 37b/9, 37b/11, 37b/12-12, 37b/13-13, 38a/3, 38a/4, 38a/6-6, 38a/7, 38a/8, 38a/10, 38a/13, 38b/3-3, 38b/4, 38b/7,

38b/8, 38b/9-9, 39a/1, 39a/2, 39a/3, 39a/5, 39a/6-6, 39a/8, 39a/9, 39b/3, 39b/6-6, 39b/7, 39b/8, 39b/10, 39b/11, 39b/12, 39b/13, 40a/1, 40a/2, 40a/4, 40a/5, 40a/6, 40a/7, 40a/8, 40a/10-10, 40a/11, 40a/12, 40a/13, 40b/1, 40b/2, 40b/3, 40b/6, 40b/7, 40b/8, 40b/12, 40b/13, 41a/2, 41a/3, 41a/4, 41a/6, 41a/7, 41a/9, 41a/10-10, 41a/12, 41a/13-13, 41b/1, 41b/2, 41b/4-4, 41b/6, 41b/8, 41b/9, 41b/10, 41b/11, 42a/2, 42a/3, 42a/4, 42a/6, 42a/10, 42a/11, 42a/12, 42b/4, 42b/6, 42b/7, 42b/8, 42b/12, 42b/13, 43a/1, 43a/2, 43a/4, 43a/5, 43a/6, 43a/8, 43a/10, 43a/12, 43a/13, 43b/3, 43b/4, 43b/6, 44a/2-2, 44a/3, 44a/4-4, 44a/5, 44a/7, 44a/9, 44a/13, 44b/2, 44b/5-5, 44b/6, 44b/7, 44b/8, 44b/9, 44b/10, 44b/13, 45a/2, 45a/6, 45a/7-7, 45a/9, 45a/11, 45a/12, 45b/3-3, 45b/7, 45b/8, 45b/10, 46a/4, 46a/6, 46a/8, 46a/9, 46a/11, 46a/13-13, 46b/1, 46b/2, 46b/3, 46b/5-5, 46b/6, 46b/7, 46b/9, 46b/10, 46b/11, 46b/13, 47a/1, 47a/2-2, 47a/3, 47a/5, 47a/8, 47a/10-10, 47a/11, 47a/13, 47b/3, 47b/4, 47b/6, 47b/7, 47b/9, 47b/11-11, 47b/12, 48a/2, 48a/3-3, 48a/4-4, 48a/5, 48a/6, 48a/7, 48a/8-8, 48a/9, 48a/10, 48a/12, 48b/2, 48b/5, 48b/6, 48b/8, 48b/9, 48b/10, 48b/11, 48b/12, 48b/13-13, 49a/3-3, 49a/4, 49a/5-5, 49a/6-6-6, 49a/7, 49a/8, 49b/2, 49b/4, 49b/6, 49b/7-7, 49b/8, 50a/8-8, 50a/12-12, 50a/13, 50b/6-6, 50b/7, 50b/8, 50b/9-9-9, 50b/10, 50b/13, 51a/7, 51a/8, 51a/9-9, 51a/10, 51a/11-11, 51a/13, 51b/9, 51b/10-10, 51b/11-11, 51b/12, 51b/13-13, 52a/2, 52a/5, 52a/7, 52a/10, 52a/11-11, 52a/12-12, 52a/13, 52b/2, 52b/6, 52b/7, 52b/8, 52b/11, 52b/12, 52b/13-13, 53a/3, 53a/7-7, 53a/12, 53a/13-13, 53b/4, 53b/9, 53b/12, 53b/13, 54a/9-9, 54a/10, 54a/11, 54a/13, 54b/7, 55a/12, 55a/13, 55b/5, 55b/6, 55b/8, 56a/1, 56a/2, 56a/4, 56a/10, 56a/13, 56b/1, 56b/2-2, 56b/3, 56b/5, 56b/6, 56b/11, 57a/3, 57a/4-4, 57a/6, 57a/12, 57b/4, 57b/5, 57b/6, 58a/2, 58a/6, 58a/12, 58b/2,

58b/7, 59a/3, 59a/8, 59a/10, 59b/2, 59b/3, 59b/4, 59b/8-8, 59b/9, 59b/11, 60a/3, 60a/4, 60a/5, 60a/9-9, 60a/10-10, 60a/11, 60a/12, 60b/2, 60b/4, 60b/6, 60b/10, 60b/11, 60b/13, 61a/2, 61a/5, 61a/6, 61a/7, 61a/11, 61a/12, 61a/13, 61b/6, 61b/8, 61b/9, 61b/13, 62a/2-2, 62a/3, 62a/6, 62a/9, 62a/10, 62a/11-11, 62b/3, 62b/4, 62b/8, 62b/11, 62b/12, 62b/13, 63a/2, 63a/9, 63a/11, 63a/13-13, 63b/5-5, 63b/6, 63b/7, 63b/12, 64a/3, 64a/4, 64a/10, 64a/11, 64a/12, 64a/13, 64b/11, 65a/5, 65a/8, 65a/10, 66a/2, 66a/4, 66a/5, 66b/3, 66b/4, 66b/7, 66b/11, 67a/1-1, 67a/2-2, 67a/4, 67a/5, 67a/6, 67a/8, 67a/9, 67b/2, 67b/3-3, 67b/4, 67b/5, 67/6, 67b/7, 67b/10, 67b/13, 68a/3, 68a/4-4, 68a/7, 68a/9, 68a/11, 68b/2, 68b/5-5, 68a/8-8, 68a/10, 68a/12, 69a/2, 69a/3, 69a/4, 69a/6-6, 69a/9, 69a/12, 69b/4, 69b/5, 69b/7-7, 69b/10, 69b/12, 69b/13, 70a/5, 70a/7, 70a/8-8, 70a/11, 70b/5, 70b/6, 70b/7, 70b/8, 70b/9-9, 70b/11, 70b/12, 70b/13

vech [A.] neden, gibi.

v. = 2b/5

v. + le = 3b/13, 37b/4, 70b/4

v. + den = 66a/7, 67b/10, 68a/11, 69a/13

vefā [A.] sevgide bağlılık; sadakat.

v. = 26b/6, 31a/3, 62b/8

v. + sındadur = 63b/10

vefādār [F.] sadık.

v. + dur = 65a/13

vefālu sevgide bağlılık gösteren.

v. + dur = 63a/9

velākin [A.] ancak; ama.

v. = 12b/7

vesāir [A.] ve benzerleri; kısaltması: vs.

v. = 48b/5

veyā veya.

v. = 2b/10, 4a/1, 9a/1, 16b/1, 17b/1, 22a/1, 24a/1, 37a/1, 42a/1

veyāhūd [F.] ya da.

v. = 3b/4, 4b/1, 8a/1, 10b/1, 12b/1, 13a/1, 13a/1, 13b/1, 14a/1, 16a/1, 18a/1, 19a/1, 23a/1, 26a/1, 27b/1, 31a/1, 31b/1, 32a/1, 36a/1, 37b/1, 38a/1, 39b/1, 40a/1, 41b/1, 42b/1, 44b/1, 45a/1, 45b/1, 46b/1, 47b/1, 48b/1, 49b/1, 52a/1, 52b/1, 53a/1, 54a/1, 54b/1, 55b/1, 56b/1, 57a/1, 57b/1, 59b/1, 61a/1, 62a/1, 63b/1, 67b/1, 70a/1

vezir [A.] vezir.

v. +lerine = 1b/8

vir- vermek

v. = 4b/6, 8a/13, 27a/11

v. -ür = 41a/6, 42a/8, 42b/9

v. -e = 56a/13, 59a/10, 59b/11

v. -mekten = 11b/10

v. -ürler = 26a/9, 27a/11, 28a/13

v. -me = 25a/7, 25b/8, 26b/10, 27b/12, 49a/10, 53b/2, 54b/4

v. -mezler = 25a/7, 25b/8, 26b/10

viribi- göndermek.

v. -diler = 2a/1

vīrān [F.] yıkık, harap.

v. = 51a/1, 51a/2, 51b/3, 52a/4, 52b/5, 53a/6, 53b/7, 54a/12, 54b/9, 55a/10, 55b/11, 56a/10, 56b/13, 60b/9

-Y-

yā yahut.

y. = 10a/1, 11b/1, 28a/1

yağ- yağmak.

y. -a = 4a/6, 5a/8, 5b/9, 6a/10, 7a/12, 69b/3, 70a/4

y. -maya = 5a/8

yağmur yağmur.

y. = 4a/6, 5a/8, 5b/9, 6a/10, 6b/11, 7a/12, 7b/13, 69a/1, 69a/2, 69b/3, 70a/4, 70b/5

yağı düşman.

y. = 67a/4

yağır sırtı yaralı hayvan.
y. + lar = 51b/11

yâhūd [F.] veya; ya da.
y. = 9b/1

yaka taraf; yan; yön.
y. = 61a/9, 61b/10
y. + dan = 57b/1, 57b/2, 58a/3, 58b/4,
59b/6, 60b/8, 62a/13

yaķın [A.] eksiksiz, kesin ve sağlam bilgi.
y. = 44b/11

yalan yalan.
y. = 5a/11, 35a/1, 41a/6, 52a/3, 54b/1,
54b/2, 54b/3, 55a/3, 55a/4, 55b/4,
56a/5, 56b/6, 57a/8, 57b/8, 58a/9,
58b/10, 59a/11, 59b/12, 60a/13
y. + dur = 45b/5, 48b/11, 56a/11

yalancı yalan söyleyen.
y. + dur = 35b/3, 36a/4, 36b/5, 37a/6,
37b/7, 38b/9, 39b/11, 54b/2, 56b/6

yan taraf.
y. + a = 61b/1, 62b/6, 63a/7, 63b/8,
64a/9, 65a/11

yaņa taraf, yön.
y. = 61a/9, 61b/1, 61b/2, 61b/10, 62b/6,
63a/7, 63b/8, 64a/9
y. + dan = 57b/1, 57b/2, 58a/3, 58b/4,
59b/6, 60b/8, 62a/13

yap- yapmak, inşa etmek.
y. -arsın = 24b/4

yara- yararlı olmak.
y. -r = 4b/10, 4b/12, 5b/12, 13a/4,
26b/3, 28a/9, 32a/8, 34a/2, 34a/2, 34a/6,
36a/6, 38a/8, 48b/9
y. -ya = 25a/3, 26a/1-1
y. -rdur = 4a/9, 34a/12, 46b/7
y. -maya = 25b/3, 39b/13, 68b/2

yaradıl- yaratılmak
y. -mağdan = 40b/13

yaramaz yararlı olmayan; zararlı.
y. = 12b/9, 23b/10, 30a/4, 30b/5, 32b/9,
37b/9, 43a/12, 45b/8, 49b/11, 51b/13,
57a/7
y. + dur = 31a/6, 33b/11, 33b/13, 38b/3,
44b/12, 49a/10, 54a/3, 54a/13, 68a/3

yaru orta, yarı.
y. + sın = 54b/11, 60b/7
y. + sı = 38b/2, 42a/4-4
y. + sında = 61a/8
y. + sından = 19a/3

yaş yaşanan yılların toplamı.
y. + uņ = 12b/6, 61a/8
y. + uņda = 14a/8
y. + ı = 6b/7, 7a/8, 7b/9, 11b/5, 12a/6,
12b/7, 14a/9, 15a/12, 70a/9

yaşayan yaşamakta olan.
y. + lık = 62b/7

yaşlı yaşı ilerlemiş kims.
y. = 4a/1-1, 9b/13, 10a/1-1, 10b/3,
11a/4-4, 13a/8, 25b/8, 50a/6
y. + dur = 10a/2, 13b/9, 14b/11, 15b/13

yavı kulan- yitirmek; kaybedilmek.
y. -mış = 39b/8
y. -mışı = 39b/12

yavı kunul- yitirmek, kaybedilmek.
y. -muş = 36b/6, 37b/8

yavı var- kaybolmak.
y. -a = 19b/2

yavlağ çok.
y. = 4a/9, 4b/7, 20b/12, 34a/4, 50a/10

yavuz kötü; fena.
y. = 5a/11, 8a/8, 14b/12, 21a/8, 24b/13,
31a/8, 31a/12, 31b/9, 36b/13, 37a/12-
12, 37b/13, 41a/10, 42a/8, 42b/6, 44b/1,
44b/2, 44b/3, 46a/1, 46a/12, 46b/6,
47a/7, 47a/8, 47b/9, 49a/8, 50a/13,
60a/9
y. + dur = 5b/3, 5b/6, 7a/5, 7b/7, 7b/10,
9b/11, 10b/13, 17b/12, 19a/9, 19b/10,

32b/3, 34b/7, 35a/4, 37b/7, 43b/10,
49b/13, 50a/11
y. + dan = 64a/3

yavuzluk kötülük; fenalık.

y. = 12a/7
y. + ıla = 12a/10, 48a/6

yazı ova.

y. + lar = 49a/6

yazıcı yazı yazan.

y. + dur = 24b/5
y. + lar = 3b/11

yeglik bir şeyin başkalarından üstün tutulması.

y. = 4b/8, 5a/9, 6a/11, 6b/12, 11a/11

yer mekân; alan.

y. + i = 45b/10
y. + e = 2a/4
y. + den = 40b/12

yıl sene.

y. = 4a/6, 4b/7, 5a/8, 5b/9-9, 6a/10,
6b/11, 7a/12, 7b/13, 15a/3, 15b/1,
15b/2, 16a/5, 16b/4, 17a/5, 17b/6,
17b/7, 18b/8, 19a/3, 19b/10, 20a/11,
20b/12, 21a/13, 40b/3, 47b/1, 47b/2,
48a/3, 48b/4, 49a/5, 49b/6, 50a/7,
50b/8, 52b/12, 53a/13, 53b/4-4, 56b/5,
69a/1, 69a/2, 70a/4
y. + uş = 70b/5
y. + dan = 18b/2
y. + lar = 19b/7, 23b/6, 52a/8, 53b/11,
y. + laruş = 69b/3

yılduz yıldız.

y. + ı = 2b/2

yi- harcamak; kullanmak.

y. –yesün = 7b/8, 50b/10

yigitlik gençlik.

y. + de = 12a/5, 14b/10, 15a/11, 16a/13,
58a/2, 59b/5, 62b/13
y. + den = 62a/12

yig daha iyi, üstün.

y. = 32a/13
y. + dür = 28a/6

yiglik iyilik.

y. = 27b/1, 27b/2, 28a/3, 28b/4, 30a/7,
31a/9, 31b/10, 33a/13, 44b/7

yigrek daha iyi olan; daha üstün bulunan.

y. = 3a/9
y. + dür = 9b/10
y. + ola = 6b/4, 9a/8, 9a/9, 10b/12

yil Yel.

y. = 11a/9

yime- sarf etmek; savurganlık etmek.

y. = 6b/12, 9b/2, 13b/10, 15b/3, 50b/10,
61b/6
y. –yesin = 5a/5, 9b/9, 41a/5, 41a/11,
48a/5, 49b/9, 51a/11, 69b/11
y. –zsin = 25b/2

yir toprak; ülke.

y. = 4a/10, 4b/12, 5a/9, 26b/3, 27a/4,
38a/10, 60b/4, 67a/1, 67a/2, 67b/3
y. + den = 5b/10, 35b/1, 35b/2, 36a/3,
36b/4, 37a/5, 37b/6, 38b/8, 39a/9,
39b/10, 40a/11, 40b/13, 41b/1, 41b/2,
41b/3, 42a/3, 42b/4, 43a/5, 43b/6,
44b/8, 45a/9, 46a/11, 46a/13, 48a/3,
49a/5, 49b/6, 50b/8, 51a/9, 51b/10,
52a/11, 52b/12, 53a/13, 59a/5, 60a/7,
64b/4, 66a/13, 67b/10

yoğsa yoksa

y. = 41a/1

yoğsul yoksul, fakir.

y. = 15b/9, 35a/10, 37a/1, 42b/3, 43a/4
y. + dur = 37a/2

yoğsulluk fakirlik

y. + ıla = 37b/1, 39b/6, 42b/12, 43a/13

yok yok.

y. = 11a/2, 13b/13
y. + dur = 4b/4, 5a/5, 5b/11, 6b/12,
8a/11, 11b/7, 15b/11, 17b/9, 19a/12,
21b/11, 22a/9, 24a/4, 27a/6, 27b/7,
28b/13, 29a/6, 30b/10, 30b/11, 31b/13,

33b/2, 34a/3, 35a/5, 38a/11, 38b/7,
38b/8, 39a/13, 39b/3, 40a/6, 43a/12,
48b/11, 49a/12, 49a/13, 49b/3, 49b/13,
50b/2, 53b/6, 54a/10, 55a/3, 55a/11,
57a/13, 59b/1, 60a/3, 60b/4, 61a/5,
64a/7, 64a/13, 69b/11

yok ol- ortadan kalkmak; kaybolmak.
y. – ur = 5b/7

yol yol.
y. = 17a/9
y. + da = 53b/3, 54a/4
y. + dadur = 57a/10, 66a/10, 66b/11
y. + dan = 64a/2

yön yön.
y. + den = 29b/4, 30b/6, 33a/11, 33b/4,
33b/12, 34a/5, 34a/13
y. + ile = 32a/9

yügrük iyi koşan; iyi yürüyen.
y. = 62b/1, 63a/3, 64a/5, 64b/6, 65a/7,
65b/8, 67a/11, 67b/12, 68a/13

yüklü gebe; hamile.
y. = 25b/5, 36b/7, 54a/1, 55a/4, 55b/5-5,
56b/7, 58a/10-10, 58b/11-11, 59a/12,
60a/1, 60a/2, 60b/3, 61a/4, 61b/5, 62a/8,
62b/9, 63a/10, 63b/11, 64a/12-12,
64b/13

yüz yüz, baht.
y. = 69b/8
y. + in = 30b/3
y. + i = 50b/7, 69b/8

yüzlü şerefli, dürüst.
y. +dür = 29b/7, 32a/4, 36a/4, 38b/5,
39b/7, 40b/9, 41b/11, 42a/12

yüzsüz utanmaz.
y. +dür = 49b/11

yüz dut- yönelmek; teveccüh etmek.
y. –ar = 69b/8
y. –a = 20b/2

zafer [A.] savaşta kazanılan başarı.
z. = 10b/4, 32b/12, 60b/13

zâhid [A.] çok aşırı sofu.
z. = 34b/13

zâhir [A.] açık; belli.
z. + olur = 19a/3

zahmet [A.] sıkıntı; eziyet.
z. = 18a/8, 18a/12, 30b/4, 65b/1, 66a/13,
67b/6, 68a/7, 70a/11
z. + degiserdür = 54a/5
z. + görmek = 7a/7
z. + görmeyesin = 53b/5

zahmetlü sıkıntılı, eziyetli.
z. = 67a/5

zahmetsüz sıkıntısız.
z. = 24a/13, 31b/8, 47a/3, 47b/4, 52a/13

zahmet çek- güç ve yorucu bir duruma
düşmek.
z. –er = 53b/9, 57b/11
z. –me = 15b/7, 39b/9, 53a/4

zâ'if [A.] güçsüz, kuvvetsiz.
z. = 2a/9, 9b/1, 68b/4
z. +dür = 10a/3, 10b/4, 12a/7, 67b/2,
70b/8
z. +lerdür = 9b/2, 13b/10

zâlim [A.] zulmeden.
z. = 60a/5, 62b/12
z. + üñ = 63a/13
z. + dür = 60a/9
z. + den = 59a/3, 60b/6, 61a/7, 61b/8,
62a/11

zamân [A.] süre; vakit.
z. = 14b/2, 40a/4, 42b/7, 45a/12-12,
49a/1, 49a/2, 49a/8-8, 57a/1, 61a/4
z. + ıla = 43a/7
z. + uñ = 42a/6
z. + da = 25b/6, 6a/2, 61b/12
z. + ında = 1b/6

zâyi^c ol- yitmek; kaybolmak.
z. –muş = 40a/13

-Z-

zencīr [F.] zincir.
z. = 71a/4

zevāl [A.] öğle zamanı.
z. + e = 3a/11

zeyrek [F.] uyanık, akıllı.
z. = 23a/1, 23a/2, 45b/3
z. + dür = 46b/5

zindān [A.] hapisshane.
z. = 48a/4
z. + a = 61a/13
z. + da = 22a/3, 23b/6, 24b/7, 25a/9,
25b/10
z. + dadur = 16b/3
z. + dan = 22b/4, 23a/5, 24a/7, 26a/11,
26a/12, 27a/13

zīrā [F.] şundan dolayı, çünkü.
z. = 49a/11, 54b/2, 61a/3, 61b/4, 65a/13

ziyāde [A.] fazla.
z. = 70b/5

ziyān [F.] kayıp, zarar.
z. = 5a/10, 5b/11, 6a/12, 6b/8, 6b/13,
7a/9, 7b/10, 8b/12, 11a/2, 13b/7, 14a/1,
16b/1, 16b/7, 17b/9, 23a/3, 25b/8,
25b/12, 27b/8, 28a/13, 32a/11, 34b/4,
35a/5, 36b/4, 37a/9, 37b/10, 37b/12,

38a/11, 38b/13, 39a/13, 39b/5, 39b/13,
41a/13, 42b/8, 43a/9, 50b/2, 51b/6,
54a/8, 55a/11, 55b/12, 58a/12, 59a/3,
60b/6, 61a/1, 61a/2, 61b/8, 62a/11,
65a/9, 65b/4, 68a/1, 68a/2, 68b/3,
69b/5, 70b/1, 70b/2, 70b/7

ziyānlu zararlı.
z. = 19b/13, 21b/12
z. +dur = 19b/10

ziyānsuz zararsız.
z. = 17a/3, 68a/9

zuhūr [A.] ortaya çıkma
z. = 71a/5

zuḥal [A.] satürn.
z. = 61a/10

zulm [A.] zulüm.
z. = 66b/8, 68b/12
z. + ile = 48a/6

zühre [A.] venüs.
z. = 5b/s, 9a/s, 11b/s, 15a/s, 17b/s,
21a/s, 23b/s, 27a/s, 28a/s, 29b/s, 33a/s,
35b/s, 39a/s, 41b/s, 45a/s, 47b/s, 51a/s,
53a/s, 57a/s, 59b/s-7, 62a/s, 64b/s,
68a/s, 70b/s

9 TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

9.1 Tartışma

Dil, insanlar arasındaki etkileşimi sağlayan canlı bir varlıktır. Sürekli değişim ve gelişim göstermesi ve onu kullananlar arasında bir bağ kurması açısından önemlidir. Dil bir insanın, bir toplumun, bir milletin duygu ve düşünce dünyasını yansıtmaya bakımdan da dünyanın en önemli hazinesidir. Toplumların yaşadıkları sosyo-kültürel değişim, siyasi yaşayış ve dİN değiştirme gibi olaylar, toplumun kullandığı dilin de söz varlığını etkilemektedir.

Metnin yazıldığı dönem olan Eski Anadolu Türkçesi dönemi, Batı Türkçesinin ilk dönemi olması sebebiyle ayrı bir önem arz etmektedir. Bu dönemde kullanılan kelimelerin bazıları Türkiye Türkçesine ulaşmış, bazıları anlam değişimine uğramış bazıları ise kullanım sahalarını başka kelimelere bırakarak kendi ölümlerini gerçekleştirmişlerdir. Mesela; eski Türkçede kullanılan aşşu isim kökünden aşşılı, gibi kelime türetilmiştir. Ancak bu gibi kelimelerin hiç biri Türkiye Türkçesine kadar ulaşmamıştır ve kelime ölümleri yaşanmıştır.

Çalışmada 2018 yılında Türk eğitim programında yer alan kök değerler çerçevesi içerisinde Türk edebiyatındaki el yazma eserlerden biri olan ve tarihi bilinmeyen Falname incelenmiştir. Bu eser hem yol gösterici, hem ahlak hem de öğüt kitabıdır.

Metinde 10 kök değerinin tamamı işlenmiştir. Genel olarak metinde olumlu ve olumsuz öğelerden oluşmaktadır. Her bir sayfada bulunan bir soruya on iki cevap verilmiştir. Eserde bulunan dostluk, dürüstlük, sabır, adalet, öz denetim, sevgi, saygı, sorumluluk gibi değerlerden en çok dostluk, doğruluk, dürüstlük, sabır kavramları üzerinde durulmuştur.

Fallara sorulan cevaplar, kendi içerisinde tekrarlanmak üzere önemine göre bir algoritma izlemektedir. Sorular bilgi alma isteği ile sorulmuşlardır. Verilen cevaplar ise olumlu ve olumsuz fark etmeksizin verilen kök değerleri vurgulamak açısından tekrarlanmakta ve bir öğüt niteliği taşımaktadır. Günümüzde ise değerler verilirken olumlu dil kullanılmaya özen gösterilir.

Bu metinle birlikte öğrenciler dostluk, sabır, doğruluk, dürüstlük gibi kavramların ne gibi sonuçlar olacağını, bunları uygulayıp uygulamama konusunda hangi öğütlerin onların hayatında olumlu veya olumsuz sonuçlar ortaya çıkaracağını öğrenmiş olacaktırlar.

Özellikle temel değerlerde kayıpların yaşandığı günümüzde eser, okuyan için bir yol gösterici konumundadır. Eğitimin temel amaçlarından birisi olan ve kültürel izlerin de içinde bulunduğu değerler, bir milletin taşınması gereken özellikleri gelecek nesillere aktarımı için büyük bir öneme sahiptir.

9.2 Sonuç ve Öneri

Bu çalışma ile Eski Anadolu Türkçesine ait falnamenin 69 yaprağının tamamı okunmuştur. Ayrıca gramatikal dizin ve anlam olaylarına değinilmiştir. Bu vesile ile metnin yazıldığı EAT döneminin söz varlığına katkı sağlanmıştır. Literatür araştırmalarında değerler eğitimi üzerine yapılan çalışmalarda bu eserin dahil edilmediği görülmüştür. Buna en büyük etken bu eserin daha önce okunmamış olmasıdır.

Bir metnin hem şekil özelliklerinin ortaya koyulup hem de sözlüğünün çıkarıldığı gramatikal dizin, Türk dil bilimi açısından çok önemli bir yere sahiptir. Eserin Eski Anadolu Türkçesinin şekil özelliklerini yansıtmaya ve bu dönemin söz varlığına katkı sağlamasından dolayı Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi bölümlerinde okutulan Dil Bilimi, Türkiye Türkçesi ve Tarihî Türk Şiveleri dersleri için materyal ihtiyacı giderilmeye çalışılmıştır. Dönemin söz valıklarının öneminden dolayı ve döneme daha iyi ışık tutabilmek için bu tür çalışmalar arttırılmalıdır.

Değerler eğitimi açısından bakılınca eser, 2018 yılında yayınlana müfredat değişikliğinde belirtilen kök değerlerin birçoğuna yer vermektedir. Bundan dolayı Türk Dili ve Edebiyatı derslerinde ve diğer Türk dili derslerinde materyal olarak kullanılmalıdır. Öğrencilerle yapılan etkinliklerde, metnin anlam ve çözümlenmesi, tartışma, beyin fırtınası, gibi çalışmalarla desteklenebilir. Eserin bir bölümü kesilerek diğer bölümleri tahmin ettirilebilir ve arkası yarın tekniği ile birleştirilebilir. Metin üzerinden proje ve performans ödevleri verilebilir.

Verilen proje ve performans ödevleri öğrencilerde değerlendirme gibi bilişsel basamağın üst gelişim noktalarını geliştirecektir.

Öğrencilere metnin bir bölümü kesilerek verilir ve devamını kendilerinin getirilmesi istenilerek sentez basamağının gelişimi desteklenebilir.

Sonuç olarak incelediğimiz Falname eseri Türk Dili ve Edebiyatına hem söz varlığı hem de değerler eğitimi açısından katkı sağlayacak ve bu doğrultuda önemli bir materyal olacaktır.

Kaynakça

- Abdülaziz Bey (1995). Osmanlı Adet Merasim ve Tabirleri 2, Haz: Kazım Arısan-Duygu Arısan Günay, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.
- AÇA, Mustafa (2011). “Balıkesir’de Bulanan Bir Cönk ve İçerisinde yer Alan Fal-i Nebat Örneği”, Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Dergisi S. 59, s. 313-324. Ankara.
- ALTAN, Bayram(1989). Falcılık ve Kehanet (Dünü, Bugünü ve İslami Hükümü), Çelik Yayınevi, İstanbul.
- ARASLI, Hamit(1958). Leyla ve Mecnun Hakkında, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- ARAT, Reşit Rahmeti(1965). Eski Türk Şiiri, TTK Basımevi, Ankara.
- ARGUNŞAH, Mustafa, YÜKSEKKAYA, Gülden, Sağol(2017). Tarihi Türk Lehçeleri-Karahanlıca, Harezmce, Kıpçakça Dersleri, Kesit Yayınları, İstanbul.
- ATA, Aysu, TULUM, Mehmet Mahur(2018). Uygur Türkçesi, T.C Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- ATAÇ, Nurullah(1968). Sözdən Söze-Ararken, Varlık Yayınevi, İstanbul.
- ATALAY, Besim(1997). Kaşgarlı Mahmut, Divanu Lügati’t Türk, C.1, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- AYDEMİR, Emrah(2018). Remil İlmi ve Divan Şiirine Yansımaları, Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi.
- AYDIN, Mehmet(1995). Fal, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi c.12, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- BAĞCI, Serpil(2009). “Resimlerden Okunan Geleceğin Kitapları – Falnameler Üzerine Bir Sergi” Anadolu ve Çevresinde Orta çağ, s.III, s. 227-228, Ankara.
- BAYAT, Fuzuli(2006). Ana Hatlarıyla Türk Şamanlığı, Ötüken Yayınları, İstanbul.
- BUĞDAYCI, Sefa(2021). Kelile ve Dimne’nin Sözvarlığı ve Günümüze Kadarki Süreçte Eserdeki Kelimelerin Geçirmiş Olduğu Anlam Olayları(155a – 232b Arası), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- BİLGEGİL, Kaya(1980). Edebiyat Bilgi ve Teorileri(Belegat), Sevinç Matbaası, Ankara.
- CAĞFEROĞLU, Ahmet(1984). Türk Dili Tarihi, Enderun Kitapevi, İstanbul.
- CENGİZ, Hüseyin(1987). Falcılık ve Yıldızname Kahve-Yıldız-İşkambil-Elfalı, Martı Yayıncılık, İstanbul.

- ÇAKI, Ayşe(2015). Zihniyet Dünyasının Yansıması Olarak Falnameler: Kefeli Hüseyin'in Rāznâme Adlı Eseri, Yüksek Lisans Tezi, Bursa.
- DEVELLİOĞLU, Ferid(2003). Osmanlıca-Türkçe Sözlük, Aydın Kitabevi, Ankara.
- DİLÇİN, Cem(1983). Yeni Tarama Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- DUVARCI, Ayşe(1993). Türkiye'de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser: "Risale-i Falname Li Cafer-i Sadık ve Tefe'ülname", Ankara.
- EĞRİ, Sadettin(2008). Meyvelerin Dilinden Fal ve İşaretler, Turkish Studies, s.3, s.626-660.
- EKER, Süer(2003). Çağdaş Türk Dili, Grafiker Yayınları, Ankara.
- ERCİLASUN, Ahmet Bican(2004). Türk Dili Tarihi/Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla, Akçağ Yayınları, Ankara.
- ERCİLASUN, Ahmet Bican, AKKOYUNLU(2014). Ziyat, Kaşgarlı Mahmut, Dîvânu Lugâti't-Türk(Giriş-Metin-Çeviri-Notlar-Dizin), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- ERDAL, Marcel(1977). Irk Bitig Üzerine Yeni Notlar.
- ERGİN, Muharrem(1997). Dede Korkut Kitabı, 1, Giriş-Metin-Faksmile, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- ERGİN, Muharrem(2013). Türk Dil Bilgisi, Bayrak Yayınları, İstanbul.
- ERMİŞ, Faruk Kemal(2003). A'dan Z'ye Rüya Yorumları Ansiklopedisi Büyüler-Fallar-Burçlar-Astroloji-Beden Dili-Numeroloji, Gün Yayınları, İstanbul.
- ERSOYLU, Halil(1997). "Fal, Falname ve Çiçek Falı: Der Aksam-ı Ezhar" Türkiyat Mecmuası, c.XX, s.195-206, İstanbul.
- ERTAYLAN, İsmail Hikmet(1951). Falname, İstanbul.
- FRAŞE, Şemseddin Sami(2011). Kamus-ı Türkî (çev. Paşa Yavuzarslan), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- GÖKBAY, Uluç(2022). Irk Bitig Uygur Dilinde Yazılmış Fal Kitabı, Kutlu Yayınevi, İstanbul.
- GÜLHAN, Abdülkerim(2016). Fal Kültürü ve Bir Manzum Nebat Falnamesi Örneği, Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi 16, s.145-166, İstanbul.
- GÜLTEKİN, Mustafa(2014). Türk Kültüründe "Fal" ve "Falcılık" Bağlamında Manisa/Selendi Yöresi "İrkçıları" ve "İrk Ocakları", Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi.
- GÜR, Nagihan(2012). Osmanlı Fal Geleneği Bağlamında Yıldızname, Falname ve Taliname Metinleri, Milli Folklor.
- HANÇERLİOĞLU, Orhan(1975). İnanç Sözlüğü, İstanbul, s.81.
- İNAN, Abdulkadir(2012). Tarihte ve Bugün Şamanizm, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.
- İPEKTEN, Haluk, KUT, Ayten, İSEN, Mustafa, AYAN, Hüseyin, KARABEY, Turgut(2017). Sehi Beg, Heşt-Bihişt, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü, Ankara.
- KALKAN, Melek(2012). Eş Seçimi ve Eş Seçiminde Önemli Faktörler, Anı Yayıncılık, Ankara.

- KAN, Çiğdem(2010). Sosyal Bilgiler Dersi ve Değerler Eğitimi, Milli Eğitim Dergisi, Ankara.
- KARA, İsmail(1973). Fal, Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi(c.III), Dergah Yayınları, İstanbul.
- KARTALCIK, Vedat. (2000). Fâl-nâme, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Isparta.
- KAVCAR, Cahit(1982). Edebiyat ve Eğitim, Engin Yayınları, Ankara.
- KAYA, Ceval(2008). “İrk Bitig’de Falcılık” Kültür Tarihimizde Gizli Diller ve Şifreler, s.359-368, İstanbul.
- KELDAL, Gökay, KARADAŞ, Cemal(2021). Eş Seçiminde Aranılan Özelliklerden Güven, Fiziksel Çekicilik ve Sosyal Statünün Yordayıcısı Olarak Evlilik İnançları, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, İzmir.
- KIRAN, Yavuz Selim(2008). İnsanlığın Bitmeyen Merakı “Fal ve Falcılık”, Işık Yayınları, İstanbul.
- KORKMAZ, Zeynep(2009). Türkiye Türkçesi Grameri(Şekil Bilgisi), TDK Yayınları, Ankara.
- KÖKNEL, Özcan(2001). Kimliğini Arayan Gençliğimiz, Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul.
- KUMBASAR, Ezgi(2011). Muzaffer İzgü’nün Romanlarının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon.
- KURGUN, Levent(2018). Bir İhtilacname Hakkında, Türk Uluslararası Dil Edebiyat ve Halk Bilimi Araştırmaları Dergisi.
- MEB(2005). Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Program ve Kılavuzu, Devlet Kitapları Müdürlüğü, Ankara.
- ÖZKUL, Yavuz(2019). Hayvanların Dilinden Manzum Bir Fâl-nâme, Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları Dergisi, Cilt:2, Sayı:2, Ağustos.
- ÖZTÜRK, Rıdvan(2015). Köktürkçe El Kitabı, Palet Yayınları, Konya.
- PEKER, Kemal, Sohbet-ül Esmâr, Türk Yurdu, s. 297, HazİRân -Temmuz, 45-46.
- Şemseddin Sami(2017). Kamus-ı Türkî, Kapı Yayınları, İstanbul.
- SEÇKİN, Kuban(2015). İrk Bitig: Toplumsal İyi ve Toplumsal Kötünün İnşasında İdeolojik Bir Fal Kitabı, Uluslararası Türkçe Edebiyat, Kültür Eğitim Dergisi.
- SEZER, Sennur(1998). Osmanlı’da Fal ve Falnameler, Milliyet Yayınları, İstanbul.
- SÜMBÜLLÜ, Yusuf Ziya(2010). Fal ve Falcılık Kavramı Ekseninde Türk Kültür Tarihinde Fal ve Kehanet, A.Ü Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi[TAED] 43, Erzurum.
- SÜMBÜLLÜ, Yusuf Ziya(2008). İlm-i Tefe’ül ve Tefe’ül-name(Kur’an Falı) Üzerine Bir Değerlendirme, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi.
- ŞANLI, İsmet(2003/2). XVI. Yüzyıl Divan Şairi Fedâyî ve Fâl-nâme-i Kur’ân-ı ‘Azîm’i, U.Ü Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl:4, Sayı:5.
- ŞEN, Serkan(2020). Eski Uygur Türkçesi Dersleri, Kesit Yayınları, Ankara.

- ŞENTÜRK, Habil(2010). Kişilik Gelişiminde Eğitim, DİN ve Değerlerin Rolü, Eğitime Bakış Eğitim-Öğretim ve Bilim Araştırmaları Dergisi.
- TA(1968). Fal ve Falcılık, Türk Ansiklopedisi(c.XVI), Maarif Basımevi, Ankara.
- TDEA(1973). Falnâme, Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi(c.III), Dergah Yayınları, İstanbul.
- TDK(1995). Tarama Sözlüğü, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.
- TDK(2000). Okul Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- TEKİN, Talat(2019). Irk Bitig, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- TİMURTAŞ, Faruk Kadri(1976). Küçük Eski Anadolu Türkçesi Grameri, Türkiyat Mecmuası, İstanbul.
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı [TTKB]. (2018). *Müfredatta yenileme ve değişiklik çalışmalarımız üzerine*. Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara.
- TOPAL, Yakup(2019). Değerler Eğitimi ve On Kök Değer, Mavi Atlas, Gümüşhane.
- Türk Dil Kurumu(2003). Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Türk Dil Kurumu(1995). Tarama Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- UÇAN, Hilmi(2006). “Edebiyat Eğitimi, Estetik Bir Hazzın Edinimi, Okumanın Alışkanlığa Dönüştürülmesi ve Yazınsal Kuramlar”, Milli Eğitim Dergisi.
- UZUN, Mustafa(1995). Falnâme, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, c.12, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- ÜŞENMEZ, Emek(2008). Karahanlı Eserlerindeki Söz Varlığı Hakkında Akademik İncelemeler.
- YEŞİLYURT, Aysel(2000). Bütün Fallar, Gün Yayıncılı, İstanbul.
- YILDIZ, Alim(2010). Manzum Kur’an Falcı, İstem, Yıl:8, s.181-198, Sayı:16.
- YILDIRIM, Fikret(2017). Irk Bitig ve Orhun Yazıtlarının Dili, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- ARAT, Reşit Rahmeti(1979). Yusuf Has Hacıp, Kutadgu Bilig, Haz: Reşit Rahmeti Arat, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, s.406.